

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
Приходи от лихви		342,537	334,310
Разходи за лихви		(46,328)	(51,845)
Нетен лихвен доход	6	296,209	282,465
Приходи от такси и комисиони		180,150	149,209
Разходи за такси и комисиони		(35,188)	(25,704)
Нетен доход от такси и комисиони	7	144,962	123,505
Нетни приходи от търговски операции	8	20,473	15,742
Други нетни оперативни приходи	9	14,306	13,258
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		475,950	434,970
Административни разходи	10	(217,852)	(192,083)
Други приходи/(разходи), нетно	12	(7,739)	7,608
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ОБЕЗЦЕНКА		250,359	250,495
Обезценка	11	(140,230)	(125,663)
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		110,129	124,832
Разходи за данъци	13	(12,139)	(13,424)
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		97,990	111,408
Други всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		3,776	1,333
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(27,162)	(9,319)
Общо други всеобхватни доходи		(23,386)	(7,986)
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		74,604	103,422
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		97,241	110,595
Неконтролиращо участие		749	813
Общо всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		73,855	102,609
Неконтролиращо участие		749	813
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност (в лева)	14	0.65	0.74

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80. Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 27 април 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
Изпълнителен директор

Светозар Попов
Изпълнителен директор

Ралица Боева
Изпълнителен директор

Янко Караколев
Главен финансов директор

Атанасиос Петропулос
Прокуриснт

Ива Славкова
Регистриран одитор
отговорен за одита

Георги Тренчев, управител,
Регистриран одитор
отговорен за одита

Мазарс ООД

ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

София
Рег. № 109

София
Рег. № 114

Консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Бележки	2022	2021
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	15	2,042,858	1,970,814
Инвестиции в ценни книжа	16	2,819,193	1,673,781
Вземания от банки и финансови институции	17	221,900	87,456
Вземания от клиенти	18	6,823,003	6,653,944
Имоти и оборудване	19	108,376	80,198
Нематериални активи	20	16,611	15,566
Деривати държани за управление на риска		1,609	1,042
Отсрочени данъчни активи		3,948	-
Активи придобити като обезпечения	22	423,585	459,853
Инвестиционни имоти	23	750,324	732,850
Активи с право на ползване	24	171,638	92,169
Други активи	25	115,937	129,548
ОБЩО АКТИВИ		13,498,982	11,897,221
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	13,152	8,722
Задължения към други клиенти	27	11,454,906	9,973,631
Други привлечени средства	28	123,846	120,002
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата		8,488	2,164
Подчинен срочен дълг	29	19,410	9,622
Хибриден дълг	29	256,861	320,733
Деривати държани за управление на риска		-	2,166
Отсрочени данъчни пасиви	21	27,823	26,927
Текущи данъчни пасиви		645	1,714
Лизингови задължения	24	171,217	92,405
Други пасиви	30	23,012	19,293
ОБЩО ПАСИВИ		12,099,360	10,577,379
Акционерен капитал	31	149,085	149,085
Премии от емисии на акции	31	250,017	250,017
Законови резерви	31	39,865	39,865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(18,047)	9,115
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4,500	4,500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		6,368	2,592
Други резерви и неразпределена печалба	31	962,805	860,339
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		1,394,593	1,315,513
Неконтролиращо участие		5,029	4,329
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		1,399,622	1,319,842
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		13,498,982	11,897,221

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.
 Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 27 април 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
 Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
 Изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Ралица Богоева
 Изпълнителен директор

Янко Караколев
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 27/04/2023 г.:
 Атанасиос Петропулос
 Прокурис

Мазарс ООД

Ива Славкова
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

Георги Тренчев, управител,
 Регистриран одитор,
 отговорен за одита

ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

София
 Рег. № 114
 ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	2022	2021
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	97,990	111,408
Корекции за непарични операции		
Обезценка	140,230	125,664
Нетен лихвен доход	(296,209)	(282,465)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	12,959	12,201
Начислени данъци	12,139	13,424
(Печалба)/загуба от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	21	(13)
Загуба от продажба на други активи, нетно	535	5,835
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(14,769)	(30,340)
	(47,104)	(44,286)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(2,977)	(2,156)
Намаление/(увеличение) на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	525,578	(272,846)
Намаление/(увеличение) на вземания от банки и финансови институции	2,177	(4,141)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(402,207)	(558,881)
Нетно (увеличение)/намаление на други активи	(55,591)	51,027
	66,980	(786,997)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
Увеличение на задължения към банки	4,830	6,051
Увеличение на задължения към други клиенти	1,487,692	452,177
Нетно увеличение/(намаление) на други пасиви	80,959	(59,506)
	1,573,481	398,722
Получени лихви	425,014	371,517
Платени лихви	(60,197)	(72,731)
Получени дивиденди	633	455
Платен данък върху печалбата, нетно	(8,333)	(5,039)
	1,950,474	(138,359)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ		
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(42,001)	(14,435)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	25	37
Продажби на други активи	46,128	14,396
(Увеличение) на инвестиции	(1,702,166)	(116,363)
	(1,698,014)	(116,365)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Финансиране		
Увеличение на други заемни средства	4,077	16,453
(Намаление)/увеличение на подчинени пасиви	(47,402)	53,145
	(43,325)	69,598
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ		
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ/(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	209,135	(185,126)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	2,017,645	2,202,771
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (виж бележка 33)	2,226,780	2,017,645

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.
 Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 27 април 2023 година и подписани от негово име от:

Никола Бакалов
 Главен изпълнителен директор

Чавдар Златев
 Изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Ралица Богоева
 Изпълнителен директор

Янко Караколев
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 27/04/2023 г.:
 Атанасиос Петропулос
 Прокурист

София
 Рег. № 169
 МАЗАРС ООД

Ива Славкова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Георги Тренчев, управител,
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

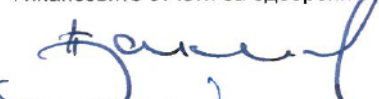
София
 Рег. № 114
 ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценен резерв на недвижимите имоти	Резерв от преценка на чуждестранни дейности	Законови резерви	Неконтролиращо участие	Общо
Салдо към 1 януари 2021 г.	149,085	250,017	749,744	18,434	4,500	1,259	39,865	3,516	1,216,420
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2021 г.	-	-	110,595	-	-	-	-	813	111,408
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(9,319)	-	-	-	-	(9,319)
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	1,333	-	-	1,333
Салдо към 31 декември 2021 г.	149,085	250,017	860,339	9,115	4,500	2,592	39,865	4,329	1,319,842
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2022 г.	-	-	97,241	-	-	-	-	749	97,990
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(27,162)	-	-	-	-	(27,162)
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	3,776	-	-	3,776
Ефект от консолидация на съществено дъщерно предприятие	-	-	1,096	-	-	-	-	-	1,096
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие	-	-	4,129	-	-	-	-	(49)	4,080
Салдо към 31 декември 2022 г.	149,085	250,017	962,805	(18,047)	4,500	6,368	39,865	5,029	1,399,622

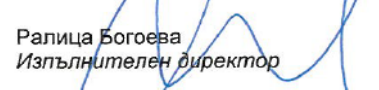
Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 80.

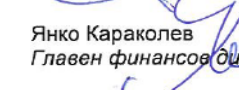
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 27 април 2023 година и подписани от негово име от:

 Никола Бакалов
 Главен изпълнителен директор

 Чавдар Златев
 Изпълнителен директор

 Светозар Попов
 Изпълнителен директор

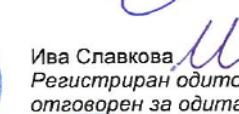

 Ралица Богоева
 Изпълнителен директор

 Янко Караколев
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 27/04/2023 г.:
 Атанасиос Петропулос
 Прокурист

 Мазарс ООД

 ЕКОВИС ОДИТ БЪЛГАРИЯ ООД

 Ива Славкова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Георги Тренчев, управител,
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(а) *Правен статут*

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през октомври 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Цариградско шосе 111П.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Системата на управление на Банката е двустепенна, като се състои от Управителен и Надзорен съвет, със следните членове:

- ***Управителен съвет***

- о Г-н Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор
- о Г-н Светозар Попов – Изпълнителен директор
- о Г-н Чавдар Златев – Изпълнителен директор
- о Г-жа Ралица Богоева – Изпълнителен директор
- о Г-н Янко Караколев – член на Управителния съвет
- о Г-жа Надя Кошинска – член на Управителния съвет

- ***Надзорен съвет***

- о Г-н Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет
- о Г-н Йордан Скорчев – член на Надзорния съвет
- о Г-н Георги Мутафчиев – член на Надзорния съвет, (починал на 03.07.2021 г. и участието му е заличено на 13.12.2021 г.)
- о Г-жа Радка Минева – член на Надзорния съвет
- о Г-жа Мая Георгиева – член на Надзорния съвет
- о Г-н Юрки Коскело – член на Надзорния съвет

Броят на персонала към 31 декември 2022 г. е 2,454 души (към 31 декември 2021 г. 2,466).

Крайните собственици на Банката са оповестени по-долу в бележка 31.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани “Групата”.

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

Групата няма промяна в наименованието си през годината, завършваща на 31 декември 2022 г.

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(b) Приложими стандарти**

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждания в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2022 г.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукция и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко лизинг с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договора.
- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.
- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2022 г., продължение**

- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

Приемането на тези изменения в съществуващите стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата.

(e) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Следните нови стандарти, изменения и тълкувания на съществуващите стандарти, които също са издадени, но все още не са в сила, не се очаква да окажат съществено въздействие върху финансовите отчети на Банката.

- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
МСФО 17 замества МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква прилагането на модел за текущо оценяване, съгласно който преценките се преразглеждат през всеки отчетен период. Договорите са оценяват, като се използват:

-дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности;

-изрична корекция за риск, и

-надбавка за договорени услуги, представляваща нереализираната печалба по договора, която се признава като приход през периода на покритие.

Стандартът позволява избор при признаването на промени в нормата на дисконтиране или в печалбата или загубата, или в другия всеобхватен доход. Новите правила ще се отразят на финансовите отчети и на основните показатели на всички дружества, които издават застрахователни договори.

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети и МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводните политики в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Банката оповестява съществената информация свързана със счетоводната политика, вместо основните счетоводни политики. Измененията поясняват, че информацията за счетоводната политика е съществена, ако потребителите на финансовите отчети на предприятието се нуждаят от нея, за да разберат друга съществена информация във финансовите отчети и ако предприятието разкрива несъществена информация за счетоводната политика, тази информация не трябва да преобладава над съществената информация за счетоводната политика.

- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС

Измененията въвеждат определението за счетоводни приблизителни оценки и включват други изменения към МСС 8, които помагат на дружествата да разграничават промените в счетоводните приблизителни оценки от промените в счетоводните политики. Измененията ще помогнат на дружествата да подобрят качеството на оповестяванията на счетоводната политика, така че информацията да бъде по-полезна за инвеститорите и другите основни потребители на финансовите отчети.

- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви, произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., прието от ЕС

Предприятието трябва да прилага измененията в стандарта за транзакциите, които възникват на или след началото на най-скорошния представен сравнителен период. Също така Групата следва да признава в началото на най-скорошния представен сравнителен период отсрочени данъци за всички временни разлики, свързани с лизингови договори и задължения за извеждане от експлоатация и да признава кумулативния ефект от първоначалното прилагане на измененията като корекция на началното салдо на неразпределената печалба (или друг компонент на собствения капитал, ако е приложимо) на съответната дата.

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(е) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата, продължение**

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.

Измененията касаят оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори и следователно да подобрят полезността на сравнителната информация за потребителите на финансовите отчети.

МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. За някои застрахователи тези разлики могат да доведат до временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори в сравнителната информация, която те представят във финансовите си отчети, когато прилагат МСФО 17 и МСФО 9 за първи път.

Измененията ще помогнат на застрахователите да избегнат тези временни счетоводни несъответствия и следователно ще подобрят полезността на сравнителната информация за инвеститорите чрез възможността да представят сравнителна информация за финансовите активи.

(f) Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС:

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Групата при изготвянето на финансовите отчети.

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС.
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС

2. Основни елементи на счетоводната политика**(а) Признаване на приходи****(i) Лихви**

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(a) Признаване на приходи, продължение****(ii) Такси и комисиони**

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

(b) База за консолидация**(i) Бизнес комбинации**

Бизнес комбинациите се отчитат използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

свързата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Нетната призната стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи, и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми свързани с уреждането на предшестващи права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(b) База за консолидация, продължение****(i) Бизнес комбинации, продължение**

стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на такива сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращото участие и другите компоненти на собствения капитал свързани с предприятието. Печалбата или загубата произлизаща от загубата на контрол се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към датата на загуба на контрол. В последствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансов актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

(v) Сделки, които се елиминират при консолидация

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателство за обезценка.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(с) Валутни операции****(i) Функционална валута и валута на представяне**

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) Сделки и салда

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутуирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на транзакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

(d) Финансови активи**(i) Признание**

Групата признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(ii) Финансови активи отчитани по амортизирана стойност, продължение**

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

(v) Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход

Групата може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) Прекласификация

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория „оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата“ в категория „оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, финансовият актив продължава да се оценява по справедлива стойност. Преоценъчният резерв за инструмента ще се формира от измененията до справедлива стойност след датата на прекласификацията.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vi) Прекласификация, продължение**

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по амортизирана стойност в категория оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата, неговата справедлива стойност се измерва към датата на прекласификацията. Разликата от преоценката се признава в печалбата или загубата.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в печалбата или загубата в категория оценяван по амортизирана стойност, неговата справедлива стойност към датата на прекласификацията става новата му брутна отчетна стойност.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по амортизирана стойност в категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, неговата справедлива стойност се измерва към датата на прекласификацията. Разликата от преоценката се признава в другия всеобхватен доход. Ефективният лихвен процент и размерът на очаквани кредитни загуби не се коригират вследствие на прекласификацията.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход в категория оценяван по амортизирана стойност, цялата стойност на акумулирания преоценъчен резерв към датата на прекласификацията се нетира срещу справедливата стойност на финансовия актив. Така на практика се получава, че към датата на прекласификацията финансовият актив е оценен така, сякаш винаги е бил измерван по амортизирана стойност. Ефективният лихвен процент и размерът на очаквани кредитни загуби не се коригират вследствие на прекласификацията.

Подобна прекласификация е възможна само след промяна в бизнес модела, по който се управляват финансовите активи.

При промяна на бизнес модела от „събиране на договорени парични потоци и продажба“ на „събиране на договорените парични потоци“ Групата прекласифицира обхванатите финансови активи. За тази цел банката периодично преглежда бизнес модела в исторически план, като извършва анализ доколко целта за държане на финансовите активи отговаря на модела „събиране на договорените парични потоци“ спрямо модела „събиране на договорени парични потоци и продажба“. При анализа на бизнес модела като индикация за настъпила промяна на бизнес модела може да служат критерии като: правителствени ценни книжа с достатъчно дълъг остатъчен срок, за които няма осъществени сделки от придобиването им; емисии ценни книжа, издадени чрез частно пласиране, от които ПИБ притежава съществена част от издадения номинал и нямат активен пазар. При съществено превишаване на бизнес модела в полза на модела „събиране на договорените парични потоци“, Групата преценява дали да извърши прекласификация на финансовите активи от категория „Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход“ в категория „Финансови активи отчитани по амортизирана стойност“, като продължи да управлява финансовите активи така, че да реализира парични потоци само чрез събиране на договорни плащания.

Ако Групата прекласифицира финансов актив от категория оценяван по справедлива стойност в друг всеобхватен доход в категория оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, финансовият актив продължава да се измерва по справедлива стойност. Цялата стойност на акумулирания преоценъчен резерв към датата на прекласификацията се прекласифицира в печалбата или загубата.

Групата не прекласифицира никой финансов пасив.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vii) Оценка по справедлива стойност**

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(viii) Отписване

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Групата запазва или създава, се отчита

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(viii) Отписване, продължение**

самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Групата е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да породят плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки**(i) Отдаване и наемане на ценни книжа**

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки, продължение****(ii) Споразумения за репо сделки**

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние.

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(g) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(h) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информацията относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;
- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(к) Имоти и оборудване, продължение

имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	10 - 20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(л) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	10 - 14
• Програмни продукти	10 - 50

(м) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надежни техники за определянето на справедливите стойности.

(н) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(o) Акцепти**

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Групата признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви върху всички времеви разлики между балансовата стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценките и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2022 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, подоходните данъци и следните бележки, свързани с други елементи на отчета:

- Бележки 5, 19 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти, земи и сгради чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация. Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котирани цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения,

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение**

които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

- Бележки 11, 16, 18 - Измерване на очакваните кредитни загуби - Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).
- Бележка 16,18 – дългови инструменти, отчитани по амортизируема стойност - Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от облигациите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.
- Бележка 24 – срок на лизинговите договори - При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).
- Бележка 30 – в съответствие с МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и вътрешните правила за заделяне на провизии при съдебни спорове Групата е признала провизии по съдебни спорове. Групата е ответник по съдебни дела, чиито изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

(i) Оценка на активите, придобити от обезпечения

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) Подходни данъци

Печалбата на Групата е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Групата отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(s) Доходи на акция**

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) Доходи на персонала

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на Банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни брутни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажирала ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(t) Доходи на персонала, продължение**

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(u) Застрахователни договори***Класификация на застрахователни договори***

Договори, при които Групата поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск.

Записани премии

Записаните премии се признават за приход на база дължимата годишна премия от осигурените лица за премиения период, започващ през финансовата година или дължимата еднократна премия за целия период на покритие на застрахователните договори, сключени през финансовата година. Брутните премии не се признават, когато бъдещите парични потоци по тях не са сигурни. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисионни на агенти.

Сторнирани премии

Сторнирани премии по застраховане са премиите по договорите за застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват брутният премиен приход на Групата. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през предходна година, увеличават разходите направени през периода от Групата.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премиеният резерв е образуван за покриване на претенции, административни и други разходи, които могат да възникнат по съответния действащ застрахователен договор, след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премиения резерв съответства на

базата на признаване на премиения приход в годишния финансов отчет на Групата. Пренос-премиеният резерв е изчислен по метода на точната дата, при който премията е умножена с коефициент на разсрочване, получен като съотношение на броя на дните през който договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период към целия срок на договора, изразен в брой дни.

Резерв за неизтекли рискове

Образува се за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на съответния застрахователен договор, за да се покрият плащанията и

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(u) Застрахователни договори, продължение**

разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв.

Възникнали претенции по застрахователни договори

Претенциите, възникнали от застраховане, включват платените претенции и разходите за обработката им, платими през финансовата година, заедно с изменението в резерва за предстоящи плащания.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички претенции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за претенции по възникнали, но необявени претенции, изчислена като процент от размера на спечелените премии през финансовата година, както и сумата за възобновими претенции.

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони.

(v) Лизинг***(i) Дружеството като лизингополучател***

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване;
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора;
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(v) Лизинг, продължение****(i) Дружеството като лизингополучател, продължение**

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

Групата прилага считано от 01.01.2019 г. МСФО 16 Лизинг. За целта е направен анализ на изискванията на същия и са установени следните съществени моменти в него:

МСФО 16 Лизинг въвежда нови правила за отчитане на договорите за лизинг. На първо място, стандартът изисква да се направи анализ дали и кои споразумения с или без правната форма на лизинг, представляват лизинг или съдържат елементи на лизинг, съгласно даденото от МСФО 16 пар.9 определение на лизинг. Съгласно пар.9, дадено споразумение представлява лизинг или съдържа елементи на лизинг, ако:

- има *определен* актив и

- с договора се прехвърля *правото на контрол върху използването* на определения актив за определен период от време срещу възнаграждение.

В общия случай се изисква от лизингополучателя в началната дата на лизинга да признае актив, произтичащ от право на ползване срещу лизингово задължение.

Също така, вместо да прилага изискванията за признаване на актив за ползване срещу задължение за плащане по лизингов договор, лизингополучателят може да избере да отчита лизинговите договори като разход по линейния метод през срока на лизинга при следните видове договори:

- със срок до 12 месеца от началната дата на прилагане на МСФО 16

- лизингов актив с ниска стойност

В процеса на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта, Групата е предприела следните действия:

- Извършен е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;

- Взето е решение да се приеме частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променена). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения.

Ръководството анализира ефекта от прилагането на стандарта с очакван срок на лизинга по договорите до 5 години, тъй като в голяма част от договорите за наем, по които Групата е страна като наемател, Групата има възможност за прекратяване след три или шест месечно предизвестие без неустойка. Дори и при останалите е налице такава възможност съгласно закона.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(v) Лизинг, продължение****(i) Дружеството като лизингополучател, продължение**

Това се отразява на очаквания действителен срок на лизинга, тъй като срокът на договорите зависи от вероятността Групата да упражни тази опция. Във връзка с това Групата преценява периода от пет години за показателен относно максималния размер на лизинговия срок, независимо че са налични договори с по-дълъг срок.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва лихвен процент състоящ се от безрисковия лихвен процент и надбавка отразяваща кредитния риск свързан с Групата и коригиран допълнително поради специфичните условия на лизинговия договор, в т.ч. срок, държава, валута и обезпечения.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са представени на отделен ред "Активи с право на ползване", а задълженията по лизингови договори също са представени в отделен ред "Лизингови задължения".

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти на Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите й.

(ii) Дружеството като лизингодател

В частта на МСФО 16 отнасяща се до Групата в качеството й на лизингодател не бяха открити съществени изменения спрямо предходния МСС 17. Групата класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако по същество прехвърля всички рискове и ползи свързани със собствеността на актива предмет на лизинга. Всички други договори за лизинг се класифицират като оперативни.

При финансов лизинг Групата признава като актив вземане по договора в размер равен на нетната инвестиция в лизинга. През срока на лизинговия договор Групата признава лихвен приход по вземането по лихвен процент, отразяващ нормата на възвращаемост на нетната инвестиция в лизинга.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(v) *Лизинг, продължение*

(ii) Дружеството като лизингодател

При оперативен лизинг Групата признава лизинговите плащания като приход на линейна база.

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

3. Управление на риска

A. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) *Кредитен риск*

Кредитен риск е общо рискът от загуби по позиции във финансови инструменти, следствие невъзможността на една или повече страни по експозицията да посрещнат своя ангажимент. Основни компоненти на кредитния риск:

1) Риск от неизпълнение

Рискът от неизпълнение е рискът емитентните на финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения.

2) Кредитен риск от контрагента

Кредитен риск от контрагента е рискът контрагентът по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и транзакции с удължен сетълмент.

3) Сетълмент риск

Сетълмент риск за банката е рискът от неуредени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетълмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP (“свободни доставки”). Извън обхвата на този вид риск са всички инструменти изложени на кредитен риск от контрагента.

Кредитния риск се следи текущо, съгласно вътрешните процедури по управление на риска, и се контролира посредством прилагането на минимални прагове за кредитно качество на емитент/контрагент и лимити за размер на експозицията според кредитното качество.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

A. Търговски операции, продължение

(ii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните условия. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни транзакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на

Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (ценови риск).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството и приетата риск стратегия.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за търговския портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност:

	31 декември	2022 г.			31 декември
в хил. лв.	2022 г.	средно	минимално	максимално	2021 г.
VaR	1.4	0.6	0.0	16.0	0.0

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(iii) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата,

Бележки към консолидираните финансови отчети**3. Управление на риска, продължение****В. Нетърговски операции, продължение****(iii) Ликвиден риск, продължение**

намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залежали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови

индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения. С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Ликвиден риск, продължение

Ликвидни активи	2022	2021
<i>в хил. лв.</i>		
Средства в централни банки	1,476,984	1,455,038
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	735,424	505,826
Необременени държавни ценни книжа	2,106,006	974,719
Злато	2,683	2,818
Общо ликвидни активи	4,321,097	2,938,401

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2022 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 12.06% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2021 г.: 7.40%).

Един от основните коефициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечените средства от други клиенти.

31 декември 2022 г.
31 декември 2021 г.

Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	37.72%	29.46%
--	--------	--------

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Ликвиден риск, продължение
Матуритетна структура към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	С неопред. падеж	Общо
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	2,042,858	-	-	-	-	-	2,042,858
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	245,802	-	-	-	-	25,336	271,138
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	530,160	-	-	-	-	-	530,160
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	2,761	381,694	949,617	31,518	652,305	-	2,017,895
Вземания от банки и финансови институции	202,609	554	287	333	18,117	-	221,900
Вземания от клиенти	680,187	254,814	831,503	836,771	4,219,728	-	6,823,003
Други финансови активи	575	1,034	-	-	-	-	1,609
Общо финансови активи	3,704,952	638,096	1,781,407	868,622	4,890,150	25,336	11,908,563
Пасиви							
Задължения към банки	13,152	-	-	-	-	-	13,152
Задължения към други клиенти	7,592,601	980,258	2,227,067	400,380	254,600	-	11,454,906
Други привлечени средства	7,765	15	3,456	20,801	91,809	-	123,846
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	3,682	893	2,860	1,053	-	8,488
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	19,410	-	19,410
Хибриден дълг	-	-	-	-	-	256,861	256,861
Общо финансови пасиви	7,613,518	983,955	2,231,416	424,041	366,872	256,861	11,876,663
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(3,908,566)	(345,859)	(450,009)	444,581	4,523,278	(231,525)	31,900

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неусвоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Групата по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Банката управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната дюрация към 31.12.2022 г. е 2.2 години, а година по-рано възлиза на 3.6 години.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Ликвиден риск, продължение

Матуритетна структура към 31 декември 2021 г.

<i>в хил. лв.</i>	До 1	От 1 до 3	От 3	От 1 до	Над 2	С	Общо
	месец	месеца	месеца до	2 години	години	неопред.	
			1 година			падеж	
Активи							
Парични средства и вземания от централни банки	1,970,814	-	-	-	-	-	1,970,814
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	244,379	-	-	-	-	24,359	268,738
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1,088,905	-	-	-	-	-	1,088,905
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	52,166	97,655	1,765	-	164,553	-	316,139
Вземания от банки и финансови институции	77,836	5,909	963	2,748	-	-	87,456
Вземания от клиенти	775,717	162,175	1,102,093	692,669	3,921,290	-	6,653,944
Други финансови активи	1,042	-	-	-	-	-	1,042
Общо финансови активи	4,210,859	265,739	1,104,821	695,417	4,085,843	24,359	10,387,038
Пасиви							
Задължения към банки	8,722	-	-	-	-	-	8,722
Задължения към други клиенти	5,891,988	1,145,143	2,320,041	377,365	239,094	-	9,973,631
Други привлечени средства	5,780	42,839	3,992	2,622	64,769	-	120,002
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	2,164	-	-	2,164
Подчинен срочен дълг	-	-	-	-	9,622	-	9,622
Хибриден дълг	-	-	-	-	-	320,733	320,733
Други финансови пасиви, нетно	(81)	2,853	(606)	-	-	-	2,166
Общо финансови пасиви	5,906,409	1,190,835	2,323,427	382,151	313,485	320,733	10,437,040
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(1,695,550)	(925,096)	(1,218,606)	313,266	3,772,358	(296,374)	(50,002)

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2022 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,042,858	-	-	-	-	2,042,858
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	271,138	-	-	-	-	271,138
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	530,160	-	-	-	-	530,160
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	2,762	381,741	950,283	32,929	704,328	2,072,043
Вземания от банки и финансови институции	202,609	554	287	333	18,117	221,900
Вземания от клиенти	673,514	250,404	819,731	881,564	5,084,595	7,709,808
Общо финансови активи	3,723,041	632,699	1,770,301	914,826	5,807,040	12,847,907
Финансови пасиви						
Задължения към банки	13,152	-	-	-	-	13,152
Задължения към други клиенти	7,592,672	980,347	2,227,818	400,710	255,089	11,456,636
Други привлечени средства	7,765	15	3,488	21,104	97,483	129,855
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	3,682	893	2,860	1,053	8,488
Подчинен срочен дълг	-	-	768	770	22,132	23,670
Хибриден дълг	-	-	141,211	69,653	92,315	303,179
Общо финансови пасиви	7,613,589	984,044	2,374,178	495,097	468,072	11,934,980
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	170	-	-	-	-	170
Входящ поток	758	1,021	-	-	-	1,779
Паричен поток от деривати, нетно	588	1,021	-	-	-	1,609

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2021 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

в хил. лв.	До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	Над 2 години	Общо
Финансови активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,970,814	-	-	-	-	1,970,814
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	268,738	-	-	-	-	268,738
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1,088,905	-	-	-	-	1,088,905
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	49,884	97,804	1,826	-	168,840	318,354
Вземания от банки и финансови институции	77,836	5,909	963	2,748	-	87,456
Вземания от клиенти	755,949	159,703	1,109,144	734,859	4,663,955	7,423,610
Общо финансови активи	4,212,126	263,416	1,111,933	737,607	4,832,795	11,157,877
Финансови пасиви						
Задължения към банки	8,722	-	-	-	-	8,722
Задължения към други клиенти	5,892,071	1,145,286	2,373,044	374,373	191,031	9,975,805
Други привлечени средства	5,782	42,910	4,008	3,273	66,801	122,774
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	2,164	2,164
Подчинен срочен дълг	-	-	376	376	10,765	11,517
Хибриден дълг	-	-	227,406	8,939	129,197	365,542
Общо финансови пасиви	5,906,575	1,188,196	2,604,834	386,961	399,958	10,486,524
Деривати държани за управление на риска						
Изходящ поток	52,622	-	-	-	-	52,622
Входящ поток	50,023	639	606	-	-	51,268
Паричен поток от деривати, нетно	(2,599)	639	606	-	-	(1,354)

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 18 години, но очакваният среден ефективен срок е 12 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(iv) Пазарен риск
Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Пазарен риск, продължение

лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен.

Лихвен риск в банковия портфейл (IRRBB)

В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2022 г. е +1,200/+20,255 хил. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2022 г., е -1,426/+187 хил. лв.

	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
Ефект в хил. лв.				
31 декември 2022				
Към 31 декември	(1,426)	187	1,200	20,255
Средна за периода	(2,363)	855	6,635	25,768
Максимална за периода	(1,298)	3,025	16,488	29,374
Минимална за периода	(4,259)	(161)	1,200	20,255
31 декември 2021				
Към 31 декември	(1,573)	572	12,276	35,424

Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB)

Рискът, произтичащ от промени в пазарното възприятие относно цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти на носещите кредитен риск инструменти, предизвикващи колебания в цената на кредитния риск, премията за ликвидност и други потенциални компоненти, който не е обяснен от ЛРБП или от очаквания кредитен риск/риск от (внезапно) неизпълнение. Обект на риск на кредитния спред са само инструментите част от банковия портфейл, които се отчитат по пазарна стойност.

Подобно на лихвения риск извън търговския портфейл, и при риска от промяна в кредитните спредове Банката изчислява ефекта от промяна в два аспекта: върху нетния лихвен доход и икономическата стойност на Банката.

Приложимите сценарии на шок са калибрирани на база 99% ниво на доверителност спрямо исторически наблюдаваните му изменения. Шоковете варират в зависимост от срочността на паричните потоци и кредитния рейтинг на емитента.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Пазарен риск, продължение
**Риск произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл (CSRBB),
продължение**

Ефектът върху икономическата стойност на Групата към 31 декември 2022 г. е -10,871 хил. лв., а върху нетния лихвен доход възлиза на 657 хил. лв.

Ефект в хил. лв.	Нетен лихвен доход	Капитал
2022 г.		
Към 31 декември	657	(10,871)
Средна за периода	655	(18,006)
Максимална за периода	827	(10,871)
Минимална за периода	460	(38,123)
2021 г.		
Към 31 декември	336	(40,727)

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2022 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>в хил. лв.</i>	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	604,353	538,909	65,444	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	240,032	-	240,032	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	530,160	-	530,160	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	2,017,894	-	2,760	381,694	949,617	683,823
Вземания от банки и финансови институции	76,212	16,136	15,678	11,026	33,372	-
Вземания от клиенти	6,094,276	5,654,588	6,194	19,174	93,065	321,255
Общо лихвоносни активи	9,562,927	6,209,633	860,268	411,894	1,076,054	1,005,078
Пасиви						
Задължения към банки	13,152	1,763	11,389	-	-	-
Задължения към други клиенти	11,331,609	4,244,928	3,224,376	980,258	2,227,067	654,980
Други привлечени средства	123,846	55,904	7,764	-	2,833	57,345
Подчинен срочен дълг	19,410	-	-	-	-	19,410
Хибриден дълг	256,861	-	-	-	-	256,861
Общо лихвоносни пасиви	11,744,878	4,302,595	3,243,529	980,258	2,229,900	988,596

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iv) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2021 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

в хил. лв.	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	821,327	762,358	53,101	-	5,868	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	239,883	-	239,883	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	1,088,904	26,014	1,062,890	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	316,139	-	52,166	97,655	1,765	164,553
Вземания от банки и финансови институции	24,727	13,089	11,638	-	-	-
Вземания от клиенти	5,893,880	5,422,610	24,264	20,076	103,640	323,290
Общо лихвоносни активи	8,384,860	6,224,071	1,443,942	117,731	111,273	487,843
Пасиви						
Задължения към банки	8,722	1,847	6,875	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,950,042	4,248,206	1,621,634	1,145,143	2,320,041	615,018
Други привлечени средства	117,363	95,035	5,776	8,582	-	7,970
Подчинен срочен дълг	9,622	-	-	-	38	9,584
Хибриден дълг	320,733	-	-	-	-	320,733
Общо лихвоносни пасиви	10,406,482	4,345,088	1,634,285	1,153,725	2,320,079	953,305

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Пазарен риск, продължение

Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Парични активи		
Евро	5,471,781	4,497,484
Щатски долари	652,592	543,386
Други валути	591,858	519,260
Злато	2,683	2,818
Парични пасиви		
Евро	4,228,126	3,771,479
Щатски долари	656,308	544,057
Други валути	507,726	449,517
Злато	1,548	2,246
Нетна валутна позиция		
Евро	1,243,655	726,005
Щатски долари	(3,716)	(671)
Други валути	84,132	69,743
Злато	1,135	572

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(v) **Кредитен риск**

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато амортиз като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажменти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(v) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв.	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в дългови ценни книги		Задбалансови ангажименти	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Балансова стойност	6,823,003	6,653,944	2,000,428	1,796,271	2,788,087	1,644,876	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	1,050,999	846,337

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2022 г.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	в хил. лв.
			Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,976,050	(63,419)	5,912,631
Необслужвани			
Групово обезценени	241,535	(72,840)	168,695
Индивидуално обезценени	1,005,906	(264,229)	741,677
Общо	7,223,491	(400,488)	6,823,003

31 декември 2021 г.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	в хил. лв.
			Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,789,680	(81,572)	5,708,108
Необслужвани			
Групово обезценени	235,768	(75,703)	160,065
Индивидуално обезценени	1,108,263	(322,492)	785,771
Общо	7,133,711	(479,767)	6,653,944

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(v) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2022 г.		31.12.2021 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	4,697,105	(10,872)	4,840,376	(15,935)
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,278,945	(52,547)	949,304	(65,637)
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,247,441	(337,069)	1,344,031	(398,195)
Общо	7,223,491	(400,488)	7,133,711	(479,767)

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2022 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 833,547 хил. лв. (2021: 961,205 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(v) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Търговия	764,533	784,314
Производство	1,303,846	1,325,019
Услуги	639,773	668,753
Финанси	191,987	179,548
Транспорт	232,472	257,355
Комуникации	109,877	151,715
Строителство	438,986	421,176
Селско стопанство	233,654	243,141
Туризм	327,575	307,981
Инфраструктура	366,712	444,456
Частни лица	2,598,574	2,338,338
Други	15,502	11,915
Обезценка	(400,488)	(479,767)
Общо	6,823,003	6,653,944

Сумите включени в таблиците представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2022 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 223,479 хил. лв. (2021: 207,934 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 85,333 хил. лв. (2021: 86,060 хил. лв.) - минно дело и 60,752 хил. лв. (2021: 72,319 хил. лв.) - енергетика

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажменти на 7 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2021: 6), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 1,265,514 хил. лв., която представлява 80.66% от капитала от първи ред (2021: 1,091,472 хил. лв., представлявали 70.25% от капитала от първи ред).

За 2022 г., както и за 2021 г. няма предоставени кредитите от клона в Кипър, а в Албания за 2022 г. те възлизат на 448,828 хил. лв. (2021: 349,691 хил. лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(v) Кредитен риск, продължение

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2022	2021
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	99%	99%
Кредити и вземания от банки	Няма		
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	255%	259%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	17%	20%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	628%	523%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията, с изключение на сумата на кредитните карти 144,823 хил. лв. (2021: 165,468 хил. лв):

в хил. лв.	2022	2021
Ипотека	1,865,509	1,923,945
Залог на вземания	1,915,020	1,986,908
Залог на търговски предприятия	7,299	14,395
Ценни книжа	29,792	44,365
Банкови гаранции	3,750	3,750
Поръчителства и други гаранции	2,894,455	2,627,277
Залог на стоки	12,550	7,990
Залог на машини и съоръжения	59,142	54,916
Залог на парични средства	50,061	96,296
Други обезпечения	293	-
Необезпечени	240,797	208,401
Общо	7,078,668	6,968,243

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(v) Кредитен риск, продължение

Жилищно ипотечно кредитиране

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – домакинства - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

Таблицата по-долу представя разбивка на брутната стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити към домакинства в зависимост от коефициента LTV.

в хил. лв.	2022	2021
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	284,082	223,749
Над 50% до 70%	442,036	322,595
Над 70% до 90%	422,664	436,823
Над 90% до 100%	32,723	35,113
Повече от 100%	104,244	87,385
Общо	1,285,749	1,105,665

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2022 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 746,915 хил. лв. (2021: 840,810 хил. лв.) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 737,571 хил. лв. (2021: 806,086 хил. лв.).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(v) Кредитен риск, продължение

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити

в хил. лв.

Вид на предоговарянето	2022		2021	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	166,220	5,207	233,554	8,552
Промяна на срока на погасяване	114,425	4,026	119,847	6,133
Промяна на размера на пог.вноски	69	1	-	-
Промяна на размера на лихвата	13,843	6	7,991	9
По искане на кредитополучателя	25,224	46	47,386	171
Други причини	12,659	1,128	58,330	2,239
Кредитиране на корпоративни клиенти	1,734,710	123,767	1,859,968	75,970
Промяна на срока на погасяване	104,910	264	229,270	2,013
Промяна на размера на пог.вноски	319,997	691	46,736	614
Промяна на размера на лихвата	124,792	378	24,192	26
По искане на кредитополучателя	927,801	31,895	885,746	37,708
Други причини	257,210	90,539	674,024	35,609
Общо:	1,900,930	128,974	2,093,522	84,522

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(vi) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

в хил. лв.

31 декември 2022 г.

Държава емитент	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Отчитани по амортизирана стойност	Общо
България	3,465	159,178	416,480	579,123
Литва	-	38,399	-	38,399
Латвия	-	60	-	60
Словакия	-	-	1,981	1,981
САЩ	-	41,455	164,319	205,774
Румъния	82	39,947	12,203	52,232
Италия	-	-	79,482	79,482
Испания	-	18,460	126,133	144,593
Португалия	-	-	20,275	20,275
Унгария	-	-	15,430	15,430
Хърватия	-	6,978	-	6,978
Европейски съюз	-	-	233,382	233,382
Албания	-	50,814	155,692	206,506
Ирландия	-	-	20,006	20,006
Саудитска Арабия	-	-	10,044	10,044
Белгия	-	2,400	213,018	215,418
Франция	-	48,497	87,114	135,611
Германия	-	-	234,162	234,162
Великобритания	-	11,007	21,701	32,708
Финландия	-	-	125,971	125,971
Швейцария	-	-	12,120	12,120
ЕФФС*	-	1,797	-	1,797
Общо	3,547	418,992	1,949,513	2,372,052

*Европейски фонд за финансова стабилност

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(vi) Експозиция към държавен дълг, продължение

в хил. лв.

31 декември 2021 г.

Държава емитент	Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	Отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Отчитани по амортизирана стойност	Общо
България	3,348	414,481	164,553	582,382
Литва	-	44,010	-	44,010
Латвия	-	64	-	64
Словакия	-	2,158	-	2,158
САЩ	-	155,011	-	155,011
Румъния	-	80,442	-	80,442
Италия	-	1,807	-	1,807
Испания	-	20,974	-	20,974
Португалия	-	19,891	-	19,891
Унгария	-	15,340	-	15,340
Хърватия	-	7,651	-	7,651
Израел	-	3,916	52,166	56,082
Европейски съюз	-	561	-	561
Албания	-	183,228	-	183,228
Ирландия	-	19,101	-	19,101
Саудитска Арабия	-	10,037	-	10,037
ЕФФС*	-	2,015	-	2,015
Белгия	-	2,506	-	2,506
Общо	3,348	983,193	216,719	1,203,260

*Европейски фонд за финансова стабилност

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(vi) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2022 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	15,060	20,818	26,944	273,609	242,692	579,123
Литва	-	-	-	-	38,399	-	38,399
Латвия	-	-	-	60	-	-	60
Словакия	-	-	-	-	1,981	-	1,981
САЩ	-	164,258	-	41,455	-	61	205,774
Румъния	-	-	-	-	39,947	12,285	52,232
Италия	-	-	77,520	-	-	1,962	79,482
Испания	-	39,064	87,069	-	18,460	-	144,593
Португалия	-	-	-	-	-	20,275	20,275
Унгария	-	-	-	-	-	15,430	15,430
Хърватия	-	-	-	-	6,978	-	6,978
Европейски съюз	-	-	232,788	-	-	594	233,382
Албания	14,223	17,579	38,834	27,028	76,693	32,149	206,506
Ирландия	-	-	-	-	-	20,006	20,006
Саудитска Арабия	-	-	-	-	10,044	-	10,044
Белгия	-	39,047	176,371	-	-	-	215,418
Франция	-	-	135,611	-	-	-	135,611
Германия	-	127,000	107,162	-	-	-	234,162
Великобритания	11,007	-	21,701	-	-	-	32,708
Финландия	-	-	125,971	-	-	-	125,971
Швейцария	-	-	-	12,120	-	-	12,120
ЕФФС	-	-	-	-	1,797	-	1,797
Общо	25,230	402,008	1,023,845	107,607	467,908	345,454	2,372,052

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(vi) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2021 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	-	55,549	20,841	36,243	224,852	244,897	582,382
Литва	-	-	-	-	44,010	-	44,010
Латвия	-	-	-	-	64	-	64
Словакия	-	-	-	-	-	2,158	2,158
САЩ	34,537	86,336	-	-	34,080	58	155,011
Румъния	-	-	23,546	-	45,416	11,480	80,442
Италия	-	-	-	-	-	1,807	1,807
Испания	-	-	-	-	20,974	-	20,974
Португалия	-	-	-	-	-	19,891	19,891
Унгария	-	-	-	-	-	15,340	15,340
Хърватия	-	-	-	-	7,651	-	7,651
Израел	52,166	-	3,916	-	-	-	56,082
Европейски съюз	-	-	-	-	-	561	561
Албания	4,095	32,271	25,542	32,224	48,646	40,450	183,228
Ирландия	-	-	-	-	-	19,101	19,101
Саудитска Арабия	-	-	-	-	-	10,037	10,037
ЕФФС	-	-	-	-	2,015	-	2,015
Белгия	-	-	-	2,506	-	-	2,506
Общо	90,798	174,156	73,845	70,973	427,708	365,780	1,203,260

3. Управление на риска

С. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29).

Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред включва, амортизиран съгласно изискванията на Регламент 575, подчинен срочен дълг в размер на 9,900 хил. евро (левава равностойност от 19,363 хил. лв.), издаден през 2019 г. (2,000 хил. евро) , 2020 г. (2,900 хил. евро) и 2022 г. (5,000 хил. евро) под формата на подчинени облигации от дъщерното дружество First Investment Bank - Albania Sh.a. (виж бележка 29).

в хил. лв

Собствен капитал

	2022	2021
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	149,085	149,085
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(38)	(30)
Премийни резерви	250,017	250,017
Други резерви	902,127	787,532
Натрупан друг всеобхватен доход	(7,180)	16,207
Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(16,165)	(15,129)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	62,123	132,906
(-) Други приспадания	(25,215)	(21,111)
Базов собствен капитал от първи ред	1,314,754	1,299,477
Инструменти допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	254,258	254,258
Капитал от първи ред	1,569,012	1,553,735
Инструменти капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	17,436	9,048
Капитал от втори ред	17,436	9,048
Собствен капитал	1,586,448	1,562,783

Бележки към консолидираните финансови отчети**3. Управление на риска, продължение****С. Капиталова адекватност, продължение**

Групата изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Забалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Групата разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия и процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Групата изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Групата спазва регулаторните капиталови изисквания.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

в хил. лв.	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2022	2021	2022	2021
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
Балансови позиции				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	3,952,469	2,701,510	306,922	240,405
Многостранни банки за развитие	18	83	-	-
Международни организации	624	344	-	-
Институции	428,566	415,065	181,573	172,596
Предприятия	2,435,831	2,529,636	2,046,646	2,135,238
Експозиции на дребно	1,792,273	1,652,426	1,180,187	1,067,622
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	1,993,669	1,840,139	736,669	689,933
Експозиции в неизпълнение	907,687	942,997	980,451	1,006,304
Предприятия за колективно инвестиране	4,090	2,705	4,090	2,705
Капиталови инструменти	38,137	39,183	46,261	58,778
Други позиции	1,793,793	1,769,239	1,441,448	1,508,390
Общо	13,347,157	11,893,327	6,924,247	6,881,971
Задбалансови позиции				
Класове експозиции				
Институции	-	-	57	41
Предприятия	545,382	337,817	40,086	42,406
Експозиции на дребно	485,526	479,353	5,690	5,123
Обезпечени с ипотeki върху недвижими имоти	20,091	29,167	3,883	6,060
Други позиции	-	-	47	11
Общо	1,050,999	846,337	49,763	53,641
Деривати				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	-	-	-	-
Институции	2,618	44	1,309	22
Предприятия	1,953	3,821	1,953	3,821
Други позиции	1,548	2,246	1,548	2,246
Общо	6,119	6,111	4,810	6,089
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск			6,978,820	6,941,701
Общ размер на експозициите към пазарен риск			4,350	4,713
Размер на експозициите за операционен риск			568,750	552,425
Общ размер на рисковите експозиции			7,551,920	7,498,839
Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2022	2021	2022	2021
Базов собствен капитал от първи ред	1,314,754	1,299,477	17.41%	17.33%
Капитал от първи ред	1,569,012	1,553,735	20.78%	20.72%
Собствен капитал	1,586,448	1,562,783	21.01%	20.84%

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

D. Други рискове – Война в Украйна

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия срещу Украйна. В отговор на руските действия срещу Украйна, страните от ЕС и САЩ пристъпиха към налагане на широки санкции срещу Русия и Беларус, включително, но не само, големи руски банки, някои други компании, членове на руския парламент и някои членове на руския елит и техните семейства, но също така забрана на първичната/вторичната търговия на държавни дългови инструменти и други избрани ценни книжа. Вторичните ефекти, като покачването на цените и достатъчността на енергийните доставки в Европа и икономическото въздействие на различни сценарии, са трудни за прогнозиране и могат да имат значителен ефект върху икономиката на ЕС. Кризата има потенциала да влоши и без това стресираната ситуация с цените на енергията в Европа, което може да доведе до забавяне на икономиката и до увеличаване на загубите, включително по-високи обезценки.

Стресенията от войната се отразяват върху икономиката на страните от Европейския съюз както пряко, така и непряко, като я насочват към по-нисък растеж и по-висока инфлация. Бързото нарастване на цените на енергийните и хранителни стоки подхранват глобалния инфлационен натиск и предизвикват по-бърз отговор на паричната политика отколкото се предполагаше по-рано.

Рисковете за бъдещото развитие включват потенциални въздействия върху бизнес модела от макроикономическа и глобална геополитическа несигурност, свързана с руските действия срещу Украйна. Активността на клиентите също така може да бъде повлияна от по-високите цени на енергията и спирането на веригата за покупки.

Банката продължава да следи отблизо ситуацията, като извършва допълнителни стрес тестове при различни сценарии. Експозицията на Групата към контрагенти от Русия, Украйна и Беларус не е съществена.

По първоначални оценки на Групата тези събития не са оказали пряко съществено влияние върху нейната дейност. Също така, ръководството не очаква като цяло кризата да има непосредствено значително влияние върху бъдещите операции на Групата.

4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

Бележки към консолидираните финансови отчети
4. Информация по сегменти, продължение

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Приходи от лихви	310,630	309,069	31,907	25,241	342,537	334,310
Разходи за лихви	(37,501)	(41,934)	(8,827)	(9,911)	(46,328)	(51,845)
Нетен лихвен доход	273,129	267,135	23,080	15,330	296,209	282,465
Приходи от такси и комисиони	157,678	133,898	22,472	15,311	180,150	149,209
Разходи за такси и комисиони	(32,368)	(24,442)	(2,820)	(1,262)	(35,188)	(25,704)
Нетен доход от такси и комисиони	125,310	109,456	19,652	14,049	144,962	123,505
Нетни приходи от търговски операции	17,414	13,406	3,059	2,336	20,473	15,742
Административни разходи	(202,516)	(178,584)	(15,336)	(13,499)	(217,852)	(192,083)
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Активи	12,469,881	10,787,623	1,029,101	1,109,598	13,498,982	11,897,221
Пасиви	10,593,267	9,400,108	1,506,093	1,177,271	12,099,360	10,577,379

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Големи и средни предприятия	3,217,604	2,247,300	102,050	42,668	-	677
Малки предприятия	911,137	753,273	49,957	25,517	-	2,795
Банкиране на дребно	2,694,262	8,502,823	173,883	75,508	-	2,552
Трежъри	5,085,559	60,384	9,768	(2,388)	20,473	635
Други	1,590,420	535,580	(39,449)	3,657	-	7,647
Общо	13,498,982	12,099,360	296,209	144,962	20,473	14,306

Бележки към консолидираните финансови отчети

4. Информация по сегменти, продължение

Банката оповестява следната информация съгласно изискванията на чл.70, ал. 6 от ЗКИ

в хил. лв.

Бизнес	България	Други държави членки на ЕС	Трети държави	Общо
Размер на оборота	428,695	14,042	33,213	475,950
Приравнен брой служители на пълен работен ден	2,549	16	425	2,990
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	84,354	8,322	17,452	110,128
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(8,700)	(1,039)	(2,400)	(12,139)
Доходност на активите, получена като отношение на нетната печалба към общото балансово число	0.6%	2.8%	2.0%	0.7%
Получени държавни субсидии	2,523			2,523

Информацията включена в колона трети държави обхваща дъщерното дружество First Investment Bank - Albania Sh.a., информация за което е дадена в бележка 36, буква С.

Информация за другите държави членки на ЕС обхваща клон Кипър и дъщерното дружество First Investment Finance B.V., информация за което е оповестена в бележка 36, буква А

5. Финансови активи и пасиви

Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение

Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните лащания и за избора на подходящи дисконтови проценти.

Групата има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви, продължение

Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Групата;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;
- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение
в хил. лв.

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	9,313	261,740	85	271,138
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	368,521	161,639	-	530,160
Деривати държани за управление на риска	718	891	-	1,609
Общо	378,552	424,270	85	802,907
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	8,488	-	8,488

в хил. лв.

31 декември 2021 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	7,840	260,884	14	268,738
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	860,091	228,813	-	1,088,904
Деривати държани за управление на риска	1,042	-	-	1,042
Общо	868,973	489,697	14	1,358,684
Финансови пасиви отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	2,164	-	2,164

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Банката управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната дюрация към 31.12.2022 г. е 2.2 години, а година по-рано възлиза на 3.6 години.

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки		2,042,858		2,042,858	2,042,858
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	1,890,323			1,890,323	2,017,895
Вземания от банки и финансови институции		221,900		221,900	221,900
Вземания от клиенти		910,372	5,989,938	6,900,310	6,823,003
Общо	1,890,323	3,175,130	5,989,938	11,055,391	11,105,656
Пасиви					
Задължения към банки	-	13,152		13,152	13,152
Задължения към други клиенти	-	7,592,602	3,832,938	11,425,540	11,454,906
Други привлечени средства	-	123,792		123,792	123,846
Подчинен срочен дълг	-	19,410		19,410	19,410
Хибриден дълг	-	256,861		256,861	256,861
Общо	-	8,005,817	3,832,938	11,838,755	11,868,175

31 декември 2021 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,970,814	-	1,970,814	1,970,814
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	318,404	-	-	318,404	316,139
Вземания от банки и финансови институции	-	87,456		87,456	87,456
Вземания от клиенти	-	945,836	5,826,681	6,772,517	6,653,944
Общо	318,404	3,004,106	5,826,681	9,149,191	9,028,353
Пасиви					
Задължения към банки	-	8,722	-	8,722	8,722
Задължения към други клиенти	-	5,891,986	4,083,577	9,975,563	9,973,631
Други привлечени средства	-	119,980	-	119,980	120,002
Подчинен срочен дълг	-	9,622	-	9,622	9,622
Хибриден дълг	-	320,733	-	320,733	320,733
Общо	-	6,351,043	4,083,577	10,434,620	10,432,710

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	1,508	335
Приходи от лихви по пасиви	5	9
Голямо предприятие	77,063	75,003
Средно предприятие	42,038	57,463
Малко предприятие	40,313	36,851
Микро предприятие	9,835	8,186
Домакинства	138,396	131,375
Дългови инструменти	31,767	25,088
Друг лихвен приход	1,612	-
	342,537	334,310
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(179)	(47)
Депозити от други клиенти	(6,254)	(14,045)
Други привлечени средства	(556)	(668)
Подчинен срочен дълг	(384)	(380)
Хибриден дълг	(33,488)	(27,634)
Разходи за лихви по активи	(5,071)	(8,712)
Лизингови договори и други	(396)	(359)
	(46,328)	(51,845)
Нетен лихвен доход	296,209	282,465

За 2022 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 28,078 хил. лв. (2021 г.: 44,311 хил. лв.).

Бележки към консолидираните финансови отчети
7. Нетен доход от такси и комисиони
в хил. лв.

Приходи от такси и комисиони	2022	2021
Акредитиви и гаранции	3,671	3,466
Платежни операции	29,437	24,877
Клиентски сметки	52,901	39,772
Картови услуги	48,436	37,917
Други	45,705	43,177
	180,150	149,209
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(661)	(606)
Платежни системи	(4,485)	(2,968)
Картови услуги	(21,723)	(17,322)
Други	(8,319)	(4,808)
	(35,188)	(25,704)
Нетен доход от такси и комисиони	144,962	123,505

8. Нетни приходи от търговски операции
в хил. лв.

	2022	2021
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	155	(64)
- капиталови инструменти	(656)	200
- промени във валутните курсове	20,974	15,606
Нетни приходи от търговски операции	20,473	15,742

9. Други нетни оперативни приходи
в хил. лв.

	2022	2021
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи от сделки и преоценки със злато и благородни метали	2,077	1,176
- приходи от наеми	5,579	5,702
- дългови инструменти	929	2,941
- капиталови инструменти	(303)	27
- доход от управление на цедирани вземания	5,620	3,075
- доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	404	337
Други нетни оперативни приходи	14,306	13,258

Бележки към консолидираните финансови отчети

10. Административни разходи

в хил. лв.	2022	2021
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	81,517	71,871
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	12,959	12,201
- Амортизация на активи с право на ползване	41,205	35,089
- Реклама	9,006	8,944
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	14,465	13,146
- Други разходи за външни услуги	58,700	50,832
Административни разходи	217,852	192,083

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2022 г. е 2,990 човека (31 декември 2021 г.: 2,867).

Начислените за 2022 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 1,119 хил. лв. Начислените за 2021 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 623 хил. лв. През 2022 г., както и през 2021 г. няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори.

11. Обезценка

в хил. лв.	2022	2021
Увеличение на обезценката		
Вземания от клиенти	(218,518)	(160,033)
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни дружества	-	-
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	(49)	(190)
Задбалансови ангажименти	(636)	(775)
Намаление на обезценката		
Вземания от клиенти	78,097	35,069
Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	59	3
Задбалансови ангажименти	817	263
Обезценка, нетно	(140,230)	(125,663)

Разходите за обезценка за 2022 г. и 2021 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
12. Други приходи/(разходи), нетно

	2022	2021
Печалби/(загури) от продажба и отписване на активи придобити като обезпечения	2,698	(6,034)
Преоценка на инвестиционни имоти	14,769	30,340
(Разходи)/приходи от продажба на инвестиционни имоти	(3,221)	16
Приходи от дивиденди	633	455
Нетни спечелени застрахователни премии	8,486	7,236
(Разходи) за гаранционни схеми	(26,251)	(23,710)
Настъпили претенции по застрахователни договори	(4,321)	(3,591)
Сторно на разход за провизии по съдебни спорове	83	508
Други (разходи)/приходи, нетно	(615)	2,388
Общо	(7,739)	7,608

13. Разходи за данъци

	2022	2021
Текущи данъци	(10,821)	(8,043)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	(1,318)	(5,381)
Разходи за данъци	(12,139)	(13,424)

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

в хил. лв.	2022	2021
Счетоводна печалба преди облагане	110,128	124,832
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2022 г. и 10% за 2021 г.)	11,013	12,483
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	861	657
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	265	172
Други	-	112
Разходи за данък върху дохода	12,139	13,424
Ефективна данъчна ставка	11.02%	10.75%

14. Доходи на акция

	2022	2021
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Групата (в хил. лв.)	97,241	110,595
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (в хиляди)	149,085	149,085
Доходи на акция (в лв.)	0.65	0.74

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Групата. През 2022 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Групата. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

Бележки към консолидираните финансови отчети
15. Парични средства и вземания от централни банки

в хил. лв.	2022	2021
Каса		
- в левове	184,777	189,400
- в чуждестранна валута	79,554	72,599
Вземания от централни банки	1,521,699	1,499,754
Разплащателни сметки и вземания от местни банки	1,291	2,916
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	255,537	206,145
Общо	2,042,858	1,970,814

16. Инвестиции в ценни книжа

в хил. лв.	2022	2021
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	447,675	369,107
- деноминирани в чуждестранна валута	131,448	213,275
Чужди правителства	1,792,929	620,878
Предприятия	405,558	317,559
Банки	10,477	124,057
Други издатели - капиталови инструменти	31,106	28,905
Общо	2,819,193	1,673,781
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен	530,160	1,088,904
Отчитани по амортизирана стойност	2,017,895	316,139
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	271,138	268,738
Общо	2,819,193	1,673,781

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 37,831 хил. лв. (83,314 хил. лв. към 2021 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Инвестициите в ценни книжа, отчитани в портфейлите финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход и финансови активи по амортизирана стойност представляват главно инвестиции в държавни ценни книжа на първокласни емитенти, които са високоликвидни и с възможно най-благоприятно капиталово третиране.

Банката управлява инвестициите си в дългови ценни книжа спрямо актуалните пазарни очаквания и динамика. Стойността на портфейлната дюрация към 31.12.2022 г. е 2.2 години, а година по-рано възлиза на 3.6 години.

Към края на 2022 г., както и към края на 2021 г., няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансови институции
(а) Анализ по видове

в хил. лв.	2022	2021
Вземания от банки	97,588	38,727
Други	124,312	48,729
Общо	221,900	87,456

Бележки към консолидираните финансови отчети
17. Вземания от банки и финансови институции, продължение
(b) Географски анализ

в хил. лв.	2022	2021
Местни банки и финансови институции	105,275	22,208
Чуждестранни банки и финансови институции	116,625	65,248
Общо	221,900	87,456

18. Вземания от клиенти

в хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2022 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,278,006	(120,003)	2,158,003
Средно предприятие	1,250,729	(191,128)	1,059,601
Малко предприятие	923,928	(12,791)	911,137
Микро предприятие	232,822	(3,882)	228,940
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	1,104,419	(45,025)	1,059,394
- Ипотечни кредити	1,285,749	(13,196)	1,272,553
- Кредитни карти	144,823	(14,463)	130,360
- Други програми и обезпечени финансираня	3,015	-	3,015
Общо	7,223,491	(400,488)	6,823,003

в хил. лв.	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2021 г. Амортизирана стойност
Голямо предприятие	2,467,734	(200,029)	2,267,705
Средно предприятие	1,258,780	(182,389)	1,076,391
Малко предприятие	922,650	(15,438)	907,212
Микро предприятие	201,149	(3,379)	197,770
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	1,009,248	(48,011)	961,237
- Ипотечни кредити	1,105,665	(12,853)	1,092,812
- Кредитни карти	165,468	(17,668)	147,800
- Други програми и обезпечени финансираня	3,017	-	3,017
Общо	7,133,711	(479,767)	6,653,944

Разпределението на кредитния портфейл е отчетено спрямо бизнес сегментите на Банката.

Движение в обезценката

в хил. лв.	
Салдо към 1 януари 2022 г.	479,767
Допълнително начислена	218,518
Реинтегрирана	(78,097)
Отписани вземания	(221,997)
Други	2,297
Салдо към 31 декември 2022 г.	400,488

Бележки към консолидираните финансови отчети
19. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв.</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2021 г.	22,208	145,971	6,971	17,626	66,571	259,347
Придобити	4,035	460	-	9,558	117	14,170
Валутни курсови разлики	-	167	9	5	57	238
Отписани	-	(11,787)	(24)	-	(4,544)	(16,355)
Прехвърлени		6,822	-	(8,619)	130	(1,667)
Към 31 декември 2021 г.	26,243	141,633	6,956	18,570	62,331	255,733
Придобити	-	361	266	35,637	3074	39,338
Ефект от консолидация на съществено дъщерно предприятие АМС ИМОТИ ЕООД - 31.12.2022	3,082	766	87	133	-	4,068
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ“ АД - 31.12.2021	-	(220)	-	(1,181)	-	(1,401)
Валутни курсови разлики	-	424	18	14	136	592
Отписани	-	(7,006)	(519)	-	(183)	(7,708)
Прехвърлени	-	9,563	-	(14,459)	970	(3,926)
Към 31 декември 2022 г.	29,325	145,521	6,808	38,714	66,328	286,696
Амортизация						
Към 1 януари 2021 г.	6,085	126,079	6,654	-	43,503	182,321
Валутни курсови разлики		122	7	-	45	174
Начислена през годината	807	6,064	131	-	2,369	9,371
За отписаните	-	(11,767)	(24)	-	(4,540)	(16,331)
Към 31 декември 2021 г.	6,892	120,498	6,768	-	41,377	175,535
Ефект от консолидация на съществено дъщерно предприятие АМС ИМОТИ ЕООД - 31.12.2022	-	307	76	-	-	383
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ“ АД - 31.12.2021	-	(170)	-	-	-	(170)
Валутни курсови разлики	-	320	12	-	106	438
Начислена през годината	969	6,095	79	-	2,676	9,819
За отписаните	-	(6,996)	(507)	-	(182)	(7,685)
Към 31 декември 2022 г.	7,861	120,054	6,428	-	43,977	178,320
Балансова стойност						
Към 1 януари 2021 г.	16,123	19,892	317	17,626	23,068	77,026
Към 31 декември 2021 г.	19,351	21,135	188	18,570	20,954	80,198
Към 31 декември 2022 г.	21,464	25,467	380	38,714	22,351	108,376

Бележки към консолидираните финансови отчети

19. Имоти и оборудване, продължение

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2022 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване

1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, взимайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.

2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.

Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.

Значими ненаблюдаеми входящи данни

1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%).
2. Период за анулиране (средно 3 месеца след края на всеки наем).
3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%).
4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем).
5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).

1. Очакван пазарен ръст на имотите (8-10%, средно претеглено 9%).
2. Период за реализация (средно 4 месеца след офертиране).
3. Коефициент за сключване на сделка (94-96%, средно претеглено 95%).
4. Коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025).
5. Коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).

Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък);
- периодите за анулиране са по-къси (по-дълги);
- нивото на заетост е по-високо (по-ниско);
- периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или
- дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък);
- периодите за продажба са по-къси (по-дълги);
- има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към консолидираните финансови отчети
20. Нематериални активи

<i>в хил. лв.</i>	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2021 г.	48,552	540	49,092
Придобити	265	-	265
Валутни курсови разлики	57	-	57
Прехвърлени	1,667	-	1,667
Към 31 декември 2021 г.	50,541	540	51,081
Придобити	455		455
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ“ АД - 31.12.2021	(374)	(107)	(481)
Валутни курсови разлики	153	-	153
Отписани	(590)	-	(590)
Прехвърлени	3,926		3,926
Към 31 декември 2022 г.	54,111	433	54,544
Амортизация			
Към 1 януари 2021 г.	32,649	-	32,649
Валутни курсови разлики	36	-	36
Начислена през годината	2,830	-	2,830
За отписаните			
Към 31 декември 2021 г.	35,515	-	35,515
Ефект от деконсолидация на дъщерно предприятие „ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ“ АД - 31.12.2021	(235)	-	(235)
Валутни курсови разлики	80	-	80
Начислена през годината	3,140	-	3,140
За отписаните	(567)	-	(567)
Към 31 декември 2022 г.	37,933	-	37,933
Балансова стойност			
Към 1 януари 2021 г.	15,903	540	16,443
Към 31 декември 2021 г.	15,026	540	15,566
Към 31 декември 2022 г.	16,178	433	16,611

Бележки към консолидираните финансови отчети

21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2022 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетни Активи	Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	(34)	2,852	(34)	2,852
Инвестиционни имоти	-	24,815	-	24,815
Данъчна загуба	-	-	-	-
Други	(6,215)	2,457	(3,914)	156
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(6,249)	30,124	(3,948)	27,823

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2021 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

в хил. лв	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(46)	2,800	2,754
Инвестиционни имоти	-	23,675	23,675
Данъчна загуба	-	-	-
Други	(2,394)	2,892	498
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(2,440)	29,367	26,927

Движенията във временните разлики през 2022 г. се признават както следва:

в хил. лв.	31 декември 2021 г.	Признати през периода в (печалбата) или загубата	Признати през периода в капитала	Други движения	31 декември 2022 г.	Нетни пасиви
	Нетни пасиви				Нетни активи	
Имоти, оборудване и нематериални активи	2,754	66	-	(2)	(34)	2,852
Инвестиционни имоти	23,675	1,140	-	-	-	24,815
Данъчна загуба	-	-	-	-	-	-
Други	498	111	(893)	(3,474)	(3,914)	156
Нетни данъчни (активи)/пасиви	26,927	1,317	(893)	(3,476)	(3,948)	27,823

Бележки към консолидираните финансови отчети
22. Активи придобити като обезпечения

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
Земи	254,600	256,609
Сгради	157,719	189,831
Машини, съоръжения и транспортни средства	10,425	12,596
Стопански инвентар	841	817
Общо	423,585	459,853

Активите, придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти

<i>в хил. лв.</i>	
Салдо към 01.01.2022 г.	732,850
Постъпили през периода	10,318
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	-
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	14,769
Отписани при продажба	(7,613)
Салдо към 31.12.2022 г.	750,324

24. Активи с право на ползване

<i>в хил. лв.</i>	
Към 1 януари 2022 г.	93,825
Добавени	35,741
Амортизация	(45,229)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	86,475
Валутни курсови разлики	826
Към 31 декември 2022 г.	171,638
Лизингови задължения	
Към 1 януари 2022 г.	93,528
Добавени	32,218
Лизингови плащания	(41,065)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	86,475
Валутни курсови разлики	61
Към 31 декември 2022 г.	171,217

Бележки към консолидираните финансови отчети

24. Активи с право на ползване, продължение

Лизингови задължения, продължение

Активите с право на ползване, които Групата признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България, Кипър и Албания, така и сградите, в които се помещава централното и управление. При извършването на първоначалното признаване Групата е анализирала и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Групата ще използва активите. През 2022 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Групата е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава намаление в размера на активите с право на ползване в размер на 86,475 хил. лв. и на лизинговите задължения в размер на 86,475 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Групата е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.	Матуритетен анализ на лизинговите задължения		
	До 1 година	Над 1 година	Общо
Към 1 януари 2022 г.	20,832	72,696	93,528
Към 31 декември 2022 г.	34,150	137,067	171,217

25. Други активи

в хил. лв.	2022	2021
Разходи за бъдещи периоди	11,768	15,668
Злато	2,683	2,818
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни предприятия	8,344	10,248
Други активи	93,142	100,814
Общо	115,937	129,548

26. Задължения към банки

в хил. лв.	2022	2021
Срочни депозити	11,389	-
Текущи сметки	1,763	8,722
Общо	13,152	8,722

Бележки към консолидираните финансови отчети
27. Задължения към други клиенти

в хил. лв.	2022	2021
Граждани		
- на виждане	3,057,581	2,478,823
- срочни и спестовни депозити	4,707,972	4,971,344
Търговци и публични институции		
- на виждане	3,291,542	2,074,799
- срочни депозити	397,811	448,665
Общо	11,454,906	9,973,631

28. Други привлечени средства

ов хил. лв.	2022	2021
Задължения по потвърдени акредитиви	-	3,388
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	7,764	14,358
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	39,469	73,391
Задължения по получени финансираня	36,611	26,227
Задължения, свързани със структурирани инвестиционни продукти	6,884	2,638
Задължения по договори за заем	33,118	-
Общо	123,846	120,002

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0% - 2.79%	30.09.2025 г.	1,506
Българска банка за развитие АД - програма за насърчаване на Микро и МСП	3.05%	15.03.2027 г.	11,251
Българска банка за развитие АД - програма за индиректно финансиране на МСП	3.85%	30.11.2028 г.	3,680
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България - програма микрокредитиране със споделен риск	0%	31.12.2033 г.	10,636
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България - програма финансиране в селските райони	0%	31.12.2031 г.	9,538
Общо			36,611

Бележки към консолидираните финансови отчети

28. Други привлечени средства, продължение

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0% - 1.087%	30.09.2025 г.	2,731
Българска банка за развитие АД - програма за насърчаване на Микро и МСП	1%	15.03.2027 г.	11,241
Българска банка за развитие АД - програма за индиректно финансиране на МСП	1.583%	30.11.2028 г.	4,284
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България - програма микрокредитиране със споделен риск	0%	31.12.2033 г.	7,971
Общо			26,227

29. Хибриден и подчинен дълг

в хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,839
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	54,590
Хибриден дълг с главница 10 млн. евро	19,558	19,603
Общо	254,258	256,861

в хил. лв.	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,910
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,840
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Хибриден дълг с главница 27.133 млн. евро	53,068	53,154
Общо	307,326	320,733

Бележки към консолидираните финансови отчети

29. Хибриден и подчинен дълг, продължение

През декември 2021 г. Банката привлече чрез издадени първи и втори транш на емисия ISIN код XS2419929422 хибриден дълг общо 27,133 хил. евро.

През април 2022 г. Банката привлече чрез издаден трети транш на емисия ISIN код XS2419929422 хибриден дълг за 2,867 хил. евро.

През август 2022 г. Банката привлече чрез издаден първи транш на емисия ISIN код XS2488805461 хибриден дълг за 10,000 хил. евро.

Облигациите и по четирите емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Четирите инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

На 22 декември 2022 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг. Падежът на подчинения срочния дълг е 22 декември 2029 г. и е деномиран в евро с общ размер възлизащ на 5,000 хил. евро.

в хил. лв.

	Амортизирана стойност към 31 декември 2022 г.	Амортизирана стойност към 31 декември 2021 г.
Подчинен срочен дълг с главница от 2 млн. евро	3,943	3,943
Подчинен срочен дълг с главница от 2.9 млн. евро	5,679	5,679
Подчинен срочен дълг с главница от 5 млн. евро	9,788	-
Общо	19,410	9,622

Трите инструмента подчинен срочен дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в капитала от втори ред.

30. Други пасиви

в хил. лв.

	2022	2021
Задължения към персонала	1,351	1,406
Застрахователни резерви	6,585	5,586
Провизии по съдебни спорове	440	523
Обезценка по задбалансови ангажименти	1,175	1,356
Други кредитори	13,461	10,422
Общо	23,012	19,293

Бележки към консолидираните финансови отчети

31. Капитал и резерви

(а) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2022 г.

На 3 юли 2020 г. приключи успешно подписката за публично предлагане на акции на Първа инвестиционна банка АД. От предложените 40 000 000 броя обикновени, безналични акции с номинална стойност от 1 лев и емисионна стойност от 5.00 лв., бяха записани и реално заплатени общо 39 084 800 акции.

На 31 юли 2020 г. с вписване в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ към Агенция по вписванията е вписано увеличение на капитала на „Първа инвестиционна банка“ АД след успешно приключила на 03 юли 2020 г. подписка и потвърден от Комисията за финансов надзор проспект.

Така капиталът на Банката е увеличен на 149 084 800 лева чрез издаване на нови 39 084 800 броя обикновени поименни, безналични акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев и емисионна стойност 5 лева всяка. Размерът на капитала след увеличението е отразен в устава на Банката след получено от Българската народна банка одобрение.

Във връзка с горната емисия премиерният резерв на Банката се е увеличил с 153,017 хил. лв. нетно от разходите по емисията, достигайки общ размер от 250,017 хил. лв. (към 31 декември 2019 г.: 97,000 хил. лв.)

(б) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2022 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	31.36
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	31.36
Българска банка за развитие АД	27,350,000	18.35
Valea Foundation	11,734,800	7.87
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	11.06
Общо	149,084,800	100.00

(с) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да заделни най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2022 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

32. Условни задължения

Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

Бележки към консолидираните финансови отчети

32. Условни задължения, продължение

Задбалансови пасиви, продължение

в хил. лв.	2022	2021
Банкови гаранции	160,332	164,055
Неизползвани кредитни линии	858,510	671,131
Акредитиви	33,332	12,507
Общо	1,052,174	847,693
Обезценка по задбалансови ангажменти	1,175	1,356

Представените в таблицата ангажменти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Групата да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Договарянето на конкретна кредитна сделка с клиента на Групата, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажменти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Групата.

Към датата на отчета няма други съществени ангажменти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

в хил. лв.	2022	2021
Парични средства и вземания от централни банки	2,042,858	1,970,814
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	183,922	46,831
Общо	2,226,780	2,017,645

Бележки към консолидираните финансови отчети
34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

<i>в хил. лв.</i>	2022	2021
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	2,272,989	1,970,372
Инвестиции в ценни книжа	1,930,148	1,555,408
Вземания от банки и финансови институции	149,413	81,164
Вземания от клиенти	6,703,423	6,486,634
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	7,559	11,591
Задължения към други клиенти	10,637,439	9,744,588
Други привлечени средства	110,362	115,414
Подчинен срочен дълг	11,617	9,660
Хибриден дълг	316,249	279,858

35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Бележки към консолидираните финансови отчети
35. Сделки със свързани лица, продължение

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата		Предприятия под общ контрол	
	2022	2021	2022	2021
<i>в хил. лв.</i>				
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	3,515	1,769	70,364	70,992
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	(571)	1,746	7,952	(628)
Кредитна експозиция в края на периода	2,944	3,515	78,316	70,364
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	13,725	13,275	13,582	15,194
Получени/(изплатени) през периода	470	450	1,836	(1,612)
В края на периода	14,195	13,725	15,418	13,582
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	-	-
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	49,050	-
Депозити в края на периода	-	-	49,050	-
Други вземания				
В началото на периода	-	-	18,037	17,565
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(17,696)	472
В края на периода	-	-	341	18,037
Други вземания				
В началото на периода	-	-	320	-
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(270)	320
В края на периода	-	-	50	320
Издадени условни задължения				
В началото на периода	1,061	1,031	594	703
Отпуснати/(изтекли) през периода	(38)	30	1,410	(109)
В края на периода	1,023	1,061	2,004	594
Разчет по лизингови задължения				
В началото на периода	-	-	1,513	-
Отпуснати/(изтекли) през периода	-	-	1,171	1,513
В края на периода	-	-	2,684	1,513

Бележки към консолидираните финансови отчети
35. Сделки със свързани лица, продължение
Вид свързаност

в хил. лв.	Лица, контролиращи или управляващи Групата		Предприятия под общ контрол	
	2022	2021	2022	2021
Приходи от лихви	35	24	2,870	2,085
Разходи за лихви	8	8	-	1
Приходи от такси и комисиони	27	16	672	861
Разходи за такси и комисиони	6	4	300	293

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2022 г. са в размер на 12,068 хил. лв. (2021 г.: 10,863 хил. лв.).

36. Дъщерни предприятия
(a) First Investment Finance B.V.

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Нидерландия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2022 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 910 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 96.51%. Групата не консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2022 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(d) „Дебита” ООД**

През януари 2010 г. в Търговския регистър беше вписано дружеството „Дебита” ООД, учредено съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружеството е с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва: 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружеството е учредено да извършва дейност като обслужващо дружество по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, понастоящем дружество по смисъла на чл. 27 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност.

Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(e) „Реалтор” ООД

През януари 2010 г. в Търговския регистър беше вписано дружеството „Реалтор” ООД, учредено съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружеството е с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва: 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружеството е учредено да извършва дейност като обслужващо дружество по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти.

По решение на общото събрание на съдружниците, проведено на 14.06.2021 г. дейността на дружество „Реалтор” ООД се прекратява и е открита процедура по ликвидация със срок на ликвидацията шест месеца. Поканата до кредиторите е обявена в търговски регистър и РЮЛНЦ на 08.09.2021 г, от когато тече и срокът на ликвидацията.

Дружество „Реалтор” ООД е заличен търговец, съгласно вписване в търговски регистър и РЮЛНЦ от 20.07.2022 г.

(f) „Фи Хелт застраховане” АД

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт” АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт” АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане” АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване” и застраховка „Злополука”. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка „Разни финансови загуби”. Към 31 декември 2022 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(g) „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. Към 31 декември 2021 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,437 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%.

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(г) „Болкан файненшъл сървисис” ЕАД, продължение**

По решение на Управителния съвет на Банката, като едноличния собственик на капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД от 11.11.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 22.12.2021 г., се прекратява дейността на дружеството, обявява се в ликвидация и е открита процедура по ликвидация.

„Болкан файненшъл сървисис” ЕАД е заличен търговец, съгласно вписване в търговски регистър и РЮЛНЦ от 09.12.2022 г.

(h) „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД – заличен търговец, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД и „Лега Салюшънс” ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД и „Лега Салюшънс” ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс” ЕООД) и други.

След проведена процедура по ликвидация на дружество „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД-заличен търговец, по решение на Управителния съвет на Банката, като едноличен собственик на капитала от 07.01.2021 г., одобрено от Надзорния съвет на Банката от 20.01.2021 г., на 11.01.2022 г. в Търговски регистър и РЮЛНЦ е отразено заличаването на дружеството.

(i) АМС „Имоти” ЕООД

АМС „Имоти” ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултански и други услуги. Към 31 декември 2022 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик. Групата консолидира своята инвестиция в предприятието.

(j) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Групата на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чиито предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Групата е одобрено от Надзорния съвет на Групата на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Групата е внесла капитала по набирателна сметка, като внесенят капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Групата е 1,000 хил. лв. Дружеството получава лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари, както и заявените при подаване на лиценза платежни услуги, включени в предмета му на дейност с Решение № 71 от 27.02.2020 г. на Управителя на БНБ, с № БНБ-26660/02.03.2020 г. След получаване на лиценз, дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 25.03.2020 г. с вписване № 20200325093135. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

Капиталът на дружеството е увеличен от 1 000 хил. лв. на 2 000 хил. лв., чрез издаване и записване от Банката като едноличен собственик на капитала на нови 1 000 000 броя обикновени, поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 (един) лева всяка една, на обща стойност 1 000 000 (един милион) лева. Решението за увеличение на капитала е взето на заседание на Управителния съвет на банката, проведено на 17.06.2021г,

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****„Майфин“ ЕАД, продължение**

одобрено от Надзорния съвет на Банката, на заседание проведено на 30.06.2021г. Увеличението на капитала на дружеството е вписано в Търговски регистър и регистъра на ЮЛНЦ на 02.09.2021 г. с вписване № 20210902164014

(к) Инкасо гарант ЕООД

Инкасо гарант ЕООД е учредено с решение на УС от 09.08.2022 г., одобрено от НС с решение от 24.08.2022 г., вписано в Търговски регистър и РЮЛНЦ на 09.09.2022 г., с предмет на дейност: частна охранителна дейност, лична (професионална) охрана на физически лица, охрана на ценни пратки и товари, охрана на железопътния транспорт, охрана на имущество на физически и юридически лица, на сгради, помещения и стопански обекти, охрана с помощта на сигнално - известителна техника (след получаване на лиценз), разработване, проектиране и изграждане на високотехнологични системи за охрана и видеонаблюдение, както и всякаква търговска дейност, незабранена от закона.

Към 31 декември 2022 г. капиталът на дружеството е 100 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик.

Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Не са възникнали коригиращи и значителни некоригиращи събития след датата на отчетния период, освен оповестените по-долу:

- Както е оповестено в бележка 29, в периода декември 2021 г. – август 2022 г. Банката успешно емитира безсрочни, некумулятивни, необезпечени, дълбоко подчинени облигации в размер общо на 40 000 000 (четиридесет милиона) евро („Новата емисия“). Целта на Новата емисия бе да замени предходна емисия безсрочни, некумулятивни, необезпечени, дълбоко подчинени облигации на Банката, със същия размер и регистрирана под ISIN код BG2100008114 („Старата емисия“).
- Съгласно регулаторните изисквания и след получено одобрение от БНБ, на 2 февруари 2023 г. Банката изкупи Старата емисия, в резултат на което планираната замяна на Старата емисия бе завършена успешно в съответствие със стратегията на Банката.

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

(НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА)

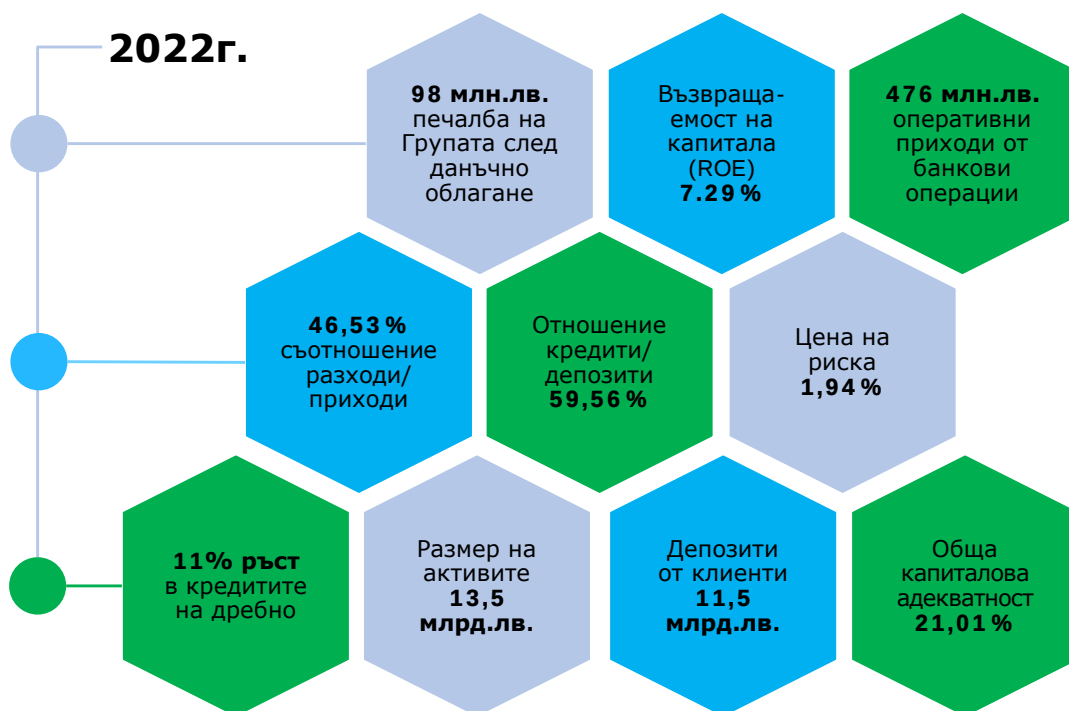
НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2022 г.

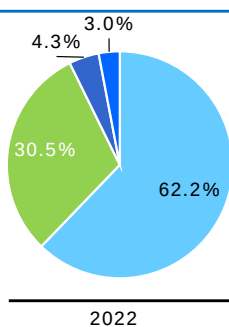
АПРИЛ 2023 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции, Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и актовете по прилагането им, както и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

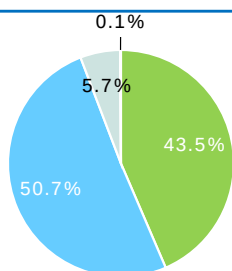
**ОПЕРАТИВЕН ДОХОД
ПО ВИДОВЕ ПРИХОДИ**

2022

■ Нетен лихвен доход
 ■ Такси и комисиони
 ■ Търговски операции
 ■ Други

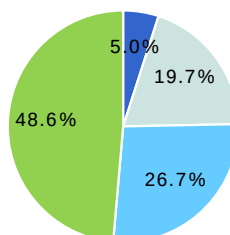
**КРЕДИТИ НА
ДРЕБНО**

2022

■ Потребителски кредити
 ■ Ипотечни кредити
 ■ Кредитни карти
 ■ Други

**ПОРТФЕЙЛ ПО
ИКОНОМИЧЕСКИ
СЕКТОРИ**

2022

■ Производство
 ■ Търговия
 ■ Услуги
 ■ Частни лица
 ■ Други

МИСИЯ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързоразвиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

СЪДЪРЖАНИЕ

МИСИЯ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ	4	<i>Линии на защита</i>	46
МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	7	<i>Структура и вътрешна организация .</i>	47
БАНКОВА СИСТЕМА	11	<i>Колективни органи за у-ние на риска .</i>	47
ПРОФИЛ НА FIBANK	15	<i>Система от лимити</i>	49
Корпоративен статус	15	<i>План за възстановяване</i>	50
Членство в организации	15	<i>Планиране при реструктуриране.....</i>	50
Пазарна позиция.....	15	Кредитен риск	51
Пазарен дял.....	15	<i>Кредитен процес.....</i>	51
Кореспондентски отношения	16	<i>Модел за измерване на кред. риск</i>	53
Клонова мрежа	16	<i>Техники за редуциране на кред. риск ...</i>	54
Дъщерни дружества	17	<i>Проблемни експозиции, придобити</i>	
Награди 2022 г.	18	<i>активи и стратегия за редуциране</i>	54
ПИБ АД: ДАТИ И ФАКТИ.....	19	<i>Класификация, обезценка и провизиране</i>	
АКЦЕНТИ ЗА 2022 г.....	22	<i>на експозиции.....</i>	55
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД	25	Пазарен риск	57
Ключови показатели.....	25	<i>Позиционен риск.....</i>	57
Устойчиво развитие.....	26	<i>Лихвен риск в банков портфейл.....</i>	58
Кредитен рейтинг	27	<i>Валутен риск</i>	59
Финансов резултат.....	27	<i>Риск от контрагента и сетълмент</i>	
Баланс	30	<i>риск</i>	59
Кредитен портфейл	32	Ликвиден риск.....	59
<i>Кредити</i>	32	<i>Вътрешен анализ на адекватността на</i>	
<i>Сделки между свързани лица.....</i>	34	<i>ликвидността</i>	61
<i>Условни задължения</i>	34	Операционен риск	62
Привлечени средства	35	<i>Информационна сигурност</i>	62
Капитал	37	<i>Защита на лични данни</i>	63
<i>Регулаторен капитал.....</i>	37	<i>Непрекъсваемост на процесите.....</i>	64
<i>Капиталови изисквания</i>	39	<i>Възлагане на дейности на външни</i>	
<i>Капиталови буфери.....</i>	39	<i>изпълнители.....</i>	64
<i>Ливъридж</i>	40	Рискови експозиции	64
<i>Приемливи задължения.....</i>	41	Вътрешен анализ на адекватността на	
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	43	капитала.....	65
Стратегия за управление на риска	43	КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ	68
<i>Рамка за рисков апетит.....</i>	44	Клонова мрежа	68
<i>Карта на рисковете.....</i>	45	Контакт център.....	70
<i>Риск култура.....</i>	45	Корпоративна интернет страница	70
Рамка за управление на рисковете.....	46	Корпоративен блог	71
		Продажби	71
		Дигитално банкиране.....	71
		<i>Е-банкиране „Моята Fibank“</i>	71

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО
УПРАВЛЕНИЕ.....75

Рамка за корпоративно управление 76

Кодекс за корпоративно управление 77

Управленска структура 78

Надзорен съвет 79

Състав и компетенции 79

Политика на многообразие и
независимост 79

Функции и отговорности 80

Оценка на дейността 80

Комитети 80

Управителен съвет 83

Състав и компетенции 83

Политика на многообразие 84

Функции и отговорности 84

Комитети и съвети към УС 85

Общо събрание на акционерите 85

Контролна среда и процеси 86

Вътрешен одит 86

Регистрирани одитори 87

Защита правата на акционерите 87

Свикване на ОСА и информираност 88

Основни права и ограничения при
прехвърляне 88

Миноритарни акционери и
институционални инвеститори 88

Разкриване на информация 89

Директор за връзки с инвеститори 90

Заинтересовани лица 91

Акционерна структура 91

Цена на акции и пазарна капитализация 92

ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА.....93

Политика за възнагражденията 94

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ98

Бизнес модел 99

Устойчиво развитие 100

Екологични въпроси 101

Социални въпроси 104

Управленски въпроси 106

Етични въпроси 107

Етичен кодекс 107

Отговорност и съответствие 107

Механизъм за докладване
(whistleblowing) 108

Приложение на ниво група 108

ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....110

Политика за подбор и оценка на
пригодността 112

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ114
ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА117

Банкиране на дребно 117

Депозити 117

Кредити 118

Корпоративно банкиране 120

Депозити 120

Кредити 120

Външни програми и гаранционни схеми 125

Платежни услуги 126

Картови разплащания 127

Международни разплащания 128

Злато и нумизматика 129

Частно банкиране 130

Капиталови пазари 131

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ
ДРУЖЕСТВА.....133

First Investment Bank – Albania Sh.a. 133

Фи Хелт Застраховане АД 137

Майфин ЕАД 139

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2022 г.....141
ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД
ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД.....144
ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ.....145
ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ.....146

Членове на Надзорния съвет 147

Членове на Управителния съвет 151

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА155
СПИСЪК НА КЛОНОВАТА МРЕЖА.....159

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПОКАЗАТЕЛИ

Население	6,52 млн. души
Площ	110,994 кв. км.
Член на Европейския съюз	2007 г.
Член на НАТО	2004 г.
Участие в Европейския валутен механизъм II и Банковия съюз	2020 г.
Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1.95583
Плосък данък	10%
Moody's	Вaa1, стабилна
Fitch Ratings	BBB, положителна
S&P	BBB, стабилна

През 2022 г. българската икономика отчита забавяне на икономическата активност в условия на нестабилна макросреда, доминирана от външни фактори.

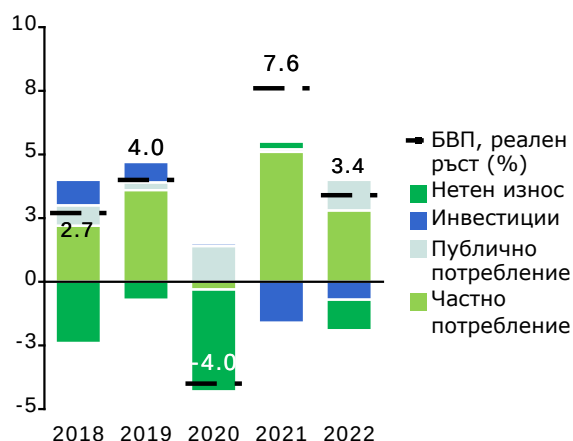
	2022	2021	2020	2019	2018
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	165 384	139 012	120 553	120 396	109 964
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	3,4	7,6	(4,0)	4,0	2,7
- Частно потребление, реален ръст (%)	4,8	8,8	(0,6)	6,0	3,7
- Публично потребление, реален ръст (%)	6,5	0,4	8,3	2,0	5,4
- Инвестиции, реален ръст (%)	(4,3)	(8,3)	0,6	4,5	5,4
- Нетен износ, реален ръст (%)	(2,3)	0,1	(6,1)	(1,2)	(4,0)
Инфлация, в края на периода (%)	16,9	7,8	0,1	3,8	2,7
Средногодишна инфлация (%)	15,3	3,3	1,7	3,1	2,8
Безработица, в края на периода (%)	5,4	4,8	6,7	5,9	6,1
Текуща сметка (% от БВП)	(0,7)	(1,9)	(0,0)	1,9	0,9
Търговско салдо (% от БВП)	(5,8)	(4,1)	(3,1)	(4,7)	(4,8)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	75 151	67 666	60 334	48 574	49 037
Преки инвестиции в България (% от БВП)	2,8	2,3	4,8	2,7	1,7
Брутен външен дълг (% от БВП)	52,5	58,4	63,8	61,3	66,1
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	22,9	25,0	24,6	19,8	21,8
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	(0,8)	(2,7)	(2,9)	(1,0)	0,1
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,83	1,73	1,59	1,74	1,71

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

През 2022 г. растежът на brutния вътрешен продукт се забавя до 3,4% за годината (2021: 7,6%), като положителен принос оказват частното (2022: 4,8%; 2021: 8,8%) и публичното потребление (2022: 6,5%; 2021: 0,4%), както и изменението на запасите в икономиката, в резултат от по-слабото вътрешно търсене и повишаващите се нива на инфлация. Нетният износ има отрицателен прираст за растежа на икономиката (2022: -2,3%; 2021: 0,1%), както и инвестициите в основен капитал (2022: -4,3%; 2021: -8,3%), поради нарушените потоци от доставки и влиянието им върху търговията, както и намалението в инвестиционната активност, повлияна от несигурната външна среда.

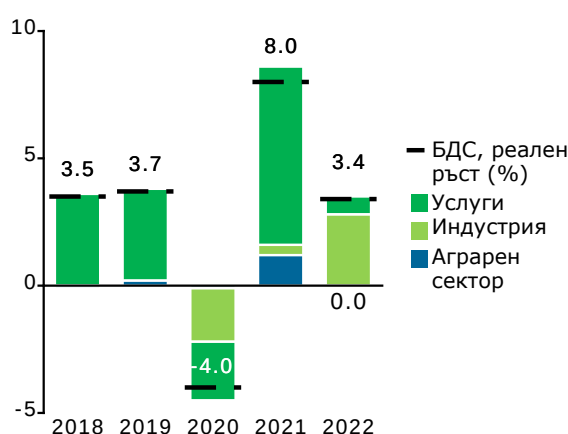
ПРИНОС ПО КОМПОНЕНТИ НА БВП

Принос към БВП,
пр.п./%

ПРИНОС ПО СЕКТОРИ НА БДС

Принос към БДС,
пр.п./%

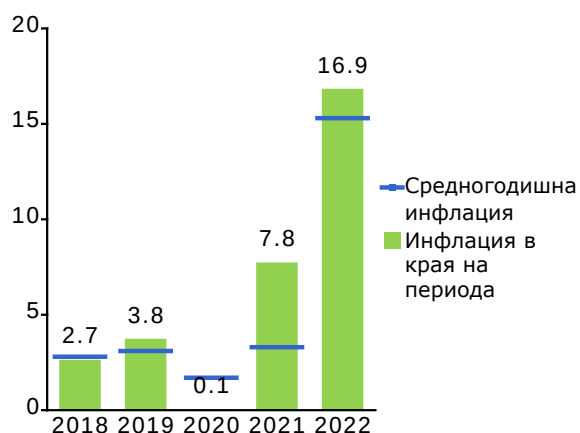
През 2022 г. brutната добавена стойност в икономиката расте с 3,4%, като се забавя спрямо отчетените стойности от 8,0% за предходната 2021 г. Положителен принос е отчетен основно в индустриалния сектор, който се повишава с 11,9% общо за периода (2021: 1,7%) и по-специално при добивната и преработвателната промишленост (2022: 14,4%), за сметка на сектора на строителството, където се отчита спад (2022: -4,5%). Секторът на услугите, който има най-съществен дял за добавената стойност, отчита слаб прираст – 1,0% (2021: 9,9%), вкл. в сферата на търговията, транспорта и туризма (2022: 0,2%), финансовите и застрахователни дейности (2022: 1,3%), телекомуникациите и далечно-съобщенията (2022: 1,6%), държавното управление и здравеопазването (2022: 2,6%). Спад е отчетен в аграрния сектор (2022: -0,8%; 2021: 28,8%), за което влияние оказва отрасъла на растениевъдството, в т.ч. зърнените и техническите култури.

През 2022 г. пазарът на труда отчита негативни индикации – коефициентът на безработица бележи повишение до 5,4% в края на годината (2021: 4,8%), с по-слабо изразена тенденция през летните месеци, отразяваща по-високата сезонна заетост. Общият брой на нетите лица спада до 2196 хил. души средно за 2022 г. (2021: 2249 хил. души), като 67% от тях работят в сектора на услугите, 30% – в индустрията и 4% – в аграрния сектор.

Инфлацията в страната се увеличава, като средногодишните стойности за 2022 г. възлизат на 15,3% (2021: 3,3%), а в края на периода – 16,9% (2021: 7,8%). Приносът е широкообхванат по компоненти, с основно влияние на храните (2022: 26,1%) и при енергийните продукти (2022: 19,9%), регистрирани в условия на значително покачване на цените на основни суровини (природен газ, петрол и други) и селскостопански продукти на международните пазари. Групите на услугите и нехранителните стоки от потребителската кошница са с по-слабо изразена динамика – 10,3% и 13,3%. Хармонизираната инфлация, като измерител на ценовата стабилност в Еврозоната, е 14,3% в края на 2022 г. (2021: 6,6%) и 13,0% средногодишно за периода (2021: 2,8%).

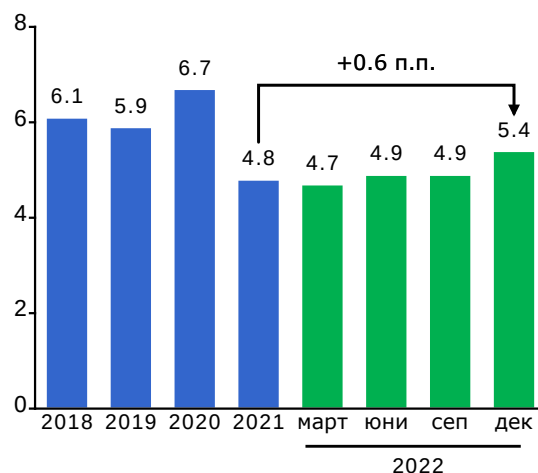
ИНФЛАЦИЯ

Инфлация, %

БЕЗРАБОТИЦА

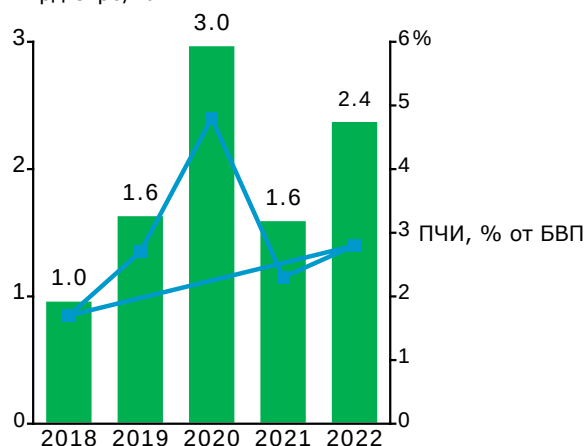
Безработица, %

През 2022 г. преките инвестиции в страната възлизат на 2379 млн. евро или 2,8% от БВП (2021: 1600 млн. евро или 2,3% от БВП), като динамиката отразява по-високите постъпления по дългови инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми) и инвестициите в дялов капитал за сметка на реинвестирана печалба. По страни най-много инвестиции са привлечени от Швейцария (483 млн. евро), следвани от Кипър (384 млн. евро) и Австрия (380 млн. евро). Повисокият ръст при вноса (36,3% за 2022 г. на годишна база до 50 816 млн. евро) спрямо износа (33,5% до 45 926 млн. евро) води до повишаване на дефицита по търговското салдо до -4889 млн. евро или -5,8% от БВП в края на 2022 г. Въпреки това, дефицитът по текущата сметка се понижава до -578 млн. евро или -0,7% от БВП (2021: -1316 млн. евро или -1,9% от БВП) в резултат на услугите, в т.ч. транспорта и пътуванията, свързани със силния туристически сезон.

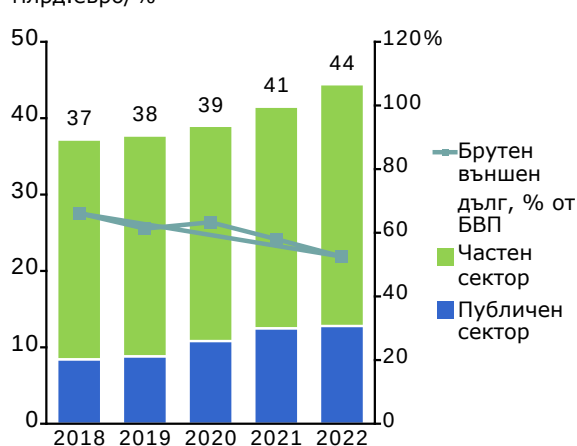
ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ В СТРАНАТА

Преки инвестиции,
млрд.евро/%

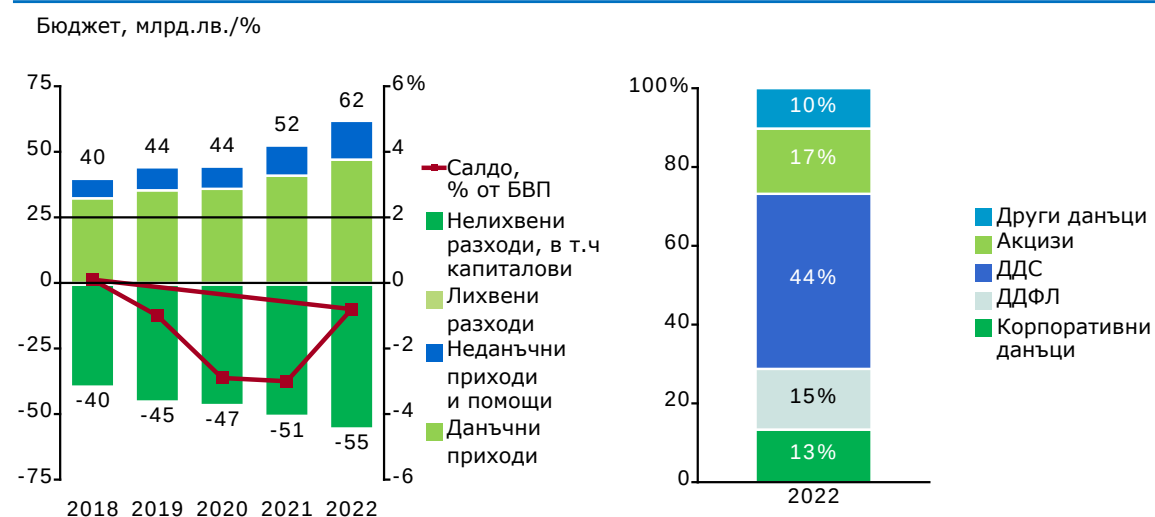
БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Външен дълг,
млрд.евро/%

Брутният външен дълг се понижава до 52,5% от БВП към края на 2022 г. (2021: 58,0%), като намаление е отчетено както при публичния дълг (2022: 15,1% от БВП), който остава сред най-ниските в Европейския съюз, така и при частния дълг (2022: 37,4% от БВП). Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, възлиза на 22,9% от БВП към края на 2022 г. (2021: 25,0%).

През 2022 г. консолидираният бюджет отчита дефицит в размер на 1347 млн. лв. или 0,8% от БВП към края на годината (2021: 3794 млн. лв. или 2,7% от БВП), като отразява по-високия ръст на разходите, спрямо приходите по националния бюджет и по-голям излишък по европейските средства. Разходите по консолидираната фискална програма нарастват със 17,5% до 66 113 млн. лв. (2021: 56 253 млн. лв.), в резултат на увеличение при капиталовите разходи и при нелихвените разходи, които включват увеличените разходи за пенсии и за субсидии във връзка с програмите за подпомагане на небитовите потребители заради цените на електроенергията.

Данъчните постъпления нарастват с 14,5% на годишна база до 46 795 млн. лв. към декември 2022 г., като увеличение е отчетено при всички основни компоненти, вкл. данъка върху доходите на физически лица (с 10,0% до 5321 млн. лв.), корпоративния данък (с 34,8% до 4593 млн. лв.), приходите от ДДС (с 18,1% до 15 331 млн. лв.) и приходите от акцизи (с 0,8% до 5707 млн.лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се увеличават, като възлизат на 13 747 млн. лв., от които 9941 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 3806 млн. лв. – здравни вноски.

През годината кредитните рейтинги на България са потвърдени – Fitch Ratings (BBB, положителна перспектива), Standard & Poor's (BBB, стабилна перспектива) и Moody's Investors Service (Baa1, стабилна перспектива). От 2020 г. българският лев е включен в Европейския валутен механизъм II (ERM II).

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2022 г. банковата система в България показва устойчивост и адаптивност, функционирайки в нестабилна външна среда. Ключовите показатели, вкл. за ликвидност и капиталова адекватност, отчитат стойности над регулаторно изискуемите, както и повишена рентабилност. От 2020 г. България е част от Банковия съюз чрез участие в Единния надзорен механизъм (SSM) и Единния механизъм за реструктуриране (SRM), като процесите на интеграция с европейската регулаторна рамка се отразяват върху банковите политики.

в % / изменение в пр.п.	2022	2021	2020	22/21	21/20
Базов собствен капитал от първи ред	19,98	21,66	21,69	(2,10)	(0,03)
Адекватност на капитала от първи ред	20,48	22,04	22,10	0,02	(0,06)
Обща капиталова адекватност	20,88	22,62	22,74	(2,15)	(0,12)
Съотношение на ливъридж	9,69 ¹	10,52	10,74	(0,83)	(0,22)
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	235,9 ¹	274,1	279,0	(38,2)	(4,90)
Кредити/депозити ²	68,21	69,38	69,04	(1,17)	0,34
Възвръщаемост на капитала (ROE)	12,01 ¹	8,53	5,31	3,48	3,22
Възвръщаемост на активите (ROA)	1,34 ¹	1,05	0,66	0,29	0,39
Необслужвани кредити и аванси ³	3,55	4,60	5,65	(1,05)	(1,05)

Източник: Българска народна банка

Нивото на общата капиталова адекватност (TCR) на системата възлиза на 20,88% към края на 2022 г. (2021: 22,62%), а адекватността на базовия собствен капитал от първи ред (CET1) – на 19,98% (2021: 21,66%), като показателите са значително над регулаторните изисквания (TCR: 14,50-15,50%; CET1: 10,50-11,50% в зависимост от комбинираното изискване на буфер). За динамиката допринася по-високият ръст при рисковопреглетените активи спрямо този при отделните елементи на собствения капитал. Съотношението на ливъридж, съпоставящо капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 9,69% към септември 2022 г. спрямо 10,52% към края на 2021 г.

Във връзка с отчетените темпове на растеж в кредитирането и цикличните рискове на пазара на недвижими имоти, през годината БНБ увеличи нивото на антицикличния капиталов буфер от 1.5% на 2.0% в сила от октомври 2023 г. През периода БНБ оповести ежегодния преглед на буфера за други системно значими институции (ДСЗИ) и идентифицира като такива осем банки, за които са определени индивидуални нива през 2023 г. в интервала от 0,50% до 1%. През 2022г. буферът за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България.

Ликвидността в системата е на високи нива, като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете и повишената депозитна база. Отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни, възлиза на 235,9% (2021: 274,1%) в края на

¹ Данни към 30 септември 2022 г.

² Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред. институции)/ депозити (без кред. институции)

³ Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси (с цел съпоставимост е използвана широка дефиниция за кредити и аванси, вкл. парични салда при централни банки и други депозити на виждане).

септември 2022 г., което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 26,8% към края на септември 2022 г.

През второто полугодие на 2022 г. лихвеният процент по депозитното улеснение на Европейската централна банка е повишен два пъти – от -0,50% на 0% (считано от 27.07.2022 г.) и от 0% на 0,75% (считано от 14.09.2022 г.), с което отрицателният лихвен процент по свръхрезервите на банките в БНБ, съгласно методиката за неговото изчисление, е променен от -0,70% на 0%.

През 2022 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 2079 млн. лв., спрямо 1416 млн. лв. година по-рано, като увеличение е отчетено при всички основни източници на доход, вкл. нетния лихвен доход и този от такси и комисиони, както и намаление при разходите за обезценка, които достигат 586 млн. лв. за периода (2021: 594 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2022	2021	2020	22/21	21/20
Нетен лихвен доход	3 227	2 757	2 649	17,0	4,1
Нетен доход от такси и комисиони	1 430	1 241	1 039	15,2	19,4
Административни разходи	1 972	1 784	1 677	10,5	6,4
Обезценка	586	594	876	(1,3)	(32,2)
Нетна печалба	2 079	1 416	815	46,8	73,7

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход за 2022 г. се повишава със 17,0% до 3227 млн. лв. (2021: 2757 млн. лв.). Нетният доход от такси и комисиони достига 1430 млн. лв. (2021: 1241 млн. лв.), като осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 27,1% от общите оперативни приходи на системата (2021: 27,9%). Отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 1,34% за деветмесечието на 2022 г. (2021: 1,05%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 12,01% за същия период (2021: 8,53%).

Общите балансови активи нарастват с 14,8% на годишна база до 155 406 млн. лв. към края на 2022 г. (2021: 135 410 млн. лв.), като структурата на баланса на системата включва основно кредитите и авансите – 59,6% от общите активи (2021: 58,2%), паричните средства и салда при централни банки – 20,9% от активите (2021: 21,0%) и инвестициите в ценни книжа – 15,7% (2021: 16,7%), които включват основно дългови ценни книжа.

Кредитната активност през 2022 г. продължава да се ускорява с по-изразена динамика при домакинствата, спрямо нефинансовите предприятия. Жилищните ипотечни кредити нарастват с 16,1% до 18 365 млн. лв. (2021: 15 815 млн. лв.), а потребителските кредити – с 12,8% до 16 138 млн. лв. (2021: 14 304 млн. лв.) в края на 2022 г. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 52,2% от общите кредити на клиенти, като достигат до 44 908 млн. лв. (2021: 40 286 млн. лв.).

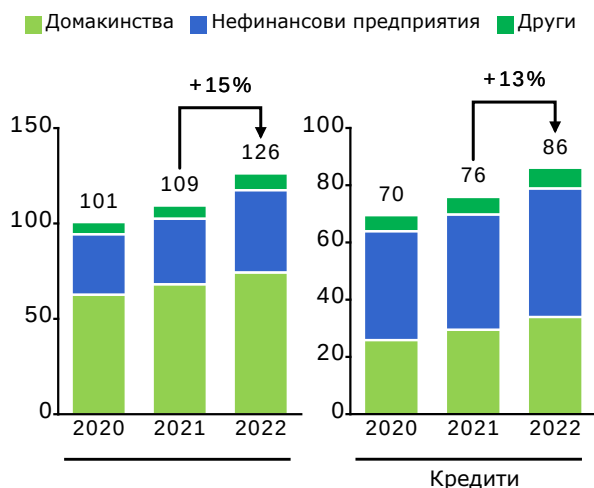
Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 3,55% от brutните кредити и аванси към декември 2022 г. (2021: 4,60%), изчислени с цел съпоставимост с предходни периоди съгласно широката дефиниция за кредити и аванси, включваща и паричните салда при централни банки и други депозити на виждане. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (67,0%), следвани от домакинствата (30,7%) и другите финансови предприятия (2,0%).

в млн. лв. / изменение в %	2022	2021	2020	22/21	21/20
Активи	155 406	135 410	124 006	14,8	9,2
Кредити на нефинансови предприятия	44 908	40 286	38 042	11,5	5,9
Кредити на домакинства, в т.ч.:	33 945	29 468	25 882	15,2	13,9
- Жилищни ипотечни кредити	18 365	15 815	13 752	16,1	15,0
- Потребителски кредити	16 138	14 304	12 882	12,8	11,0
Депозити от нефинансови предприятия	43 169	34 374	31 701	25,6	8,4
Депозити от домакинства	74 282	68 107	62 636	9,1	8,7

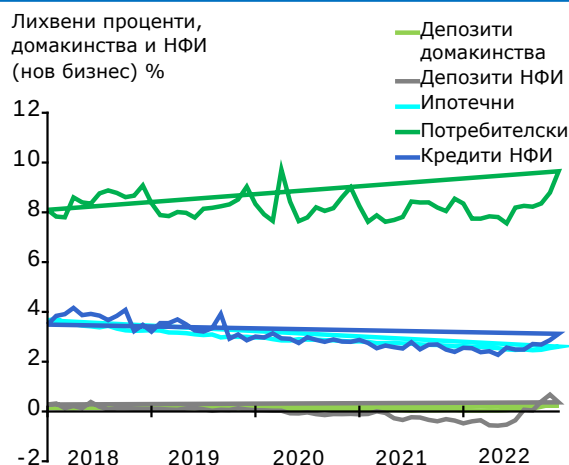
Източник: Българска народна банка

През 2022 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – с 15,4% до 126 197 млн. лв. към декември 2022 г. (2021: 109 356 млн. лв.), като отразяват доверието към системата и повишената несигурност на средата и намаляването на инвестиционната активност на фирмите. Увеличение е отчетено основно при депозитите на нефинансови предприятия (с 25,6% до 43 169 млн. лв.) и в по-малка степен при домакинствата (с 9,1% до 74 282 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 58,9% от привлечения ресурс. Валутната структура на депозитите остава без промяна, като дялът на левовите депозити е 63,7%, тези в евро – 29,2%, а тези в друга валута – 7,1% към декември 2022 г.

КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ (МЛН.ЛВ.)

ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ

През годината са регистрирани сигнали за промяна на лихвения цикъл съобразно динамиките в Еврозоната и страните от Европейския съюз. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес⁴) на домакинствата и нефинансовите предприятия се увеличават средно за 2022 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,11% и -0,13% (2021: 0,06% и -0,17%). При лихвените проценти по кредитите (нов бизнес⁵) се отчитат разнопосочни тенденции, като при потребителските кредити те се увеличават до 8,16% средно за периода (2021: 8,08%) за сметка на ипотечните кредити,

⁴ Срочни депозити в левове до 1 г.

⁵ Кредити по оригинален матуритет в левове

които регистрират спад – до 2,54% (2021: 2,70%), а тези при нефинансовите предприятия остават без промяна – 2,60% (2021: 2,60%).

В регулаторната рамка през 2022 г. приоритетно се развиват изискванията за устойчивост – приет е нов Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/2453 на Комисията от 30 ноември 2022 година, с който се определят единни формати и указания за периодично оповестяване на информация от страна на банките по отношение на екологичните, социалните и управленските (ЕСУ) рискове съгласно осма част от Регламент (ЕС) 2013/575.

Въведени са нови Насоки на ЕБО относно политиките и процедурите, свързани с управление на нормативното съответствие във връзка с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма – AML/CFT (EBA/GL/2022/05). В края на 2022 г. са публикувани и Насоки относно използването на решения за дистанционна идентификация (onboarding) на клиенти.

Приет е нов Закон за покритите облигации, който урежда условията и реда за издаването, структурните характеристики и публичния надзор на покритите облигации, както и нова Наредба № 42 на БНБ за реда и условията за издаване на покрити облигации, която доразвива изискванията относно изчисляването на размера на задълженията по покритите облигации и на активите от покритието, както и периодичните стрес тестове във връзка с тях.

Направени са промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, с които считано от 1 април 2022 г. се отменя окончателният данък, с който се облага брутната сума на придобитите от местни физически лица доходи от лихви по банкови сметки.

Във връзка с развитието на изискванията, касаещи възстановяването и реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници, през годината са приети две нови наредби на БНБ – Наредба №43 за реда и условията за определяне и изплащане на максимална дневна сума при спиране на изпълнението на задължения по отговарящи на условията влогове, както и Наредба №44 за условията и реда за избор на независими оценители по чл. 55а от Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. С тях се осигурява допълнителна подготовка и възможност за реализиране на потенциално реструктуриране на институции и защита на заинтересованите страни и кредитори.

През годината са приети изменения в Наредба № 20 на БНБ за изискванията към членовете на управителния и контролния орган на кредитна институция, както и за оценка на тяхната пригодност и на лицата, заемащи ключови позиции, касаещи основно информацията, необходима за оценка на надеждност и пригодност, прилагани от значимите и по-малко значимите банки.

В края на 2022 г. в страната оперират 25 кредитни институции, от които 7 клон на чуждестранни банки, като консолидационните процеси в системата продължават, следвайки глобалните тенденции за търсене на оптимизации в структурата и ефективността на банковите институции на фона на засилена конкуренция. Заеманият дял от групата на значимите банкови институции (съгласно критериите на ЕЦБ) в страната възлиза на 66,7% от банковите активи към септември 2022 г., на по-малко значимите – съответно 29,8%, а на клоновете на чуждестранни банки – 3,5%.

Сред основните предизвикателства пред банките е преодоляване на несигурностите на външната среда – политически и икономически, дигитализиране на банковите услуги, приоритизиране на ЕСУ факторите, засилване способността за редуциране и управление на рисковете, развитие на способите за подпомагане на клиентите чрез консултиране и предлагане на подходящи продукти и финансиране.

ПРОФИЛ НА FIBANK

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

През 2022 г. седалището и адреса на управление на Първа инвестиционна банка АД е променено – гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса АД
- Централен депозитар АД
- БОРИКА АД
- MasterCard International
- VISA Inc.
- S.W.I.F.T.
- Factors Chain International

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ⁶

- Пето място по активи
- Пето място по депозити
 - Пето място по депозити от физически лица
- Шесто място по кредити
 - Пето място по кредити на предприятия
 - Пето място по потребителски кредити
 - Шесто място по ипотечни кредити
- Сред водещите банки в картовия бизнес и платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговските операции

ПАЗАРЕН ДЯЛ⁷

- 8,18% от банковите активи в България
- 8,59% от депозитите в страната
 - 9,77% от депозитите на физически лица
- 8,27% от кредитите в страната
 - 9,24% от кредитите на предприятия
 - 8,02% от потребителските кредити
 - 6,23% от ипотечните кредити

⁶ Пазарните позиции са определени въз основа на данни на индивидуална основа от Българската народна банка.

⁷ Пазарните дялове са определени въз основа на данни на индивидуална основа от Българската народна банка.

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

КЛОНОВА МРЕЖА

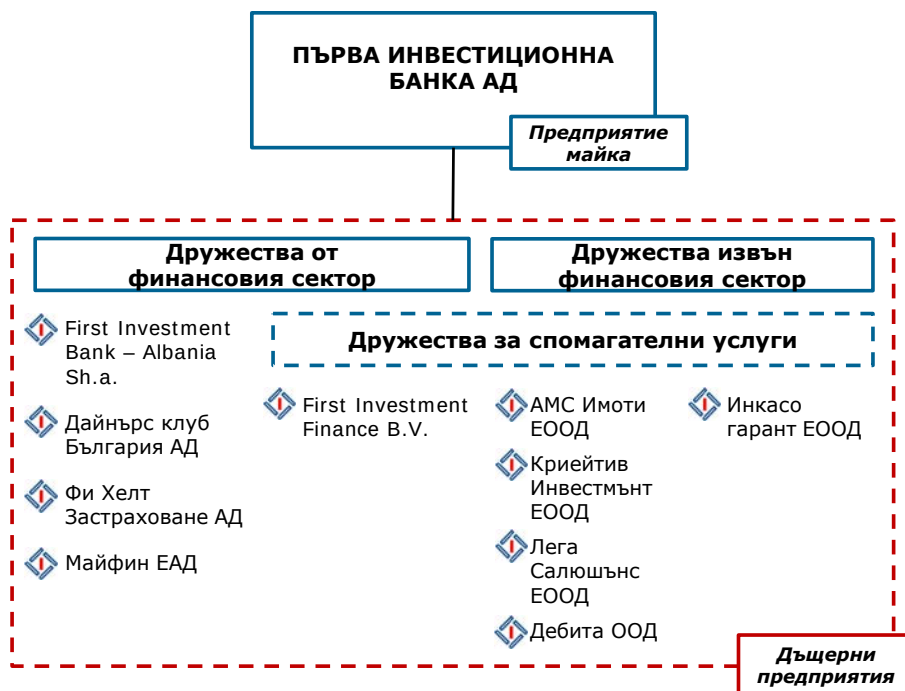
Към 31 декември 2022 г. Групата на Първа инвестиционна банка има общо 140 клона и офиса: 125 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър, както и централа и 14 клона на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.

Fibank поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция, които постоянно усъвършенства съобразно технологичното развитие и клиентските потребности.

За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел „[Канали за дистрибуция](#)“, както и раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Първа инвестиционна банка АД има десет дъщерни дружества към 31 декември 2022 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a. (100%), Дайнърс клуб България АД (96,51%), Фи Хелт Застраховане АД (59,10%), Майфин ЕАД (100%), First Investment Finance B.V. (100%), АМС Имоти ЕАД (100%), Дебита ООД (70%), Криейтив Инвестмънт ЕООД (100%), Лега Салюшънс ЕООД (100%) и Инкасо Гарант ЕООД (100%).

Към 31.12.2022 г. дружествата, включени в консолидираните финансови отчети на Групата на Първа инвестиционна банка, са: First Investment Bank - Albania Sh.a., Фи Хелт Застраховане АД, First Investment Finance B.V. и АМС Имоти ЕАД. Останалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансови отчети поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансовите резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на 31.12.2022 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

През 2022 г. капиталът на дъщерното дружество Дайнърс клуб България АД е увеличен от 610 хил. лв. на 910 хил. лв., с цел поддържане на финансовия капацитет на дружеството. През септември 2022 г. е учредено ново дъщерно дружество Инкасо Гарант ЕООД с внесен капитал от 100 хил. лв. и предмет на дейност, свързана с частната охранителна дейност и охраната на ценни пратки и товари.

През годината във връзка с взети решения за прекратяване на дейността са заличени в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ дъщерните дружества Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Реалтор ООД и Болкан файненшъл сървисис ЕАД.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#), както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

НАГРАДИ 2022 г.

- ❖ Първа инвестиционна банка е отличена като „Дигитална банка на годината за 2022 г.“ на международния конкурс „Worldwide Finance Awards 2022“, организиран от английското списание Acquisition International (AI) за дигиталните услуги и иновации, които предлага на клиентите.
- ❖ Fibank спечели награда за успешна дигитална трансформация в конкурса „Банка на годината“, организиран от Асоциация Банка на годината по независима и обективна методология, изготвена от Deloitte България.
- ❖ Г-н Никола Бакалов, главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка, получи наградата „Банкер на годината 2022“, организирана от вестник „Банкеръ“ за постигането на успехи в дигитализацията и алтернативните канали за обслужване.
- ❖ Debit Mastercard Platinum от Fibank е отличена като „Продукт на годината“ в категория „Премиум картови продукти“ на международния конкурс „Продукт на годината“, реализиран чрез независимо национално представително проучване, проведено от изследователската агенция NielsenIQ.
- ❖ За поредна година Fibank печели приза „Любима марка“ на българския потребител и първото място в категорията „Финансови институции“ на потребителската класация „My Love Marks“.
- ❖ Първа инвестиционна банка спечели две награди – за „Иновативна банка на годината“ и за „Устойчиво развитие“ на церемонията „Компания на годината“, организирана от списание Business Lady чрез жури, съставено от браншови организации, предприемачи и маркетингови експерти.
- ❖ Fibank получава приза „Златно сърце“ в категория „Подкрепа и бизнес развитие на младите“ на годишните награди за корпоративна социална отговорност на списание Business Lady за дейността на фонда си Sustainable Lady, част от бизнес програма Smart Lady в подкрепа на жените-предприемачи.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	- Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. - Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-95г.	Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	- ПИБ АД първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. - Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от ЕБВР – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	- Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Fibank е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. - Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. - Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансирането за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	- Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. - Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. - Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	- ПИБ АД стартира първия Виртуален банков клон в България, с възможност за работа в Интернет. - Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на вестник „Пари“. - Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2002 г.	Fibank е определена за „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2003 г.	- Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. - Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2004 г.	- Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти. - ПИБ АД е отличена с наградата „Финансов продукт на годината“ за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	- Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. - Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. - Матео Матеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2006 г.	- Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“. - Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. - Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн.лв. на 100 млн.лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.

2007 г.	- Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. - Стартира „Fibank Mobile” – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. - Fibank е сред първите банки в България, внедрила чип технологията при издаването на карти. - First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за банкова дейност в Албания.
2008 г.	- Първа инвестиционна банка внедрява нова интегрирана банкова информационна система FlexCube. - ПИБ АД получава синдикиран заем от 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. - Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. - Банката е отличена с награда OSCARDS за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	- Fibank започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. - Стартира нова услуга „Моята Fibank” за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	- Fibank посреща своя едномилионен клиент. - Подписано е споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. - Fibank първа в страната предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. - ПИБ АД придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	- Fibank е обявена за „Най-добра банка в България” за 2011 г. от финансовото списание Euromoney. - Нови изпълнителни директори на ПИБ АД – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. - Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината 2011” на вестник „Банкеръ” за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	- Fibank е „Банка на годината” от Асоциация „Банка на годината” за най-добро комплексно представяне. - Банката подписва споразумение с ЕИФ за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. - Васил Христов (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината” на вестник „Банкеръ”.
2013 г.	- Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. - Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. - Стартира онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали.
2014 г.	- Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги. - ПИБ АД преодолява натиска върху банковата система с поддържаната висока ликвидност, професионализъм и получена ликвидна подкрепа съгл. решение С(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. - Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.
2015 г.	- Fibank реализира проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление съгласно принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. - Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. - Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции. - Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	- Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. - Банката издължи ликвидната подкрепа във връзка с решение С(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. - Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста проведен в страната. - Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.

2017 г.	❖ Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). ❖ Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). ❖ Fibank обнови банкова си информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. ❖ Развиват се онлайн услугите, свързани с потребителски кредити – www.credit.fibank.bg.
2018 г.	❖ Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си. ❖ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи. ❖ Разработен е софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката. ❖ Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент.
2019 г.	❖ Fibank е сред водещите банки, която се присъединява към глобалното решение SWIFT gpi, чрез което значително се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. ❖ Картовите услуги се развиват с изпреварващо въвеждане по отношение на дигитализираните карти и плащането на смарт устройства. ❖ Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел повишаване ефективността при обслужване на клиентите. ❖ Fibank премина прегледа на качеството на активите и стрес теста, проведени от ЕЦБ през годината. ❖ Предприети са инициативи за повишаване на финансовата грамотност, вкл. на деца и юноши.
2020 г.	❖ Първа инвестиционна банка успешно увеличава капитала си със 195 424 хил. лв. Нови акционери на Банката са Българска банка за развитие АД с 18,35% акционерен дял и Valea Foundation със 7,87%. ❖ Fibank, първа сред банките в страната, осигурява възможност за разсрочване на плащанията за клиентите, изпитващи затруднения във връзка с пандемията COVID-19. ❖ Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Никола Бакалов и Ралица Богоева, както и нов Главен финансов директор – Янко Караколев. ❖ Банката подкрепя създаването на ново дружество (start-up) в областта на платежните услуги – „Майфин“ ЕАД, лицензирано като дружество за електронни пари с капитал в размер на 1 млн. лв. ❖ Първа инвестиционна банка подписва споразумения с Българска банка за развитие и Фонд на фондовете за преодоляване на последствията от пандемията от COVID-19.
2021 г.	❖ Първа инвестиционна банка предлага иновативен продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (ХАО). ❖ Видео консултация – стартира нова услуга за клиентите относно кредитни продукти за физически лица, достъпна през www.fibank.bg и електронното банкиране „Моята Fibank“. ❖ Имплементирана е нова BPM (Business Process Management) система за управление на процеси в кредитирането на физически лица. ❖ MyCard – нова виртуална кредитна карта с предварително одобрен кредитен лимит, която се издава изцяло онлайн през мобилното приложение My Fibank. ❖ Разработени са нови продукти за физически лица и бизнес клиенти – „Златен портфейл“ и „Еко портфейл“, обвързани с цената на златото и с портфейл от облигации, базирани на зелени проекти. ❖ Debit Mastercard Platinum – нова дебитна карта в премиум сегмента, предлагаща редица предимства, вкл. приложение с виртуален асистент (AskPLEEZ!) и concierge услуги.

АКЦЕНТИ ЗА 2022 г.

ЯНУАРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink.
- ❖ Банката активно предлага новите кредитни продукти за бизнес клиенти – „Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар“ и „Зелена енергия – собствено потребление“.

ФЕВРУАРИ

- ❖ Като част от проекта за дигитализиране на клоновата мрежа (branch digitalization) стартира възможност за електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в офисите на Банката.
- ❖ Нова сребърна монета, посветена на „Годината на заека 2023 г.“, предлагана със сътрудничеството на Новозеландския монетен двор.
- ❖ Дъщерното дружество First Investment Bank – Albania Sh.a. развива картовия си бизнес и функционалностите на мрежата от АТМ терминали.

МАРТ

- ❖ Програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи и микропредприятията отбелязва четири години от създаването си, с над 1100 финансирани проекта на обща стойност, надхвърляща 120 млн. лв.
- ❖ Като част от новата услуга „Помощ от приятел“ всеки клиент може да получи съдействие и информация относно възможностите и функционалностите на електронното банкиране „Моята Fibank“ или мобилното приложение.
- ❖ Главният изпълнителен директор на Fibank – г-н Никола Бакалов е избран за член на Управителния съвет на Асоциацията на банките в България.

АПРИЛ

- ❖ Успешно включване в обновената система Continuous Gross Settlement (CGS) в STEP2-T, оперирана от EBA Clearing, с която се оптимизира изпълнението на SEPA кредитни преводи.
- ❖ Внедрена е нова вътрешнобанкова система за автоматизиране на процесите и оптимизация на счетоводния процес.
- ❖ Дъщерното дружество Майфин ЕАД развива дигиталните си услуги чрез нови функционалности – локация на трансакциите, покупка на винетки, както и профил/акаунт за деца и младежи, с цел ранна финансова грамотност.

МАЙ

- ◆ Нов промоционален ипотечен кредит с финансиране до 90% от пазарната стойност на имота и опция за дистанционно кандидатстване през електронното банкиране „Моята Fibank“.
- ◆ Новата система за управление на процеси в кредитирането BPM (Business Process Management) е внедрена и за бизнес клиенти.
- ◆ Доразвити са политиките за мрежова и информационна сигурност, вкл. приложимите изисквания и стандарти към доставчиците на ИТ услуги.

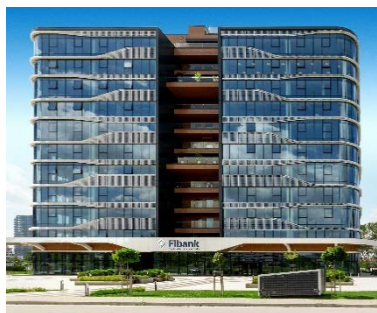
ЮНИ

- ◆ Проведено е Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, на което е решено нетната печалба за 2021 г. да бъде капитализирана.
- ◆ Разработен е нов ипотечен кредит за лица с доход от чужбина с финансиране до 70% от пазарната стойност на имота и срок за погасяване до 25 години.
- ◆ Главният изпълнителен директор на Fibank – г-н Никола Бакалов е избран за член на Съвета на директорите на БОРИКА АД.
- ◆ Дъщерното дружество Фи Хелт застраховане АД развива дейността чрез нови застрахователни продукти за дебитни карти и обвърдрафти, предлагани от Fibank, както и възможност за онлайн подаване на документи.

ЮЛИ

- ◆ Debit Instant Card – нова виртуална дебитна карта, издавана през мобилното приложение My Fibank, предназначена за извършване на плащания в Интернет чрез мобилно смарт устройство.
- ◆ Кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка са потвърдени от рейтинговата агенция Fitch Ratings, като перспективата по тях е повишена на „стабилна“.
- ◆ Стартира кампания с кредитни карти Visa с възможност за 100% cashback по плащания през периода до максимум 4000 лв.

АВГУСТ

- ◆ Стартира инициатива „Един различен работодател“, представяща чрез историите и през погледа на служителите предимствата на работната среда във Fibank.
- ◆ Fibank премества централното си управление в нова, модерна сграда, сертифицирана по еко стандарт BREEAM ниво “Excellent”.
- ◆ Добавени са нови функционалности в дигиталното банкиране, вкл. разсрочване на равни месечни вноски на плащания с кредитни карти и покупки на онлайн продукти.
- ◆ Записан е нов транш по програмата за издаване на хибридни инструменти, с което общият размер достига 40 млн. евро.

СЕПТЕМВРИ

- ❖ Нов потребителски кредит „Кариерен старт“, предназначен за клиенти с висше образование на възраст до 30 г., без изискване за доход и минимален трудов стаж.
- ❖ Стартира съвместна инициатива с Mastercard за разработване на дигитална платформа за ранно финансово образование за деца.
- ❖ „Устойчиво развитие“ – създадена е нова дирекция, с цел интегриране на изискванията за устойчивото развитие, отчитащи ECU/ESG фактори в дейността на Банката.
- ❖ Хардуерната и софтуерната инфраструктура на картовата система е обновена, с цел разширяване на функционалностите и повишаване на сигурността.

ОКТОМВРИ

- ❖ „Устойчиво бъдеще“ – нов ипотечен кредит за финансиране на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност (клас A+, A или B), разработен съгласно политиките за устойчиво и отговорно банкиране.
- ❖ Предлага се срочен продукт „Перспектива“ – алтернатива за спестяване на гражданите и фирмите, с фиксирана доходност.
- ❖ Стартира отпускането на кредити по инструмент „Финансиране в селските райони“, на база сключен договор с Фонд мениджър за финансови инструменти в България.

НОЕМВРИ

- ❖ Кредитиране на микро-, малки и средни предприятия при облекчени условия съгласно споразумение за гарантиране на портфейл от кредити, сключено с Националния гаранционен фонд.
- ❖ „Супер кредит“ – нов потребителски кредит с висока сума на финансиране до 80 000 лв. и срок за погасяване до 7 години.
- ❖ „Овърдрафт експрес“ – бърз овърдрафт за предварително одобрени клиенти през електронното банкиране и мобилното приложение My Fibank.

ДЕКЕМВРИ

- ❖ Fibank започва подмяна на физическите дебитни и кредитни карти с нови, изработени от рециклируем материал, както и изцяло нов облик, обвързан с идеите за устойчиво развитие.
- ❖ Подготовка за стартиране на иновативна услуга Blink P2P за незабавни плащания по номер на мобилен телефон през мобилното банкиране.
- ❖ Банката успешно внедри в част от своите банкомати гласови менюта, помагачи незрящите лица при тегленето на пари.
- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг в размер на 5 млн. евро и срок от 7 години, отговарящ на изискванията за включване в капитала от втори ред.

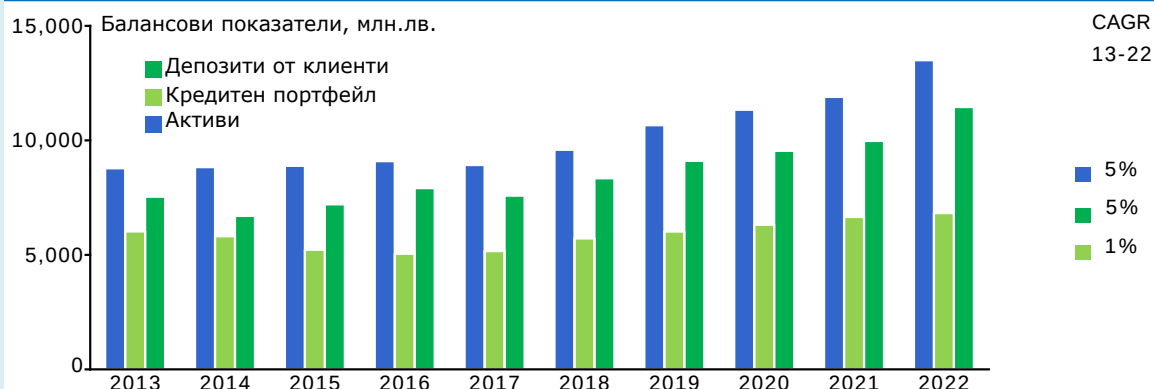
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	2022	2021	2020	2019	2018
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	296 209	282 465	249 678	246 714	267 088
Нетен доход от такси и комисиони	144 962	123 505	99 192	106 774	97 111
Нетни приходи от търговски операции	20 473	15 742	12 531	15 378	10 809
Общо приходи от банкови операции	475 950	434 970	373 709	443 484	391 329
Административни разходи	(217 852)	(192 083)	(193 807)	(220 448)	(212 066)
Обезценка	(140 230)	(125 663)	(98 707)	(119 730)	(83 378)
Печалба на Групата след данъци	97 990	111 408	45 517	137 922	171 546
Доход на акция (в лв.)	0,65	0,74	0,36	1,25	1,56
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	13 498 982	11 897 221	11 335 420	10 660 175	9 586 681
Вземания от клиенти	6 823 003	6 653 944	6 312 887	6 017 137	5 716 062
Вземания от банки и фин. институции	221 900	87 456	106 111	79 618	125 483
Задължения към други клиенти	11 454 906	9 973 631	9 542 276	9 104 021	8 342 691
Други привлечени средства	123 846	120 002	103 649	109 348	121 120
Подчинен срочен дълг	19 410	9 622	9 623	3 949	-
Хибриден дълг	256 861	320 733	267 579	267 615	208 786
Общо капитал на Групата	1 399 622	1 319 842	1 216 420	978 917	846 272
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	21,01	20,84	21,28	18,34	16,15
Съотношение на капитала от първи ред	20,78	20,72	21,15	18,28	16,15
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	17,41	17,33	17,72	14,65	13,30
Съотношение на ливъридж	11,54	12,75	13,45	11,84	11,08
Ликвидни активи/депозити от клиенти	37,72	29,46	30,90	28,61	26,50
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	239,89	256,37	257,17	221,64	269,21
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	146,91	139,81	134,47	132,74	135,45
Нетни кредити/депозити	59,56	66,72	66,16	66,09	68,52
Възвръщаемост на капитала (след данъци)	7,29	8,85	4,22	15,12	19,24
Възвръщаемост на активите (след данъци)	0,78	0,96	0,42	1,38	1,87
Цена на риска (Cost of risk)	1,94	1,75	1,44	1,83	1,55
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	62,24	64,94	66,81	55,63	68,25
Административни разходи/ общо приходи	46,53	43,40	56,34	44,58	46,46
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	140	141	149	158	168
Персонал	2 990	2 867	2 910	2 825	2 868

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

БАЛАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

През 2022 г., в среда на макроикономическа и политическа нестабилност, усилията на Първа инвестиционна банка бяха насочени към:

- Поддържане на високо качество на клиентско обслужване чрез подобряване на процесите и повишаване на капацитета за реализиране на услуги, консултиране и подкрепа на клиентите за по-добро преодоляване на предизвикателствата на външната среда;
- Активно управление на рисковете в съответствие с одобрените риск стратегия и рисков апетит чрез допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи за дейността, при поддържане на солидна капиталова позиция и ликвидни буфери;
- Дигитализация и автоматизация на процесите, развитие на иновативни продукти и услуги, и въвеждане на нови технологични решения;
- Развитие и изпълнение на изискванията за устойчивото развитие, отчитащи екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори в цялостната дейност;
- Утвърждаване на Банката като предпочитан работодател.

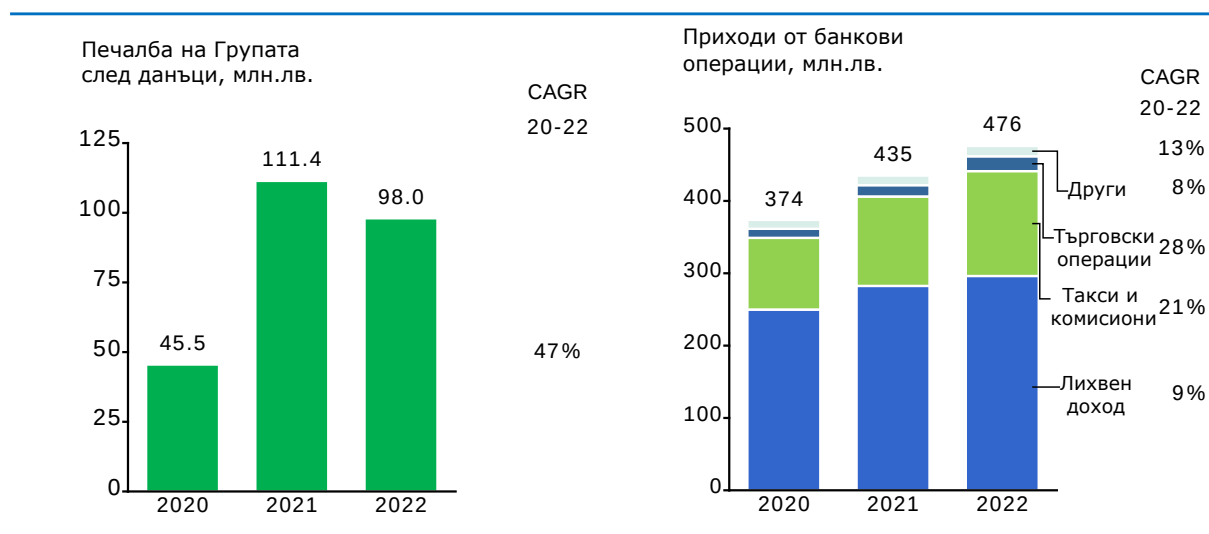
През 2023 г. Първа инвестиционна банка отбелязва 30-годишнина от създаването си.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Първа инвестиционна банка има публични рейтинги, присъдени от международната рейтингова агенция Fitch Ratings. През юли 2022 г. Fitch Ratings потвърждава кредитните рейтинги на Първа инвестиционна банка, като повиши перспективата по тях на „стабилна“, както следва: дългосрочен рейтинг „В“ със „стабилна“ перспектива, краткосрочен рейтинг „В“, рейтинг за жизнеспособност „b“, рейтинг за държавна подкрепа „ns“ (no support).

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2022 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита добри финансови резултати, постигнати в условията на нестабилна външна среда. Печалбата след данъчно облагане възлиза на 97 990 хил. лв. (2022: 111 408 хил. лв.), а печалбата преди обезценка – 250 359 хил. лв. спрямо 250 495 хил. лв. година по-рано. Влияние върху резултатите оказват по-високите оперативни приходи от дейността, от една страна и политиките за редуциране на необслужваните експозиции и придобити активи, от друга. Общите приходи от банкови операции се увеличават до 475 950 хил. лв. (2021: 434 970 хил. лв.) с нарастване при всички основни източници на доход. Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 7,29%, а възвръщаемостта на активите (след данъци) – 0,78%.

За 2022 г. нетният лихвен доход нараства до 296 209 хил. лв. (2021: 282 465 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Групата, съставляващ 62,2% от общите оперативни приходи (2021: 64,9%). Операциите на Fibank в чужбина формират 7,8% от нетния лихвен доход на Групата (2021: 5,4%), като отразяват основно развитието на дейността на дъщерната банка в Албания. *За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

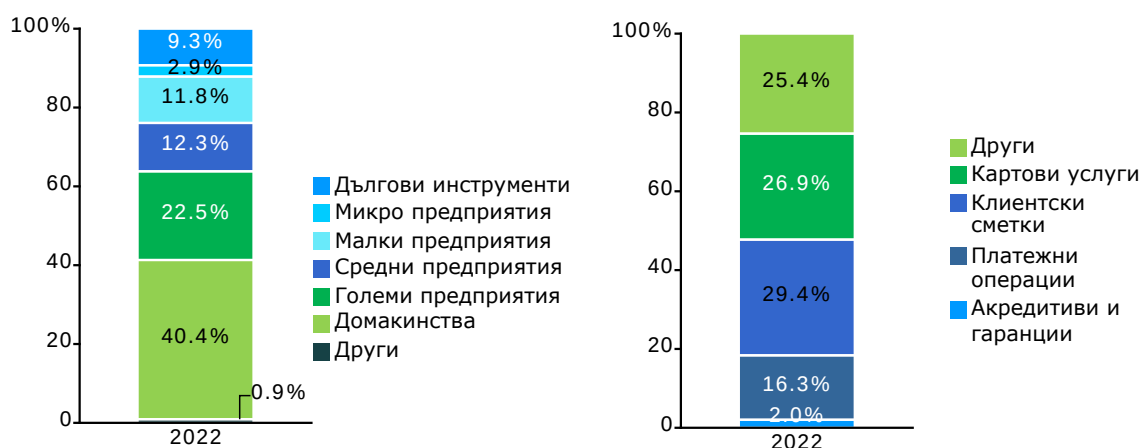
За отчетния период приходите от лихви се повишават до 342 537 хил. лв. (2021: 334 310 хил. лв.), в резултат на увеличение при основните бизнес сегменти, в т.ч. на домакинствата (2022: 138 396 хил. лв.; 2021: 131 375 хил. лв.) и при предприятията⁸, вкл. големите предприятия (2022: 77 063

⁸ Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

хил. лв.; 2021: 75 003 хил. лв.), малките предприятия (2022: 40 313 хил. лв.; 2021: 36 851 хил. лв.) и микропредприятията (2022: 9835 хил.лв.; 2021: 8186 хил. лв.), за сметка на средните предприятия (2022: 42 038 хил. лв.; 2021: 57 463 хил. лв.). Нарастване е отчетено и при инвестициите в дългови инструменти (2022: 31 767 хил. лв.; 2021: 25 088 хил. лв.), ползвани като допълнителен източник на лихвен доход.

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като намаление продължава да се отчита при разходите за депозити от клиенти, които достигат 6254 хил. лв., спрямо 14 045 хил. лв. година по-рано. Увеличение е отчетено при разходите за лихви по хибридният дълг (2022: 33 488 хил. лв. 2021: 27 634 хил. лв.) в резултат на записани нови трансове по програмата на Банката за издаване на хибридни инструменти. Разходите за лихви по активи намаляват (2022: 5071 хил. лв.; 2021: 8712 хил. лв.), влияние за което оказва отмяната на отрицателните лихвени проценти по свръхрезервите на банките в БНБ. Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 3,08% за периода.

ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

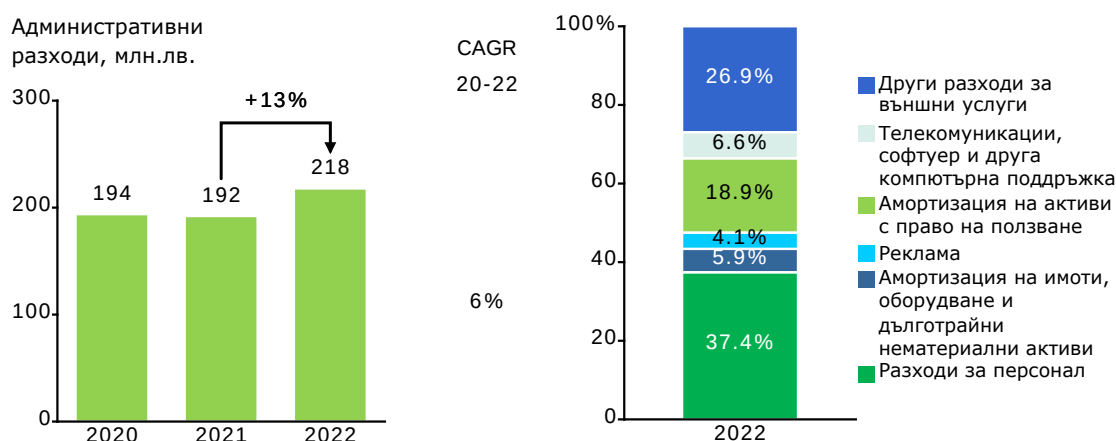
Нетният доход от такси и комисиони за 2022 г. се увеличава със 17,4% до 144 962 хил. лв. (2021: 123 505 хил. лв.), като формира 30,5% (27,1% средно за банковата система в България) от общите приходи от банкови операции на Групата (2021: 28,4%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина формират 13,6% от нетния доход от такси и комисиони (2021: 11,4%). Увеличение е отчетено при всички основни източници на приход, вкл. платежните операции (2022: 29 437 хил. лв.; 2021: 24 877 хил. лв.), клиентските сметки (2022: 52 901 хил. лв.; 2021: 39 772 хил. лв.), картовите услуги (2022: 48 436 хил. лв.; 2021: 37 917 хил. лв.), акредитивите и гаранциите (2022: 3671 хил. лв.; 2021: 3466 хил. лв.), както и при другите услуги (2022: 45 705 хил. лв.; 2021: 43 177 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност. За увеличението влияние оказва последователната политика и действия за развитие в областта на кръстосаните продажби и стимулиране на комисионния приход, както и увеличената клиентска база и повишена събираемост на таксите.

За 2022 г. нетните приходи от търговски операции достигат 20 473 хил. лв. (2021: 15 742 хил. лв.), като увеличението отразява основно по-високите приходи от операции с чуждестранна валута, които са 20 974 хил. лв., спрямо 15 606 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 501 хил. лв. за периода, при нетен приход от 136 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 4,3% от общите приходи от банкови операции на Групата (2021: 3,6%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 14 306 хил. лв., спрямо 13 258 хил. лв. година по-рано, като за увеличението основно влияние оказват по-високите приходи от управление на цедирани вземания (2022: 5620 хил. лв.; 2021: 3075 хил. лв.), както и от сделки и преоценки на злато и благородни метали (2022: 2077 хил. лв.; 2021: 1176 хил. лв.).

За периода административните разходи нарастват до 217 852 хил. лв. при 192 083 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от инфлационните процеси и свързаното с това повишаване на разходите за външни услуги (2022: 58 700 хил. лв.; 2021: 50 832 хил. лв.), както и на разходите за персонал на Групата (2022: 81 517 хил. лв.; 2021: 71 871 хил. лв.), което отразява повишението на числеността на персонала на консолидирана основа. Увеличение е отчетено и при разходите за амортизация на активи с право на ползване (2022: 41 205 хил. лв.; 2021: 35 089 хил. лв.), както и при тези, свързани с телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка (2022: 14 465 хил. лв.; 2021: 13 146 хил. лв.), които отразяват развитието на информационните технологии. На нива близки спрямо предходната година остават разходите за реклама (2022: 9006 хил. лв.; 2021: 8944 хил. лв.), както и за амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи (2022: 12 959 хил. лв.; 2021: 12 201 хил. лв.). За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 46,53% на консолидирана основа (2021: 43,40%), което е в рамките на целевата стойност от под 50%, заложена като количествен индикатор в стратегията за развитие.

АДМИНИСТРАТИВНИТЕ РАЗХОДИ

През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, ценни книжа и задбалансови ангажименти в размер на 219 203 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 78 973 хил. лв., в резултат на което нетните разходи за обезценка за 2022 г. възлизат на 140 230 хил. лв. (2021: 125 663 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Управление на риска“.*

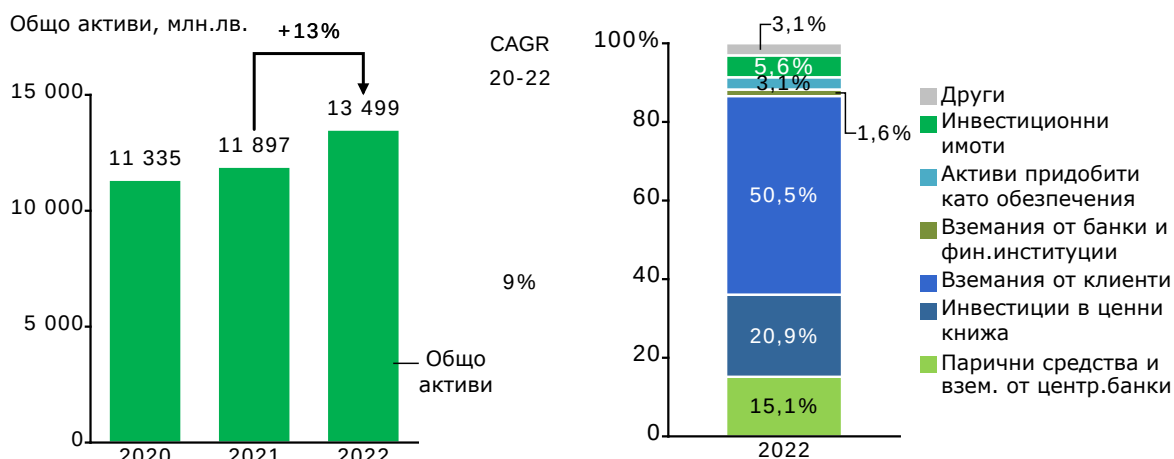
За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни разходи в размер на 7739 хил. лв., спрямо нетни приходи от 7608 хил. лв. година по-рано, за което влияние оказват основно по-ниските приходи във връзка с преоценка на инвестиционни имоти (2022: 14 769 хил. лв.; 2021: 30 340 хил. лв.). По тази позиция се включват и разходите за вноските, които текущо се правят към гаранционни схеми, вкл. фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за реструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2022: 26 251 хил. лв.; 2021: 23 710 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

БАЛАНС

През 2022 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 13,5% до 13 498 982 хил. лв., спрямо 11 897 221 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява повишаването на привлечения ресурс, развитието на кредитните услуги и управлението на инвестициите в ценни книжа. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на пето място по активи към края на 2022 г. (2021: пето), с пазарен дял от 8,18% на индивидуална основа (2021: 8,32%).

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

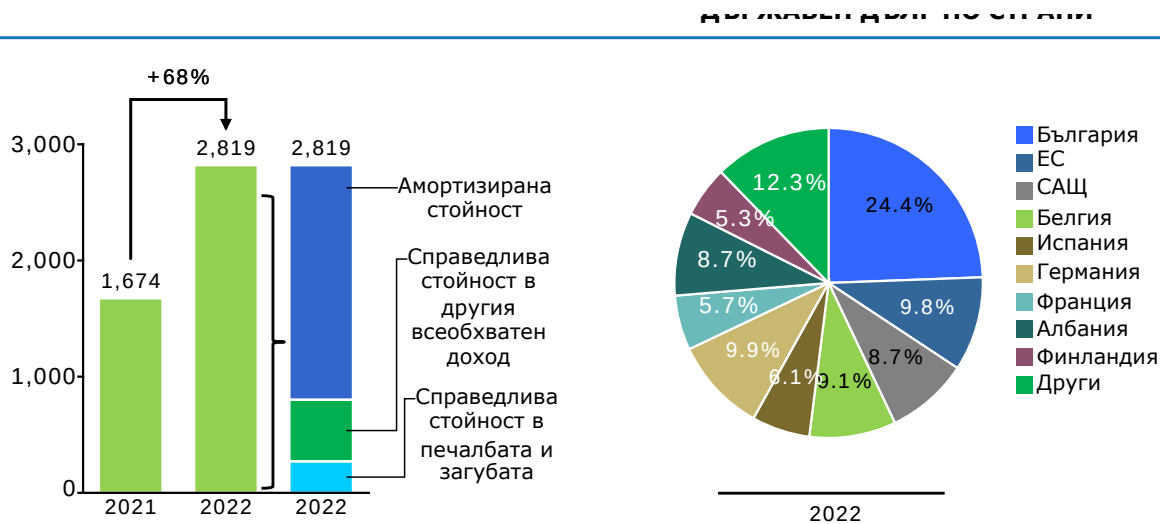
В структурата на активите на Групата вземанията от клиенти остават структуроопределящи с 50,5% от общите активи (2021: 55,9%), следвани от инвестициите в ценни книжа – 20,9% (2021: 14,1%) и паричните средства и вземания от централни банки – 15,1% (2021: 16,6%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 3,1% (2021: 3,9%), а инвестиционните имоти – до 5,6% (2021: 6,2%), като част от действията, насочени към намаляване на неликвидните активи и тяхната ефективна реализация. Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 59,6% спрямо 66,7% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки нарастват до 2 042 858 хил. лв., спрямо нивата от предходната година – 1 970 814 хил. лв., в резултат основно на увеличение при разплащателните сметки в чуждестранни банки (2022: 255 537 хил. лв.; 2021: 206 145 хил. лв.). Вземанията от централни банки остават почти без промяна (2022: 1 521 699 хил. лв.; 2021: 1 499 754 хил. лв.), поддържани съобразно изискванията за минималните задължителни резерви и генериране на оптимална доходност. Към края на 2022 г. паричните средства на каса са 264 331 хил. лв. спрямо 261 999 хил. лв. година по-рано, като се управляват съобразно клиентските потребности и ефективност по отношение на ликвидността.

Вземанията от банки и финансови институции се увеличават до 221 900 хил. лв. в края на периода (2021: 87 456 хил. лв.), като нарастване е отчетено както при вземанията от местни банки и финансови институции (2022: 105 275 хил. лв.; 2021: 22 208 хил. лв.), така и при тези от чуждестранни банки и институции (2022: 116 625 хил. лв.; 2021: 65 248 хил. лв.).

Портфейлът от инвестиции в ценни книжа на Групата се увеличава до 2 819 193 хил. лв. в края на годината (2021: 1 673 781 хил. лв.), управляван съобразно пазарните условия, с цел генериране на допълнителна доходност, при поддържане на балансирано съотношение между възвръщаемост и риск. Нарастването се дължи на увеличение при държавните ценни книжа

(2022: 2 372 052 хил. лв.; 2021: 1 203 260 хил. лв.), които съдържат основно държавен дълг на страни-членки на Европейския съюз. Облигациите и другите ценни книжа, издадени от предприятия нарастват (2022: 405 558 хил. лв.; 2021: 317 559 хил. лв.), за сметка на тези, издадени от банки (2022: 10 477 хил. лв.; 2021: 124 057 хил. лв.).

В съответствие с изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи в портфейлите на Банката съгласно МСФО 9, от портфейла с ценни книжа 530 160 хил. лв. са отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2021: 1 088 904 хил. лв.), 271 138 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2021: 268 738 хил. лв.), а 2 017 895 хил. лв. – по амортизирана стойност (2021: 316 139 хил. лв.).

Към 31 декември 2022 г. операциите на Fibank в чужбина формират 7,6% от активите и 12,4% от пасивите на Групата, като отразяват развитието на дейността и операциите на дъщерната банка в Албания, вкл. приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия. *За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

Активите, придобити като обезпечения отчитат намаление до 423 585 хил. лв. (2021: 459 853 хил. лв.), а инвестиционните имоти възлизат на 750 324 хил. лв. (2021: 732 850 хил. лв.). През годината са придобити такива имоти в размер на 10 318 хил. лв., както и направена преоценка в размер на 14 769 хил. лв., а са отписани при продажба – 7613 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 115 937 хил. лв. (2021: 129 548 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато и други вземания. Активите с право на ползване възлизат на 171 638 хил. лв. към края на годината (2021: 93 825 хил. лв.), като нарастват във връзка с отчетените ефекти от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2022 г. нетният кредитен портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 2,5% до 6 823 003 хил. лв. (2021: 6 653 944 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на банкирането на дребно, микро-, малките и средни предприятия. Към 31 декември 2022 г. Fibank заема шесто място по кредити сред банките в страната, като отчита пазарен дял от 8,27% (2021: 9,34%) на индивидуална основа.

в хил. лв. / % от общо	2022	%	2021	%
Банкиране на дребно	2 538 006	35,1	2 283 398	32,0
Микро предприятия	232 822	3,2	201 149	2,8
Малки предприятия	923 928	12,8	922 650	12,9
Средни предприятия	1 250 729	17,3	1 258 780	17,6
Големи предприятия	2 278 006	31,5	2 467 734	34,6
Брутен кредитен портфейл	7 223 491	100	7 133 711	100
Обезценка	(400 488)		(479 767)	
Нетен кредитен портфейл	6 823 003		6 653 944	

Нарастване е отчетено основно при кредитите на банкиране на дребно, които увеличават дела си до 35,1% от брутния портфейл на Групата (2021: 32,0%), както и при микропредприятията – до 3,2% (2021: 2,8%). Малките и средните предприятия⁹ формират съответно 12,8% (2021: 12,9%) и 17,3% (2021: 17,6%) или сумарно 30,1% (2021: 30,5%) от общите кредити към края на годината, структурирани съгласно Закона за малките и средните предприятия. Намаление е отчетено при кредитите в сегмента на големите предприятия, като техният дял е 31,5% от брутния портфейл (2021: 34,6%).

в хил. лв. / % от общо	2022	%	2021	%
Кредити в левове	4 241 295	58,7	4 053 534	56,8
Кредити в евро	2 603 986	36,1	2 689 184	37,7
Кредити в друга валута	378 209	5,2	390 993	5,5
Брутен кредитен портфейл	7 223 491	100	7 133 711	100
Обезценка	(400 488)		(479 767)	
Нетен кредитен портфейл	6 823 003		6 653 944	

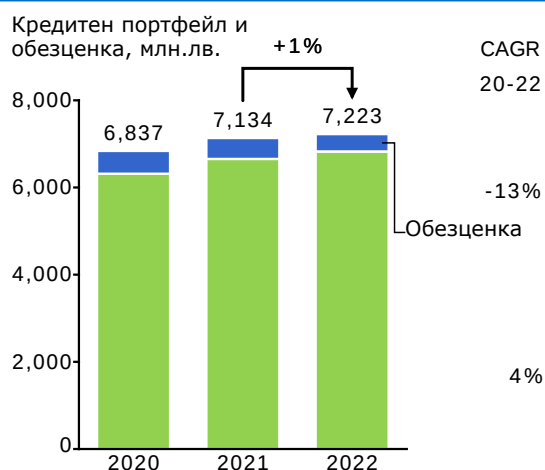
Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 4 241 295 хил. лв. (2021: 4 053 534 хил. лв.) или 58,7% от общия портфейл (2021: 56,8%). Намаление е отчетено при вземанията в евро – до 2 603 986 хил. лв. в края на периода (2021: 2 689 184 хил. лв.), които понижават дела си до 36,1% (2021: 37,7%) в общите кредити. В страната действа

⁹ Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

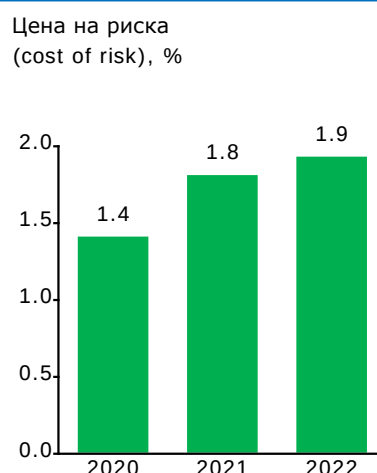
система на Паричен съвет, чрез която се минимизира валутният риск – BGN/EUR. От 2020 г. България е част от Валутния механизъм II (ERM II) и Единния надзорен механизъм (SSM), като част от пътната карта за присъединяване към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 378 209 хил. лв. (2021: 390 993 хил. лв.), като формират 5,2% от общите кредити (2021: 5,5%).

Кредитите, предоставени от подразделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 6,2% от брутния портфейл на Групата (2021: 4,9%), като отразяват увеличението на портфейла от кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. За повече информация виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ И ОБЕЗЦЕНКА

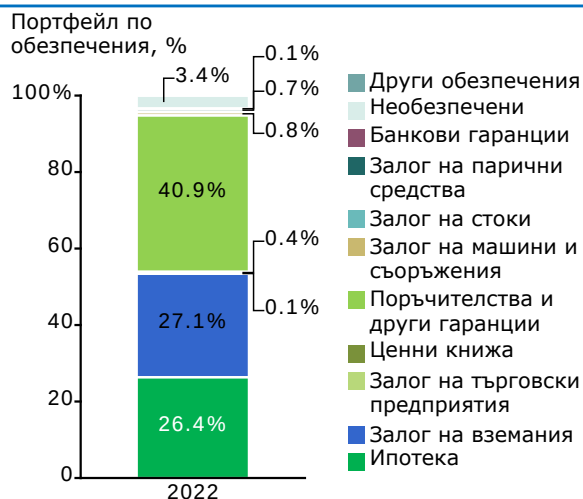
ЦЕНА НА РИСКА (COST OF RISK)

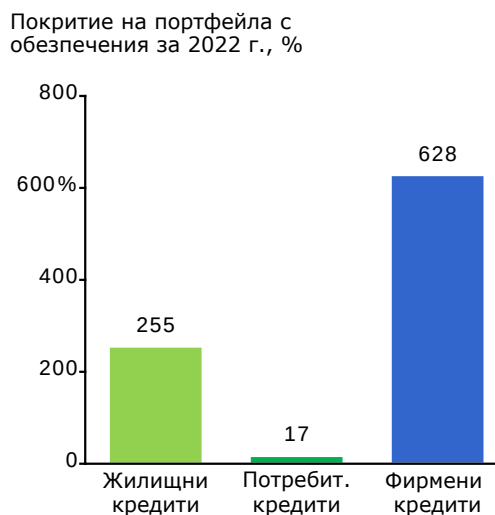
В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 400 488 хил. лв. спрямо 479 767 хил. лв. година по-рано. През 2022 г. е начислена допълнителна обезценка в размер на 218 518 хил. лв., реинтегрирана такава за 78 097 хил. лв., както и отписани обезценени вземания на стойност 221 997 хил. лв.

Политиката на Банката е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на скотиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ ПО ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

ПОКРИТИЕ НА ПОРТФЕЙЛА С ОБЕЗПЕЧЕНИЯ

Към края на 2022 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Групата са поръчителствата и други гаранции – 40,9%, следвани от залозите на вземания – 27,1% и ипотеките – 26,4%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата			Предприятия под общ контрол		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
в хил. лв.						
Кредити	2 944	3 515	1 769	78 316	70 364	70 992
Получени депозити и заеми	14 195	13 725	13 275	15 418	13 582	15 194
Предоставени депозити	-	-	-	49 050	-	2 955
Други вземания	-	-	-	341	18 037	17 565
Други задължения	-	-	-	50	320	-
Издадени условни задължения	1 023	1 061	1 031	2 004	594	703
Лизингови задължения	-	-	-	2 684	1 513	-

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Групата			Предприятия под общ контрол		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
в хил. лв.						
Приходи от лихви	35	24	25	2 870	2 085	2 415
Разходи за лихви	8	8	10	-	1	1
Приходи от такси и комисиони	27	16	14	672	861	166
Разходи за такси и комисиони	6	4	3	300	293	293

За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 35 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажименти на Групата възлиза на 1 052 174 хил. лв. спрямо 847 693 хил. лв. година по-рано. Увеличението е основно при неизползваните кредитни линии – до 858 510 хил. лв. (2021: 671 131 хил. лв.) и при акредитивите – до 33 332 хил. лв. (2021: 12 507 хил. лв.), за сметка на банковите гаранции, които отчитат намаление до 160 332 хил. лв. (2021: 164 055 хил. лв.).

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 32 „Условни задължения“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

През 2022 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 14,9% и достигат 11 454 906 хил. лв. (2021: 9 973 631 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Банката, формирайки 94,7% от общите пасиви (2021: 94,3%). Първа инвестиционна банка предлага спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2022 г. Банката заема пето място по депозити от клиенти сред банките в България (2021: пето) с пазарен дял от 8,59% на индивидуална основа (2021: 8,69%).

Привлечените средства от физически лица растат с 4,2% до 7 765 553 хил. лв. в края на периода спрямо 7 450 167 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 67,8% (2021: 74,7%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 39,8% от всички привлечени средства от клиенти (2021: 43,6%), следвани от тези в евро – 21,2% (2021: 23,5%) и в други валути – 6,8% (2021: 7,6%).

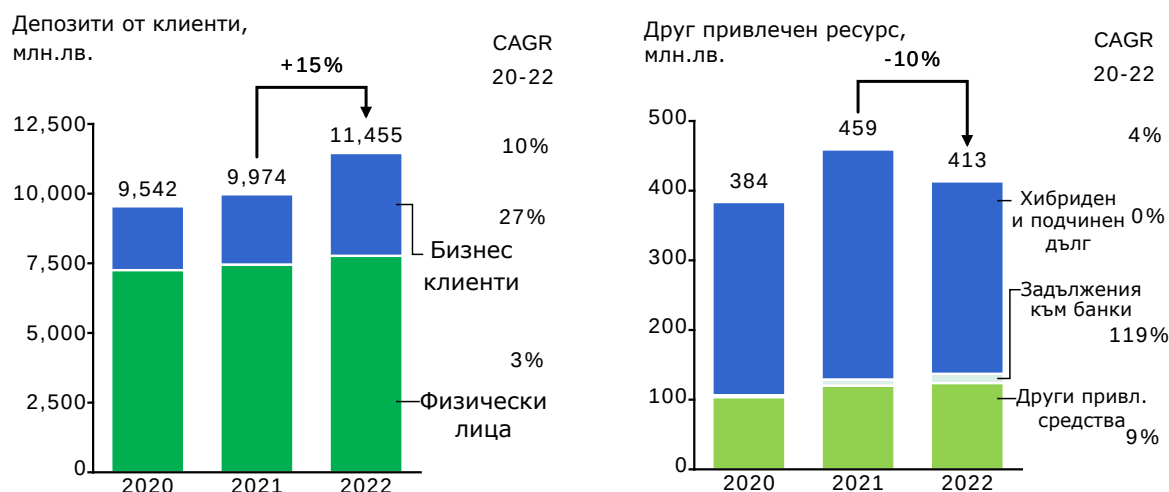
в хил. лв. / % от общо	2022	%	2021	%	2020	%
Привлечени средства от физически лица	7 765 553	67,8	7 450 167	74,7	7 255 775	76,0
В левове	4 552 829	39,8	4 352 763	43,6	4 128 051	43,3
В евро	2 430 824	21,2	2 339 776	23,5	2 424 881	25,4
В друга валута	781 900	6,8	757 628	7,6	702 843	7,4
Привлечени средства от търговци и публични институции	3 689 353	32,2	2 523 464	25,3	2 286 501	24,0
В левове	2 014 767	17,6	1 397 918	14,0	1 343 397	14,1
В евро	1 338 190	11,7	932 705	9,4	713 846	7,5
В друга валута	336 396	2,9	192 841	1,9	229 258	2,4
Общо привлечени средства от клиенти	11 454 906	100	9 973 631	100	9 542 276	100

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 46,2% до 3 689 353 хил. лв. (2021: 2 523 464 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес, поддържане на трайни отношения с клиентите

и отслабване на инвестиционната активност. В края на 2022 г. относителният им дял се увеличава до 32,2% от общите привлечени средства от клиенти (2021: 25,3%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 17,6% от всички привлечени средства от клиенти (2021: 14,0%), тези в евро – 11,7% (2021: 9,4%), а тези в други валути – 2,9% (2021: 1,9%).

Другите привлечени средства нарастват до 123 846 хил. лв. към 31 декември 2022 г. спрямо 120 002 хил. лв. година по-рано, в резултат основно на увеличение при задълженията по получени финансираня (2022: 36 611 хил. лв.; 2021: 26 227 хил. лв.), при тези, свързани със структурирани инвестиционни продукти (2022: 6884 хил. лв.; 2021: 2638 хил. лв.), както и при задълженията по договори за заем (2022: 33 118 хил. лв.), които са включени в продуктивния портфейл през периода, с цел подготовка за изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL) съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 и Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. *За повече информация виж раздел „Капитал“.*

Получените финансираня включват привлечен ресурс от Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) – 20 174 хил. лв. (2021: 7971 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 14 931 хил. лв. (2021: 15 525 хил. лв.), както и от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 1506 хил. лв. (2021: 2731 хил. лв.). *За повече информация виж раздел „Външни програми и гаранционни схеми“.* Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност се понижава до 39 469 хил. лв. (2021: 73 391 хил. лв.), поради падежирал инструмент през периода.

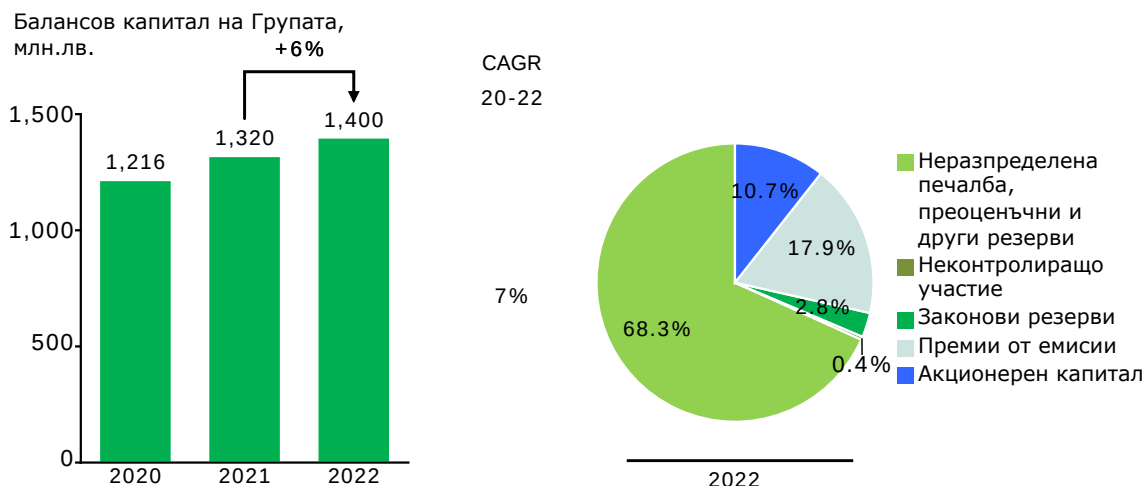
За 2022 г. задълженията към банки под формата на текущи и срочни сметки са в размер на 13 152 хил. лв., спрямо 8722 хил. лв. година по-рано.

Лизинговите задължения на Групата възлизат на 171 217 хил. лв. към края на годината (2021: 93 528 хил. лв.), като нарастват във връзка с отчетените ефекти от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

КАПИТАЛ

Към 31 декември 2022 г. акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 149 085 хил. лв., разделен на 149 084 800 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло. Премиите от емисии на акции възлизат на 250 017 хил. лв.

Балансовият собствен капитал на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 6,0% до 1 399 622 хил. лв. (2021: 1 319 842 хил. лв.), в резултат на увеличение при другите резерви и неразпределената печалба, които достигат до 962 805 хил. лв. в края на периода (2021: 860 339 хил. лв.).

РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагащите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

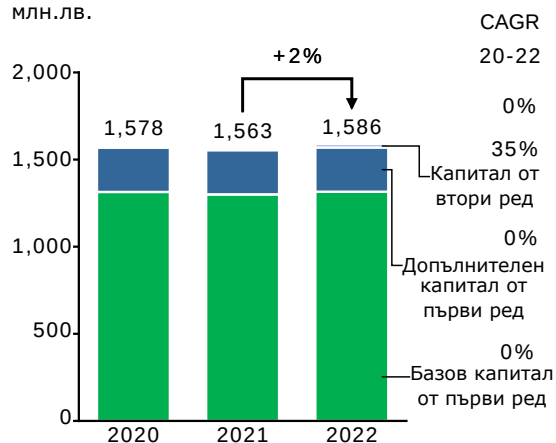
Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред на Групата е 1 314 754 хил. лв., при 1 299 477 хил. лв. година по-рано, след приложени корекциите, свързани с преходното третиране съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9. С него е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г. Във връзка с това, по време на преходния период до 2022 г. Първа инвестиционна банка е приела да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, вкл. допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

През декември 2022 г. Първа инвестиционна банка удължи едногодишната си програма за издаване на хибридни инструменти (безсрочни, некумулятивни, необезпечени, дълбоко

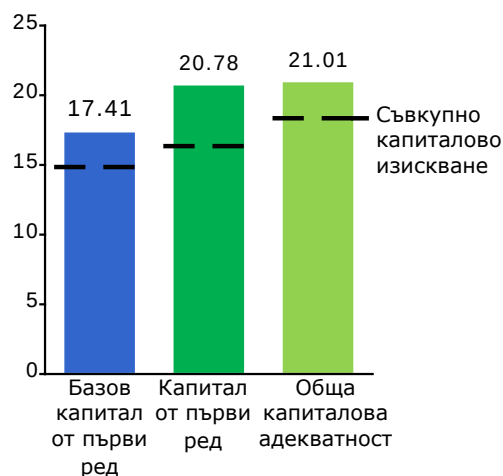
подчинени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми облигации), които да отговарят на изискванията за допълнителен капитал от първи ред, с цел замяна на съществуващи емисии хибридни инструменти, издадени от Банката. По програмата се издават отделни емисии, лихвеният купон по всяка от които се определя индивидуално, съгласно пазарните условия. Минималната номинална стойност на една облигация е 100 хил. евро, с включена възможност за допълнителна инвестиция със стъпка над тази сума от 1000 евро или кратна на 1000 евро. Облигациите се издават в глобална форма, като клирингът се извършва чрез Clearstream Banking S.A., с цел последващо допускане до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE).

През май 2022 г. Банката успешно издаде при условията на частно предлагане трети транш от първата серия хибридни инструменти (ISIN: XS2419929422), с който размерът по нея достигна 30 млн. евро, както и през август 2022 г. – първи транш от втора серия хибридни инструменти (ISIN: XS2488805461) в размер на 10 млн. евро, с които общият размер на издадените по програмата облигации достигна 40 млн. евро. За новите облигации е получено разрешение от страна на БНБ за включването им в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Във връзка с това в края на годината, е направена замяна на съществуващата емисия облигации с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114), като по този начин размерът на допълнителния капитал от първи ред (AT1) към 31.12.2022 г. остава без промяна – 254 258 хил. лв. (130 млн. евро). За повече информация виж раздел „Важни събития, настъпили след отчетния период“. Капиталът от първи ред на Групата в края на периода възлиза на 1 569 012 хил. лв. (2021: 1 553 735 хил. лв.), а общият регулаторен собствен капитал – 1 586 448 хил. лв. (2021: 1 562 783 хил. лв.).

Регулаторен капитал,
млн.лв.

Капиталови показатели
за 2022 г., %

Към 31.12.2022 г. Първа инвестиционна банка има издадени и други два хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123) и 30 млн. евро (ISIN: BG2100023196), включени в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Емисиите са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса (LuxSE). В края на отчетния период амортизираната стойност на хибридният дълг възлиза на 256 861 хил. лв. (2021: 320 733 хил. лв.).

През декември 2022 г. дъщерното дружество First Investment Bank – Albania Sh.a. издаде нова емисия подчинен срочен дълг в размер на 5 млн. евро за срок от 7 години, отговарящ на изискванията за включване в капитала от втори ред. Групата (чрез дъщерната банка в Албания) има издадени и други два инструмента под формата на подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро и на 2,9 млн. евро, отговарящи на изискванията за включване в капитала от втори ред. Амортизираната стойност на подчинения срочен дълг възлиза на 19 410 хил. лв. към 31 декември 2022 г. (2021: 9622 хил. лв.). *За повече информация виж бележка 29 „Хибриден и подчинен дълг“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.*

За целите на отчитането на квалифицираните дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2022 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 586 448 хил. лв.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2022 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита стабилни капиталови показатели, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 17,41%, съотношение на капитала от първи ред – 20,78% и съотношение на обща капиталова адекватност – 21,01%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания, изразени чрез съвкупното капиталово изискване, включващо и комбинираното изискване за буфер.

в хил. лв./% рискови експозиц.	2022	%	2021	%	2020	%
Базов капитал от първи ред	1 314 754	17,41	1 299 477	17,33	1 313 839	17,72
Капитал от първи ред	1 569 012	20,78	1 553 735	20,72	1 568 097	21,15
Обща капиталова база	1 586 448	21,01	1 562 783	20,84	1 577 681	21,28
Общо рискови експозиции	7 551 920		7 498 839		7 413 986	

Отчетените капиталови съотношения са резултат от прилагането на комплексни и целенасочени мерки по отношение реализирането на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез капитализиране на печалбата, издаване на дългово-капиталови (хибридни) инструменти, приемливи за целите на допълнителния капитал от първи ред, както и поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013 и ЗКИ, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери, комбинираното изискване за буфер, ограниченията върху разпределенията и препоръката за допълнителен собствен капитал.

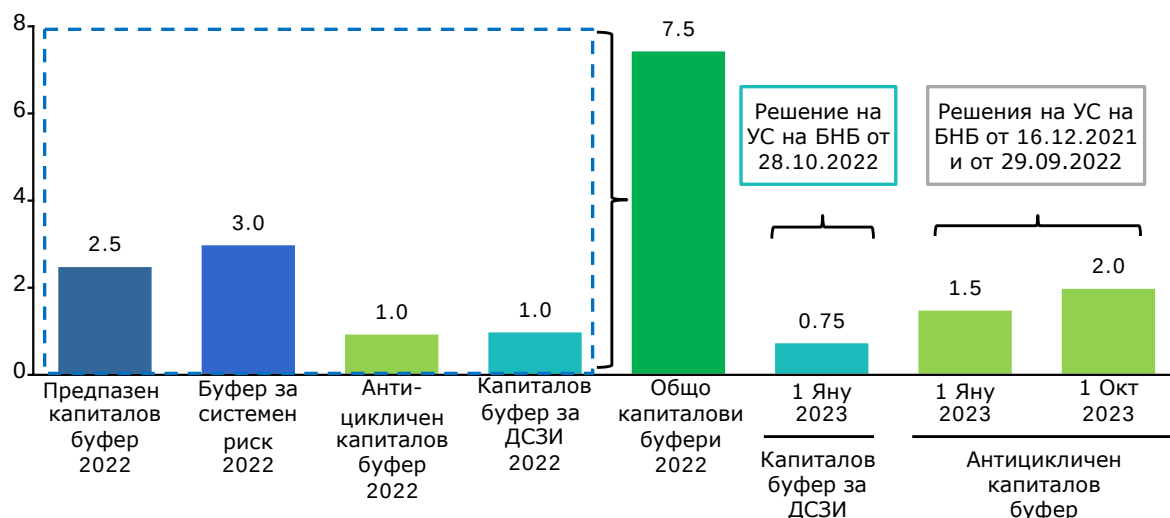
Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклически системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2022 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава

без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на цикличен системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антицикличен капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като към края на 2022 г. то възлиза на 1,0%, а съгласно решения на БНБ се увеличава на 1,5% в сила от 01.01.2023г. и на 2,0% в сила от 01.10.2023 г.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

Видове капиталови буфери, поддържани от Банката
%

В допълнение, определените от БНБ други системно значими институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 1% за 2022 г. и 0,75% считано от 01.01.2023 г.

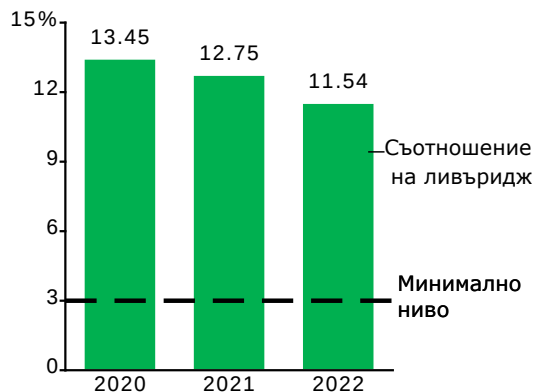
ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазирания капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж, на ниво ЕС, банките следва да отчитат и оповестяват показателя, с оглед поддържането на минимално изискуем размер от 3% съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013.

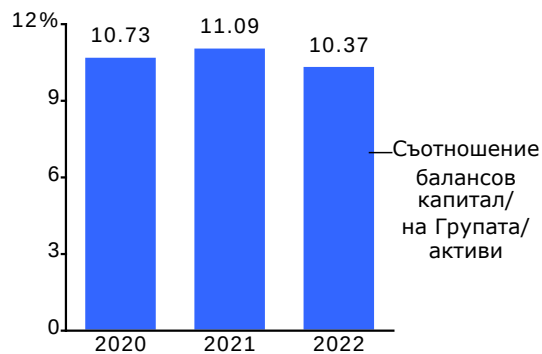
Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо мярката за общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2022 г. отношението на ливъридж възлиза на 11,54% на консолидирана основа спрямо 12,75% за предходния период, влияние за което оказва нарастването на мярката за обща експозиция.

**СЪОТНОШЕНИЕ
НА ЛИВЪРИДЖ**

Съотношение на
ливъридж, в %

**СЪОТНОШЕНИЕ БАЛАНСОВ
КАПИТАЛ НА ГРУПАТА/АКТИВИ**

Съотношение балансов
капитал/активи, в %

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

ПРИЕМЛИВИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В изпълнение на изискванията на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и Регламент (ЕС) № 575/2013 банките следва да поддържат минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (MREL), както и изисквания за подчиненост във връзка с тях, определени индивидуално за всяка институция от органа за реструктуриране, изчислени като отношение спрямо общата рискова експозиция (TREA) и спрямо мярката за общата експозиция (LRE) на институцията, изчислявана за целите на съотношението на ливъридж.

Крайният срок за достигане на определените минимални изисквания е 1 януари 2024 г., като с цел осигуряване на линейно натрупване на собствен капитал и приемливи задължения се определят междинни целеви нива (към 1 януари 2022 г. и 1 януари 2023 г.), които институциите следва да спазват.

През 2022 г. Първа инвестиционна банка продължава да развива предлаганите продукти в изпълнение на изискванията за приемливите задължения (MREL), вкл. задълженията по договори за заем. Във връзка с това са оптимизирани условията по срочния продукт „Перспектива“, който представлява първостепенен необезпечен дългов продукт с фиксирана доходност, предназначен за физически лица и бизнес клиенти, който е структуриран така, че да съответства на изискванията за срочност, обезпеченост, подчиненост, споделяне на загуби, предсрочна изискуемост и другите приложими изисквания по отношение на приемливите

задължения съгласно Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и Регламент (ЕС) № 575/2013.

За повече информация относно капитала и приемливите задължения виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на присъщите за дейността ѝ рискове.

През 2022 г. Банката изпълнява дейността си в съответствие със Стратегията за управление на риска и Рамката за рисков апетит, залагащи поддържането на умерено-ниско ниво на риска и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. отчитайки предизвикателствата на външната среда и регулаторните изисквания. Банката продължава да следва целите си за редуциране и управление на необслужваните експозиции и дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи съобразно Стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи и оперативния план за нейното изпълнение, отчитайки инвеститорския интерес и тяхната ефективна реализация.

Първа инвестиционна банка оценява важността и значението на устойчивото развитие. През годината е създадена дирекция „Устойчиво развитие“ с цел въвеждане на изискванията, отчитащи екологичните, социалните и управленските (ECY/ESG) фактори в цялостната дейност на Банката, в т.ч. подпомагане и консултиране във връзка със стратегическото планиране, рамката за управление на рисковете и вътрешното управление.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ, ИЗГРАЖДАЩИ РИСК СТРАТЕГИЯТА

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране, както и съобразно необходимото ниво на собствен капитал и ефективен управленски процес. Fibank поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия ѝ профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики.

Основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, включват:

- ❖ поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- ❖ поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- ❖ постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката чрез дефиниране на рисковия толеранс за постигане на поставените бизнес цели и задачи.

През 2022 г., като част от ежегодния преглед, е актуализирана риск стратегията в съответствие с Рамката за рисков апетит и бизнес плана на Банката. По отношение на рисковия профил, в стратегията продължава приоритетното развитие на сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия, както и дигитализацията на процесите, при високо ниво на киберсигурност и защита на данните. Постоянен акцент е поставен относно поддържането на ефективна контролна среда по отношение на съществуващите бизнес процеси, съпроводена с активно управление на кредитния и операционния риск, поддържане на адекватно ниво на необременени ликвидни активи и ограничаване на поемания пазарен риск в рамките на текущите нива.

РАМКА ЗА РИСКОВ АПЕТИТ

През 2022 г., като част от ежегодния преглед, Първа инвестиционна банка актуализира **Рамката за рисков апетит**, която представлява интегриран инструмент за определяне и ограничаване на нивото на общия риск, който Банката може да поеме, за да постигне своите стратегически и бизнес цели. За 2022 г. е определено поддържането на умерено-ниско ниво на рисков апетит.

Дефинирането и прилагането на рамката за рисков апетит се базира на оценка на **рисковия профил** на Банката на база съществените рискове, идентифицирани в картата на рисковете, като общият рисков профил се изразява в рейтинг, обобщен от оценките, присвоени на всеки от отделните специфични рискове, измерван по вътрешна 5-степенна скала с количествени стойности и нива на риска.

В рамката за рисков апетит е определен **рисковият капацитет** на Банката, който представлява максималното ниво на риск, при което Банката може да оперира, без да нарушава регулаторните изисквания и други ограничения по отношение на нуждите от капитал и финансиране, и задължения към заинтересовани страни. Дефиниран е и **рисковият толеранс**, който като предпазна мярка за спазване на рисковия апетит, зададен на стратегическо ниво, е определен като процент по-нисък от 100% от общия рисков капацитет на Банката. За изчисление на рисковия апетит се прилагат **индикатори и лимити** (като обща капиталова адекватност, съотношение на базовия собствен капитал от първи ред, съотношение на МИСКПЗ, съотношение на ливъридж, кредити/депозити, съотношение за ликвидно покритие, съотношение на нетно стабилно финансиране, възвръщаемост на капитала, съотношение на необслужвани експозиции, коефициент на провизиране, операционни загуби/ регулаторен капитал и др.), както и индикатори за ранно предупреждение съобразно вида на риска.

Рамката за рисков апетит подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането в Банката.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

РИСКОВ ПРОФИЛ И КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Видовете риск са диференцирани в групи (по стълб I и стълб II), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Fibank се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- ❖ поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- ❖ одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- ❖ текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете, в т.ч. като се вземат предвид факторите от екологичен, социален и управленски (ЕСУ) характер;
- ❖ отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход за оценка;
- ❖ ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- ❖ прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- ❖ Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;
- ❖ Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- ❖ Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

Политиките на Банката за вътрешно управление, касаещи рамката за вътрешен контрол и независимите функции по управление на риска, съответствие и вътрешен одит са в съответствие с приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление съгласно Директива 2013/36/ЕС (EBA/GL/2021/05).

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството и субординация към Главния изпълнителен директор, с регулярна отчетност към Комитета за риска и/или Надзорния съвет. Главният изпълнителен директор осигурява организацията по прилагането на функцията Съответствие в Банката, както и интегрирането ѝ в утвърдената рамка за управление на риска в цялата банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Първа инвестиционна банка поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на длъжника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. През годината няма промени в състава на Комитета за риска. Към 31 декември 2022 г. той се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело, независим член на Надзорния съвет.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират **колективни органи**: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. През годината няма промени в състава на Кредитния съвет. Председател на Кредитния съвет е главният директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на малки предприятия“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбца и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. През годината няма промени в състава на АЛКО. Председател на АЛКО е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния финансов директор и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“, „Банкиране на дребно“ и „Банкиране на големи предприятия“.

Комитетът по реструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава и мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за реструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. През годината няма промени в състава на Комитета по реструктуриране, като са регламентирани служители, които могат да заместват членовете при тяхно отсъствие. Председател на Комитета по реструктуриране е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния директор Риск, директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Интензивно управление на кредити“ и представител от дирекция „Правна“.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. През годината няма промени в състава на Комитета по операционен риск. Председателят на Комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Картови разплащания“, „Съответствие – регулации и стандарти“, „Счетоводство“, „Информационни технологии“ и „Клонова мрежа“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функцията по управление на риска се изпълнява от дирекции „Анализ и контрол на риска“, „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ (направление Управление на риска), както и функцията Съответствие – от дирекции „Съответствие – регулации и стандарти“ и „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ (направление Съответствие), които са независими (отделени от бизнеса) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Специализирано звено „Управление на стратегическия риск“ има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката, както и да анализира реалистичността на допусканията, залежали в стратегиите на Банката във връзка с промени във външната среда и пазарите, на които тя оперира.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба. Тя управлява също и анализира удовлетвореността на клиентите на Банката във връзка с постъпили жалби от клиенти. Към нея функционира и звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява текущ контрол за изпълнение на нормативните изисквания по отношение на дейността на Банката като инвестиционен посредник и относно пазарните злоупотреби с финансови инструменти, както и Длъжностното лице по защита на данните, което отговаря за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката – *за повече информация виж раздел „Защита на лични данни“*.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ изпълнява дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл.106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите.

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2022 г. Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване, вкл. индикаторите за възстановяване, като нивата са калибрирани съобразно регулаторните изисквания и приложими капиталови буфери, както и в съответствие с текущата макроикономическа среда, отчетност и ефективност при управление на рисковете и финансовия ресурс на Банката. Във връзка с минималните изисквания за собствен капитал и приемливи задължения (МИСКПЗ/MREL) са добавени нови индикатори за подчиненост, структурирани като процент от общата рискова експозиция (TREA) и от мярката за обща експозиция (LRE). Доразвита е и информацията по отношение на основните бизнес линии и критериите за идентифициране на критичните функции, както и е актуализирана агрегираната информация относно общия капацитет за възстановяване и ефектите от мерките върху капитала и ликвидността. Приложен е по-консервативен подход и завишени рискови параметри при допусканията за изготвянето на видовете стрес сценарии, вкл. с оглед предизвикателствата на външната среда и икономическите последици, произтичащи от събитията в Украйна.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложили количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал и приемливи задължения, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

ПРОЦЕС ПО ПЛАНИРАНЕ ПРИ РЕСТРУКТУРИРАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да съдействат на органа за реструктуриране с оглед оперативна подготовка и осигуряване на възможност за реализиране на потенциално реструктуриране на институцията в случай на подобна ситуация.

Във връзка с това през 2022 г. Първа инвестиционна банка стартира разработването на вътрешен Оперативен протокол (bail-in playbook), който да документира оперативния процес, свързан с потенциално прилагане на инструмента за споделяне на загуби, вкл. оперативните стъпки, свързани с механизмите за обезценяване и преобразуване на инструменти и задължения.

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за класифициране, обезценка и провизиране на експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез BPM (Business Process Management) система, разработена върху платформата IBM Business Automation Workflow, която е интегрирана към основната информационна система на Банката, с включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане и одобрение на кредитните сделки. Одобренията сделки се администрират централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

След като в края на 2021 г. Банката внедри усъвършенствана система BPM (New Workflow) за обработка на искания за кредитни продукти за физически лица, от средата на 2022 г. същата е имплементирана и за юридически лица. Системата обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти, както и предоговаряне на условия по съществуващи такива, с имплементирани в нея приложимите лимити и нива на компетентност при отпускане/ предоговаряне на отделните видове кредитни експозиции. Чрез автоматизирането на кредитния процес се цели повишаване качеството на клиентско обслужване, както и намаляване на времето за обработка на искания за кредит.

През 2022 г. са направени промени в нивата на компетентност и одобрение по кредитни сделки, основно с цел оптимизиране на вътрешните процеси по вземане на решения, свързани с обхвата на компетенциите на Комитета по реструктуриране като колективен орган за управление, ангажиран в процеса. Във връзка с това са доразвити процесите по заместване на членове на комитета при тяхно отсъствие. През годината са извършени и промени във вътрешните правила и указания, касаещи администрирането на кредити основно във връзка с внедрената нова автоматизирана BPM система за обработка на кредитни сделки, както и прецизиране и усъвършенстване на процесите, свързани със събиране, предоставяне и получаване на информация от централния кредитен регистър на БНБ, вкл. по отношение на контролните механизми и нивата на достъп до системите и генерирането на справки от регистъра.

ЖИЗЕН ЦИКЪЛ НА КРЕДИТА

През годината е извършена и реорганизация на бизнес звената, ангажирани в кредитната дейност с оглед прилаганата от Банката сегментация на клиентите, съответстваща с европейските изисквания за дефиниране и определяне на микро, малки и средни предприятия, транспонирани чрез Закона за малките и средните предприятия.

За всеки кредитен продукт се прилагат ценови условия, така, че доходността, генерирана от него да покрива разходите за използвания финансов ресурс, поетия риск/очаквана загуба по кредитния продукт, административните разходи, както и изискваната норма на възвращаемост на капитала, заделен за съответния продукт. Във връзка с това през периода са направени промени в методиката за ценообразуване на кредитни продукти, с цел адресиране на изискванията за собствен капитал и приемливи задължения (MREL).

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск. Мониторинговата система и вътрешните правила и процедури за мониторинг на кредитните експозиции са обект на регулярен преглед и актуализация, в т.ч. флаговете и индикаторите за ранно предупреждение. През периода са актуализирани процедурите за преглед на индивидуално значими кредитни експозиции, вкл. сигналите за наличие на вероятност от забава/просрочие, с оглед оценка на кредитоспособността, осъществявана от Банката и разпознаване на вероятността от неплащане.

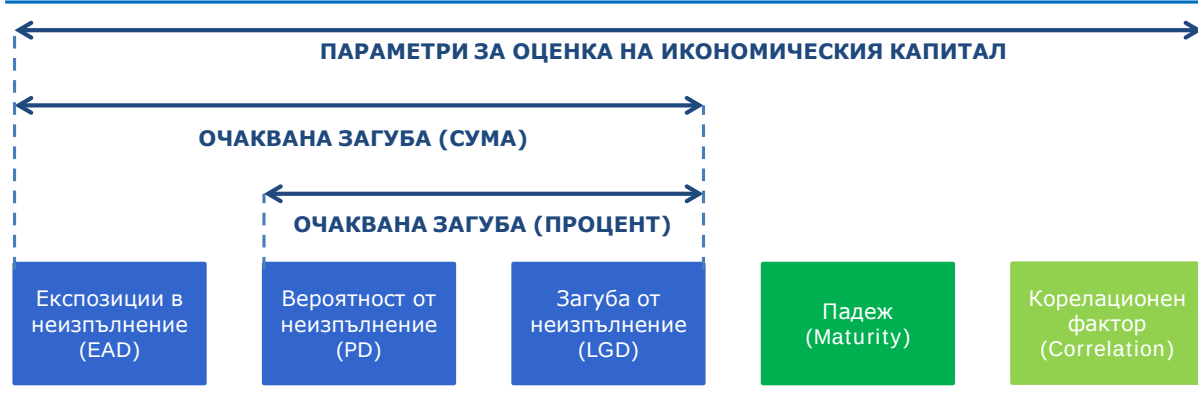
В Банката функционира дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване. Процесите са систематизирани съобразно вътрешни правила за трансфер на кредитните експозиции в отделните фази от жизнения цикъл на кредита.

МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

РИСК ПАРАМЕТРИ ЗА ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНИ И НЕОЧАКВАНИ ЗАГУБИ

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „[Вътрешен анализ на адекватността на капитала](#)“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на бизнес клиенти и физически лица – клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг. Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/риск мениджър.

Банката има разработени модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), които са имплементирани в информационните системи на Банката. Моделът включва количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране.

Всички модели за оценка на риска се приемат от Управителния съвет, внесени за разглеждане след предварителното им одобрение от Главния директор Риск.

В Банката има структуриран процес за оценка и валидиране на използваните модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествени (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите

нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област. През 2022 г. са прецизирани сроковете за тяхното изготвяне, с цел навременно докладване на резултатите към компетентните органи в Банката.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка. В процесите по управление на обезпеченията се прилагат изискванията за ротация на оценителите след извършването на определен брой последователни оценки на един и същи актив в съответствие с Насоките на ЕБО относно предоставянето и наблюдението на кредити (EBA/GL/2020/06).

ПРОБЛЕМНИ ЕКСПОЗИЦИИ, ПРИДОБИТИ АКТИВИ И СТРАТЕГИЯ ЗА ТЯХНОТО РЕДУЦИРАНЕ

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, реструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

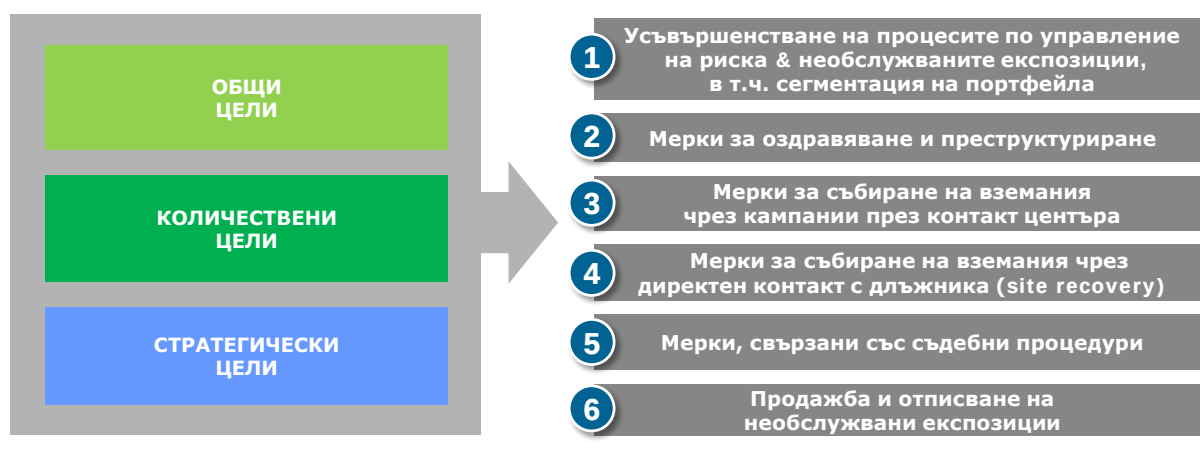
Банката има структурирани процеси и вътрешна организация относно управлението и реализацията на придобити като обезпечение активи, както и за конвертиране на дълг в активи/преобразуване на дълг в дялово участие. Като помощен орган към Управителния съвет действа Комисия за управление и продажба на активи, която изпълнява функции, свързани с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. През годината са направени промени в обхвата на компетенциите на Комисията за управление и продажба на активи, с цел по-ефективно управление на придобитите активи, вкл. в случаите на отдаване под наем.

Сред стратегическите приоритети на Банката, касаещи рисковия профил е редуциране на портфейла от необслужвани експозиции и придобити активи, като за целта има разработена тригодишна Стратегия за намаление на необслужваните експозиции и придобитите активи и оперативен план за нейното изпълнение, в които са идентифицирани адекватни на бизнес модела и рисковия профил мерки/опции, съобразени с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06). През 2022 г. стратегията и оперативният план са актуализирани, извършена е ежегодна самооценка, обхващаща оценка на

оперативната среда, в т.ч. на вътрешния капацитет, както и на външните условия и оперативна среда за ефективно управление и намаление на необслужваните експозиции и придобитите активи. Добавени са допълнителни показатели, като част от количествените цели за редуциране на необслужваните експозиции, като Банката продължава да следва заложените в нея цели и приоритети, които включват:

- ❖ регулярно отписване на напълно обезценени и несъбираеми кредитни експозиции и продажба на портфейли от необслужвани експозиции в размер и времеви хоризонт, съобразно динамиката в търсенето на пазара и предлаганата цена;
- ❖ постигане на надеждно оздравяване на кредитните експозиции, обхващащо целия жизнен цикъл на кредита и усъвършенстване на практиките и процесите, с цел постигане на по-високи нива на оздравяване (recovery rates);
- ❖ подобряване на начините и методите за реструктуриране на експозиции, целящи повишаване на вземанията по необслужвани експозиции;
- ❖ редуциране на рисковия профил на кредитния портфейл и прилагане на консервативен подход при оценка на обезпеченията;
- ❖ намаляване на относителното тегло на портфейла от придобити активи в баланса на Банката, с цел освобождаване на допълнителен паричен ресурс и редуциране на риска.

МЕРКИ/ОПЦИИ ЗА НАМАЛЕНИЕ НА НЕОБСЛУЖВАНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ

През годината, в резултат на последователните действия и мерки по повишаване на събираемостта, отписване и редуциране на проблемните кредити, необслужваните експозиции на Групата намаляват нетно със 7,2% или с 96 590 хил. лв. на годишна база. Към 31 декември 2022 г. съотношението на необслужваните кредитни експозиции (NPL ratio), изчислено съобразно изискванията на Европейския банков орган, се понижава с 1,6 пр.п. до 13,5 от брутните кредити и аванси съгласно рамката за финансово отчитане FinREP, а по-широката дефиниция на необслужваните експозиции (NPE ratio) спада с 2,3 пр.п. до 10,4% от брутните кредити и аванси и дългови инструменти, различни от държани за търгуване.

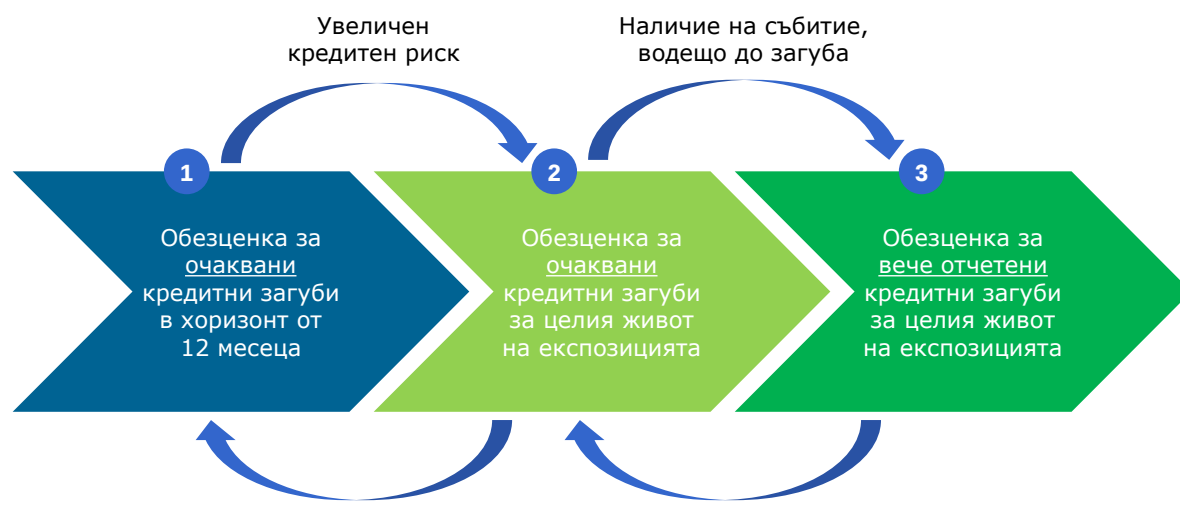
КЛАСИФИКАЦИЯ, ОБЕЗЦЕНКА И ПРОВИЗИРАНЕ НА ЕКСПОЗИЦИИ

Първа инвестиционна банка прилага последователен процес по класификация на експозициите, структуриран в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането му, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, както и Насоките на ЕБО относно прилагането на определението за неизпълнение (definition of

default) съгласно член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 (EBA/GL/2016/07). Вътрешните процеси включват дефиниране на определенията за неизпълнение, в т.ч. признаците за настъпване на неизпълнение и за вероятно настъпване на неплащане, праговете на същественост за просрочени задължения, прилагането на мерки за реструктуриране, както и рекласификацията и отговорните в процеса звена и вътрешнобанкови органи.

По отношение на обезценката и провизирането на рискови експозиции, Банката прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск. В съответствие с изискванията на МСФО 9 Банката оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

ОБЕЗЦЕНКА НА РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за реструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др., както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

През 2022 г. Банката актуализира вътрешните си правила за класификация, обезценка и провизиране, с цел усъвършенстване на вътрешните процеси.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии.

Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и прилагане на обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето. Банката прилага единна рамка по отношение на лимитите си към инвестиции в дългови ценни книжа към държави и финансови институции, отчитайки пазарните условия и възможностите за генериране на доходност и възвращаемост. През 2022 г. са актуализирани правилата за управление на пазарния риск, вкл. по отношение на лимитите за общ позиционен риск, свързан с откритата позиция от капиталови инструменти, държани за търгуване.

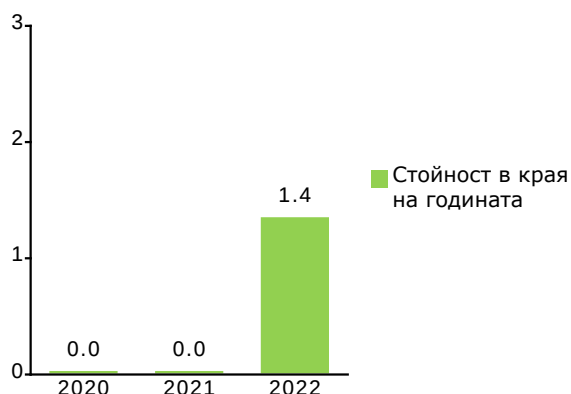
ПОЗИЦИОНЕН РИСК

Позиционният риск е рискът от промяна в цените на дълговите и капиталовите инструменти в резултат на обстоятелства, свързани с емитента и/или промяна на пазарните условия. Позиционният риск включва общ и специфичен позиционен/ценови риск.

Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл.

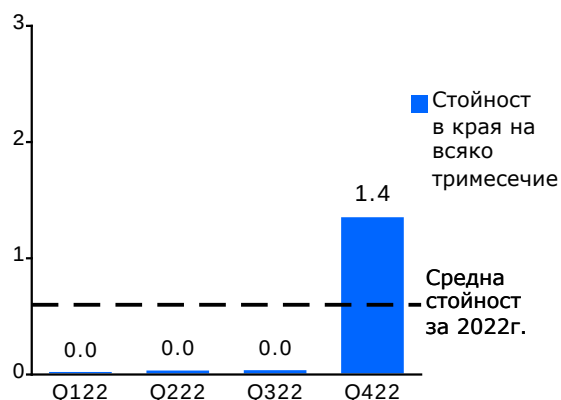
ЛИХВЕН VAR ЗА ТЪРГОВСКИЯ ПОРТФЕЙЛ ОТ ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Еднодневен 99% лихвен VaR, в хил.лв

ЛИХВЕН VAR ЗА ТЪРГОВСКИЯ ПОРТФЕЙЛ ОТ ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА 2022 Г.

Еднодневен 99% лихвен VaR, в хил.лв

За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с еднодневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че

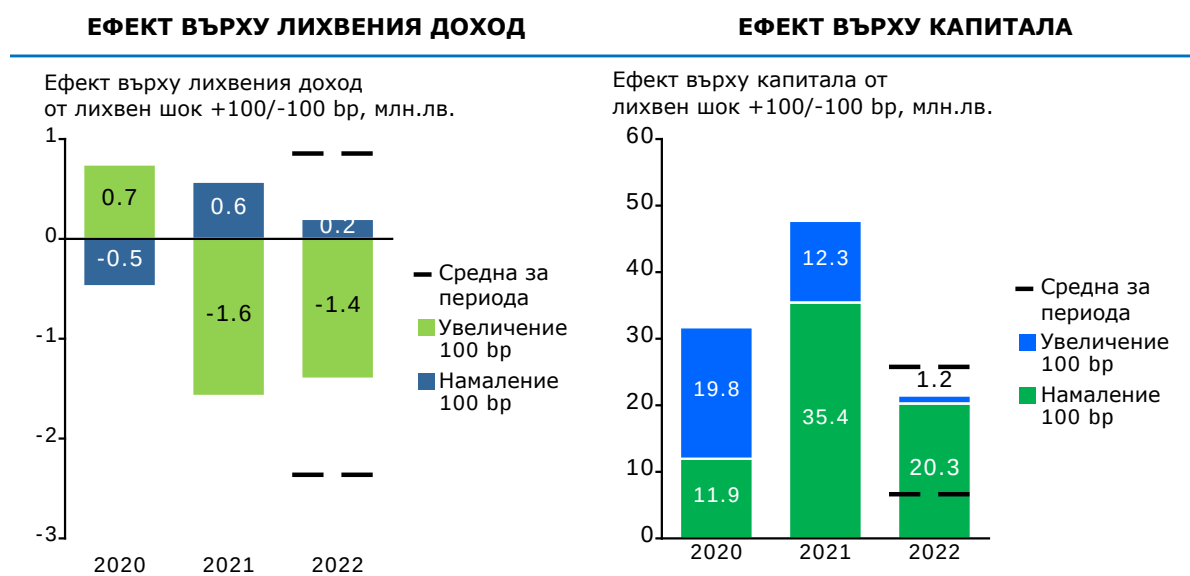
съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВ ПОРТФЕЙЛ

Лихвеният риск в банковия портфейл представлява риска от негативен ефект върху икономическата стойност на капитала и нетните лихвени приходи на Банката вследствие от изменение на пазарните лихвени нива.

Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите в съответствие с изискванията на Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02) и изискванията на Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките. За количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход. Рамката за оценка на лихвения риск в банковия портфейл (IRRBB) отчита различни източници на IRRBB, в т.ч. риска от несъответствие, базисен и опционен риск, и риска от промяна в кредитните спредове на финансовите инструменти (CSRBB). Наборът от стрес сценарии, прилагани от Банката, включва и такива, свързани с непаралелно изменение в лихвената крива, както и отчитане на редица поведенчески особености при паричните потоци.

Към 31 декември 2022 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Групата (IRRBB) вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +1,2/+20,3 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е -1,4/+0,2 млн. лв.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА И СЕТЪЛМЕНТ РИСК

Риск от контрагента (кредитен риск от контрагента) е рискът контрагента по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Той възниква основно по сделки с деривативни инструменти, репо-сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа и стоки, маржин заемни сделки и трансакции с удължен сетълмент. Банката управлява и контролира този вид риск посредством прилагане на лимити и минимални изисквания за кредитно качество към контрагенти/емитенти.

Сетълмент риск за Банката е рискът от неуредени сделки с ценни книжа, стоки или валута. Той възниква, както при сделки със сетълмент услуги на принципа „доставка срещу плащане“ (delivery versus payment – DvP) така и при търговия без DvP („свободни доставки“). За сделки DvP Банката оценява риска ценовата разлика между договорената сетълмент цена за съответния инструмент и неговата текуща пазарна стойност да доведе до загуба за Банката. При такива, свързани със „свободни доставки“ рискът се контролира посредством прилагане на вътрешни лимити за кредитно качество към контрагенти/емитенти.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

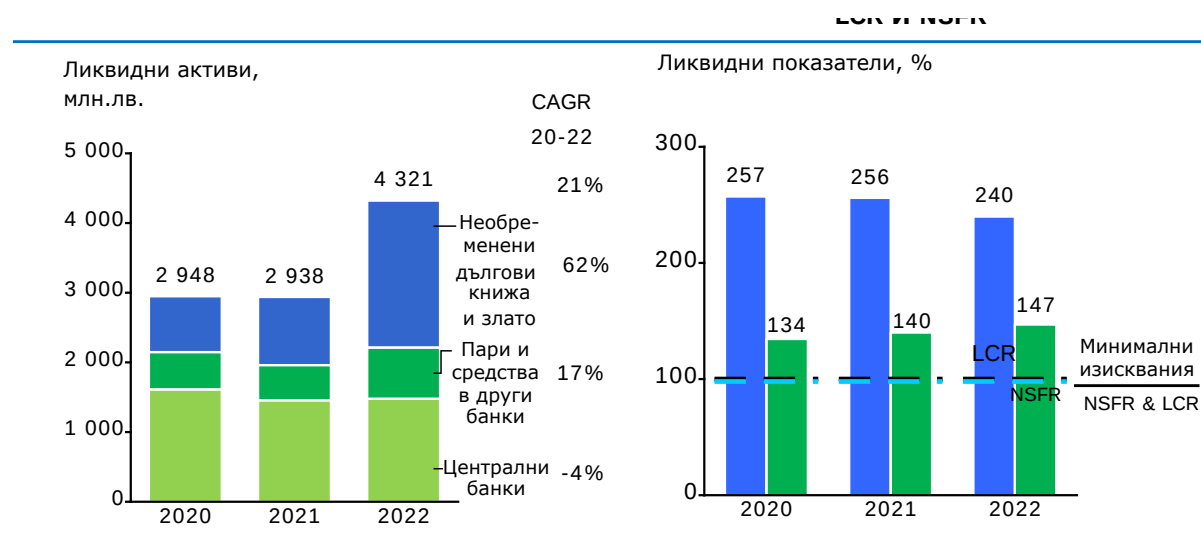
Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбца, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерено-ниско ниво на рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от

външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа, както и поддържа падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността Първа инвестиционна банка прилага изискванията на МСФО 9 относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Fibank поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2022 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 37,72% (2021: 29,46%), което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 239,89% на консолидирана основа (2021: 256,37%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се

покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства.

Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 146,91% на консолидирана основа (2021: 139,81%), като е над референтната стойност от 100% съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2022 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на информацията относно капацитета за генериране на ликвидност и стратегията за ликвидния буфер и периодите на оцеляване, както и по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, и количествената информация относно плановете за финансиране и източниците на финансиране. Доразвита е информацията относно лимитите за наблюдение на ликвидната позиция и индикаторите за ранно предупреждение, касаещи ликвидния риск. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката. През периода е актуализирана и Методологията за изготвяне на ВААЛ, с цел прецизиране и усъвършенстване. С нея се описват подходите по изготвяне и актуализиране на отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на ключовите компоненти в съответствие с Насоките на ЕБО относно информацията, свързана с ВААК и ВААЛ, събирана за целите на процеса на надзорен преглед и оценка.

По отношение на вътрешните процеси и организация, касаещи ВААЛ, Главният финансов директор отговаря и контролира процесите по актуализация, дава предложения за изменения и допълнения по документа, както и осъществява контрол преди представянето му за одобрение пред компетентните органи в Банката. При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Отчетени са и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики. По отношение на капиталовите изисквания за операционен риск, Банката прилага стандартизирания подход съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск. Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

За оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск. Във връзка с това, през 2022 г. Първа инвестиционна банка доразви своите вътрешни правила за регистриране и отчитане на операционни събития и оценка на тяхното въздействие, вкл. по отношение на индикаторите, свързани с платежни операции и предоставяне на платежни услуги, както и по отношение на сигурността на използваните мрежи или информационни системи и процедурите за докладване на инциденти.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Информационната сигурност и киберсигурността заемат все по-важно значение за банковата дейност в условията на нарастваща дигитализация на услугите и автоматизация на процесите, като е неотменна част от приоритетите на Банката за поддържане на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

Политиката на Първа инвестиционна банка за информационна сигурност определя принципи и правила за защита на поверителността, интегритета и наличността на данните и информацията на Банката и нейните клиенти, и на свързаните с тях услуги. В Банката се прилагат вътрешни правила, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура. Въведени са мерки за защита и осигуряване на логическа и физическа сигурност, управление на информационни активи, контрол на достъпа и управление на риска.

В Банката функционира дирекция „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Риск, която координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

През 2022 г. Банката доразви вътрешните си политики и правила за информационна сигурност, вкл. по отношение на мерките за мрежова и информационна сигурност, за наблюдение, оценка и тестване на сигурността на ИКТ системи, както и приложимите изисквания и стандарти към доставчиците на ИТ услуги в Първа инвестиционна банка АД.

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR) Банката има Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – e-mail: dpo@fibank.bg, което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни. То координира и организира извършването на балансиращи тестове и оценки на въздействието, както и извършва регулярен мониторинг на регистрите с дейностите по обработване на данни съгласно GDPR.

Като администратор на лични данни Първа инвестиционна банка осигурява уведомления за поверителност към клиентите – Информация относно обработване на лични данни, осигурени в зависимост от предоставяните услуги (в т.ч. платежни услуги и карти, кредити, инвестиционни услуги и дейности и др.). При необходимост, Банката сключва договори с контрагенти за обмен на лични данни съгласно разпоредбите и при спазване на изискванията на GDPR.

С цел сигурност и защита на личните данни, Банката извършва ежедневен мониторинг на информация, съдържаща лични данни към външни получатели чрез специализирана DLP (Data Loss Prevention) система, която постоянно се развива и усъвършенства.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За осигуряване ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса Първа инвестиционна банка поддържа планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последствия.

През 2022 г., като част от ежегодния преглед, е извършена актуализация на Плана за непрекъсваемост на дейността, вкл. във връзка с преместването на централата на Банката в нова сграда, доразвиване на обхвата на приложение на плана, насочена към клоновата мрежа, както и промени, свързани с кодовете за критичност при кризисни ситуации.

ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ НА ВЪНШНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Първа инвестиционна банка прилага Политика за възлагане на дейности на външни изпълнители, с която се въвеждат изискванията по отношение на възлагането на дейности, определени със Закона за кредитните институции и Насоките на ЕБО за възлагане на дейности на външни изпълнители (EBA/GL/2019/02). В нея са регламентирани основните фази в процеса по възлагане на дейности, вкл. дефиниране на бизнес изискванията по отношение на споразуменията за възлагане на дейност, идентифициране на критични или важни функции, идентифициране, оценка и управление на рисковете при възлагане на дейност, процедурите за избор на външен доставчик и неговата надлежна проверка, мониторинга и управлението на споразуменията за възлагане на дейност, вкл. воденето и съхраняването на документация и регистри, както и планиране на непрекъсваемостта на бизнес процесите.

В Банката се поддържа централизирана и систематизирана информация относно споразуменията и дейностите, възложени на външни изпълнители, както и регулярна отчетност към компетентните вътрешнобанкови органи, с цел информираност относно рисковете, свързани с възлагането на дейности на външни изпълнители.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2022 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. За изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск Банката прилага стандартизирания подход съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности.

в хил. лв./ % от общо	2022	%	2021	%	2020	%
За кредитен риск	6 978 820	92,4	6 941 701	92,6	6 834 786	92,2
За пазарен риск	4 350	0,1	4 713	0,1	5 525	0,1
За операционен риск	568 750	7,5	552 425	7,4	573 675	7,7
Общо рискови експозиции	7 551 920	100	7 498 839	100	7 413 986	100

През 2022 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 92,4% от общите експозиции (2021: 92,6%), следвани от тези за операционен риск – 7,5% (2021: 7,4%) и за пазарен риск – 0,1% (2021: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (БААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (БААК) в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна външна среда.

През 2022 г. отчетът за БААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда и външни условия. Актуализирани са количествената информация и резултатите от интегрирания стрес тест, който оценява устойчивостта на Банката при базисен макроикономически сценарий и утежнен такъв (негативен шок). Доразвита и усъвършенствана е рамката относно концентрацията по издатели на обезпечения, както и регистрираните операционни събития, като част от анализа относно икономическия капитал и стрес тестове за операционен риск. Като част от агрегирането на рисковете, е допълнена информацията относно кредитния риск и риска от концентрации, вкл. чрез разпределение на ниво група свързани клиенти, както и на ниво икономически сектор. През годината е актуализирана и Методологията за изготвяне на БААК основно във връзка с въвеждане на динамичен подход при допусканията на интегрирания стрес тест.

При изготвянето на отчета за БААК са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие. Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, пазарен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, стандартизиран подход и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенствен подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към **кредитен риск**, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при доверителен интервал, съответстващ на рисковия апетит на Банката. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на БААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица, както и по икономически сектори от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия. За оценка на риска от концентрация по икономически сектори се използва Herfindahl-Hirschman Index (HHI).

Изложеността на Банката към **пазарен риск** е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност, отговарящо на риск апетита на Банката, както и стрес тестове за позиционен риск на портфейла от акции.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява **лихвения риск в банковия портфейл** (IRRBB) посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Измерват се два аспекта на лихвения риск в банковия портфейл – ефектът на лихвените проценти върху нетния лихвен доход с хоризонт от 1 година и ефектът върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност или нетния лихвен доход в резултат на промяна в лихвените криви при следните сценарии: Parallel shock – паралелно покачване/спад на лихвените нива; Short rates shock – покачване /спад на лихвените нива в късата част от кривата; Steepener - късата част от лихвената крива бележи спад, а дългата – ръст; Flattener – късата част от лихвената крива бележи ръст, а дългата – спад. В допълнение към безрисковия лихвен процент, се отчитат и стрес сценариите за изменение в кредитния спред (CSRBB).

За целите на БААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за **операционен риск** на базата на резултатите от прилагани стрес тестове и провежданата ежегодна самооценка на риска и контролите, която преминават всички звена в Банката, по време на която се преглеждат работни процеси и се идентифицират потенциални сценарии за настъпване на редки, но правдоподобни операционни събития. Ползваните стрес тестове за операционен риск възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Икономическият капитал за операционен риск, вкл. правен риск се изчислява като общия финансов ефект, в хоризонт от една година, от всички анализирани стресови сценарии.

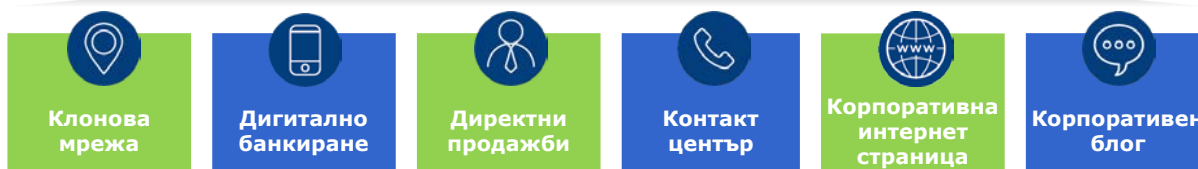

За оценка на **ликвидния риск** Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежеспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежеспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репосделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

За целите на БААК Банката оценява и **други рискове**, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Капиталът за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година. Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

РАЗНООБРАЗЕН НАБОР ОТ КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ НА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

Първа инвестиционна банка поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, широка мрежа от АТМ и ПОС терминали, електронно банкиране, мобилно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративна интернет страница, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способи за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През 2022 г. Банката продължава да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на външната среда и пазарни условия, натовареността на локациите и обемите на дейността, както и процесите, свързани с дигитализация на дейността. През годината са закрити два офиса в гр. София и открит един нов офис в гр. Белица. Към 31 декември 2022 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 140 клона и офиса на консолидирана основа (2021: 141), които са разположени в над 60 населени места в България – 42 локации в гр. София (2021: 44), 83 клона и офиса в останалата част на страната (2021: 82), един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 14 клона в Албания.

За повече информация относно клоновата мрежа на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

Клоновата мрежа е структурирана съобразно унифициран организационен модел, както за София, така и за останалите градове в страната, с цел ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби. В страната има 27 клона, а в столицата са обособени 5 функционални клона – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите Банката продължава да развива проекта Branch digitalization, насочен към въвеждане на електронни документи и електронно подписване в офисите, както и намаляване ползването на документи на хартиен носител по устойчив начин, с цел въвеждане на нов модел за обслужване на клиенти, развиващ дигитализацията в ежедневните операции. През 2022 г. Банката стартира възможността за електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в клоновата мрежа, като при регистрация за услугата чрез електронното устройство се взема образец от подписа на клиента (електронен спесимен), който служи за сравнение при последващо подписване. Използването на таблети за електронно подписване за основните банкови операции ускорява процесите при обработката на плащанията и подобрява клиентското обслужване, както и спомага за последователните усилия на Банката, насочени към намаляване на CO2 емисиите, чрез дигитализация на банковите услуги.

В Банката функционира централизиран бек-офис, който допринася за по-качествено обслужване на клиентите. Чрез него се изпълняват дейности, свързани с насочване, разпределяне, обработка и архивиране на документи на клиенти и платежни документи, както и изготвяне на банкови документи, чрез специално разработена платформа за изпълнение на бек-офис дейности, свързана с основната информационна система.

Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, част от клонова мрежа работи с удължено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите. Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху банкирането на дребно и МСП.

За повече информация относно клоновата мрежа виж [„Списък на клоновата мрежа”](#).

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
❖ СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
❖ ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
❖ ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
❖ ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
❖ КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
❖ ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
❖ ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
❖ КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
❖ ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
❖ ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
❖ ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
❖ ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
❖ ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
❖ ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
❖ ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2022 г. Контакт центърът на Fibank функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени 18 изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, както и за проучване нагласите на потребителите. По тях са отчетени над 71 хил. изходящи разговора, висока степен на достигнати адресати, както и ръст в успеваемостта при директните продажби по проведените търговски кампании.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили близо 79 хил. входящи разговора, имейл и чат кореспонденции във връзка с различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

През контакт центъра клиентите могат да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит, да получат актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

КОРПОРАТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА – www.fibank.bg

Корпоративната интернет страница на Първа инвестиционна банка се поддържа и развива, с цел нейното трансформиране в активен канал за продуктова комуникация и кръстосани продажби. В отговор на потребностите, свързани с банкиране от дистанция, през www.fibank.bg функционира услуга за видео консултация относно кредитни продукти, както и възможности за осъществяване на комуникация (чат) директно с експерт от Банката. През нея клиентите могат да подаване онлайн заявления за кредитни карти, овърдрафт и потребителски кредити.

Корпоративната интернет страница разполага с редица функционалности, в т.ч. елементи за визуализация в съответствие със съвременните дигитални тенденции и особености за интуитивен дизайн и персонализирано съдържание. Чрез тях се осигурява лесна възможност за сравнения между предлаганите от Банката продукти и услуги, като по този начин клиентите могат да изберат онези от тях, които отговарят в най-голяма степен на техните потребности.

През годината е доразвито съдържанието на корпоративната интернет страница, в т.ч. във връзка с оповестяване на допълнителна информация за устойчивото развитие и влияещите върху дейността екологични, социални и управленски (ЕСУ) фактори.

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

Корпоративният блог на Първа инвестиционна банка е създаден през 2008 г., което го превръща в първия корпоративен и банков блог в България. На прага на неговата 15-годишнина през 2023г., блогът на Fibank продължава да бъде един от най-използваните от клиентите и полезни онлайн комуникационни канали, заедно със социалните мрежи на Банката. В него намират място важна част от ключовите съобщения, новини, инициативи, както и финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови продукти и услуги в страната. Благодарение на платформата AskFibank, част от корпоративния блог, клиентите на Банката могат да задават своите въпроси и да получат експертно мнение.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube. През 2022 г. във всички тези канали бяха представени част от лицата на Fibank с техните истории за работата им и отношенията в екипа.

През 2023 г. корпоративният блог и социалните мрежи ще продължат да поддържат постоянна и позитивна връзка с клиентите на Банката, като им предоставят навременна, точна и полезна информация за продуктите и услугите на Fibank.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен, дългогодишен опит и при подготовка участията на Банката в обществени поръчки и конкурси, както и в обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

През 2022 г. Fibank продължава участието си в обществени поръчки и конкурси, с цел привличане на нови бизнес клиенти и поддържане на отношения със съществуващи такива.

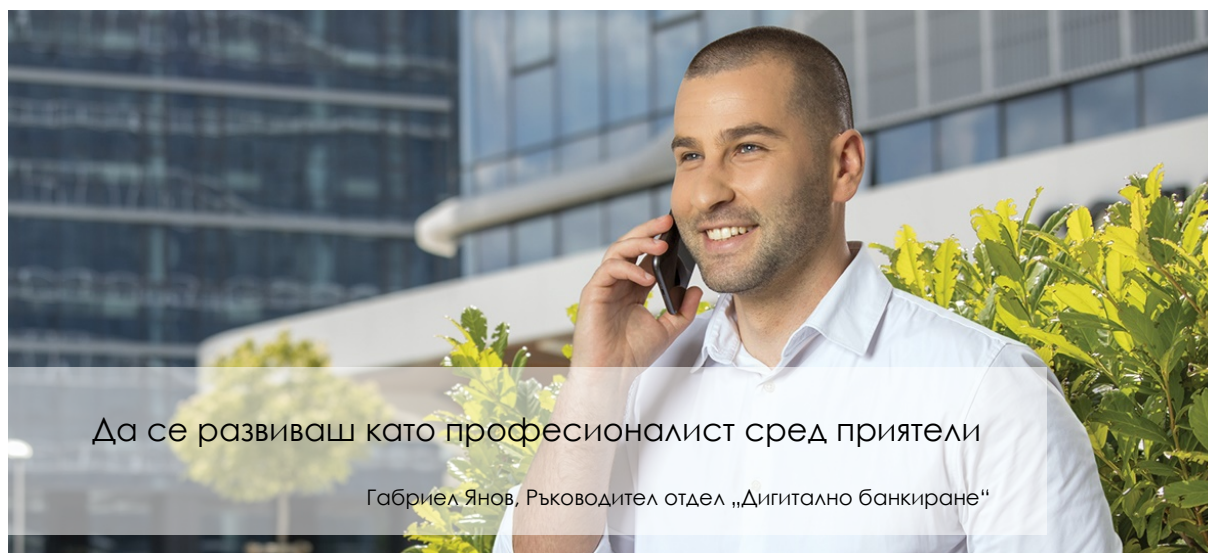
ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като

част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни, депозитни и други банкови сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута (вкл. масови преводи), да осъществяват комунални плащания, да кандидатстват и сключват договори за кредитни продукти (вкл. кредитни карти), да заявяват издаването на дебитна карта, както и да извършват покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са данни за клоновете и АТМ устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

С цел разширяване на предлаганите услуги, през 2022 г. стартира иновативната функционалност за извършване на незабавни преводи в левове Blink към друг доставчик на платежни услуги, който е достъпен за този вид преводи. Незабавните преводи Blink се осигуряват от Банката 24/7/365 и представляват кредитни преводи с незабавна или близка до незабавната обработка и заверяване/ разполагаемост по сметката на получателя в рамките на секунди след приемане на нареждането за изпълнение от Банката. По този начин Банката осигурява на клиентите високо иновативно и бързо решение за извършване на онлайн преводи.

През годината към възможността за покупки на електронни винетки чрез използване на сметка или карта на клиента през електронното банкиране „Моята Fibank“ или мобилното приложение, е добавена и нова опция за закупуване на маршрутни карти. Разработена е нова функционалност, даваща възможност за заявяване на разсрочване на равни месечни вноски на погасяването на усвоен кредитен лимит за извършени плащания на ПОС, в т.ч. виртуален, с кредитна карта, издадена от Банката. Извършени са и редица технически нововъведения и функционалности в електронното банкиране „Моята Fibank“, вкл. обновен дизайн, нов алтернативен метод за управление на профил, нови форми за кандидатстване и заявка за ипотечен кредит, овърдрафт, кредитна и дебитна карта, както и възможност за активиране на карта от дистанция (за картите, доставяни с куриер). Доразвита е и възможността за изцяло онлайн откриване на сметки и сключване на договори с клиенти – чрез www.smetka.fibank.bg.

В изпълнение на регулаторните изисквания, произтичащи от Регламент (ЕС) 1230/2021, Първа инвестиционна банка разработи нова функционалност в електронното банкиране, която позволява предварителна визуализация на дължимите такси при нареждане на превод. По отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA), през 2022 г. е внедрено използването на нов вид вграден софтуерен токън, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно

удостоверяване и използване на технология за генериране на кодове, към които при потвърждаване на операция се добавя статичен код (ПИНт) или биометрични характеристики (fingerprint/face ID).

В съответствие с регламентите, действащи на територията на Европейския съюз и тенденциите в развитието на дигиталното банкиране, Първа инвестиционна банка е осигурила на третите страни доставчици (TPPs) достъп до платежни сметки, поддържани в Банката и достъпни онлайн за осъществяване на услугите по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка – т.нар. „Отворено банкиране“. В допълнение, с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка предлага на клиентите ползването на услугите по предоставяне на информация за сметка и инициране на плащане чрез мобилното приложение My Fibank. *За повече информация относно „Отвореното банкиране“ виж раздел [„Платежни услуги“](#).*

За 2022 г. интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял (над 86%) от общите изходящи преводи на Банката, с отчетен ръст от 13% при трансакциите и 9% при броя клиенти, ползващи платформата. Наблюдава се и нарастване при средния брой трансакции на клиент, както при преводите така и при комуналните плащания.

Признание за постигнатото през периода са получените две награди: за „Дигитална банка на годината за 2022 г.“ на международния конкурс „Worldwide Finance Awards 2022“, организиран от английското списание Acquisition International (AI), както и за успешна дигитална трансформация в конкурса „Банка на годината“, организиран от Асоциация Банка на годината по независима и обективна методология, изготвена от Deloitte България.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play, Huawei AppGallery).

През него клиентите физически лица и бизнес клиенти могат да ползват активни и пасивни операции при предварително определени от Банката или клиента лимити. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През 2022 г. Fibank продължава да развива мобилното приложение, като осигурява възможност за незабавно издаване на виртуална карта – нов вид дебитна карта без пластика (Debit Instant Card), предназначена за извършване на плащания през Интернет или чрез друг дистанционен способ за комуникация, вкл. посредством мобилно смарт устройство. Осигурена е възможност и за дигитализиране на карти, вкл. в приложения на външни доставчици (Google Pay, Apple Pay, Garmin, Fitbit). *За повече информация относно дигитализиране на карти през външни доставчици виж раздел [„Картови разплащания“](#).*

Разработена е възможността за ползване на иновативната услуга за незабавни преводи Blink P2P, която осигурява извършването на незабавни преводи чрез вторичен идентификатор – номер на мобилен телефон, вместо посочване на IBAN на сметка.

През годината са доразвити т.нар. „push“ известия, които дават информация на клиентите, вкл. за преводи (в т.ч. незабавни преводи Blink), операции по сметки, картови авторизации, задължения по кредитна карта, комунални плащания, както и за промени в тарифата и общите условия на Банката. Усъвършенствани са функционалностите за задълбо-чено установяване идентичността на клиента чрез вграден софтуерен токън, служещ за потвърждение на онлайн операции.

С оглед развитието и новостите в онлайн услугите Банката предлага „Помощ от приятел“ – всеки клиент може да получи съдействие и информация относно възможностите и функционалностите на електронното банкиране „Моята Fibank“ или мобилното приложение.

През 2023 г. Банката ще продължава да работи за предоставяне на най-висок клас услуги с фокус върху дигиталните способности и решения, повишаване на възможностите за самообслужване в банкирането и развитие на услугите по устойчив начин.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството

В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява Декларация за корпоративно управление по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	76
КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	77
УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА.....	78
НАДЗОРЕН СЪВЕТ	79
УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ	83
ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ	85
КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ	86
ЗАЩИТА ПРАВТА НА АКЦИОНЕРИТЕ	87
РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ.....	89
ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА.....	91
АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА.....	91
ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ.....	92

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

КЛЮЧОВИ ЕЛЕМЕНТИ НА РАМКата ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

Първа инвестиционна банка прилага писмени политики за корпоративно управление на ниво група, с които се определят основните принципи за вътрешно управление и контрол върху дъщерните дружества, както и процедури и механизми, способстващи за последователно и интегрирано развитие на дружествата в съответствие със стратегията на групата и съобразно разпоредбите на регулаторните и надзорни органи.

През 2022 г. Банката усъвършенства политиките си в областта на корпоративното управление, в т.ч. относно оценката на пригодността на членовете на ръководните и контролни органи и лицата, заемащи ключови и други позиции, етичните норми и кодекс на поведение, сегментацията на клиентите, както и относно практиките за оповестяване и изискванията, свързани с устойчивото развитие и екологичните, социални и управленски (ЕСУ) фактори.

Седалището и адреса на управление на Първа инвестиционна банка АД са променени във връзка с преместването на централата в нова сграда с адрес – гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателство в Р България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложили основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- ◆ почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ◆ ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- ◆ изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- ◆ навременно оповестяване на информация и прозрачност, вкл. относно устойчивото развитие;
- ◆ ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

През 2022 г. Банката актуализира Кодекса си за корпоративно управление в съответствие с измененията в Националния кодекс за корпоративно управление във връзка основно с изискванията за устойчивото развитие и екологичните, социални и управленски (ЕСУ) фактори, както и относно въвеждащите и обучителни програми за нови членове на ръководните органи и комуникация с акционерите.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Банката ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложили в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление ПИБ АД прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт в раздел За нас/ Корпоративно управление/ Кодекс за корпоративно управление (<https://www.fibank.bg/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/kodeks-na-korporativno-upravlenie>).

През 2022 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, вкл. изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2022 г.

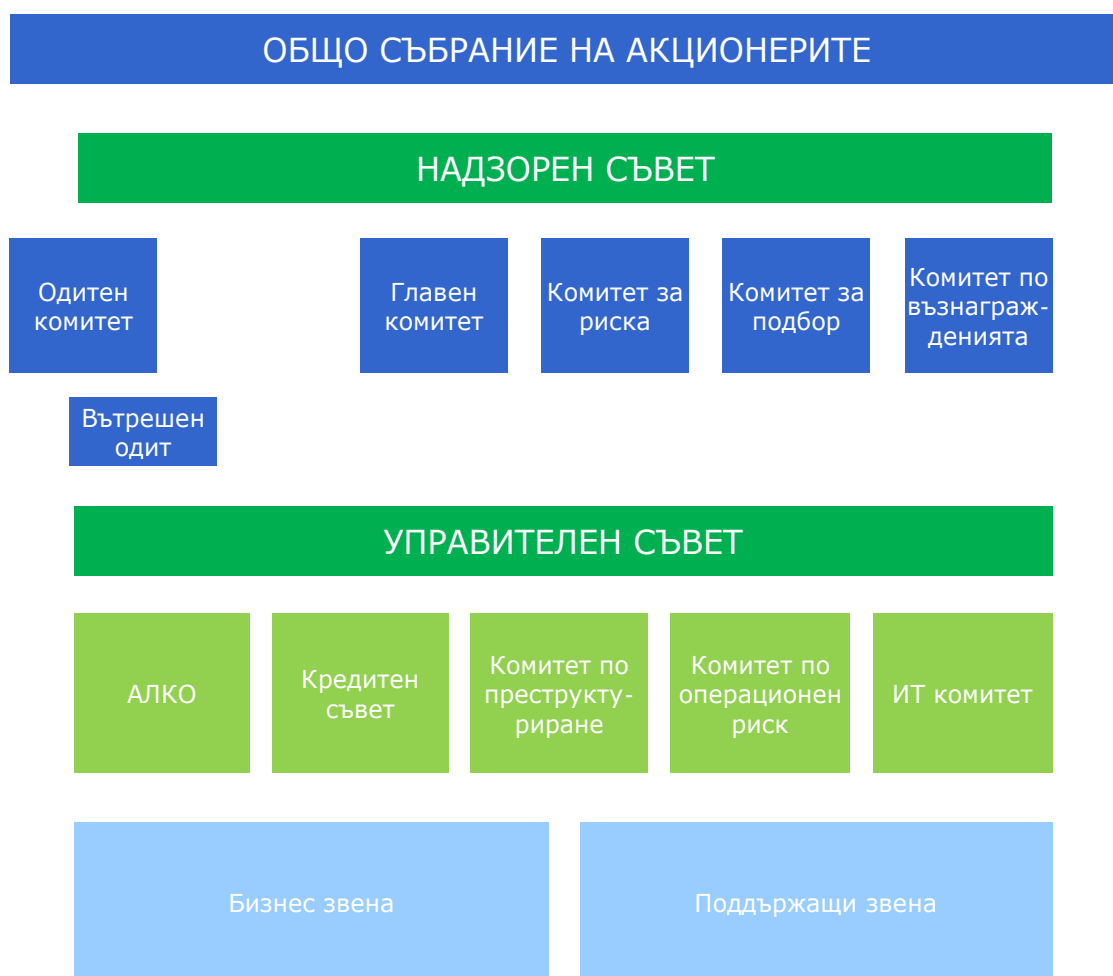
ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

През 2022 г. Банката актуализира Етичния си кодекс във връзка основно с прилагането и спазването на вътрешните изисквания за информационна сигурност и рамката за рисков апетит.

Fibank, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за подаване на сигнали при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

През 2022 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка. Към 31.12.2022 г. Надзорният съвет се състои от пет члена, както следва:

Наименование	Длъжност	Мандат
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет	24.01.2027 г.
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет	27.07.2025 г.

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

Всеки член на Надзорния съвет притежава професионален опит, знания, квалификации и умения, в съответствие с изискванията за надеждност и пригодност, допринасящи за колективната пригодност съобразно осъществяваните от Банката дейности, рискове и дългосрочни цели.

През 2022 г. няма промяна в броя акции на Първа инвестиционна банка, притежавани от членовете на Надзорния съвет. Към 31 декември 2022 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 367 652 броя акции на Първа инвестиционна банка, както следва: г-н Евгени Луканов (337 139 броя), г-жа Мая Георгиева (11 388 броя), г-н Йордан Скорчев (19 125 броя), като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол.

Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Надзорния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2022 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове (40%) от състава на Надзорния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с надзорни функции (24%) съгласно последно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>).

За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „[Друга информация](#)“.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо значимите банки и публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, в т.ч. ЕСУ рисковете, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика за устойчиво развитие – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2022 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 18 заседания. Акцент в дейността е поставен върху упражняването на регулярен надзор относно изпълнението на актуализираните риск стратегия и рамка за рисков апетит, както и стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи, в която си дейност е активно подпомаган от Комитета за риска. Разглеждани са въпроси, касаещи клонова мрежа и дигитализацията на дейността, пазарните дялове и конкурентни позиции на Банката, както и изпълнението на стратегическите цели за развитие. Регулярен преглед е осъществяван относно финансовите резултати и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, в която си дейност е подпомаган от Одитния комитет. Членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания. През годината Надзорният съвет е одобрил промени в Кодекса за корпоративно управление и Етичния кодекс на Банката относно въвеждане на изискванията за устойчивото развитие и ЕСУ факторите, и политиките за мрежова и информационна сигурност.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, пригодността, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка за 2022 г. е извършена в края на четвъртото тримесечие на годината.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет, както и функцията по наблюдение и контрол над дейността на дъщерните дружества на Банката. През 2022 г. няма промяна в състава на Главния комитет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2022 г. Главният комитет е провел 5 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, както и във връзка с препоръки и съгласуване относно бизнес стратегията за периода 2023-2025 г. и бюджета на Банката.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. През 2022 г. няма промяна в състава на Комитета за риска. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело.

Във връзка със своите компетенции през отчетния период Комитетът за риска е провел 9 заседания, като е разгледал актуализирани планове и регулярни отчети, касаещи риска, в т.ч. Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината Комитетът е съгласувал и дал препоръки относно актуализираната стратегия за управление на рисковете, рамката за рисков апетит и стратегията за намаление на необслужваните експозиции и придобити активи, като регулярно се е информирал и следял тяхното изпълнение, както и ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. относно функцията съответствие в Банката. През годината Комитетът за риска е провел дискусии относно качеството на кредитния портфейл, вкл. отраженията, свързани със ситуацията в Украйна, както и относно допусканията за интегрирания стрес тест за кредитен риск, провеждан за целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. През 2022 г. няма промяна в състава на Комитета по възнагражденията. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Евгени Луканов.

През 2022 г. Комитетът по възнагражденията е провел 3 заседания, като е разглеждал въпроси от неговите компетенции, свързани с Политиката за възнагражденията, както и е съгласувал предложения във връзка с регулярния преглед и актуализиране на списъка с категориите служители от идентифицирания персонал.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и оценява пригодността на лицата, заемащи ключови и други позиции в Банката, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и Политиката на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. През 2022 г. няма промяна в състава на Комитета за подбор. Председател на Комитета за подбор е г-н Йордан Скорчев.

През годината Комитетът за подбор е провел 7 заседания, като е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно избора и пригодността на лица, заемащи висши ръководни позиции в дъщерните дружества на Банката, както и относно извършване на периодични последващи оценки за индивидуална и колективна пригодност на членовете на НС, УС и лицата, заемащи ключови позиции. Комитетът за подбор е обсъждал още теми, свързани с

планиране на обучения в рамките на институцията, както и е съгласувал актуализираната Политика на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Първа инвестиционна банка изпълнява изискването мнозинството от членовете, в т.ч. и председателят на Одитния комитет да са външни за и независими от Банката. През 2022 г. няма промени в състава на Одитния комитет. Председател на Одитния комитет е г-н Димитър Димитров, който разполага с необходимите финансови компетенции, познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия одит за ефективно изпълнение на неговите задължения.

През годината Одитният комитет е провел 12 заседания, като е разгледал въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функциите по вътрешен одит и съответствие, и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2022 г. няма промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През януари 2022 г. е вписано преизбирането на досегашния член г-н Чавдар Златев за нов 5-годишен мандат като член на Управителния съвет на Банката.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2022 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от шест члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

Наименование	Длъжност	Мандат
Никола Христов Бакалов	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет	16.01.2025 г.
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	21.04.2024 г.
Ралица Иванова Богоева	Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	28.04.2023 г.
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор	25.01.2027 г.
Янко Ангелов Караколев	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет	21.05.2023 г.
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на малки предприятия“	30.06.2025 г.

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания, умения и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие, и стабилно управление на институцията.

Към 31 декември 2022 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 35 791 броя акции на Първа инвестиционна банка, както следва: г-н Никола Бакалов (2516 броя), г-н Светозар Попов (5856 броя), г-н Чавдар Златев (27 173 броя), г-н Янко Караколев (12 броя), г-жа Надя Кошинска (234 броя), като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ

Съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2022 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове (33%) от състава на Управителния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с управителни функции (15%) съгласно последно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>). *За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел „Друга информация“.*

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – за повече информация виж раздел „Управление на риска“.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи, като ИТ комитет, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област – за повече информация виж раздел „Информационни технологии“.

В изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на неликвидните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, в Банката функционира и Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. През годината са направени промени в обхвата на компетенциите на Комисията за управление и продажба на активи, с цел по-ефективно управление на придобитите активи, вкл. в случаите на отдаване под наем. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

Като помощен орган в Банката функционира и Комисия по касовата дейност, председател на която е Главният директор „Банкиране на дребно“, а останалите членове включват директорите на дирекции „Главна каса“, „Счетоводство“, „Клонова мрежа“, „Анализ и контрол на риска“ и „Сигурност“.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2022 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 90,50% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2021 г. да бъде капитализирана, като се отнесе в други резерви с общо предназначение. Приети са и промени в Устава на Първа инвестиционна банка АД във връзка с промяната на седалището и адреса на управление на Банката, както и такива, с които се овластява Управителният съвет в продължение на 5 години, считано от 02.08.2022 г., с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 (двеста и десет милиона) лева чрез издаване на нови акции.

На Общото събрание са избрани регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на годишния финансов отчет на Банката за 2022 г. – „Мазарс“ ООД и „Ековис Одит България“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 19.06.2019 г. и от 23.06.2021 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения: за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 лв., падеж до 10 г. от датата на издаването и други условия, определени от Управителния съвет (в продължение на 5 години, считано от 23.07.2019 г.) и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лв., съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 11.08.2021 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. *За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „Управление на риска“.*

Рамката за вътрешен контрол е в съответствие с приложимите изисквания в тази област, вкл. Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление съгласно Директива 2013/36/ЕС (EBA/GL/2021/05). През периода са актуализирани Политиката на ПИБ АД за съответствие на дейността с регулаторните изисквания и стандарти (съответствие), както и Правилника за прилагане на функцията съответствие, с оглед отразяване на структурни промени свързани със звеното за контрол на инвестиционни услуги и дейности и длъжностното лице по защита на данните. Във връзка с мерките срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма е актуализирана вътрешната Процедура за предварително одобрение на клиенти на Банката и мониторинг на установените делови взаимоотношения.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила във връзка с разкриването на конфликти на интереси, съгласно приетата Политика за управление на конфликти на интереси, с която се консолидират изискванията в приложимите вътрешнобанкови документи и се доразвива необходимата организация с цел навременното установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на настоящи и потенциални конфликти на интереси.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит, изградена в Първа инвестиционна банка, разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна

увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2022 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2021 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните одитори, за предприетите мерки и тяхното изпълнение.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2022 г. са:

- ◆ „Мазарс“ ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори – одиторски дружества, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 169; и
- ◆ „Ековис Одит България“ ООД, ЕИК: 131039504, вписано в регистъра на регистрираните одитори – одиторски дружества, поддържан от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори под регистрационен № 114.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.*

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНост

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно. Като част от поканата са разписани и изрични правила за гласуване чрез пълномощник, изисквания относно документи, съставени на чужд език, както и информация относно получаване и приемане на уведомления, пълномощни и други документи чрез електронни средства за комуникация.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница в раздел Инвеститори/ Корпоративно управление/ Права на акционерите (<https://www.fibank.bg/bg/investitori/korporativno-upravlenie/prava-na-akционерите>).

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

Банката организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о¹, ал.7 от ЗППЦК и чл.15, ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете, за нефинансова информация, вкл. свързана с устойчивото развитие (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за счетоводството) и за политиката за възнагражденията и нейното изпълнение (Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

От 2022 г. Първа инвестиционна банка прилага изискванията по отношение на оповестяването и разкриването на информация чрез единния електронен формат за отчитане съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815. Съгласно него годишните финансови отчети и доклади за дейността

се оповестяват във формат XHTML, а определени части от консолидираните финансови отчети се маркират, като се използва маркиращия език XBRL, който е формат четим от машина.

В качеството си на голяма институция по смисъла на Регламент (ЕС) № 575/2013, която е регистрирана на борсов пазар, Банката оповестява информация съгласно изискванията на регламента на тримесечна, шестмесечна и годишна база чрез прилагане на единните формати за оповестяване съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/637 на Комисията за определяне на техническите стандарти за изпълнение за публичното оповестяване от страна на институциите на информацията, посочена в осма част, дялове II и III от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, устойчиво развитие и екологични, социални и управленски (ЕСУ) фактори, както и друга изисквана информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за устойчиво развитие.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2022 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчетел дейността си за 2021 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: гр. София, п.к. 1784, бул. Цариградско шосе № 111 П, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

Първа инвестиционна банка има разработено и действащо мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

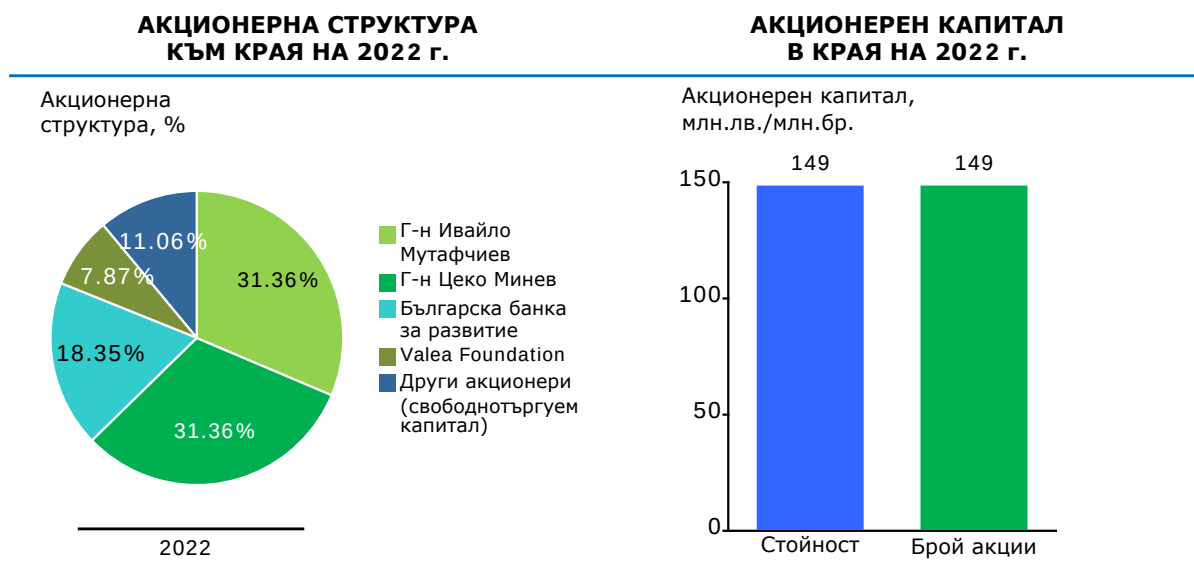
Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно устойчивото развитие при отчитане на екологични, социални и управленски (ЕСУ) фактори. Банката подкрепя екологични инициативи, насочени към намаляване на въглеродния отпечатък, както и социално значими проекти, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „[Устойчиво развитие](#)“.*

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

Към 31 декември 2022 г. акционерната структура на Първа инвестиционна банка АД включва следните акционери: г-н Цеко Минев (31,36%), г-н Ивайло Мутафчиев (31,36%), Българска банка за развитие АД (18,35%) и Valea Foundation (7,87%).

Останалите 11,06% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са собственост на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката надхвърля 2000, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2022 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 1,60-2,87 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 1,99 лв. (2021: 1,60 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 296 679 хил. лв. (2021: 238 536 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 2915 сделки и реализиран оборот в размер на 4615 хил. лв. спрямо 2368 сделки и 3597 хил. лв. оборот година по-рано.

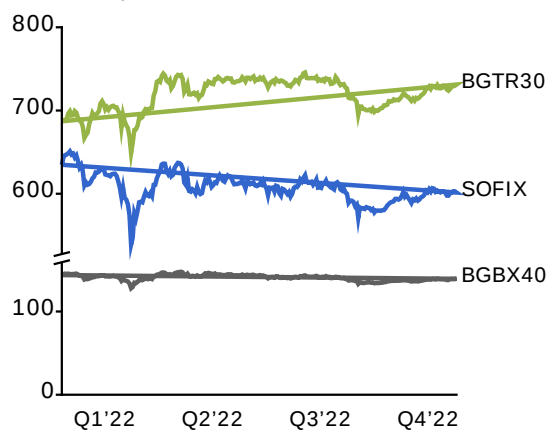
**ЦЕНА НА АКЦИИТЕ
НА БАНКАТА ЗА 2022 Г.**

Цена на акциите
на Банката, в лв.

**ОСНОВНИ БОРСОВИ ИНДЕКСИ
НА БЪЛГАРСКАТА ФОНДОВА БОРСА**

Основни борсови индекси
на БФБ, пунктове

Към 31.12.2022 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното
предлагане на ценни книжа

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ	94
ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ	94
ИДЕНТИФИЦИРАН ПЕРСОНАЛ	94
ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ	95
СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ПОСТОЯННО И ПРОМЕНЛИВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ	95
КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА	95
СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗСРОЧВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ В ИНСТРУМЕНТИ И ЗАДЪРЖАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОМЕНЛИВОТО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.....	96
ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ	96
ОБОБЩЕНА КОЛИЧЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ.....	96
ИНТЕГРИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТТА	96

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

В качеството си на кредитна институция и публично дружество, Първа инвестиционна банка оповестява информацията относно политиката за възнагражденията и нейното изпълнение, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява Доклад за изпълнението на политиката за възнагражденията по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в съответствие с регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на Политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, неутралност по отношение на пола, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

ОРГАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ

Управителният съвет на Банката отговаря за организацията на изпълнението и приложението на Политиката за възнагражденията в Първа инвестиционна банка АД.

Надзорният съвет одобрява Политиката за възнагражденията по предложение на Управителния съвет и след съгласуване с Комитета по възнагражденията, който като орган, функциониращ към Надзорния съвет подпомага дейността му в тази област. *За повече информация относно Комитета по възнагражденията виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.*

Политиката за възнагражденията подлежи на регулярен преглед и на актуализация при необходимост.

ИДЕНТИФИЦИРАН ПЕРСОНАЛ

В политиката за възнагражденията са определени категориите персонал, в т.ч. идентифицирания персонал, чийто професионални дейности имат съществено въздействие върху рисковия профил на Банката, в т.ч. членовете на Надзорния съвет и висшия ръководен персонал, включително членовете на Управителния съвет и изпълнителните директори; служителите с управленска отговорност относно независимите контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове.

За 2022 г. броят на идентифицирания персонал на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 42 служители, които включват членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и други лица, чиито дейности са свързани с поемането на рискове, в т.ч. в областта на кредитирането и основните бизнес линии, както и такива, свързани с независимите контролни и други корпоративни функции. Те са определени в съответствие с методология за оценка и определяне на категориите служители от идентифицирания персонал, разработена съобразно качествените и количествените критерии от „Делегиран Регламент (ЕС) № 2021/923 на Комисията от 25 март 2021 година за допълване на Директива 2013/36/ЕС на

Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се установяват критериите за определяне на управленската отговорност, контролните функции, съществените стопански единици и значителното въздействие върху рисковия профил на съществена стопанска единица, и за установяване на критерии за определяне на служителите или категориите служители, чиито професионални дейности имат въздействие върху рисковия профил на институцията“.

ПОСТОЯННО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Индивидуалното постоянно възнаграждение на идентифицирания персонал се определя и развива чрез дефиниране на нива на възнаграждение за конкретната позиция, в т.ч. определяне на стартово ниво, на което в общия случай се назначава служителят, отчитайки притежаваната експертност, релевантен и доказано успешен ръководен опит, както и ниво на възнаграждението след успешно преминаване на изпитателен срок, определено като процентно увеличение спрямо стартовото ниво.

Постоянните възнаграждения на служителите в обхвата на идентифицирания персонал подлежат на годишен преглед, който се реализира в рамките на процеса на планиране и бюджетиране на числеността и разходите за персонала за следващата година. Прегледът и решението за промяна в постоянното възнаграждение се основава на оценка на трудовото представяне на служителя, базирана на редица елементи, в т.ч. резултати по конкретни предварително определени ключови индикатори/цели, отразяващи специфичния принос на длъжността и съобразени с целите и основните приоритети на звеното; индикатори за измерване на лична продуктивност и ефективност на служителите; текущи приоритети в бизнеса на Банката по отделни дейности; общи тенденции за развитието на пазара на труда и/или информация за актуалните нива на възнаграждения за аналогични длъжности; утвърдените нива за конкретната длъжност и нивата и индивидуалните възнаграждения на служителите на аналогично градираните длъжности; бюджетираните за периода разходи за персонал.

СЪОТНОШЕНИЕ МЕЖДУ ПОСТОЯННО И ПРОМЕНЛИВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

Политиката за възнагражденията установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта е осигуряване на възможност за оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение съобразно приложимите разпоредби.

Размерът на променливото възнаграждение не може да надхвърля размера на постоянното възнаграждение, освен в случаите, когато с решение на Общото събрание на акционерите на Банката е определен по-висок размер, но не повече от двойния размер на постоянното възнаграждение.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Променливото възнаграждение се базира на резултатите от дейността и постигнатите цели при отчитане на нивото и времевия хоризонт на поетите рискове, цената на капитала и необходимата ликвидност. Оценката се базира на подходяща комбинация от финансови (количествени) и нефинансови (качествени) критерии, като включва комбинация от оценките за представянето на служителя, на структурното звено, в което служителят работи, и на Банката като цяло.

Количествените критерии обхващат показатели, като изпълнение на бюджета, постигане на целевите нива на печалба, капиталова адекватност и ефективност, както и други, коригирани спрямо риска показатели (напр. икономически/вътрешен капитал), чрез които се осъществява предварителна корекция за риска.

Качествените критерии включват постигане на стратегическите цели, придържане към политиките и стратегията на Банката за управление на рисковете, удовлетвореност на клиентите, спазване на вътрешните правила, етичните норми и корпоративните ценности, инициативност, мотивация, лидерство, работа в екип, сътрудничество с другите структурни звена и др.

СПЕЦИФИЧНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РАЗСРОЧВАНЕ, ИЗПЛАЩАНЕ В ИНСТРУМЕНТИ И ЗАДЪРЖАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОМЕНЛИВОТО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ

В съответствие с действащото законодателство и Политиката за възнагражденията най-малко 50% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал следва да представлява съвкупност от акции, други инструменти, свързани с акции или равностойни непарични инструменти, както и инструменти по смисъла на чл.52 или чл.63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 или други инструменти, които могат да бъдат изцяло конвертирани в инструменти от базовия собствен капитал от първи ред или да бъдат отписани, доколкото тези инструменти отразяват адекватно кредитното качество на Банката в условията на действащо предприятие и са подходящи за използване за целите на променливото възнаграждение в съответствие с Делегиран Регламент (ЕС) № 527/2014.

Включени са изискванията по отношение на инструментите да се определя подходящ период на задържане, с цел съответствие на стимулите с дългосрочните интереси на Банката.

В политиката за възнагражденията е предвиден механизъм на разсрочване изплащането на най-малко 40% от променливото възнаграждение на служителите от идентифицирания персонал за период с минимална продължителност от четири до пет години, който се определя в зависимост от икономическия цикъл, естеството на дейността и свързаните с нея рискове, както и от позицията на съответния служител. Механизмът на разсрочване включва пропорционалното разпределение на разсроченото променливо възнаграждение или поетапно нарастване за периода на разсрочване.

ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПРИ НАПУСКАНЕ

Съгласно сключените договори за управление и контрол при едностранно прекратяване от страна на Банката, без предизвестие, членовете на Управителния съвет имат право на обезщетение в размер до 6 месечни възнаграждения по договора, а управителите на клонове – 2 месечни. Съгласно сключените договори между Банката и членовете на НС, при прекратяване на договора на членовете на НС се дължи обезщетение до 12 месечни възнаграждения, като в особени случаи обезщетението е до 24 месечни възнаграждения. Трудовите договори на служителите на Банката са съобразени с приложимите разпоредби на Кодекса на труда и не съдържат клаузи, отличаващи се от разпоредбите на закона и обичайната практика.

През 2022 г. не са изплащани обезщетения при напускане по отношение на идентифицирания персонал.

ОБОБЩЕНА КОЛИЧЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ

През 2022 г. изплатените възнаграждения на висшия управленски персонал възлизат на 12 068 хил. лв. (2021: 10 863 хил. лв.). През годината не е изплащано променливо възнаграждение по смисъла на Наредба № 4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките.

Кредитната експозиция на лицата, контролиращи или управляващи Банката в края на периода възлиза на 2944 хил. лв. (2021: 3515 хил. лв.) на консолидирана основа.

За повече информация относно сделките между свързани лица и изплатените възнаграждения виж бележка 35 „Сделки със свързани лица” от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ИНТЕГРИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТТА

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088), Първа инвестиционна банка, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, който управлява индивидуални клиентски портфейли и предоставя инвестиционни съвети, попада под обхвата на хармонизираните изисквания за публично оповестяване пред инвеститорите на информация относно възнагражденията и тяхното съобразяване с интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения при предоставяне на услуги на клиенти.

Във връзка с това, Банката оповестява изискуемата информация на корпоративната си интернет страница в раздел Частни лица/ Спестявания и инвестиции/ Инвестиционни услуги и дейности (<https://www.fibank.bg/bg/chastni-lica/spestjavanija-i-investicii/investicionni-uslugi-i-dejnosti>).

Възнагражденията, които служителите на Банката получават при извършването на услугите, свързани с управление на портфейли и предоставяне на инвестиционни съвети не са пряко обвързани с представянето на инвестициите. В допълнение, допустимите рискови експозиции са предварително определени, като по този начин се избягва вероятността допълнително да бъдат поемани рискове за сметка на рисковете за устойчивост.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ

по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството

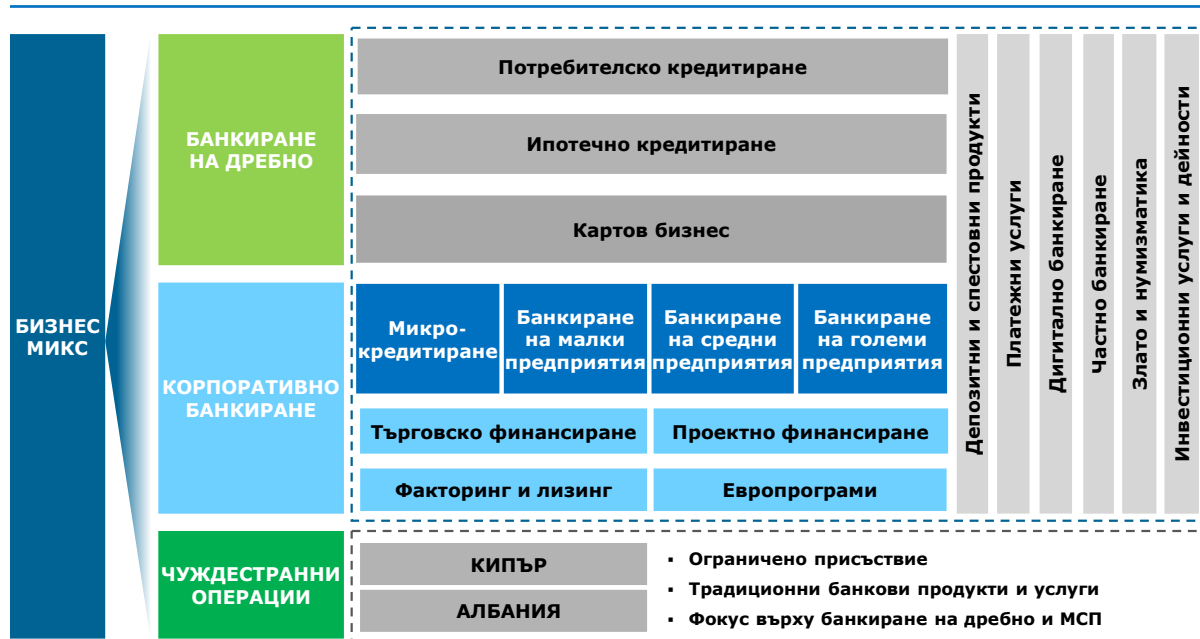
В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява *Нефинансова декларация* по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството.

БИЗНЕС МОДЕЛ.....	99
УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ.....	100
ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ.....	101
СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ.....	104
УПРАВЛЕНСКИ ВЪПРОСИ.....	106
ЕТИЧНИ ВЪПРОСИ.....	107
ЕТИЧЕН КОДЕКС.....	107
ОТГОВОРНОСТ И СЪОТВЕТСТВИЕ.....	107
МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING).....	108
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....	110
ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА.....	112
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ.....	114

БИЗНЕС МОДЕЛ

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, със стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, малките и средните предприятия.

УНИВЕРСАЛЕН БИЗНЕС МИКС ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

БИЗНЕС ПРИНЦИПИ

- Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения.
- Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем.
- Ценим и уважаваме деловите си партньори.
- Стремим се да се развиваме и да предлагаме проактивни решения.
- Ангажирани сме със социалните въпроси на обществото и даваме принос за решаването им.
- Носим отговорност за нашите решения и действия.

КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА

- Първокласно клиентско обслужване.
- Добре разпознаваем бранд.
- Задълбочено познаване на пазара.
- Широка клонова мрежа.
- Иновативни дигитални услуги.
- Солидни пазарни позиции.
- Гъвкавост при вземане на решения.
- Високи професионални стандарти.

Fibank успешно адаптира бизнес модела и развитието на дейността си спрямо текущите предизвикателства на външната среда, вкл. процесите на дигитализация на дейността и тенденциите в областта на устойчивото развитие. Затова допринасят нейната стратегия, насочена към клиентите, консервативната политика по отношение на рисковете, опитният мениджмънт, както и високите стандарти за корпоративно управление, въведени в нейната практика.

За повече информация относно структурата на Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел „[Профил на Fibank](#)“.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Факторите, които се отнасят до климатичните промени и устойчивото развитие (екологични, социални и управленски – ЕСУ/ESG) имат все по-голямо отражение върху дейността на бизнеса и водят до промени в бизнес моделите. Имплементирането им във всички процеси е фундаментално за дългосрочното развитие на Банката. То е особено важно и за адекватния отговор на пазарните очаквания, подкрепа на клиентите и обществото като цяло.

Устойчивото развитие на обществото ни е отговорността, която дължим на децата си и всички бъдещи поколения.

Весела Гладникова, Директор дирекция „Устойчиво развитие“

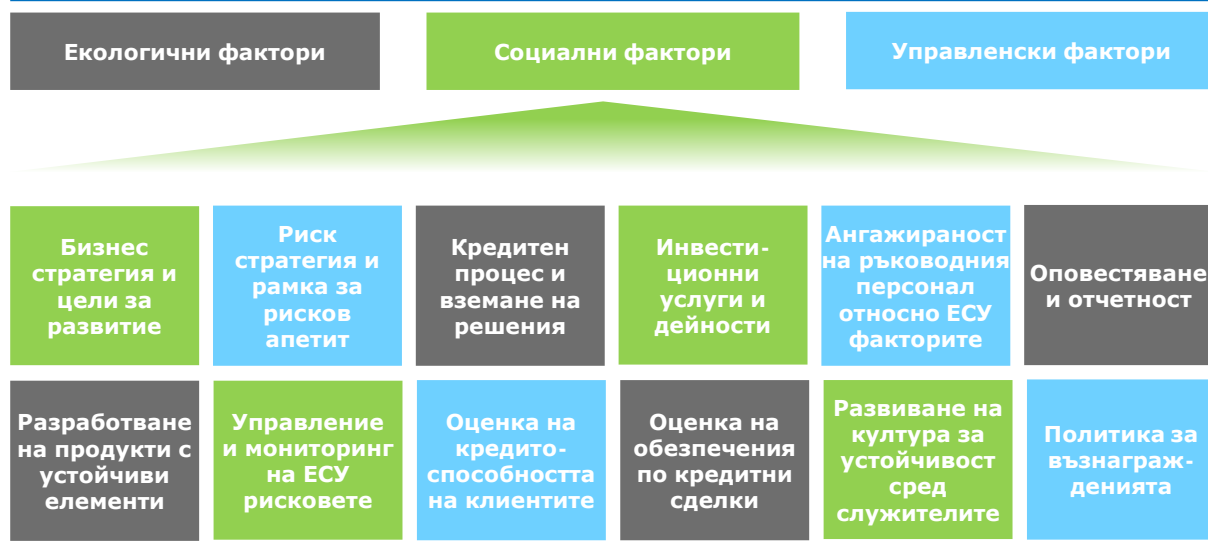
През 2022 г. е създадена специализирана структура за осигуряване интегрирането на екологичните, социалните и управленските фактори в цялостната дейност на Fibank, както и консултиране, и подпомагане на стратегическото планиране, рамката за управление на рисковете и вътрешното управление.

Стартира разработването на 10-годишна стратегия за устойчиво развитие, отчитаща приложимите ЕСУ фактори и рисковете, свързани с прехода към устойчива икономика и физическите рискове. Разработен е специален ЕСУ/ESG рейтинг за клиентите на Банката – юридически лица, базиран основно на изискванията на таксономията и приложими стандарти за оценка на екологичните и социалните рискове.

Във връзка с изискванията за устойчивото развитие и ЕСУ факторите през 2022 г. Банката актуализира вътрешните корпоративни правила, както и политиките за управление на рисковете.

Банката възприема цялостен подход по отношение въвеждането на изискванията за устойчивост чрез интегриране в бизнес процесите, в рамката за управление на рисковете и корпоративното управление, вкл. в кредитния процес и вземането на решения, оценката за кредитоспособността на кредитополучателите и инвестиционната дейност.

ИНТЕГРИРАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БАНКАТА

ЕКОЛОГИЧНИ ВЪПРОСИ

В актуализираната бизнес стратегия на Първа инвестиционна банка за периода 2023-2025 г. са заложили целеви обеми от експозиции по основните бизнес сегменти, отговарящи на изискванията за „зелено“ кредитиране съгласно Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Регламента за таксономията), вкл. за смекчаване и адаптиране към изменението на климата. Акцент е поставен върху програмите за кредитиране на прехода към декарбонизация в секторите, подлежащи на риск, свързан с прехода, както и относно разработване на програми за намаляване на въглеродните емисии от собствената дейност.

През годината Банката адаптира BPM (Business Process Management) системата за обработка на кредитни сделки във връзка с изискванията на Регламента за таксономията и изискванията за оповестяване, вкл. относно отрасловата принадлежност на сделката и прилагането на класификацията на икономическите дейности (КИД-2008/NACE Rev.2), включването на информацията относно потенциалния физически риск и риск от прехода във връзка с изменението на климата, относно изключените експозиции съгласно Делегиран Регламент (ЕС) 2020/1818, в т.ч. такива които имат висок въглероден интензитет, както и относно енергийната ефективност на обезпеченията.

Към 31.12.2022 г. експозициите към допустими за таксономията (taxonomy eligible) и недопустими икономически дейности, изчислени на консолидирана основа съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178 относно оповестяванията по отношение на екологично устойчивите икономически дейности (Делегиран регламент (ЕС) 2021/2178) са, както следва:

Експозиции /в %/	% от общо активи		% от включените активи ¹⁰	
	2022	2021	2022	2021
Допустими за таксономията икономически дейности	9%	9%	13%	12%
Недопустими за таксономията икономически дейности	50%	56%	71%	72%
Общо финансови и нефинансови предприятия	59%	65%	84%	84%

Към края на 2022 г. портфейлът от инвестиции в облигации, базирани на „зелени“ проекти и такива, базирани на кредити за емисии от парникови газове остава без промяна, като възлиза на обща стойност над 25 млн. евро (49 207 хил. лв.).

В допълнение, в изпълнение на приложимите регулаторни изисквания, Първа инвестиционна банка оповестява и информация за експозициите си към финансови и нефинансови предприятия, които са/не са задължени да публикуват нефинансова декларация, както и за експозициите към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти, деривати и други, като съотношение спрямо общите активи на Банката, както следва:

Експозиции	% от общо активи	
	2022	2021
Финансови и нефинансови предприятия, които са задължени да публикуват нефинансова декларация/ информация	4%	4%
Финансови и нефинансови предприятия, които не са задължени да публикуват нефинансова декларация/ информация	58%	61%
Общо финансови и нефинансови предприятия	63%	65%
Централни правителства, централни банки и наднационални емитенти	31%	22%
Деривати	0%	0%
Други	12%	13%
Общо активи	100%	100%

Съгласно поетите политики за намаляване на въглеродния отпечатък и инвестиции в устойчиво развитие, през 2022 г. Fibank активно предлага новите кредитни продукти в областта на устойчивото финансиране – „Зелен транспорт“, предназначен за бизнес клиенти, с цел закупуване на нови електрически транспортни средства, „Зелена енергия – свободен пазар“ – за дружества, които искат да инвестират в изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия за продажба на свободния пазар и „Зелена енергия – собствено потребление“ – за изграждане на фотоволтаични инсталации, с цел производство на електроенергия за собствено потребление и продажба.

¹⁰ Включени активи – общо активи без експозиции към централни правителства, централни банки и наднационални емитенти, и деривати.

В подкрепа на бизнеса и клиентите към еколого-съобразно развитие през годината стартира и предлагането на нов ипотечен кредит „Устойчиво бъдеще“ за финансиране покупката на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност (клас А+, А или В), което допринася за по-ниски разходи за битови нужди, както и повишаване на приноса за опазване на околната среда и екологичната устойчивост.

◆ През 2022 г. предоставеното финансиране по тези продукти възлиза на 51 202 хил. лв.

Като част от инициативите за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда, продължава предлагането на структурирания продукт „Еко портфейл“, който е обвързан с портфейл от облигации, базирани на „зелени“ проекти и/или на кредити за емисии парникови газове.

◆ Към 31.12.2022 г. привлечените средства по този структуриран продукт възлизат на 6868 хил. лв.

През 2022 г. фонд Sustainable Lady положи основи на ново партньорство с Фондация „За добрите примери в бизнеса“ и стартира подкрепата на Национална менторска програма за жени предприемачи. Фондът е създаден през 2021 г. в подкрепа на иновативни „зелени“ проекти на жени предприемачи, като част от програмата Smart Lady на Fibank, който се реализира чрез съвместна инициатива с Mastercard за равен старт, иновации и кръгова икономика, част от зелената мрежа от глобални и локални проекти на институцията в подкрепа на екологията.

◆ През 2022 г. чрез фонда са осигурени стипендии на 3 дами, клиенти на бизнес програмата Smart Lady, както е предвиден и финансов грант за „Устойчив бизнес“ за финалистите в конкурса. Признание за успешното развитие на фонда е получената през годината награда „Златно сърце“ в категория „Подкрепа и бизнес развитие на младите“ на годишните награди за корпоративна социална отговорност на списание Business Lady.

От 1 декември 2022 г. Първа инвестиционна банка започна да заменя всички свои физически дебитни и кредитни карти с нови, изработени от напълно рециклируем материал. По този начин пластиките ще могат да бъдат изцяло преработвани след като изтече срока на тяхната валидност. Освен екосъобразния материал, от който са изработени, картите имат и изцяло нов облик, обвързан с идеята за подпомагане на научни разработки за запазване на типичните български сортове плодове и зеленчуци. Инициативата е насочена към „Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие“ на ООН, вкл. към една от 17-те цели, определени в нея – относно географското биоразнообразие, водещо до намаляване на въглеродния отпечатък и вредата върху природата от използването на пестициди.

◆ Към 31.12.2022 г. по инициативата са подменени над 8000 броя карти, като за всяка преиздадена или издадена нова карта в периода от 1 до 31 декември 2022 г., Fibank дари по един лев или общо 8000 лв. на Селскостопанската академия, с цел подпомагане на тяхната дейност за съхранение и развитие на емблематични за страната ни сортове плодове и зеленчуци.

През периода функциониращият като генератор на идеи („think-tank“) по темата за устойчивите финанси „Зелен център“ (Green Finance & Energy Centre), в който Първа инвестиционна банка участва, изготви насоки за ESG отчитане, с които се насърчават дружествата да разкриват ESG информация периодично, вкл. чрез нефинансовите си декларации. Проектът, който е съвместна инициатива на Българската фондова борса и Българската независима енергийна борса, има за цел да популяризира и участва в разработването на политики в областта на устойчивите финанси и енергетиката, както и да генерира идеи за разработване на методологии за борсови индекси и финансови инструменти, базирани на факторите на устойчивост.

През 2022 г. централното управление на Банката започна да функционира в нова модерна сграда, сертифицирана по еко стандарт BREEAM ниво „Excellent“. Сградата е оборудвана със система от ново поколение за управление на микроклимата с индивидуални настройки на отделните офиси и стаи, което способства за редуциране на отделяните въглеродни емисии (CO₂) в атмосферата.

В допълнение, като част от инициативите за намаляване на въглеродните емисии от собствена дейност, продължава поетапното подмяна на луминисцентното осветление в клоновата мрежа с диодно такова, както и осъвременяване на климатичните системи, които са по-ефективни и екологосъобразни спрямо предходните, функциониращи с фреон R32, който има 4 пъти по-малък въглероден отпечатък.

 През 2022 г. потреблението на електроенергия от Банката е спаднало със 17% и със 7% средногодишно за периода 2020-22 г., а потреблението на хартия – съответно с 3% и с 6%, за което допринасят прилаганите инициативи за устойчивост и за дигитализацията на дейността.

Чрез приоритетно развитие на дигиталните услуги, Първа инвестиционна банка потвърждава своя дългосрочен ангажимент и отговорност към намаляване на въглеродния отпечатък и негативното въздействие върху околната среда. Във връзка с това през 2022 г. като част от инициативите по проекта Branch digitalization, стартира възможността за електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad). Проектът е насочен към въвеждане на електронни документи и електронно подписване в офисите, както и намаляване ползването на документи на хартиен носител по устойчив начин, с цел въвеждане на нов модел за обслужване на клиенти, развиващ дигитализацията в ежедневните операции.

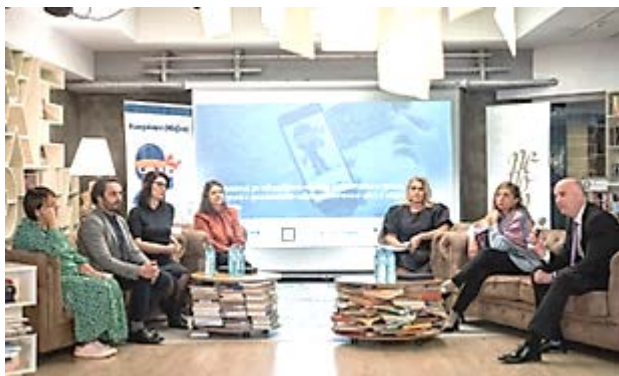
За повече информация относно екологичните инициативи на дъщерните дружества в Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#).

СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

Първа инвестиционна банка продължава да затвърждава имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на корпоративното дарителство, образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

През 2022 г. програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи, която таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги, предназначени за жени, навърши четири години. За този период по програмата са финансирани над 1100 бизнес проекта за над 120 млн. лв., с които жени предприемачи са създали нов или са развили своя съществуващ бизнес в области като образование, реклама, производство, земеделие и услуги. Над 1000 дами са преминали през комбинация от обучителни програми и семинари по теми, създадени специално за тях, вкл. дигитален маркетинг, презентационни умения, преодоляване на възражения, умения за водене на преговори, вкл. чрез уеб базираната платформа по програмата, подпомагайки ги по този

начин да надградят своите умения за успешно ръководене на бизнес. През януари 2023 г., след отчетния период, като част от Националната менторска програма за жени предприемачи, Fibank осигурява специална 5-месечна менторска програма за обучение на жени предприемачи – клиенти по програмата Smart Lady, които развиват микробизнес в областта на здравословното хранене, посредническите услуги и естетичната козметика.

През 2022 г. Fibank стартира нов социален и иновативен съвместен проект с Mastercard – Ninjiro: дигитална платформа за ранно финансово образование за деца над 7 години, структурирана чрез интерактивна комуникация и игра между деца и родители, която развива финансовата грамотност и насърчава социалната отговорност. Чрез приложението се осигурява онлайн комуникация между родители и деца, задаване на задачи и цели за изпълнение,

отчет на постиженията на детето и възнаграждаване с платежни точки, които могат да се използват за покупка на ваучери или да бъдат инвестирани в различни устойчиви каузи – засаждане на дърво и/или подкрепа на пчелен кошер.

В сферата на образованието е оказана подкрепа и на ученици от Първа английска езикова гимназия, София (1 АЕГ) за участие в проведената Регионална сесия на Модела на Европейския парламент в гр. Сегед, Унгария.

През годината Първа инвестиционна банка успешно внедри в част от своите банкомати гласови менюта, които да помагат незрящите лица при изтеглянето на пари от тях. Услугата е достъпна на 60 устройства на Банката, разположени на ключови локации в големите градове. Иновацията е в синхрон с най-добрите световни банкови практики за улесняване използването на ежедневни банкови операции от незрящите. Банкоматите предоставят звукови инструкции, така че хората, които не могат да прочетат екрана, да използват самостоятелно машината единствено чрез цифровата клавиатура под екрана. Информацията се предоставя посредством слушалки (собственост на клиента), които следва да се включат към букса на лицевата страна на устройството. Дългосрочната цел на Fibank е всеки нов банкомат да бъде пригоден за ползване от хора с нарушено зрение.

Партньорството между Първа инвестиционна банка и Национална организация „Малки български хора“ продължава, като за поредна година Банката осигурява подкрепа на организацията чрез корпоративно дарителство. Fibank е първата българска банка, която преди шест години изгради АТМ терминали, специално приспособени за хора с нисък ръст, като продължава да увеличава броя им, с цел по-широка употреба.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. През периода Банката продължава да подкрепя инициативи в качеството си на генерален спонсор на Българския олимпийски комитет (БОК) и спонсор на Българската федерация по лека атлетика (БФЛА), на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) и други. Реализирано е и партньорство с Фондация „София Европейска столица на спорта“ чрез подкрепа на редица спортни активности и организирани събития през годината, целящи да популяризират развитието на масовия спорт сред широката аудитория, както и предоставено спонсорство на Сдружение „Българска спортна федерация за деца и младежи в риск“ и Сдружение „Асоциация спорт в свободно време“.

В края на годината Fibank е отличена с почетна награда от Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ) за своя дългогодишен принос, който има в развитието на спорта в България. Партньорството между Fibank и БФХГ има почти десетгодишна история, през която и двете са работили активно за популяризирането и развитието на българската художествена гимнастика, като са заставали зад и подкрепяли редица социални каузи.

Като банка, полагаща усилия за подпомагане на културата в страната през отчетния период, са подкрепени и инициативи в музикалната сфера, театъра и изобразителното изкуство, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, Летния фестивал на София (Sofia Summer Fest), както и Summer Classics – лятното турне в България на цигуларя Васко Василев.

Fibank подкрепя и социалната програма на Съюза на артистите в България (САБ) и специално създаденият от САБ фонд чрез ежегодни дарения и социални инициативи, целящи набиране на средства, както и отпускане на стипендии на талантиливи студенти в областта на театъра, намиращи се в неравностойно положение. През март 2022 г. по време на Националните награди за сценични изкуства „ИКАР“, организирани от САБ, Банката отличи заслужили актьори.

За поредна година Първа инвестиционна банка отличава най-успешните български компании в конкурса „Най-добра българска фирма на годината“. Инициативата се реализира благодарение на Fibank, с цел насочване на общественото внимание към добрите примери за бизнес в страната и популяризиране на техните успешни бизнес модели, което да способства за тяхната конкурентоспособност и иновативност.

 През 2022 г. общата стойност на дарените средства от Fibank във връзка с различни социални инициативи и спонсорства надхвърля 840 хил. лв.

Доказателство за постигнатото от Fibank през годината са получените две награди – „Златно сърце“ в категория „Подкрепа и бизнес развитие на младите“ и приз за „Устойчиво развитие“ на списание Business Lady за последователната политика в областта на корпоративната социална отговорност, с които се отличават усилията на компаниите и техния принос чрез средства и отделено време за дадена устойчива кауза.

За повече информация относно социалните инициативи на дъщерните дружества в Групата на Първа инвестиционна банка, виж раздел [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#).

УПРАВЛЕНСКИ ВЪПРОСИ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

За повече информация виж раздели [„Декларация за корпоративно управление“](#) и [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#).

ОПОВЕСТЯВАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА КЛИЕНТСКИ ПОРТФЕЙЛИ И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ СЪВЕТИ

Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (Регламент (ЕС) 2019/2088 – SFDR), Първа инвестиционна банка, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, който управлява индивидуални клиентски портфейли и предоставя инвестиционни съвети, попада под обхвата на хармонизираните изисквания за публично оповестяване пред инвеститорите на информация относно интегрирането на рисковете за устойчивостта в процеса на вземане на инвестиционни решения при предоставяне на услуги на клиенти.

Във връзка с това, Банката оповестява изискуемата информация на корпоративната си интернет страница в раздел Частни лица/ Спестявания и инвестиции/ Инвестиционни услуги и дейности (<https://www.fibank.bg/bg/chastni-lica/spestjavanija-i-investicii/investicionni-uslugi-i-dejnosti>). Тя включва следваната от Банката политика за интегриране на рисковете за устойчивост, отчитането на неблагоприятните въздействия върху устойчивостта, целите за устойчиви инвестиции, стимулите за екологичните и социалните характеристики в процеса на вземане на инвестиционни решения. Информацията подлежи на периодичен преглед и оценка за съответствие, като се вземат предвид размера, естеството и обхвата на дейността, както и вида на финансовите продукти, които Банката предлага.

ЕТИЧНИ ВЪПРОСИ

ЕТИЧЕН КОДЕКС

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Първа инвестиционна банка има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Дейността в Банката се базира на следните принципи:

- ◆ Познаване и спазване на действащото законодателство, моралните норми и обичаи, зачитане правата на човека;
- ◆ Лоялност и съпричастност към мисията и ценностите на Банката;
- ◆ Отговорно отношение към работните задължения, добросъвестност, прозрачност и безпристрастност;
- ◆ Коректност, етичност, грижа и уважение в отношенията с клиентите;
- ◆ Спазване на служебната йерархия, стриктно изпълнение на разпорежданията на ръководителите, взаимно уважение и толерантност в отношенията с подчинените и с другите служители, екипност в работата;
- ◆ Недопускане на влияние на лични и политически пристрастия при изпълнение на служебните задължения.

ОТГОВОРНОСТ И СЪОТВЕТСТВИЕ

Първа инвестиционна банка осъществява дейността си при спазване на действащите национални и европейски регулаторни изисквания, както и съобразно установените стандарти в практиката и вътрешнобанковата нормативна уредба. Fibank предприема всички необходими мерки, за да осигури, че при изпълнение на задълженията си членовете на управителните и

контролните органи на Банката, както и всички служители действат в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и приетите морални и етични стандарти на поведение, с цел минимизиране на рисковете, свързани с дейността на институцията.

Съгласно действащото законодателство банките в Република България прилагат мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Прилаганите от Първа инвестиционна банка мерки имат за цел осигуряването на надеждна превенция съобразно нормативните изисквания в сътрудничество с други организации и държавни органи. В допълнение, принципът „Опознай своя клиент“ е условие за предлагането на подходящо обслужване съобразено с индивидуалните потребности на всеки клиент, както и допринася за управление на риска от неправомерни операции.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с установяване, управление, предотвратяване или смекчаване на съществуващи и потенциални конфликти на интереси. Организацията на работния процес в Банката е създадена с цел свеждане до минимум на възможността от възникване на ситуации, свързани с конфликти на интереси, като съгласно Етичния кодекс служителите са задължени да поставят интересите на Банката и на нейните клиенти над своите собствени интереси, при спазване поверителността на информацията и защита на личните данни. Структурирани са и мерки и действия за недопускане на измами и корупционни практики.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

Fibank, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy).

Целта на политиката е да систематизира способите и реда за подаване на сигнали при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване, същевременно при осигуряване на необходимата грижа за защита правата и данните на лицата, подаващи сигналите.

Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

ПРИЛОЖЕНИЕ НА НИВО ГРУПА

Съгласно Политиката на Първа инвестиционна банка за вътрешно управление на ниво група, като предприятие майка, Първа инвестиционна банка АД определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, както и насоки и принципи по отношение спазване на приложимите нормативни и други регулаторни изисквания и признати стандарти спрямо дружествата в рамките на Групата на Първа инвестиционна банка АД, с цел изграждане на обща рамка за бизнес етика и поведение, които да спомогнат за поддържане доброто име на дъщерните дружества и на Групата като цяло.

Дъщерните дружества следва да спазват Етичния кодекс на Първа инвестиционна банка и да се придържат към насоките и принципите, залегнали в Кодекса за корпоративно управление на ПИБ АД, както и вътрешните политики за управление на конфликти на интереси, за докладване и управление на неправомерни и неетични действия и за съответствие на дейността с регулаторните изисквания и стандарти, отчитайки приложимите за тях местни регулации и специфики на дейността.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.51 от Закона за счетоводството, вкл. относно устойчивото развитие и свързаните с това екологични, социални и управленски въпроси, човешкия капитал и прилаганите политики за многообразие, практиките за корпоративно управление и етични въпроси, както и информация за бизнес модела, продуктите и приоритетите за развитие – за повече информация виж раздели [„Мисия и приоритети за развитие“](#), [„Профил на Fibank“](#), [„Акценти за 2022 г.“](#), [„Канали за дистрибуция“](#), [„Информационни технологии“](#), [„Човешки капитал“](#), [„Декларация за корпоративно управление“](#), [„Преглед на бизнеса“](#), [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#), [„Приоритети за развитие“](#).

 ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

През 2022 г. процесите и дейностите по управление на човешкия капитал във Fibank се развиват интензивно и резултатно, в отговор на нарастващите изисквания на бизнеса и динамичното развитие на трудовия пазар, с фокус върху оперативност, ефективност и оптимизиране на основни вътрешни процеси за управление на хора и прилагане на иновативни подходи и инициативи за развитие на трудовото представяне и мотивацията на служителите и екипите за постигане на високи резултати в работата.

През годината са реализирани цели и приоритети в управлението на човешките ресурси, свързани с проактивна подкрепа на бизнеса – **оптимизиране на HR процедури и практики** по подбор, обучение, организационно-структурно развитие, определяне и развитие на възнагражденията и други оперативни дейности, с оглед постигане на по-високи ефективност и принадлежна стойност за бизнеса.

През 2022 г. стартират и са реализирани проекти и инициативи и в други важни области от управлението на човешкия капитал във Fibank. Осъществени са дейности в рамките на проект за реализиране на дългосрочната стратегия за развитие на работодателския бранд (**Employer Branding**) на Банката чрез мащабна комуникационна и рекламна медийна кампания за положително позициониране сред различни аудитории.

През годината стартира проект за внедряване на нов модул на информационната система за управление на персонала – **управление на трудовото представяне**. Целите на проекта са насочени към постигане на по-висока ефективност и оперативност на процеса и дейностите по оценка и развитие на представянето, осигуряване на своевременно, обективна и полезна обратна връзка към служителите, както и към облекчаване и подпомагане на ръководителите от в Банката при упражняване на една от основните им мениджърски отговорности.

Сред приоритетните дейности по управление на човешките ресурси продължи да бъде прилагането на мерките за осигуряване и поддържане на безопасна и сигурна работна среда и адекватно реагиране и успешно справяне с предизвикателствата, свързани с епидемичната обстановка, с цел **опазване здравето на служителите и клиентите на Банката**.

Изпълнени са успешно значими **обучителни проекти и инициативи** с дългосрочно влияние върху мотивацията и резултатите от дейността на служителите и екипите в Банката, в т.ч.:

- Обучение „Развитие на уменията за взаимодействие с клиенти – консултации, продажби и обслужване на клиенти“ – практически ориентиран обучителен проект за фронт офис служителите и кредитните специалисти в клоновете на Банката, започнал през 2021 г. и успешно приключил през 2022 г. Основният акцент на обучението е развитието на нагласите и уменията на служителите за успешна и проактивна клиентоориентирана комуникация при взаимодействието с клиента в процеса на предлагане и продажба, с цел максимизиране ползите за клиентите и Банката. Програмата залага основно на интерактивност и разнообразие при подходите на поднасяне на информация, ролеви игри с практическа насоченост, ползване на видеометодика, активно включване на служителите в дискусии и споделяне на успешен опит. Обучителният проект доказва стремежа на Fibank да бъде лидер в клиентското обслужване, както и готовността на Банката да подкрепя и мотивира своите служители, ползвайки ориентирани към практическа полза иновативни модели и методи за обучение и развитие.

- ❖ **Обучение за инвестиционни продукти на Fibank** – за развитие на уменията на фронт офис служителите и кредитните специалисти от клоновете на Банката за предлагане и продажби на максимално полезни продуктови решения за клиентите на Fibank, съобразени с актуалните тенденции и предизвикателства в банковия сектор.
- ❖ **Обучение за ефективно екипно взаимодействие** – иновативен обучителен проект, осъществяван чрез методика с интерактивна бизнес симулация с участието на висши/ключови мениджъри във Fibank.
- ❖ Продължава провеждането на доказалите своя принос и значимост **входящи обучителни програми за новоназначени служители**, засягащи всички основни области и теми, необходими за въвеждане в работата и запознаване с дейността на Банката, вкл. относно корпоративно управление, етични изисквания и етичен кодекс, функции за вътрешен контрол (управление на риска, съответствие и вътрешен одит), мерки срещу изпирането на пари и финансиране на тероризъм (AML), системи и бизнес дейности.
- ❖ Запазване на успешната практика за **провеждане на множество електронни дистанционни обучения** – през годината над 1200 служители са преминали електронни обучения в различни области, в т.ч. кредитни продукти за малки и средни предприятия, нова система за електронно подписване от клиенти, финансови инструменти и инвестиционно посредничество, операционен риск, въвеждащо обучение за нови служители, информационна сигурност.
- ❖ Fibank продължава да инвестира в развитието на квалификацията и мотивацията на своите служители – финансирано е обучението на 10 служители в **магистърската програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност“**, развивана съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), с насоченост към изграждане на партньорски отношения и интегриране на бизнеса с образованието.

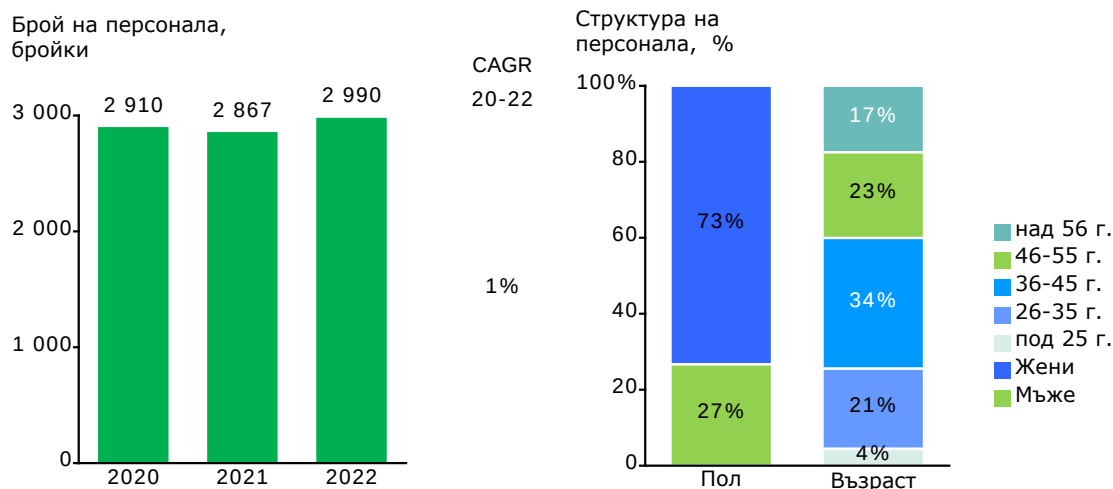
През 2022 г. над 67% от служителите на Fibank са преминали през различни форми на обучение по една или повече теми и обучителни области.

През годината продължават целенасочените действия за насърчаване и мотивиране на служителите за по-високи постижения, отдаване на признание към техния личен принос, както и към утвърждаване работни поведения, важни за успеха на Банката. За седма година се проведе **Програмата „Заедно можем повече“**, като отличените и наградени служители за цялото съществуване на програмата са 139 души.

Реализиран е проект, създаден специално за служителите на Банката **Fibank & Cook Academy** – едно уникално ежемесечно кулинарно онлайн шоу на живо с участието на служители и специални гости, известни шеф готвачи, популярни личности, певци, артисти, с насоченост към създаването на позитивни и мотивиращи преживявания, укрепващи връзките между служителите в единствена по рода си сплотена общност от колеги, съмишленици и приятели.

Към 31.12.2022 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 2990 служители спрямо 2867 година по-рано. Към края на годината 25% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 60% от общия персонал.

Преобладаващата част (73%) от служителите на Банката са жени, като при персонала с ръководни функции (директори на дирекции, управители на клонове, ръководители на специализирани звена) този дял възлиза на 46%.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА

През 2022 г. Политиката за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции е актуализирана основно по отношение на вътрешните инструменти, свързани с нейното прилагане (въпросници и матрици за индивидуална и колективна оценка на пригодността за целите на първоначалното оценяване, както и при последващата оценка за пригодност). Вътрешната нормативна рамка в тази област е съобразена с изискванията и добрите практики, вкл. Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2021/06).

С политиката се определят основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбора и оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, както и по отношение на лицата, заемащи ключови позиции. В нея са структурирани изискванията и критериите за надеждност и пригодност (вкл. относно необходимите знания, умения и опит; репутация, честност и почтеност; независимост и отделяне на достатъчно време за изпълнение на задълженията; както и практиките за насърчаване на многообразието, приемственост и обучение), така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

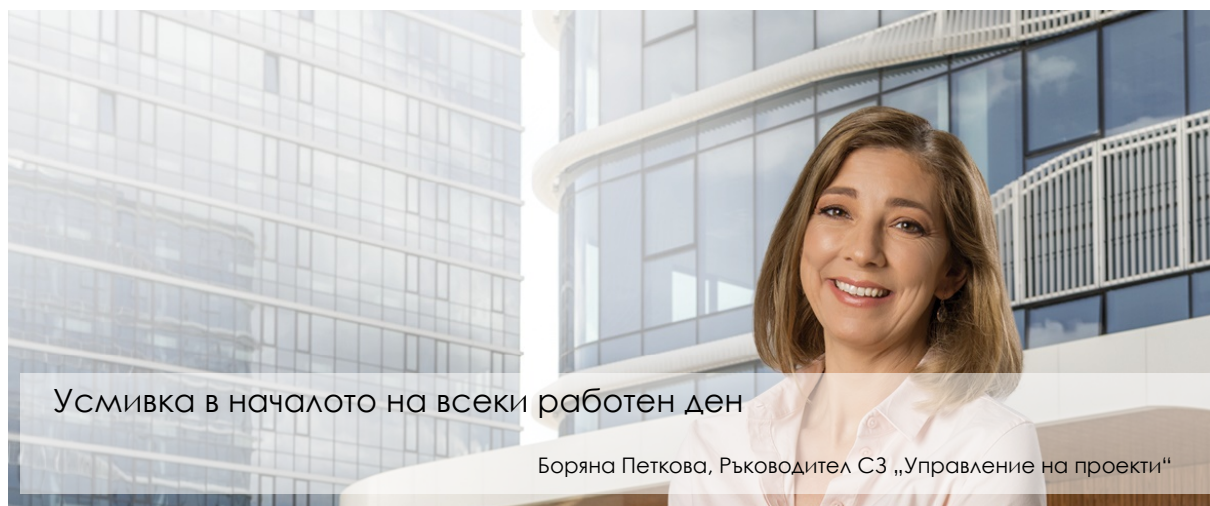
В Банката се прилага политика за насърчаване на многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет, с цел поддържане на разнообразие в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, която включва аспекти като образование и професионален опит, пол. По отношение на състава на съветите Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към

31.12.2022 г. Банката изпълнява целевото ниво, заложено в политиката. *За повече информация относно многообразието виж раздели „[Надзорен съвет](#)“ и „[Управителен съвет](#)“.*

През 2022 г. представители на Fibank взеха участие във форума „Жените в управителните съвети/ Women On Boards“, организиран от Сдружение „Дамски форум“, на който са разгледани правни и финансови аспекти на равенството между половете и баланса в органите за корпоративно управление в България и Европейския съюз. Споделен е ценен опит от присъстващите на събитието, сред които посланици, делегати и представители на бизнеса от сфери на правото, банкирането, информационните технологии, маркетинга и др.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура и технологична среда е сред стратегическите й приоритети. През годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането. През 2022 г. Fibank продължава развитието в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар.

През годината са реализирани редица проекти, сред които:

- ❖ незабавни плащания (до 10 секунди) в лева по схемата Blink;
- ❖ електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в офисната мрежа;
- ❖ оптимизация на дневната обработка на преводи през системата БИСЕРА6;
- ❖ включване в обновената система Continuous Gross Settlement (CGS) в STEP2-T, оперирана от EBA Clearing;
- ❖ нова BPM (Business Process Management) система в кредитирането на юридически лица;
- ❖ обновяване на хардуерната и софтуерната инфраструктура на картовата система;
- ❖ внедряване на нова вътрешнобанкова система за оптимизация на счетоводния процес.

Банката е сред пилотните банки, стартирали незабавни плащания (до 10 секунди) в левове в режим 24/7, 365 дни в годината по схемата Blink през електронните си канали за банкиране. В изпълнение на последователно провежданата политика за развитие на дигиталните услуги е предоставена възможност за електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в офисите на Банката, което ускорява процесите при обработката на плащанията и спомага за подобряване на клиентското обслужване.

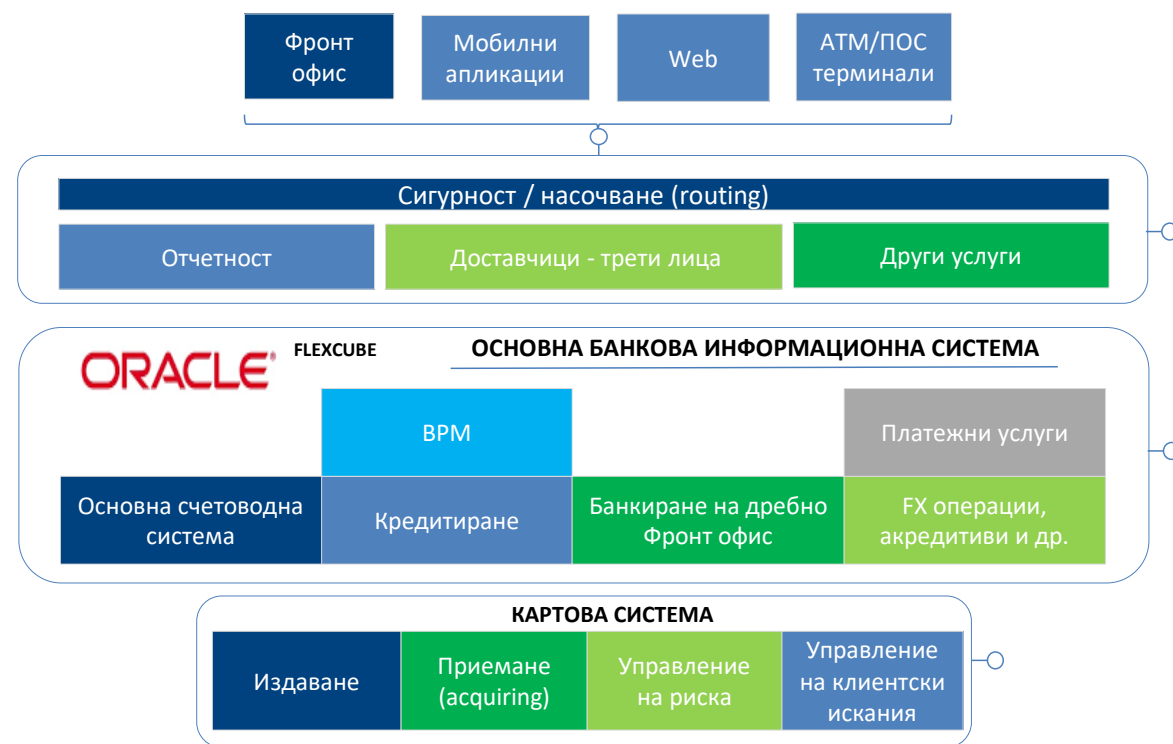
Fibank се включва в проекта на БОРИКА за модернизация и оптимизация на интегрираната система за електронни разплащания (БИСЕРА6), като премина към XML формат по стандарт ISO20022, с цел подобряване на дневната обработка на преводите в левове. Успешно приключи проекта за брутен сетълмент в реално време на кредитни преводи в евро – Continuous Gross Settlement (CGS) в системата STEP2-T, оперирана от EBA Clearing.

С внедряване на софтуерното решение на IBM – Business Automation Workflow през 2022 г. са оптимизирани процесите по кредитиране на физически и юридически лица чрез новата система BPM (Business Process Management), която обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти, както и предоговаряне на условия по съществуващи такива, с имплементирани в нея приложимите лимити и нива на компетентност при отпускане/ предоговаряне на отделните видове кредитни експозиции.

Хардуерната и софтуерната инфраструктура на картовата система е надградена, с цел реализиране на редица иновации, вкл. незабавно издаване на виртуални кредитни и дебитни карти, както и повишаване на изискванията за сигурност при картовите разплащания.

През 2022 г. е реализиран проект за внедряване на нова вътрешнобанкова система за автоматизиране на процесите и редуциране на времето за обработка и оптимизация на счетоводния процес. През годината е изградена и нова комуникационна инфраструктура във връзка с преместването на централата на Банката в нова модерна сграда.

СИСТЕМНА КАРТА

Основната информационна система на Първа инвестиционна банка Oracle Flexcube 12 разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегриран BPM модул, служещ за придвижване и одобрение на искания за кредит. Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност. Чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура Банката цели да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите банкови процеси.

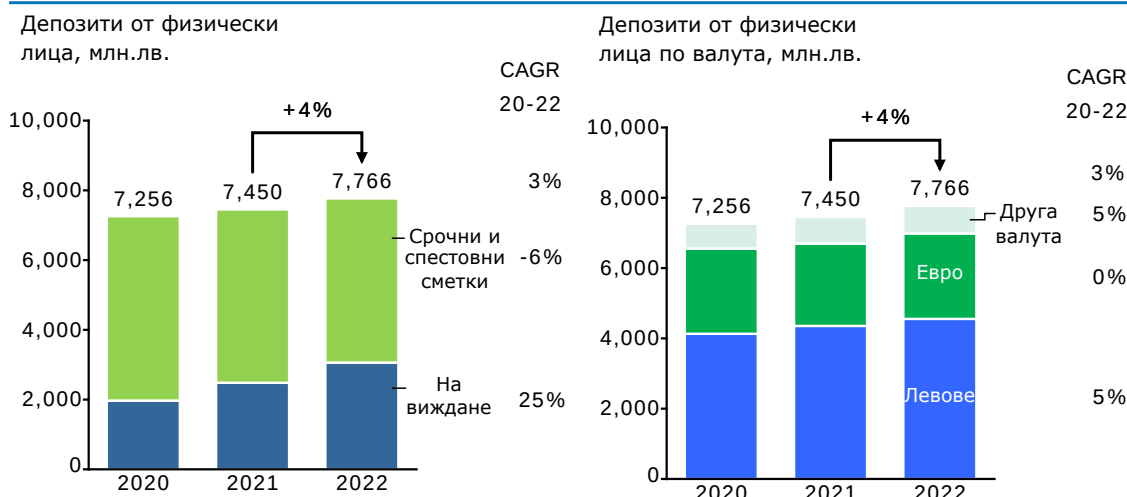
Отчитайки важността на развитието на информационните технологии дейността се ръководи от Главен директор Информационни технологии и операции. В допълнение, функционира и ИТ комитет като помощен орган към Управителния съвет, който следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма, управлява и контролира ИТ проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитета е Главният изпълнителен директор, а останалите членове включват Главния директор Банкиране на дребно, Главния директор Информационни технологии и операции, както и директорите на дирекции „Информационни технологии“, „Информационна сигурност“, „Дигитално банкиране“, „Банкиране на малки предприятия“ и „Финанси“.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2022 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 7 765 553 хил. лв. спрямо 7 450 167 хил. лв. година по-рано, в резултат от нарастване при текущите сметки с 23,3% до 3 057 581 хил. лв. (2021: 2 478 823 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес. Към края на 2022 г. те увеличават своя дял, като формират 39,4% от привлечените средства от физически лица (2021: 33,3%)

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители. Предлагат се банкови пакети и програми – Моят избор, Моят избор онлайн, Digital Me, Digital Me+. Сред сметките със спестовен характер е и иновативният продукт – „Златна сметка“ за съхранение и покупко-продажба на безналично злато (ХАО).

Политиката на Банката е насочена към поддържане на стабилна депозитна база чрез предлагане на различни видове спестовни продукти и прилагане на високи стандарти на клиентско обслужване. Първа инвестиционна банка поддържа лихвени проценти по спестовните продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и високите нива на ликвидност.

Към края на 2022 г. срочните и спестовни сметки възлизат на 4 707 972 хил. лв. (2021: 4 971 344 хил. лв.), като формират 60,6% от привлечените средства от физически лица (2021: 66,7%). С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в международната платформа WeltSparen by Raisin за привличане на средства от чуждестранни лица.

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на пето място сред банките в страната към края на декември 2022 г. (2021: пето). Пазарният дял на Банката към същата дата възлиза на 9,77% на индивидуална основа (2021: 10,27%), за което

влияние оказва политиката за ограничаване ръстта на привлечения ресурс и оптимизиране структурата на пасива.

Като алтернатива на депозитните продукти през годината са оптимизирани условията по срочния продукт „Перспектива“, който представлява първостепенен необезпечен дългов продукт с фиксирана доходност и възможност за свободните средства на гражданите и фирмите. През периода се предлагат и други алтернативни продукти с различни сроčnosti – „Златен портфейл“ и „Еко портфейл“, които са обвързани с цената на златото и портфейл от облигации, базирани на зелени проекти.

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на банкиране на дребно се увеличава с 11,2% до 2 538 006 хил. лв. спрямо 2 283 398 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при ипотечните и потребителските кредити.

в хил. лв. / % от общо	2022	%	2021	%
Ипотечни кредити	1 285 749	50,7	1 105 665	48,4
Потребителски кредити	1 104 419	43,5	1 009 248	44,2
Кредитни карти	144 823	5,7	165 468	7,2
Други програми и обезпечени финансираня	3 015	0,1	3 017	0,1
Общо банкиране на дребно	2 538 006	100	2 283 398	100

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2022 г. ипотечните кредити нарастват с 16,3% до 1 285 749 хил. лв., спрямо 1 105 665 хил. лв. година по-рано, като увеличават дела си до 50,7% от кредитите на банкиране на дребно към края на периода (2021: 48,4%). Към 31 декември 2022 г. пазарният дял на Банката в този сегмент възлиза на 6,23% (2021: 6,37%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на индивидуална основа (2021: шесто).

През годината са организирани промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите в сегмента на банкирането на дребно. През май 2022 г. стартира предлагането на промоционален ипотечен кредит с финансиране до 90% от пазарната стойност на имота, както и с опция за онлайн дистанционно кандидатстване през електронното банкирането „Моята Fibank“ и възможност за ползване на услугата „Видео консултация“.

През периода е разработен нов ипотечен кредит за местни лица с доход от чужбина (ЕС, ЕИП, Швейцария, Великобритания, САЩ и Канада), с финансиране до 70% от пазарната стойност на имота и срок за погасяване до 25 години.

Стартирано е предлагането и на нов ипотечен кредит „Устойчиво бъдеще“ за финансиране покупката на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност (клас А+, А или В), което допринася за по-ниски разходи за битови нужди, както и повишаване на приноса за опазване на околната среда и екологичната устойчивост.

Fibank ще продължи и занапред да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги.

За повече информация относно портфейла от ипотечни кредити на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат с 9,4% до 1 104 419 хил. лв. (2021: 1 009 248 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Fibank, улеснените процедури за кандидатстване, вкл. през дигиталните канали и развитието на нови продукти и програми, съобразени с потребностите на пазара и потребителите. Те формират 43,5% от общия кредитен портфейл на банкиране на дребно (2021: 44,2%).

През годината е разработен нов потребителски кредит „Кариерен старт“, предназначен за клиенти с висше образование, на възраст до 30 г., без изискване за доход и минимален трудов стаж.

Стартира предлагането на нов потребителски „Супер кредит“, със сума на финансиране до 80 000 лв. и срок за погасяване до 7 години.

Като част от стратегията за развитие и дигитализация на услугите, разработена с цел допълнително улеснение за клиентите и спомагане за устойчиво екологично бъдеще продължава предлагането на потребителски кредит – изцяло онлайн, с осигурена възможност за дистанционно подписване на документите чрез електронен подпис, вкл. през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги.

За предварително одобрени клиенти през електронното банкиране и мобилното приложение My Fibank през 2022 г. е разработен нов овърдрафт по разплащателна сметка „Овърдрафт експрес“. В края на годината в офисната мрежа на Банката започва предлагането на нов „Овърдрафт комфорт“ – овърдрафт по разплащателна сметка с фиксиран размер от 1000 лв. и без изискване за превод на работна заплата.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 8,02% (2021: 8,56%) в края на декември 2022 г., като Fibank заема пето място (2021: пето) по потребителски кредити сред банките в страната на индивидуална основа.

За повече информация относно портфейла от потребителски кредити на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 144 823 хил. лв. в края на периода (2021: 165 468 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на банкиране на дребно, възлиза на 5,7% (2021: 7,2%).

През годината са стартирани нови картови продукти, както и промоционални предложения, вкл. разработена възможност за разсрочване на плащания с кредитни карти през дигиталните канали на Банката.

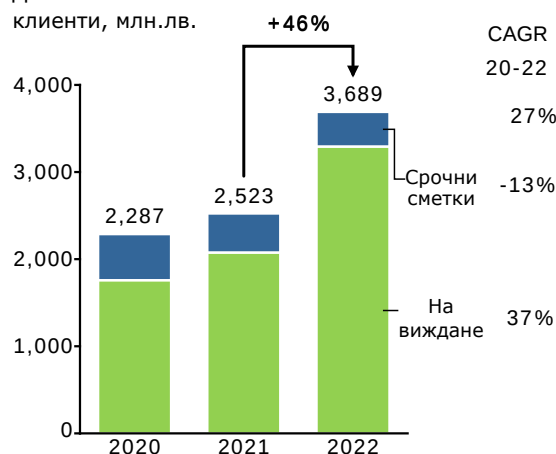
В изпълнение на стратегическите планове, Fibank продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надграждащи продажби. За повече информация виж раздел [„Картови разплащания“](#).

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

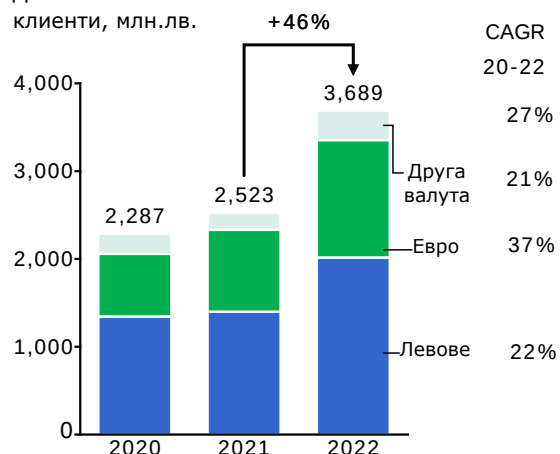
ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2022 г. нарастват с 46,2% до 3 689 353 хил. лв. (2021: 2 523 464 хил. лв.), като в обема рефлектира увеличение при разплащателните сметки, които достигат 3 291 542 хил. лв. в края на 2022 г. (2021: 2 074 799 хил. лв.) и формират 89,2% от привлечените средства от търговци и институции (2021: 82,2%). За увеличението допринася несигурната външна среда и свързаното с това понижаване в инвестиционната активност на фирмите, както и оптимизиранията условия за поддържане на сметки за бизнес клиентите.

Депозити от бизнес
клиенти, млн.лв.

Депозити от бизнес
клиенти, млн.лв.

Срочните сметки възлизат на 397 811 хил. лв. (2021: 448 665 хил. лв.) в края на периода, като формират 10,8% от привлечените средства от търговци и публични институции (2021: 17,8%). Първа инвестиционна банка предлага спестовни продукти за бизнес клиенти, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания. Fibank предлага и комбинирани пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с които се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

През 2022 г., с цел разширяване на възможностите пред бизнес клиентите, продължава предлагането на алтернативни спестовни продукти – продукт „Перспектива“, както и такива обвързани с цената на златото и портфейл от облигации, базирани на „зелени“ проекти.

Към 31 декември 2022 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 12,06% от общата сума на задълженията към други клиенти (2021: 7,40%).

КРЕДИТИ

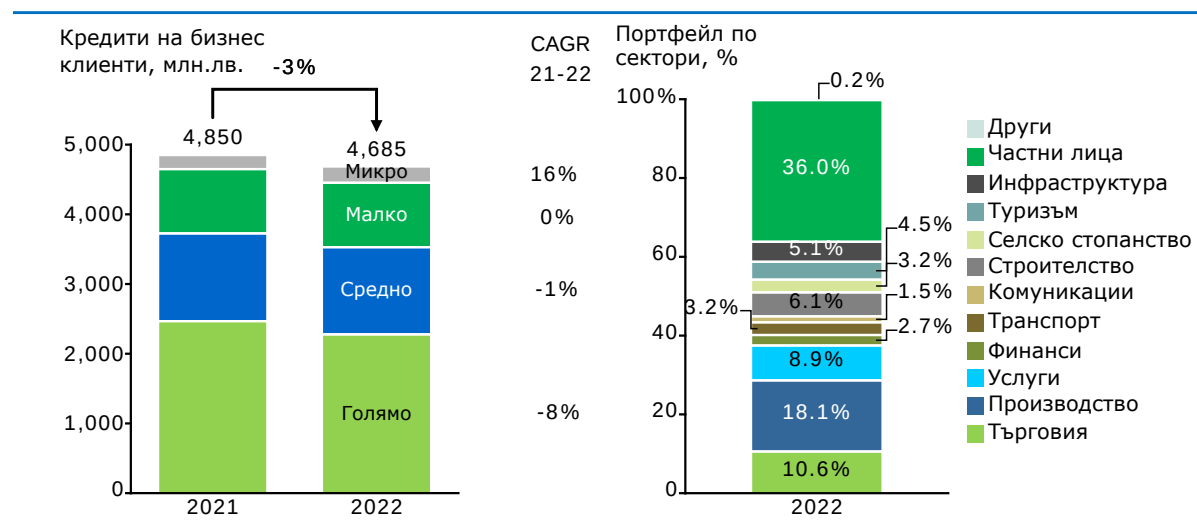
Портфейлът от кредити на предприятия на Групата намалява с 3,4% до 4 685 485 хил. лв. в края на 2022 г. спрямо 4 850 313 хил. лв. година по-рано, в резултат основно на намаление при кредитите на големи предприятия, в изпълнение на бизнес целите и стратегията за диверсификация на дейността чрез приоритетно развитие в сегментите на микро-, малките и средните предприятия.

Микропредприятията увеличават своя дял до 5,0% (2021: 4,1%) от общите кредити на предприятия, малките предприятия – до 19,7% (2021: 19,0%), средните предприятия – до 26,7% (2021: 26,0%), за сметка на големите предприятия, които понижават своя дял до 48,6% (2021: 50,9%) от общите кредити на предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2022	%	2021	%
Микро предприятия	232 822	5,0	201 149	4,1
Малки предприятия	923 928	19,7	922 650	19,0
Средни предприятия	1 250 729	26,7	1 258 780	26,0
Големи предприятия	2 278 006	48,6	2 467 734	50,9
Общо кредити на предприятия	4 685 485	100	4 850 313	100

През годината е извършена реорганизация на бизнес звената, ангажирани в кредитната дейност с оглед прилаганата сегментация на клиентите, съответстваща с европейските изисквания за дефиниране и определяне на микро, малки и средни предприятия, транспонирани чрез Закона за малките и средните предприятия, вкл. прилагани критерии за годишни приходи от продажби¹¹ и/или активи, брой персонал и максимална експозиция към клиента.

Към 31.12.2022 г. водещи в структурата на портфейла на Групата са кредитите за производство (2022: 1 303 846 хил. лв.; 2021: 1 325 019 хил. лв.), търговия (2022: 764 533 хил. лв.; 2021: 784 314 хил. лв.) и услуги (2022: 639 773 хил. лв.; 2021: 668 753 хил. лв.), които формират съответно 18,1%, 10,6% и 8,9% от общите кредити (2021: 18,6%, 11,0% и 9,4%). Динамиката отразява развитието на икономическата активност в страната, както и заложените цели за развитие и диверсификация на дейността.

Кредитите в сферата на туризма се увеличават до 327 575 хил. лв. (2021: 307 981 хил. лв.), за което допринася успешния туристически сезон в страната и възстановяването на сектора след пандемията от COVID-19. Ръст е отчетен и при кредитите в сферата на строителството (2022:

¹¹ Годишни приходи от продажби, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

438 986 хил. лв.; 2021: 421 176 хил. лв.) и финансите (2022: 191 987 хил. лв.; 2021: 179 548 хил. лв.), а намаление е регистрирано при транспорта (2022: 232 472 хил. лв.; 2021: 257 355 хил. лв.), инфраструктурата (2022: 366 712 хил. лв.; 2021: 444 456 хил. лв.), комуникациите (2022: 109 877 хил. лв.; 2021: 151 715 хил. лв.) и селското стопанство (2022: 233 654 хил. лв.; 2021: 243 141 хил. лв.).

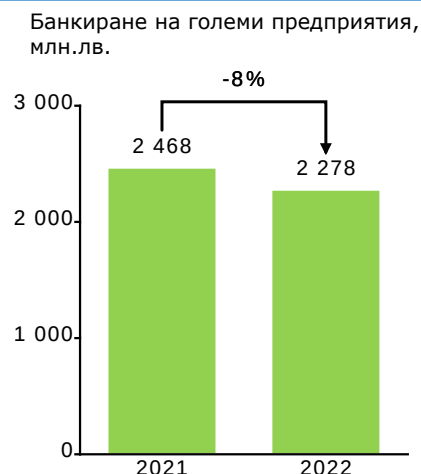
Пазарният дял на Fibank в края на декември 2022 г. възлиза на 9,24% от кредитите на предприятия на банковата система (2021: 10,84%), заемайки пето място (2021: четвърто) сред банките в страната на индивидуална основа.

След като в края на 2021 г. Банката внедри усъвършенствана система BPM (New Workflow) за обработка на искания за кредитни продукти за физически лица, от средата на 2022 г. същата е имплементирана и за юридически лица. Системата обхваща дейностите по приемане на искане, изготвяне на становище, одобряване и отпускане на нови кредитни продукти, както и предоговаряне на условия по съществуващи такива, с имплементирани в нея приложимите лимити и нива на компетентност при отпускане/ предоговаряне на отделните видове кредитни експозиции. Чрез автоматизирането на кредитния процес се цели повишаване качеството на клиентско обслужване, както и намаляване на времето за обработка на искания за кредит.

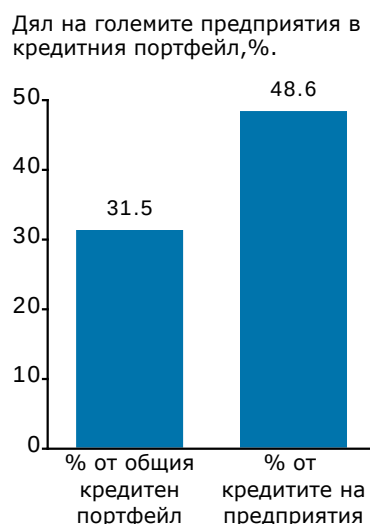
БАНКИРАНЕ НА ГОЛЕМИ ПРЕДПРИЯТИЯ

През 2022 г. портфейлът от кредити към големи предприятия възлиза на 2 278 006 хил. лв. спрямо 2 467 734 хил. лв. година по-рано, като те формират 48,6% от кредитите на предприятия и 31,5% от общия кредитен портфейл на Групата (2021: 50,9% и 34,6%).

БАНКИРАНЕ НА ГОЛЕМИ ПРЕДПРИЯТИЯ

ДЯЛ НА ГОЛЕМИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ В КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЙЛ ПРЕЗ 2022 г.

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за големите предприятия под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

Банката предлага факторинг услуги на съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен

факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

В областта на търговското финансиране, Fibank има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

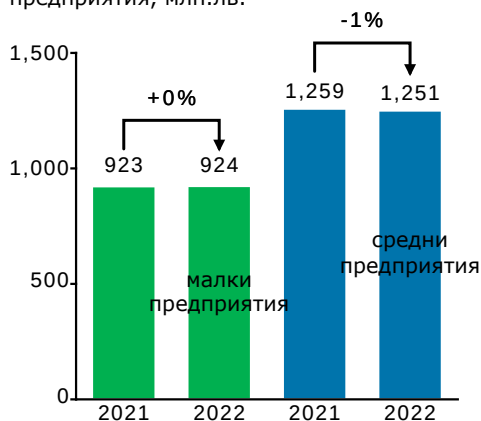
Банката поддържа сътрудничество с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), с която има сключено споразумение за портфейлна застраховка, използвано като част от методите и техниките за редуциране на кредитния риск.

БАНКИРАНЕ НА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

През 2022 г. кредитите към малки и средни предприятия¹² възлизат на 2 174 657 хил. лв. (2021: 2 181 430 хил. лв.), като формират 46,4% от кредитите на предприятия на Групата, от които кредитите към малки предприятия са 923 928 хил. лв. (2021: 922 650 хил. лв.), а тези към средни предприятия – 1 250 729 хил. лв. (2021: 1 258 780 хил. лв.). За политиката на Банката в този сегмент допринасят, както разработените кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансираня.

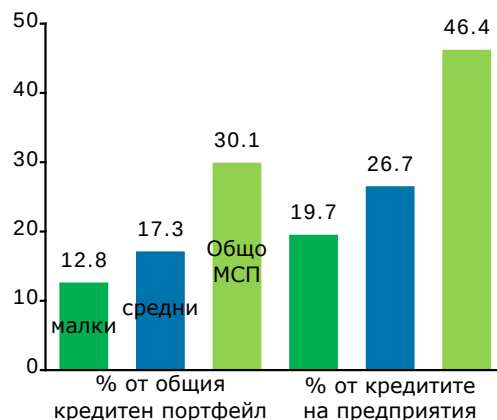
КРЕДИТИ НА МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Кредити на малки и средни предприятия, млн.лв.

ДЯЛ НА КРЕДИТИТЕ НА МСП В КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЙЛ ПРЕЗ 2022 г.

Дял на кредитите на малки и средни предприятия, %

През годината Fibank активно предлага новите кредитни продукти, насочени към финансиране на екологосъобразни проекти – „Зелен транспорт“, предназначен за бизнес клиенти, с цел закупуване на нови електрически транспортни средства (финансиране до 90% от офертната цена на автомобила и срок до 7 години), „Зелена енергия – свободен пазар“ – за дружества, които искат да инвестират в изграждане на фотоволтаични инсталации за производство на електроенергия за продажба на свободния пазар (инвестиционен кредит, с дълъг срок – до 15 години и гратисен период до пускане на фотоволтаичната инсталация в експлоатация), както и „Зелена енергия – собствено потребление“ – за изграждане на фотоволтаични инсталации, с цел производство на електроенергия за собствено потребление и продажба (финансиране до 100% от разходите за изграждане и срок до 10 години). Новите кредитни продукти са в изпълнение на

¹² Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв.

полетата от Банката политика за намаляване на въглеродния отпечатък и инвестиции в устойчиво развитие. *За повече информация виж раздел „[Устойчиво развитие](#)“.*

През 2022 г. Първа инвестиционна банка стартира отпускането на кредити по инструмент „Финансиране в селските райони“ на основата на сключено споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти в България по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020“ (ПРСР), финансирано чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Програмата е предназначена за земеделски производители, преработватели, както и микро-, малки и средни предприятия от всички сектори, които развиват бизнес в селските райони, с крайна дата за кандидатстване до 31 декември 2023 г. Кредитите обхващат както нови самостоятелни инвестиции, така и съфинансиране на проекти, подкрепени с безвъзмездни средства, като по инструмента се предлагат инвестиционни кредити (до 10 години) и такива за оборотни средства (до 5 години), които допълват инвестицията и са свързани с нея. Кредитите за инвестиция са в размер до 2 млн. лв., а допълващото оборотно финансиране се предоставя до по-високото между 30% от общата инвестиция към съответния кредитополучател или 391 166 лв., при спазване на изискванията и ограниченията за държавна помощ.

В края на годината Fibank започва да кредитира малки и средни предприятия при облекчени условия по отношение на изискваните обезпечения, съгласно споразумение за гарантиране на портфейл от кредити, сключено с Националния гаранционен фонд. То включва инвестиционни кредити и кредити за оборотно финансиране. *За повече информация виж раздел „[Външни програми и гаранционни схеми](#)“.*

За финансиране на МСП Първа инвестиционна банка осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

За повече информация относно портфейла от МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2022 г. портфейлът на Групата от кредити към микропредприятия нараства до 232 822 хил. лв. спрямо 201 149 хил. лв. година по-рано, като резултат от целенасочените усилия за приоритетно развитие в този сегмент.

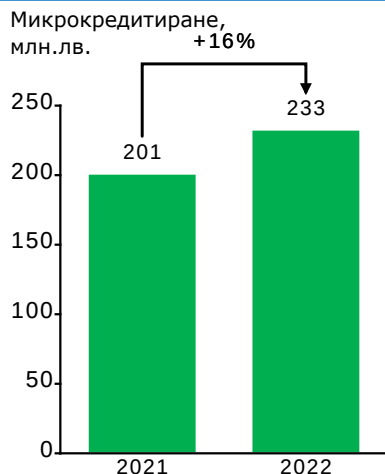
Програмата за кредитиране на микропредприятия¹³ на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит, бизнес кредитни карти и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2022 г. програмата Smart Lady на Fibank в подкрепа на жените предприемачи, която таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги, предназначени за жени, навърши четири години. За този период по програмата са финансирани над 1100 бизнес проекта за над 120 млн. лв., с които жени предприемачи са създали нов или са развили своя съществуващ бизнес в области като образование, реклама, производство, земеделие и услуги. Като част от програмата, е създаден фонд Sustainable Lady, в подкрепа на иновативни „зелени“ проекти на жени предприемачи,

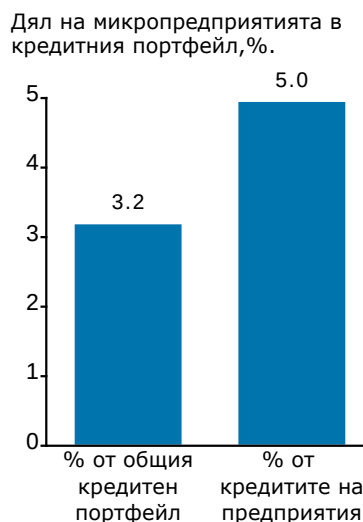
¹³ Съгласно бизнес сегментите на Банката, в т.ч. критерий за годишни приходи от продажби, както следва: микропредприятия – до 3,9 млн. лв.; малки предприятия – до 19,5 млн. лв.; средни предприятия – до 97,5 млн. лв..

създаден със съвместна инициатива на Mastercard. За повече информация виж раздел „Устойчиво развитие“.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

ДЯЛ НА МИКРОПРЕДПРИЯТИЯТА В КРЕДИТНИЯ ПОРТФЕЙЛ ПРЕЗ 2022 г.

През периода продължава предлагането на инвестиционни и оборотни кредити при облекчени условия по програма „Микрокредитиране със споделян риск“, финансирана със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР) и съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост. Инструментът е в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, които развиват социална дейност и предлагат услуги, генериращи положително социално въздействие.

Банката има целенасочена политика в подкрепа на земеделските стопани, както и специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, в т.ч. ИТ фирми, лекари и стоматолози.

ВЪНШНИ ПРОГРАМИ И ГАРАНЦИОННИ СХЕМИ

Първа инвестиционна банка предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с участието във външни програми и гаранционни схеми, в т.ч. финансирани чрез средства по оперативните програми на ЕС.

През 2022 г. Fibank започва да предоставя кредити съгласно подписаните споразумения с Фонда на Фондовете по три обособени позиции за изпълнение на финансов инструмент „Финансиране в селските райони“, финансиран със средства по „Програма за развитие на селските райони 2014-2020“. Първа инвестиционна банка е едноличен изпълнител по програмата с обща сума на заемите за над 70 млн. лв., с която се цели повишаване инвестициите в селските райони. Кредитите се предоставят за земеделски и неземеделски дейности в селските райони за повишаване конкурентоспособността на селскостопанския

сектор, както и за насърчаване на социалното приобщаване и подкрепата за устойчиво развитие на земеделските стопанства.

През октомври 2022 г. Първа инвестиционна банка сключва ново споразумение с Националния гаранционен фонд за портфейлна гаранция и финансиране на микро-, малките и средни предприятия в България чрез механизъм за споделяне на риска. Чрез издаваната от фонда гаранция по инвестиционни и оборотни кредити се осигуряват облекчени условия по отношение на изискванията за обезпечение за отпусканите кредити, с цел по-голяма достъпност на кредитоискателите за получаване на желаното финансиране в пълен размер. Максималният размер на гарантираният портфейл възлиза на 20 млн. лв.

През годината продължава работата и реализирането на програмата за финансиране на стартиращи и социални предприятия, както и лица от уязвими групи по финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“ на Фонд мениджър на финансови инструменти в България, финансиран със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2022 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- ❖ Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- ❖ Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- ❖ Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- ❖ Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- ❖ Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- ❖ Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- ❖ Агент на Western Union;
- ❖ Агент на Easyway.

Съобразно тенденциите за дигитализация на дейността, използването на електронни разплащания продължава да нараства през 2022 г., като делът на преводите през дигиталните канали (електронно и мобилно банкиране) се увеличават до над 86% от общите изходящи преводи на Банката (2021: 80%; 2020: 75%; 2019: 67%).

През периода Банката се включва в проекта за модернизация и оптимизация на интегрираната система за електронни разплащания в левове (БИСЕРА) чрез преминаване към XML формат по стандарт ISO20022.

В началото на годината Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, достъпна през електронното банкиране Моята Fibank, а от юни 2022 г. – и през клоновата мрежа на Банката, като услугата включва извършване на преводи за суми до 30 000 лв. Подготвя се и реализирането на проекта за незабавни преводи Blink P2P (преводи по номер на мобилен телефон), която услуга стартира след отчетния период – през януари 2023 г. през мобилното приложение My Fibank. За повече информация виж раздел „[Важни събития, настъпили след отчетния период](#)“.

OPEN BANKING

Първа инвестиционна банка постоянно развива услугите по отношение на т.нар. „Open Banking“, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба №3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2).

Банката поддържа тестова и продукционна среда, осигуряващи както възможност за изпитване на достъпа до специалния интерфейс (API), така и за предоставяне от страна на Третите страни доставчици (TPPs) на услугите по инициране на плащане, предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност по сметка. С цел осигуряване на по-широка информираност на клиентите и описание на този вид услуги, се поддържат актуални Условия аз достъп и ползване на API портала на Първа инвестиционна банка, както и Общи условия във връзка с осигуряването на достъп до сметки на клиенти в ПИБ АД от страна на трети страни доставчици.

С оглед разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Fibank предлага ползването на този тип услуги чрез мобилното приложение My Fibank, като по този начин се осигурява бързина и удобство за клиентите при достъпване на обобщена информация за своя сметка, обслужвана при друг доставчик на платежни услуги, или при инициране на плащане през такава сметка.

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2022 г. Първа инвестиционна банка развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии и процеси по дигитализация, както и в съответствие с регулаторните изисквания и стремежа за повишаване на сигурността при извършването на платежни операции с карти.

През годината картовата система е обновена, вкл. хардуерната и софтуерната инфраструктура, с цел реализиране на нови функционалности и повишаване на изискванията за сигурност чрез използване на съвременните технологии, в т.ч. EMV 3DS2 протокола за осигуряване на сигурни плащания с карти в Интернет.

По отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността (SCA) на клиента, Fibank прилага различни методи за потвърждение на плащане в зависимост от индивидуалните предпочитания на клиентите, които отговарят на регулаторните изисквания и задължителните елементи, в т.ч. чрез ползване на стартиралото през 2022 г. ново решение за вграден софтуерен токън в приложението „Моята Fibank“, чрез комбинация от динамична парола, изпратена на SMS и статична парола, както и чрез потвърждаване с биометрични данни (пръстов отпечатък/лицево разпознаване), извършено от регистрирано мобилно устройство.

През периода е разработена нова виртуална дебитна карта – Debit Instant Card, която се издава незабавно, изцяло онлайн, през мобилното приложение My Fibank. Картата е предназначена за извършване на плащания през Интернет, а при нейното дигитализиране – и чрез друг дистанционен способ за комуникация, вкл. посредством мобилно смарт устройство. Дигитализиране на банкови карти се осигурява и чрез партньорство с външни доставчици, вкл. чрез иновативните разплащания със смарт часовници и услугите Garmin и Fitbit pay, както и чрез дигиталните портфейли Google Pay и Apple Pay.

Разработена е и нова функционалност, която дава възможност за разсрочване на равни месечни вноски погасяването на усвоен кредитен лимит за извършени плащания на ПОС, в т.ч. виртуален, с кредитна карта, издадена от Банката чрез електронното и мобилно банкиране.

Банката продължава да развива функционалностите и качеството на мрежата от ATM устройства, във връзка с което през годината са успешно внедрени, в част от банкоматите в големите градове в страната, гласови менюта, които да помагат незрящите лица при изтеглянето на пари. Терминалната мрежа от ATM устройства, обслужвани от Банката, възлиза на 604 броя в края на годината (2021: 621 броя), а мрежата от ПОС терминали възлиза на 9082 броя (2021: 8973 броя). *За повече информация относно картовия бизнес на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

Като част от политиките си за устойчиво банкиране в края на годината Fibank започва подмяна на физическите дебитни и кредитни карти с нови, изработени от напълно рециклируем материал, както и изцяло нов облик, обвързан с идеите за устойчиво развитие. *За повече информация виж раздел [„Устойчиво развитие“](#).*

Признание за постигнатото в сферата на картовите разплащания е получената награда „Продукт на годината – Debit Mastercard Platinum“ в категория „Премиум картови продукти“ на международния конкурс „Продукт на годината“, реализиран чрез независимо национално представително проучване, проведено от изследователската агенция NielsenIQ.

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните разплащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2022 г. Fibank отчита ръст от 5% във входящите и 16% в изходящите преводи в чуждестранна валута, за което допринасят условията на средата и конкурентните предимства, предлагани от Банката, както и високото качество на клиентско обслужване.

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи чрез SWIFT, а от септември 2019 г. участва и в платформата SWIFT gpi (Global payment initiative), с която се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. Fibank изпълнява преводи през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Банката осъществява дейност по инкасиране и издаване на чекове и изпълнение на документарни операции.

От юни 2022 г. Първа инвестиционна банка се включва в обновената система Continuous Gross Settlement (CGS) в STEP2-T, оперирана от EBA Clearing, с която се оптимизира изпълнението на SEPA кредитни преводи. Банката продължава да развива проекта за новата консолидирана платформа на Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време TARGET – система от ново поколение, изградена чрез консолидация и оптимизация на TARGET2 и TARGET2-Securities, чрез прилагането на модерни подходи и технологични иновации, които дават възможност за намаляване на комбинираните оперативни разходи и подобрене на управлението на ликвидността при различните услуги.

Банката има рамково споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни клонове или дъщерни банки. По

споразумението Fibank може да осигури финансиране при размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски), при запазване на действащия лихвен индекс (6-месечен USD Libor) до 30.06.2023 г. и въвеждане на заместващ такъв (6-месечен SOFR) след това.

В подкрепа на клиентите си с международна дейност Първа инвестиционна банка съдейства при издаването на международно признати гаранции и акредитиви, в т.ч. чрез широка мрежа от партньорски банки и институции. За периода предоставените от Банката акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута, с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 91 428 хил. лв. (2021: 74 449 хил. лв.), като формират 8,7% от задбалансовите ангажименти на Групата (2021: 8,8%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2022 г. Първа инвестиционна банка утвърждава водещата си позиция в България по отношение на сделките и инвестиционните консултации, свързани с благородни и други метали. Интересът към предлаганите в офисите на Банката и в онлайн магазина Gold & Silver кюлчета и монети нараства поради несигурностите на външна среда.

Приходите на Групата от продажба на инвестиционно злато и други изделия от благородни метали се увеличават до 2080 хил. лв. за 2022 г., спрямо 1356 хил. лв. година по-рано, като е отчетен ръст в броя на осъществените сделки и реализирания оборот в резултат на повишения инвеститорски интерес, при несъществена промяна в динамиката на цената на златото на международните пазари.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия PAMP (Produits Artistiques de Métaux Précieux), Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор, през годината е разработен дизайна на нова сребърна монета, посветена на Годишната на заека 2023, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank. С негово сътрудничество е създадена и нова монета, посветена на 30-годишнината на Първа инвестиционна банка в ограничен тираж. Съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП се разпространяват нови златно и сребърно кюлче за Новата година по лунния календар.

В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското производство, Fibank по договор с БНБ, успешно разпространява всички български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от националната банка. Интересът към тях нараства през 2022 г. като Банката привлича за клиенти редица нови колекционери и инвеститори.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Fibank неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от доверен личен банкер, който отговаря за предоставянето на комплекса банкова услуга в отговор на нуждите на клиентите.

През 2022 г. Банката развива дейността на частното банкиране, с цел увеличаване броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, нарастване на размера на техния инвестиционен портфейл, както и генерираните приходи от такси и комисиони. За отчетния период, броят на юридическите лица – клиенти на дирекция „Частно банкиране“ нараства с над 11% на годишна база, а месечните приходи от такси за членство нарастват с 14% за 2022 г.

Акцент в дейността за годината продължи да бъде предлагането на услугата „Персонално банкиране“, насочена към отделен подсегмент клиенти, отговарящи на определени минимални финансови критерии, която се реализира чрез клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка. Клиентите на Банката имат възможност да се възползват от персонализирано обслужване, като услугата включва ползването на пакетни предложения („Премиум“ и „Премиум плюс“), които съдържат преференциални условия по традиционни банкови продукти и услуги. В допълнение на това, клиентите могат да разчитат на постоянен контакт и индивидуално обслужване от страна на специалистите „Персонално банкиране“ в определени локации, които предоставят бързо и компетентно съдействие при извършване на всички банкови операции. За годината Fibank отчита 75% ръст в броя на обслужваните клиенти в сегмент „Персонално банкиране“.

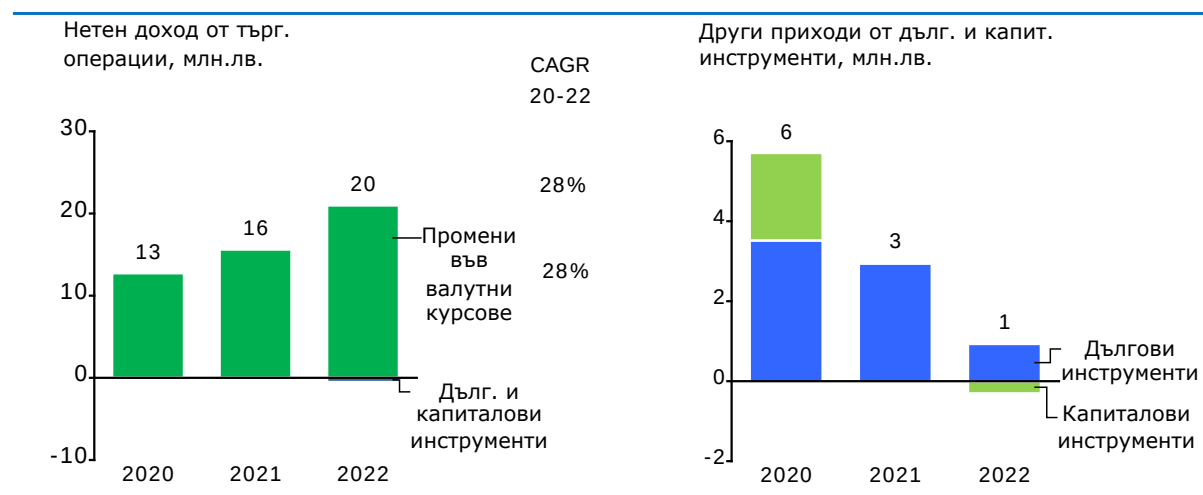
Клиентите на частното банкиране имат възможността да се възползват от доверително управление на финансови активи, предлагано от Fibank – чрез персонализирана финансова стратегия, управлявана от професионални портфолио мениджъри с опит на международните финансови пазари и доказан подход, адаптиран към финансовото състояние и предпочитанията на клиента. През 2022 г. въпреки динамиките и волатилността на пазарите, активите под управление нарастват с 115% на годишна база, а управляваните консервативни и балансирани стратегии – регистрират положителни резултати.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2022 г. нетните приходи от търговски операции на Групата възлизат на 20 473 хил. лв. (2021: 15 742 хил. лв.), в резултат основно на по-високите приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 626 хил. лв. спрямо 2968 хил. лв. година по-рано.

КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Портфейлът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 2 819 193 хил. лв. спрямо 1 673 781 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 530 160 хил. лв. (2021: 1 088 904 хил. лв.), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 271 138 хил. лв. (2021: 268 738 хил. лв.) и отчитани по амортизирана стойност – 2 017 895 хил. лв. (2021: 316 139 хил. лв.).

Първа инвестиционна банка прилага изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

Дейността на Банката е организирана съобразно нормативните изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (MiFIR), Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565 на Комисията по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (PRIIPS), както и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, и на регулациите в областта на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и другите приложими регулации.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZJ0GR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти, както и регистрационно агентство. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД: ДФ „ПИБ Гарант“, ДФ „ПИБ Класик“, ДФ „ПИБ Авангард“ и ДФ „ПФБК Восток“, както и дистрибуция на договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H) и от E.I. STURDZA STRATEGIC MANAGEMENT LIMITED.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

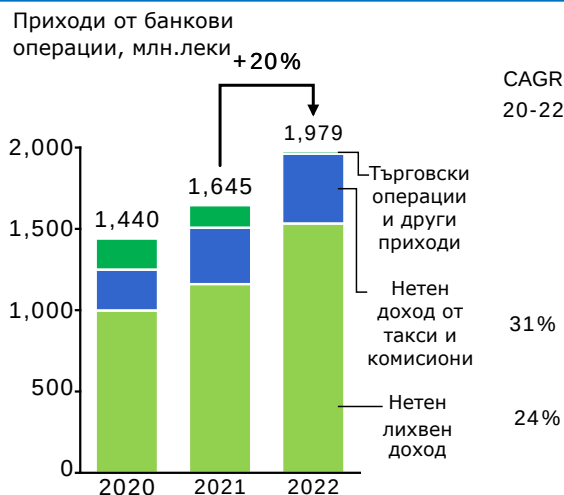

First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и пасиви. Fibank Albania е лицензирана също от финансовия регулатор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги, като през 2021 г. лицензът е обновен съгласно новите изисквания за капиталовите пазари в страната (Law 62/2020 “On Capital markets”).

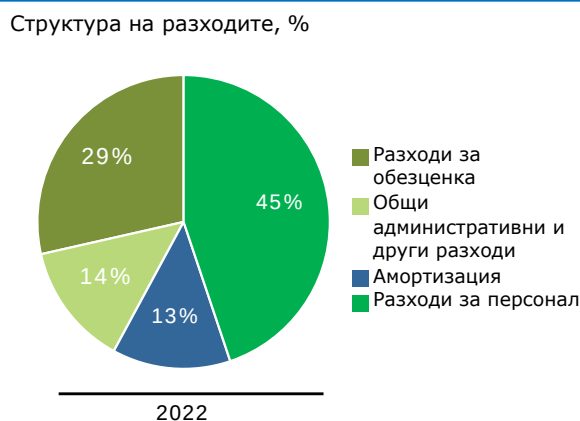
В изпълнение на мисията си First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързоразвиващите се банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, която осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2022 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита добри финансови резултати и устойчиво развитие, въпреки предизвикателствата на външната среда. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 15,08% (2021: 16,20%), при минимално изискуемо ниво от 12% съгласно приложимите регулаторни изисквания в страната.

ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ

ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

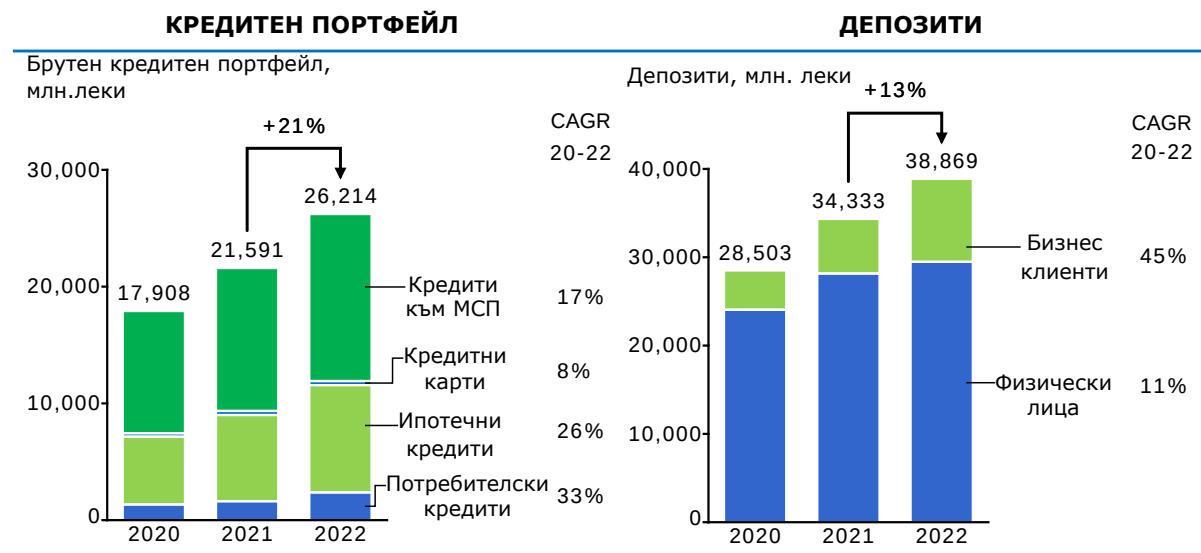

First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита нетна печалба за 2022 г. в размер на 879 149 хил. албански леки¹⁴, спрямо 615 307 хил. леки година по-рано, за което влияние оказват основно повисоките оперативни приходи от дейността. Те се увеличават с 20,3% до 1 979 152 хил. леки (2021: 1 644 830 хил. леки), като нарастване е отчетено при основните източници на доход, вкл. при нетния лихвен доход – с 32,1% до 1 532 364 хил. леки (77,4% от общите приходи) и при нетния доход от такси и комисиони – с 24,0% до 429 356 хил. леки (21,7% от общите приходи).

¹⁴ Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2022 г. е 114.23, а средно за годината – 118.47 леки за едно евро.

Нетният доход от търговски операции възлиза на 10 701 хил. леки, а другият нетен оперативен доход – на 6731 хил. леки за годината.

През годината разходите за персонал нарастват до 427 963 хил. леки (2021: 375 099 хил. леки), като отразяват увеличението брой служители на банката, които към края на 2022 г. достигат 425 души (2021: 367). Общите административни разходи достигат до 188 165 хил. леки (2021: 162 299 хил. леки), повлияни основно от инфлационните процеси, а тези за амортизация – до 125 015 хил. леки (2021: 120 155 хил. леки). Разходите за обезценка възлизат на 271 840 хил. леки, спрямо 191 924 хил. леки за предходната година.

През годината активите на Fibank Albania се увеличават с 19,7% и достигат 50 122 288 хил. леки (2021: 41 883 294 хил. леки) в резултат основно на ръста при вземанията от клиенти, инвестициите в ценни книжа и паричните средства и вземания от централни банки. Брутните кредити на клиенти нарастват с 21,4% до 26 213 730 хил. леки (2021: 21 591 197 хил. леки), с принос както на кредитите за граждани и домакинства и по-специално при ипотечните кредити, така и при кредитите към малки и средни предприятия.

През 2022 г. стартира предлагането на нов ипотечен кредит за местни или чуждестранни лица с доход от чужбина, които искат да придобият имот в Албания, с финансиране до 70% от пазарната стойност на имота и срок за погасяване до 25 години. През периода се предлага и онлайн кандидатстване за потребителски кредит, при конкурентни условия и максимален срок до 7 години.

В подкрепа на жените предприемачи е стартирана нова програма Smart Lady, която таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, вкл. стартиращи, които произвеждат продукти и/или услуги, предназначени за жени. По програмата се предлага допълнително финансиране към съществуващи клиенти под формата на инвестиционни и/или оборотни кредити, бизнес пакети и облекчени условия за обезпечение.

Инвестициите в ценни книжа възлизат на 12 709 191 хил. леки в края на периода (2021: 11 592 311 хил. леки), от които 3 616 033 хил. леки, отчитани по справедлива стойност в другия

всеобхватен доход (FVOCI) и 9 093 158 хил. леки, отчитани по амортизирана стойност. Те включват основно съкровищни бонове и държавни облигации на правителствата на Албания и на други страни от ЕС. Вземанията от банки и финансови институции възлизат на 3 730 441 хил. леки към 31 декември 2022 г. (2021: 4 234 180 хил. леки), като включват разплащателни сметки и пласменти към местни и чуждестранни банки и финансови институции.

Привлечените средства от клиенти се увеличават с 13,2% до 38 869 160 хил. леки в края на периода (2021: 34 332 798 хил. леки), като ръст е отчетен както при физическите лица, така и при бизнес клиентите, за което допринасят гъвкавите и конкурентни спестовни продукти, промоционални кампании и банкови пакети, предлагани от банката. През годината се предлага депозитен продукт – Open Deposit, с нарастваща лихва и възможност за внасяне и теглене по всяко време.

През декември 2022 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг в размер на 5 млн. евро и срок от 7 години, отговарящ на изискванията за включване в капитала от втори ред. Към 31 декември 2022 г. банката има издадени и други два инструмента под формата на подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2,0 млн. евро и 2,9 млн. евро, които отговарят на изискванията за капитал от втори ред съгласно Регламент (ЕС) 575/2013. Амортизираната стойност на дълга към края на годината възлиза на 1 133 621 хил. леки (2021: 594 092 хил. леки). Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 4 796 738 хил. леки, спрямо 4 235 850 хил. леки в края на 2021 г., в резултат основно на нарастване при неразпределената печалба.

През 2022 г. банката развива дейността си в сферата на картовия бизнес, като всички АТМ терминали са снабдени с депозитна функция. Регулярно се организират промоционални кампании, вкл. за безконтактни дебитни и кредитни карти, с цел популяризиране на картовите разплащания и стимулиране на обема на картовите трансакции. През периода броят на издадените кредитни карти се увеличава с 8,7%, а усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 348 561 хил. леки в края на годината. Банката е сертифицирана от Visa и предлага дебитни и кредитни карти на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на чип карти. През периода стартира приемането и обработката на трансакции и с карти MasterCard през мрежата от АТМ терминали. В изпълнение на стратегията си за развитие на картовите разплащания банката е взела решение за стартиране изграждането на собствена мрежа от ПОС терминали.

Fibank Albania предлага платформа за електронно и мобилно банкиране с лесен за употреба и интуитивен дизайн, която постоянно надгражда съобразно технологичните новости и потребностите на клиентите, включително чрез добавяне на нови функционалности и подържане на лесен и интуитивен дизайн.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да модернизира клоновата си мрежа, която към края на годината възлиза на 14 клона. Има централа и 4 клона в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Елбасан, Фиер, Шкодра, Корча, Берат, Лежа, Саранда и Люшня. Чрез клоновата си мрежа, банката предлага на албанския пазар продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. *За повече информация относно клоновата мрежа виж „[Списък на клоновата мрежа](#)“.*

First Investment Bank – Albania Sh.a. заделя усилия за развитие в сферата на устойчивото развитие чрез подкрепа на редица инициативи в Албания, с фокус върху корпоративното дарителство, етични трудови практики, опазване на околната среда, подкрепа в сферата на образованието, спорта и доброволчество.

В началото на годината банката подкрепи инициатива на Албанската ски федерация, чрез осигуряване на дарение за 60 комплекта със ски оборудване на деца от три района в страната, с цел популяризиране на този вид спорт сред подрастващите.

През април 2022 г. е стартирана нова програма със социална насоченост – Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, чрез която освен финансова подкрепа, жените могат да участват в специални обучителни програми по теми, създадени специално за тях, подпомагайки ги по този начин да надградят

своите умения за успешно ръководене на бизнес.

Съвместно с Албанския червен кръст, през периода, First Investment Bank – Albania се включва в инициативата „Безопасност в училище и вкъщи“, проведена в гр. Тирана, която цели да повиши осведомеността на децата и учениците по отношение на правилата за пътна безопасност и осигуряването на първа помощ при инциденти, които могат да възникнат в училищна или домашна среда.

С цел подкрепа на младите хора и тяхната успешна професионална реализация, банката взе участие в няколко събития за трудова заетост, организирани през годината съвместно с университети от различни градове в страната и Асоциацията на бизнес лидерите в Албания, предлагайки стажантски и обучителни програми за студентите.

През август 2022 г. банката, в сътрудничество с общинската администрация в район Корча, реализира проект, свързан с развитието на туризма в община Пустец и опазването на околната среда в региона около Преспанското езеро.

В края на годината, като част от дългосрочното сътрудничество с Фондацията на болница „Майка и дете“ (FSNF) в подкрепа на майки и деца в нужда, First Investment Bank – Albania се включи в инициатива, насочена към повишаване на ангажираността и информираността на обществото по отношение предотвратяването и превенцията на злоупотреби и насилие срещу жени и деца.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Изпълнително ръководство (Директорат), Управителен съвет и Одитен комитет. Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е с дългогодишен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одитирани от регистриран одитор. За 2022 г. регистрираният одитор на банката е Grant Thornton Sh.p.k.

ФИ ХЕЛТ ЗАСТРАХОВАНЕ АД

Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано от Комисията за финансов надзор през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната. То има лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаващ финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване. От 2018 г. лицензът за застрахователна дейност е разширен с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби.

Фи Хелт Застраховане АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-жа Милена Касапова, която е с дългогодишен опит в застрахователната дейност. От 2016 г. дружеството се представлява заедно от изпълнителния директор и прокурист, като за прокурист е назначена г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството.

През 2022 г. Фи Хелт Застраховане развива дейността си, като реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни продукти, в т.ч. разработването на допълнително покритие към застраховка „Спокойствие с Fihealth“ по отношение на риска „Нежелана безработица“. Същият осигурява защита на застрахованите лица за рискове, свързани с живота, здравето, телесната цялост на застрахованото лице и неговата трудова заетост.

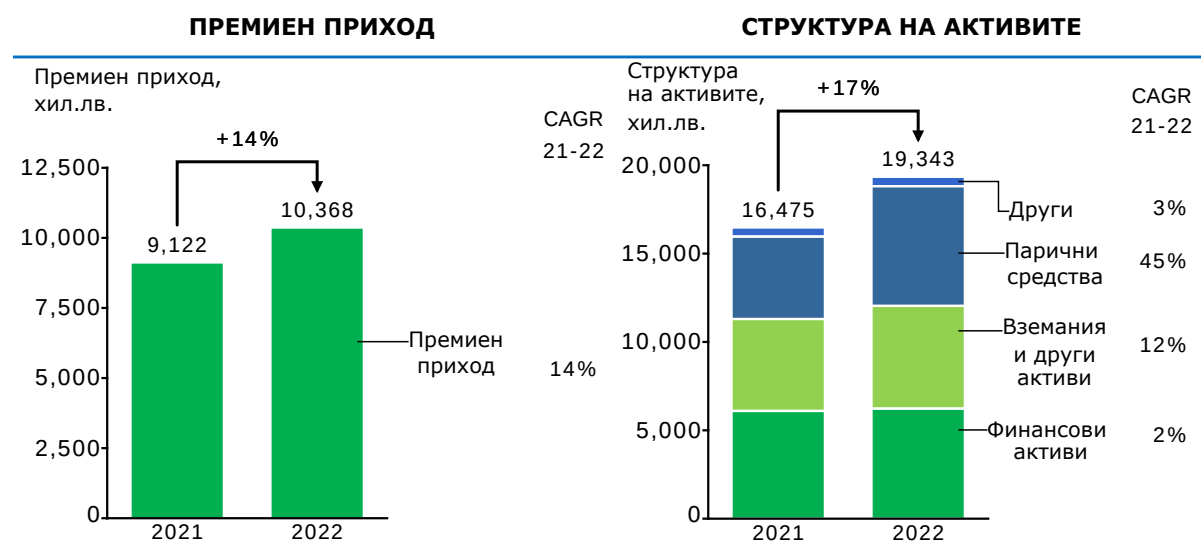
В продуктовата си гама дружеството разполага с застрахователни покрития, разработени както за физически лица, така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Спокойствие с Fihealth“, „Трудова злополука“ и застраховка “FiHealth Протект”, предлагана към издадени кредитни карти, застраховка “FiHealth Партньор” достъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. През 2022 г. дружеството разработва застрахователен продукт с рисково покритие за физически лица, кредитополучатели на овърдрафт, предлаган от Първа инвестиционна банка. През годината е стартирано предлагането на нов продукт „Fihealth Протект+“, който обединява продуктите “Fihealth Протект”, предлаган по кредитни карти и „Fihealth Портфейл”, предлаган по дебитни карти.

През годината дружеството продължава да акцентира върху предлагането на групови застраховки „Заболяване“ за служители на корпоративни клиенти, като са сключени нови договори. Този вид застраховки за сметка на работодателя гарантират комплексно и качествено медицинско обслужване, както и предоставят по-лесен достъп до реномирани лечебни заведения и висококвалифицирани специалисти на територията на страната. Този улеснен и добре организиран достъп до качествена медицинска услуга популяризира допълнителното здравно застраховане, разширява пазарната ниша и създава вискателни потребители на здравни услуги. Във връзка с това дружеството предлага VIP пакет за индивидуални клиенти с високо ниво на покритие.

През 2022 г. на клиентите на Фи Хелт Застраховане са предложени иновативни услуги, продиктувани от нуждите на пазара и клиентските потребности, както и възможност за онлайн подаване на документи през сайта на дружеството и през платформи за телемедицина. Осигурена е и възможност за запазване на часове за прегледи и за търсене на най-евтин лекарствен продукт в близост през партньорски онлайн платформи. Във връзка с това, е обновена и актуализирана корпоративната интернет страница – www.fihealth.bg, с нова интерактивна визия и нови функционалности.

През 2022 г. размерът на премиения приход на Фи Хелт Застраховане възлиза на 10 368 хил. лв., спрямо 9122 хил. лв. за 2021 г., като отчетената нетна печалба за периода е в размер на 1832 хил. лв. (2021: 2074 хил. лв.). Дружеството управлява застрахователния риск чрез въведени лимити, процедури за одобряване на предявените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

Активите на дружеството нарастват със 17,4% до 19 343 хил. лв. в края на годината (2021: 16 475 хил. лв.). Влияние оказват паричните средства и парични еквиваленти (2022: 6775 хил. лв.; 2021: 4666 хил. лв.). Отчетено е увеличение във финансовите активи, притежавани от дружеството (2022: 6230 хил. лв.; 2021: 6096 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Отчетено е увеличение във вземанията и други активи (2022: 5811 хил. лв.; 2021: 5203 хил. лв.), в т.ч. вземанията по застрахователни договори. Към 31 декември 2022 г. собственият капитал на Фи Хелт Застраховане възлиза на 12 293 хил. лв., спрямо 10 465 хил. лв. година по-рано. Дружеството заделя приложимите технически резерви съобразно законовите изисквания и стандарти.

С цел продължаване гарантирането на финансовата стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2022 г. Фи Хелт Застраховане поднови договора с презастрахователно дружество с кредитен рейтинг A+ (S&P).

МАЙФИН ЕАД

През 2020 г. Първа инвестиционна банка учредява дъщерното дружество Майфин ЕАД, вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията през март 2020 г. с предмет на дейност като издател на електронни пари и извършване на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и издаден лиценз от Българската народна банка.

Майфин ЕАД стартира дейността си през ноември 2020 г., предлагайки на клиентите дигитален портфейл за бързи парични преводи и онлайн разплащания, издаване на дигитални и виртуални карти, както и иновативни платежни услуги като нареждане на преводи между физически лица – клиенти на MyFin (peer-to-peer) по номер на мобилен телефон, плащане с линк и други. Предлагат се и услуги, свързани с управлението на лични финанси (PFM), комунални плащания и онлайн покупки, като клиентите могат да се информират в реално време за състоянието на средствата си, извършените трансакции и да получат 24-часова консултация от висококвалифицирани експерти.

Дейността на дружеството се фокусира върху улесняване на потребителското изживяване при управление на финансите, в развиване и надграждане на платформата за дигитални услуги с нови функционалности и възможности за потребителите. В изпълнение на това, в началото на 2022 г. дружеството осигурява на клиентите достъп за осъществяване на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, която е достъпна за преводи до 30 000 лв., като се превърна сред първите fintech компании в България, предлагащи услугата.

През 2022 г. дружеството допълнително развива дигиталните си услуги чрез разработването и стартирането на нови функционалности, вкл. локация на трансакциите, закупуване на винетки и повишаване функционалностите при управление на сметките на клиентите. В резултат на това и развитието на дейността продължава да нараства броя на новите клиенти, вкл. чуждестранни такива.

Още със старта на своята дейност Майфин ЕАД се включва в инициативи, свързани с устойчивото развитие и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на проекти за по-малко вредни емисии и опазване на околната среда, както и такива, свързани със социална насоченост. Освен основната стратегия на дружеството към разплащания с дигитални и виртуални карти, издаваните физически пластики, предлагани към клиентите са разработени от иновативен материал от 100% биоразградима пластмаса, който е произведен в партньорство с компанията Austriacard.

През годината дружеството успешно стартира проект със социална насоченост към най-малките потребители – децата, чрез специално разработен за тях иновативен и гъвкав интерфейс (детски профил), осигуряващ възможност за развитие на ранна финансова грамотност чрез извършване на

разплащания с дигитална или виртуална карта и получаване на средства от родителите им по сигурен, лесен и интуитивен начин. Чрез новата функционалност родителите могат да управляват и да получават информация за всичко случващо се в профила на детето, вкл. за поставяне и изпълнение на задачи.

С цел ангажираност към финансовото образование на младите хора, MyFin стартира партньорство с Finance Academy, стратегически партньор на SoftUni, чрез което дружеството насочва усилията си към повече информираност на хората по отношение на управление на техните лични финанси, както за повишаване на финансовата грамотност сред младежите.

Майфин ЕАД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ дружеството е г-н Лъчезар Венков, който е с дългогодишен опит във финансовите и дигитални услуги.

Към 31 декември 2022 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: Дайнърс клуб България АД, First Investment Finance B.V., АМС Имоти ЕАД, Дебита ООД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и Инкасо Гарант ЕООД.

През септември 2022 г. е учредено ново дъщерно дружество Инкасо Гарант ЕООД с внесен капитал от 100 хил. лв. и предмет на дейност, свързана с частната охранителна дейност и охраната на ценни пратки и товари.

През годината във връзка с взети решения за прекратяване на дейността са заличени в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ дъщерните дружества Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Реалтор ООД и Болкан файненшъл сървисис ЕАД.

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел [“Профил на Fibank”](#), както и бележка 36 „Дъщерни предприятия” от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2022 г.

N	Цели	Изпълнено
1	УНИВЕРСАЛНА БАНКА В БЪЛГАРИЯ, ВОДЕЩА В КЛЮЧОВИ СЕГМЕНТИ - Приоритетен фокус за развитие в сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия. - Предлагане на нови, креативни продукти, осигурявайки на клиентите удобства и сигурност. - Развитие на моделите на кръстосани продажби и транзакционния бизнес	- През 2022 г. портфейлите на банкиране на дребно, микро-, малки и средни предприятия регистрират увеличение, като техния сумарен дял достига до 68,5% от общия кредитен портфейл на Групата (2021: 65,4%), с основен принос на кредитите на дребно, които нарастват с 11,2% през периода. - Банката запазва позициите си сред водещите банки в страната – пето място по депозити, пето – по кредити на предприятия, пето – по потребителски кредити и шесто – по ипотечни кредити. - Разработени са нови ипотечни кредити – „Устойчиво бъдеще“ за финансиране на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност и за лица с доход от чужбина. - Предлага се нов потребителски кредит „Кариерен старт“, предназначен за клиенти с висше образование на възраст до 30 г., без изискване за доход и минимален трудов стаж. - Стартира кредитиране на микро-, малки и средни предприятия по два инструмента – за „Финансиране в селските райони“ чрез Фонд Мениджър на фондовете, и по портфейлна гаранция с Националния гаранционен фонд. За повече информация виж раздели „Преглед на бизнеса“ и „Акценти за 2022 г.“
2	ВИСОКО КАЧЕСТВО НА КЛИЕНТСКО ОБСЛУЖВАНЕ - Поддържане на най-високо качество на клиентско обслужване чрез развиване на мотивационните програми и обучения за високи стандарти в обслужването. - Бързина в клиентското обслужване чрез усъвършенстване на ИТ системите и прилагане на ориентиран към клиента подход. - Развитие на персонализираните услуги.	- Депозитната база на Групата нараства до 11 454 906 хил. лв. в края на периода (2021: 9 973 631 хил. лв.), а общият кредитен портфейл до 6 823 003 хил. лв. (2021: 6 653 944 хил. лв.). - Банката предлага „Помощ от приятел“ – всеки клиент може да получи съдействие и информация относно възможностите и функционалностите на електронното банкиране „Моята Fibank“ или мобилното приложение. - Fibank се включва в обновената система Continuous Gross Settlement (CGS) в STEP2-T, оперирана от EBA Clearing, с която се оптимизира изпълнението на SEPA кредитни преводи. - Разработен е „Овърдрафт експрес“ – бърз овърдрафт за предварително одобрени клиенти през електронното банкиране и мобилното приложение My Fibank.

		Признание за постигнатото през периода са получените награди – „Любима марка“ на българския потребител на потребителската класация „My Love Marks“, както и „Продукт на годината“ за картата Debit Mastercard Platinum на международния конкурс „Продукт на годината“, реализиран чрез изследователската агенция NielsenIQ. За повече информация виж раздели „Преглед на бизнеса“ и „Награди 2022 г.“
3	ФОКУС ВЪРХУ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИНОВАЦИИ - Внедряване на технологичните новости. - Развитие на дигиталните услуги, мобилни приложения и електронно банкиране. - Оптимизация на ИТ и бизнес процесите, съобразно новостите в банкирането.	- Първа инвестиционна банка стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink, както и подготовка за стартиране на услугата Blink P2P за незабавни плащания по номер на мобилен телефон през мобилното банкиране. - Като част от проекта за дигитализиране на клоновата мрежа стартира възможност за електронно подписване на документи върху таблет (e-Sign pad) в офисите на Банката. - Разработена е нова виртуална дебитна карта Debit Instant Card, издавана през мобилното приложение My Fibank, предназначена за извършване на плащания в Интернет. - Добавени са нови функционалности в електронното банкиране, вкл. разсрочване на равни месечни вноски на плащания с кредитни карти и покупки на онлайн продукти. - Хардуерната и софтуерната инфраструктура на картовата система е обновена, с цел разширяване на функционалностите и повишаване на сигурността. - Fibank е отличена с три награди – за „Дигитална банка на годината за 2022г.“ на международния конкурс „Worldwide Finance Awards 2022“, за успешна дигитална трансформация в конкурса „Банка на годината“ и за „Иновативна банка на годината“ от списание Business Lady. За повече информация виж раздели „Преглед на бизнеса“, „Канали за дистрибуция“ и „Награди 2022 г.“.
4	УСТОЙЧИВ БИЗНЕС МОДЕЛ И СТАБИЛНОСТ - Поддържане на солидна капиталова позиция и ефективно управление на ликвидността. - Оптимална структура на активите и намаление на риска в кредитния портфейл.	- В края на 2022 г. Групата отчита стабилни капиталови показатели: базов собствен капитал от първи ред – 17,41%, капитал от първи ред – 20,78% и обща капиталова адекватност – 21,01%, над минималните изисквания. - Fibank поддържа висока ликвидност, като съотношенията за ликвидно покритие (LCR) и за нетно стабилно финансиране на консолидирана основа

Предлагане на продукти и финансиране на проекти за подпомагане на „зелената“ идея и околната среда, както и прилагане на екологично ефективни вътрешни процеси.

възлизат съответно на 239,89% и 146,91% в края на периода.

Рисковопретеглените експозиции за кредитен риск остават почти без промяна – 6 978 820 хил. лв. (2021: 6 941 701 хил. лв.), като част от стратегията за поддържане на умерено-ниско ниво на риска.

Необслужваните експозиции на Групата намаляват нетно със 7,2% на годишна база, в изпълнение на стратегията за тяхното редуциране и реализирани мерки, свързани с повишаване на събираемостта и отписване на експозиции.

Банката предлага новите кредитни продукти за бизнес клиенти – „Зелен транспорт“, „Зелена енергия – свободен пазар“ и „Зелена енергия – собствено потребление“, както и нов ипотечен кредит – „Устойчиво бъдеще“ за финансиране на недвижими имоти с висок клас на енергийна ефективност.

Fibank започва подмяна на пластиките на картите с нови, изработени от напълно рециклируем материал.

За повече информация виж раздели „[Финансов преглед](#)“, „[Управление на риска](#)“ и „[Устойчиво развитие](#)“.

5 ВЪЗВРАЩАЕМОСТ ЗА АКЦИОНЕРИТЕ И ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ

Постигане на възвращаемост на капитала в размер над 8% до края на 2023 г.

Постигане на съотношение на разходите към приходите трайно и устойчиво под 50%.

Инвестиране в доходноосни ценни книжа и диверсификация на приходите.

В условия на нестабилна външна среда, отчетените нива на възвръщаемост на капитала (след данъци) от 7,29% за 2022 г. съответстват на бюджетираните стойности, като възможностите за реализация на дългосрочната цел от над 8% се запазват.

За 2022 г. съотношението административни разходи/общо приходи възлиза на 46,53% на консолидирана основа (2021: 43,40%), което е в рамките на целевата стойност от под 50%, заложенa в стратегията.

Нетният доход от такси и комисиони за 2022 г. се увеличава със 17,4% до 144 962 хил. лв., като формира 30,5% от общите приходи от банкови операции на Групата (2021: 28,4%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба и диверсификация на приходите.

Инвестициите в ценни книжа на Групата растат до 2 819 193 хил. лв. в края на 2022г. (2021: 1 673 781 хил. лв.), управлявани съобразно пазарните условия, с цел генериране на допълнителна доходност, при поддържане на балансирано съотношение между възвръщаемост и риск. Нетният лихвен доход от дългови инструменти нараства с 26,6% до 31 767 хил. лв. (2021: 25 088 хил. лв.), а нетните приходи от търговски операции от дългови инструменти достигат 155 хил. лв., спрямо нетни разходи от 64 хил. лв. година по-рано.

За повече информация виж раздели „[Финансов преглед](#)“ и „[Управление на риска](#)“.

ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

- ◆ През януари 2023 г. Първа инвестиционна банка, първа сред банките в страната, стартира предлагането на иновативната услуга за незабавни плащания (до 10 секунди) в левове по схемата Blink P2P, осъществявана чрез вторичен идентификатор – номер на мобилен телефон, вместо посочване на IBAN на сметка. Услугата е достъпна през мобилното приложение My Fibank, съобразно действащите общи лимити и лимити за трансакция.
- ◆ През февруари 2023 г., след получено одобрение от БНБ, Банката успешно изкупи обратно съществуващата емисия безсрочни хибридни облигации с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114), като част от осъществената замяна с издадените нови хибридни облигации (ISIN: XS2419929422 и ISIN: XS2488805461) за същия размер.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

 ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ**УНИВЕРСАЛНА БАНКА В БЪЛГАРИЯ, ВОДЕЩА В КЛЮЧОВИ СЕГМЕНТИ**

- ❖ Приоритетен фокус за развитие в сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.
- ❖ Предлагање на нови, креативни продукти, осигурявайки на клиентите удобства и сигурност.
- ❖ Развитие на моделите на кръстосани продажби и трансакционния бизнес.

ВИСОКО КАЧЕСТВО НА КЛИЕНТСКО ОБСЛУЖВАНЕ

- ❖ Поддържане на най-високо качество на клиентско обслужване чрез развиване на мотивационните програми и обучения за високи стандарти в обслужването.
- ❖ Бързина в клиентското обслужване чрез усъвършенстване на ИТ системите и прилагане на ориентиран към клиента подход.
- ❖ Развитие на персонализираните услуги и на програмите за лоялност.

ФОКУС ВЪРХУ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИНОВАЦИИ

- ❖ Внедряване на технологичните новости и дигитализиране на клоновата мрежа.
- ❖ Развитие на дигиталните услуги, мобилни приложения и електронно банкиране.
- ❖ Оптимизация на ИТ и бизнес процесите, съобразно новостите в банкирането и автоматизация на дейността.

УСТОЙЧИВ БИЗНЕС МОДЕЛ И СТАБИЛНОСТ

- ❖ Поддържане на солидна капиталова позиция и нива за собствен капитал, и приемливи задължения (МИСКПЗ).
- ❖ Ефективно управление на ликвидността и риска, свързан с финансирането.
- ❖ Оптимална структура на активите и намаление на риска в кредитния портфейл.

ОТГОВОРНО БАНКИРАНЕ ЗА УСТОЙЧИВО БЪДЕЩЕ

- ❖ Предлагање на продукти и финансиране на проекти, подкрепящи „зеления“ преход и устойчивото развитие.
- ❖ Прилагане на екологично ефективни вътрешни процеси.
- ❖ Подкрепа на обществено значими проекти и инициативи със социално значение.

ВЪЗВРАЩАЕМОСТ ЗА АКЦИОНЕРИТЕ И ОПТИМИЗИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ

- ❖ Постигане на висока възвращаемост на капитала.
- ❖ Поддържане на максимално ефективно съотношение на разходите към приходите.
- ❖ Инвестиране в доходоносни ценни книжа и диверсификация на приходите.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон „Тирана“, Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон „Витоша“ на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал редица отговорни позиции в „Първа инвестиционна банка“ АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция „Управление на риска“ и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: „Управление на риска“, „Проблемни активи и провизиране“, „Кредитна администрация“, „Специализиран мониторинг и контрол“, „Банкиране на дребно“, „Методология“ и „Ликвидност“.

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от май 2019 г. е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в гр. София. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в „Първа финансова брокерска къща“ ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ „Имекса-Евгени Луканов“.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел „Платежен баланс“.

Г-жа Мая Георгиева започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД и член на Управителния съвет. През годините работи в „Първа инвестиционна банка“ АД тя е отговаряла за дирекциите: „Международни разплащания“, „Акредитиви и гаранции“, „Кредитиране на МСП“, „Управление на човешкия капитал“, „Административна“, „Продажби“, „Банкиране на дребно“, „Маркетинг, реклама и връзки с обществеността“, „Клонова мрежа“, „Частно банкиране“ и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония – картов авторизационен център, който обслужва плащания с карти в България, Северна Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от „Първа инвестиционна банка“ АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата

кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на „Първа инвестиционна банка“ АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания и платежен баланс в Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда „Банкер на годината“ от българския финансов седмичник „Банкеръ“ – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към „Първа инвестиционна банка“ АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие „Главно инженерно управление“, където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. тя е избрана за член на Главния комитет към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност „Търговия и туризъм“.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на „Балкан Холидейз Сървисис“ ЕООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“ и на Сдружение с нестопанска цел „Съюз на инвеститорите в туризма“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация „Интеркомерс“ и пет години в „Първа частна банка“, София като валутен дилър и ръководител на отдел „Дилинг“.

Г-н Скорчев започва работа в „Първа инвестиционна банка“ АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работа в „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Скорчев е

отговарял за дирекциите: „Картови разплащания“, „Операции“, „Злато и нумизматика“, „Интернет банкиране“, „Дилинг“, „Сигурност“ и „Офисна мрежа гр. София“.

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Северна Македония, член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Банксервиз АД“, член на Съвета на директорите на „Медицински център Фи Хелт“ АД и управител на „Фи Хелт“ ООД.

В началото на февруари 2012 г. г-н Скорчев е избран за член на Надзорния съвет на Банката. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. От май 2019 г. г-н Скорчев е избран за председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП „Делтасток“ АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите, както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. От края на 2019 г. той е председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор „Проблемни кредити“, а през 2004 г. той става директор „Глобални финансови пазари“. През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на Главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF, спонсориран от KfW и ЕС), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- Gulf Marine Services PLC (GMS International), Великобритания – член на Съвета на директорите;
- Serengeti Energy Ltd, Мавриций – член на Съвета на директорите.

За периода 2012 г. – до 2021 г. г-н Коскело е заемал също редица позиции в надзорни органи и като консултант, в т.ч. в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия; AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания; Al Jaber Group, ОАЕ и EXPO Bank, Чехия.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (МВА) по международни финанси от факултета по мениджмънт „Слоун“ към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

**Никола Бакалов – Главен изпълнителен директор (CEO) и
Председател на Управителния съвет**

Г-н Никола Бакалов е с дългогодишен опит в банковия и застрахователния сектор в България, има доказани професионални и управленски качества. От декември 2000 г. до септември 2011 г. работи в Първа инвестиционна банка АД като се развива от специалист картови услуги до директор на дирекция „Картови разплащания“, на която позиция е близо 6 години. През този период е избран и за член на изпълнителните комитети на Mastercard България и VISA България.

В периода декември 2011 г. – август 2012 г. г-н Бакалов е член на Управителния съвет на Алианц Банк България АД, където е бил изпълнителен директор, а впоследствие – и Главен изпълнителен директор.

От 2013 г. до август 2020 г. г-н Бакалов е изпълнителен директор на „Фи Хелт Застраховане“ АД, като през периода разширява значително дейността на дружеството и го превръща във водеща компания в областта на здравното застраховане.

В началото на 2020 г. е избран за Главен директор Банкиране на дребно (CRBO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД с отговорности в Банката – ресорите, свързани с банкиране на дребно.

От април 2020 г. г-н Бакалов е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и за председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Правна“, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Управление на активи“, дирекция „Информационни технологии“, дирекция „Устойчиво развитие“, дирекция „Протокол и секретариат“ и специализирано звено „Управление на проекти“.

Г-н Бакалов е магистър „Международни икономически отношения“ от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на картовите разплащания, финансовите ритейл услуги и корпоративното управление.

Освен позицията си в Банката г-н Бакалов е зам.председател на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД, член на Съвета на директорите на „БОРИКА“ АД и член на Управителния съвет на Сдружение „Асоциация на банките в България“.

**Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. е заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за

Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция „Анализ и контрол на риска“, дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“, дирекция „Информационна сигурност“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония, председател на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и управител на „Дебита“ ООД.

**Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018 г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Успоредно с отговорностите му в Банката за периода от 2011 г. до август 2020 г. той е бил и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на големи предприятия“, дирекция „Банкиране на средни предприятия“, дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“, направление „Финансово анализиране“, направление „Управление на кредитни улеснения“, направление „Търговско финансиране“, направление „Факторинг и лизинг“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a.

**Ралица Богоева – Главен директор Банкиране на дребно (CRBO),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-жа Ралица Богоева е Главен директор Банкиране на дребно, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД от май 2020 г. Тя е с дългогодишен професионален опит в различни сфери на банковата дейност.

Г-жа Ралица Богоева се присъединява към екипа на Първа инвестиционна банка АД през 2002 г. като кредитен инспектор Потребителски кредити, и година по-късно е повишена в заместник-директор на дирекция „Банкиране на дребно“, която позиция заема в продължение на осем години. От 2011 – до 2018 г. тя е директор на дирекция „Вътрешен одит“ на ПИБ АД. От юни 2018 г. до 2020 г. г-жа Богоева изпълнява функциите на Главен директор „Информационни технологии и операции“ в Първа инвестиционна банка АД. През професионалната си кариера г-жа Богоева е управлявала множество проекти във финансовата сфера, създаване и управление на продукти за населението и бизнеса, както и иновационни проекти в областта на информационните технологии и дигитализацията на банковата дейност.

Г-жа Богоева е магистър по „Счетоводство и контрол“ от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има множество допълнителни квалификации в областта на банковата дейност, международните одиторски стандарти, планиране и управление на проекти.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на дребно“, дирекция „Частно банкиране“, дирекция „Дигитално банкиране“, дирекция „Картови разплащания“, дирекция „Клонова мрежа“, дирекция „Организация и контрол на клиентското обслужване“, дирекция „Злато и нумизматика“ и дирекция „Главна каса“.

Освен позицията си в Банката, г-жа Богоева е член на Съвета на директорите на „Дайнърс клуб България“ АД, член на Съвета на директорите на „Майфин“ ЕАД и член на Надзорния съвет на „УНИБанка“ АД, Северна Македония. Тя притежава 25% от капитала на „Рая Хоумс“ ООД.

**Янко Караколев – Главен финансов директор (CFO) и
Член на Управителния съвет**

Г-н Янко Караколев е избран за Главен финансов директор (CFO) и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД през юни 2020 г. Той е дългогодишен финансов анализатор и кадър на Първа инвестиционна банка АД.

Г-н Караколев се присъединява към екипа на Банката през 1999 г. като счетоводител-контрольор в дирекция „Финансово-счетоводна“ и скоро след това е повишен в директор на Интернет клон. В периода 2002 г. - 2007 г. израства от началник - отдел „Финансови отчети, анализи и бюджет“ до заместник главен счетоводител, след което до 2011 г. заема длъжността заместник директор на дирекция „Финансово-счетоводна“. От 2011 г. до 2014 г. е Главен финансов директор и директор на дирекция „Финансово-счетоводна“, а в периода 2014 г. – 2020 г. е

директор на дирекция „Финанси“. През професионалната си кариера г-н Караколев е участвал в мениджмънта на множество иновативни проекти с принос за въвеждането и прилагането на международните стандарти и развитието на банковата дейност, както и в корпоративни събития като придобиването на МКБ Юнионбанк и последващото ѝ вливане в „Първа инвестиционна банка“ АД.

Преди да се присъедини към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Караколев работи в „Българска търговска и индустриална банка“ АД като счетоводител. Той е магистър по „Финанси“ от Университета за национално и световно стопанство в гр. София и има професионални сертификати и квалификации в областта на международните финансови и счетоводни стандарти, европейската регулативна рамка относно банковата дейност и отчетност, мениджмънт, бизнес планиране.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Трежъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Освен позицията си в Банката, г-н Караколев е член на Управителния съвет и на Одитния комитет на First Investment Bank – Albania Sh.a. и член на Надзорния съвет на УНИБанка АД, Северна Македония.

Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция „Банкиране на малки предприятия“

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор „Кредитна администрация“ и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на малки предприятия“.

Преди да постъпи в „Първа инвестиционна банка“ АД е работила в отдел „Платежен баланс и външен дълг“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в гр. София.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на малки предприятия“.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АД	Акционерно дружество
АЛКО	Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността
БАЕЗ	Българска агенция за експортно застраховане
Банката/ПИБ АД	„Първа инвестиционна банка“ АД
БИСЕРА	Банкова интегрирана система за електронни разплащания
БИСЕРА7-EUR	Система за обслужване на клиентски преводи в евро
БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
БНБ	Българска народна банка
БОК	Българския олимпийски комитет
БОРИКА	Банкова организация за разплащания с използване на карти
БФЛА	Българска федерация по лека атлетика
БФХГ	Българска федерация по художествена гимнастика
ВААК	Вътрешен анализ на адекватността на капитала
ВААЛ	Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността
ВТЦ	Вътрешно-трансферни цени
ДСЗИ	Други системно значими институции
ДЦК	Държавни ценни книжа
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕБО	Европейски банков орган
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕК	Европейска комисия
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕП	Европейски парламент
ЕС	Европейски съюз
ЕСУ	Екологични, социални, управленски
ЕТ	Едноличен търговец
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗМР	Задължителни минимални резерви
ЗНФО	Закон за независимия финансов одит
ЗОК	Здравно-осигурителна компания
ЗППЦК	Закон за публичното предлагане на ценни книжа
КФН	Комисия за финансов надзор
ИТ	Информационни технологии
МИСКПЗ/ MREL	Минимални изисквания за собствен капитал и приемливи задължения
МСП	Малки и средни предприятия
МСФО	Международни стандарти за финансово отчитане
НАТО	Организация на Северноатлантическия договор (North Atlantic Treaty Organization)

НС	Надзорен съвет
ОИСП	Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООН	Организация на обединените нации
ПЧИ	Преки чуждестранни инвестиции
САБ	Съюз на артистите в България
УС	Управителен съвет
AML	Anti Money Laundering (Мерки срещу изпирането на пари)
ATM	Automated Teller Machine (ATM терминал/банкомат)
BPM	Business Process Management (Система за управление на процеси в кредитирането)
BRRD II	Bank Recovery and Resolution Directive II (Директива (ЕС) 2019/879 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Директива 2014/59/ЕС по отношение на капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници и на Директива 98/26/ЕО)
CAGR	Compound Annual Growth Rate (Процент на средно-годишно нарастване)
CEO	Chief Executive Officer (Главен изпълнителен директор)
CET1	Common Equity Tier 1 (Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред)
CCBO	Chief Corporate Banking Officer (Главен директор Корпоративно банкиране)
CFO	Chief Financial Officer (Главен финансов директор)
CGS	Continuous Gross Settlement (Брутен сетълмент в реално време)
CO2	Carbon footprint (Въглеродни емисии)
CRBO	Chief Retail Banking Officer (Главен директор Банкиране на дребно)
CRO	Chief Risk Officer (Главен директор Риск)
CSRBB	Credit Spread Risk in the Banking Book (Риск, произлизащ от кредитните спредове в банковия портфейл)
DvP	Delivery versus Payment (Доставка срещу плащане)
GDPR	General Data Protection Regulation (Общ регламент за защита на личните данни)
DPO	Data Protection Officer (Длъжностно лице по защита на данните)
EAD	Exposure at Default (Експозиция при неизпълнение)
ERM	Exchange Rate Mechanism (Европейски валутен механизъм)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Европейски орган за ценни книжа и пазари)
HHI	Herfindahl-Hirschman Index (индекс Herfindahl-Hirschman)
IFC	International Finance Corporation (Международна финансова корпорация)
IRRBB	Interest Rate Risk in the Banking Book (Лихвен лиск в банковия портфейл)
LCR	Liquidity Coverage Ratio (Съотношение на ликвидно покритие)

LGD	Loss Given Default (Загуба при неизпълнение)
LR	Leverage Ratio (Съотношение на ливъридж)
LRE	Leverage Risk Exposure (Мярка за обща експозиция, изчислявана за целите на съотношението на ливъридж)
MiFIR	Markets in Financial Instruments Regulation (Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти)
NFC	Near Field Communication (Технология за разплащане с безконтактна функция)
NPE	Non-performing exposures (Необслужвани експозиции)
NPL	Non-performing loans (Необслужвани кредити)
NSFR	Net Stable Funding Ratio (Съотношение на нетно стабилно финансиране)
PAMP	Produits Artistiques de Métaux Précieux
PD	Probability of Default (Вероятност от неизпълнение)
PRIIPS	Packaged Retail Investment and Insurance Products (Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти)
RCSA	Risk Control Self Assessment (Инструмент за самооценка на операционния риск)
RINGS	Real-time Interbank Gross Settlement System (Система за брутен сетълмент в реално време)
ROA	Return-on-assets (Възвръщаемост на активите)
ROE	Return-on-equity (Възвръщаемост на капитала)
SCA	Strong Customer Authentication (Задълбочено установяване идентичността на клиента)
SEPA	Single Euro Payments Area (Единна зона за плащания в евро)
SPPI	Solely Payments of Principal and Interest (Единствено плащания на главница и лихва)
SRM	Single Resolution Mechanism (Единен механизъм за реструктуриране)
SSM	Single Supervisory Mechanism (Единен надзорен механизъм)
TCR	Total Capital Ratio (Съотношение на обща капиталова адекватност)
TPPs	Third party providers (Трети страни доставчици)
TREA	Total Risk Exposure Amount (Обща рискова експозиция)
VaR	Value-at- Risk (Стойност под риск)

СПИСЪК НА КЛОНОВАТА МРЕЖА

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

София 1784, бул. „Цариградско шосе“ 111П
тел.: 02/817 1100, факс: 02/817 1101
SWIFT CODE: FINVBGSF
REUTERS DEALING CODE: BFIB
e-mail: fib@fibank.bg, www.fibank.bg
Контакт център: 0800 11 011

КЛОНОВЕ В СОФИЯ

Александър Стамболийски
София 1301, бул. „Ал. Стамболийски“ 20
тел.: 02/817 1493

Бизнес Парк София
София 1712, ж.к. „Младост 4“
ул. „Бизнес Парк София“ 1, блок 5
тел.: 02/800 2535

България
София 1404, бул. „България“ 81Г
тел.: 02/800 2501, факс: 02/800 2500

Витоша
София 1408, ул. „Майор Първан Тошев“ 4
тел.: 02/942 6666

Дайнърс клуб България
София 1142, бул. „Васил Левски“ 35
тел.: 02/800 2921

Дженерали
София 1000, бул. „Дондуков“ 79-81
тел.: 02/817 1437

Драгалевци
София 1415, кв. Драгалевци,
ул. „Крушова градина“ 20А
(входът е откъм ул. „Захари Зограф“)
тел.: 02/800 2601

Драган Цанков
София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37
тел.: 02/800 2020, факс: 02/970 9597

Европа
София 1528, бул. „Искърско шосе“ 7
тел.: 02/817 1454

Журналист
София 1164, бул. „Христо Смирненски“ 44
тел.: 02/800 2939

Захарна фабрика
София 1309, бул. „Сливница“ 127
тел.: 02/817 1586

Иван Вазов
София 1408, бул. „Витоша“ 184
тел.: 02/817 1553

Илиянци
София 1268, бул. „Рожен“ 31
тел.: 02/800 2973

Красна поляна
София 1330, бул. „Н. Мушанов“ бл. 31А, ет. 1
тел.: 02/800 2665

Красно село
София 1612, бул. „Цар Борис III“, 107А
тел./факс: 02/800 2584

Люлин
София 1324, бул. „Царица Йоанна“ 70
тел.: 02/817 1483

Мария Луиза
София 1202, бул. „Мария Луиза“ 67
тел.: 02/817 1463

Младост
София 1784, бул. „Андрей Сахаров“ 11
тел.: 02/817 1641

МОЛ София
София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ 101
тел.: 02/817 1672

МОЛ Сердика
София 1505, бул. „Ситняково“ 48
тел.: 02/800 2550

Надежда 2
София 1220, ул. „Стражица“ 7, ет. 1
тел.: 02/800 2521

Народен театър
София 1000, ул. „Дякон Игнатий“ 7
тел.: 02/817 1421

Народно събрание 1
София 1000, пл. „Народно събрание“ 12
тел.: 02/817 1559

Народно събрание 2
София 1000, пл. „Народно събрание“ 3
тел.: 02/817 1359

НДК
София 1000, бул. „Витоша“ 110
тел./факс: 02/800 2641

Невски
София 1504, бул. „Янко Сакъзов“ 1

тел.: 02/800 2542

Обеля

София 1387, бул. „Академик Д. Лихачов“ 58А

тел.: 02/800 2091

Овча Купел

София 1632, бул. „Монтевидео“ 51

тел.: 02/800 2525

Парадайс Център

София 1407, бул. „Черни връх“ 100

тел.: 02/800 2545, факс: 02/800 2546

Парк Център – София

София 1421, бул. „Арсеналски“ 2

тел.: 02/817 1666

Патриарх Евтимий

София 1000, бул. „Патриарх Евтимий“ 36

тел.: 02/800 2622

Слатина

София 1574, ул. „Слатинска“, бл. 20

тел.: 02/800 2839

София Мега Мол

София 1324, бул. „Царица Йоанна“ 15

тел.: 02/800 2510

София Ринг Мол

София 1434, ул. „Околовръстен път“ 214

тел.: 02/800 2583

София Тех парк

София 1784, бул. Цариградско шосе 111 П

тел.: 02 / 800 2667

Театър София

София 1527, бул. „Янко Сакъзов“,

подхода към Театър „София“

тел.: 02/800 2825

Флавия

София 1303, бул. „Ал. Стамболийски“ 125

тел.: 02/800 2864

Хаджи Димитър

София 1510, ул. „Дончо Ватах“ 28-30

тел.: 02/817 1576

Христо Ботев

София 1000, бул. „Христо Ботев“ 28

тел.: 02/800 2645

Шипченски проход

София 1111, бул. „Шипченски проход“ 49

тел.: 02/800 2958

Южен парк

София 1404, ж.к. „Мотописта“,

бул. „Гоце Делчев“ бл. 1

тел.: 02/800 2975

The Mall

София 1784, бул. „Цариградско шосе“ 115 „3“

тел./факс: 02/800 2538

КЛОНОВЕ В СТРАНАТА

Асеновград

Асеновград 4230, пл. „Николай Хайтов“ 3

тел.: 0331/20 092

Банско

Банско 2770, ул. „Цар Симеон“ 68

тел.: 0749/86 183

Община Банско

Банско 2770, пл. „Демокрация“ 12

тел.: 0749/86 189

Стражите – Банско

Банско 2770, ул. „Глазне“ 7

тел.: 0749/86 986

Белене

Белене 5930, ул. „Иван Вазов“ 2

тел.: 0658/38 411

Белица

Белица 2780, ул. „Георги Андрейчин“ 12

тел. 0749/86 199

Благоевград

Благоевград 2700

бул. „Св. Св. Кирил и Методий“ 11

тел.: 073/827 709

ГУМ – Благоевград

Благоевград 2700, ул. „Тракия“ 6

тел.: 073/827 756

Хотел „Рила“ – Боровец

Боровец 2010, хотел „Рила“

тел.: 02/800 2549

Ботевград
Ботевград 2140, пл. „Освобождение“ 5
тел.: 0723/69 046

Братя Миладинови – Бургас
Бургас 8000, ж.к. „Братя Миладинови“ бл.117
тел.: 056/804 463

Бургас
Бургас 8000, ул. „Александровска“ 58
тел.: 056/800 138,

Кирил и Методий – Бургас
Бургас 8000, ул. „Славянска“ 71
тел.: 056/804 482

Меден рудник – Бургас
Бургас 8011, ж.к. „Меден рудник“, бл.192
тел.: 056/804 442

Славейков – Бургас
Бургас 8005, ж.к. „Славейков“ бл. 107, вх. 2
тел.: 056/804 472

8-и Приморски полк – Варна
Варна 9000, бул. „8-и Приморски полк“ 128
тел.: 052/662 624

Бриз – Варна
Варна 9000, бул. „8-и Приморски полк“ 80-82
тел.: 052/662 731

Варна
Варна 9002, бул. „Генерал Колев“ 113
тел.: 052/662 600

Районен съд – Варна
Варна 9000, бул. „Вл. Варненчик“ 57
тел.: 052/662 666

ФЦ МОЛ
Варна 9009, бул. „Вл. Варненчик“ 186
тел.: 052/662 699

Цариброд – Варна
Варна 9000, ул. „Дунав“ 2
тел.: 052/662 721

Бачо Киро – Велико Търново
Велико Търново 5000, ул. „Бачо Киро“ 5
тел.: 062/682 436

Велико Търново
Велико Търново 5005, ул. „Оборище“ 18
тел.: 062/614 464

Видин
Видин 3700, ул. „Градинска“ 17
тел.: 094/605 522

Враца
Враца 3000, ул. „Никола Войводов“ 1
тел.: 092/669 310

Габрово
Габрово 5300, пл. „Възраждане“ 5
тел.: 066/819 444

Горна Оряховица
Горна Оряховица 5100, ул. „Св. Княз Борис I“ 1
тел.: 0618/61 766

Гоце Делчев
Гоце Делчев 2900, ул. „Търговска“ 41
тел.: 0751/69 642

Димитровград
Димитровград 6400, ул. „Цар Симеон“ 6
тел./факс: 0391/67 008

Добрич
Добрич 9300, бул. „Независимост“ 1
тел.: 058/838 590

Дулово
Дулово 7650, ул. „Васил Левски“ 6
тел.: 0864/21 180

Дупница
Дупница 2600, ул. „Христо Ботев“ 19
тел.: 0701/59 153

Златица
Златица 2080, ул. „Медет“ 2
тел.: 0728/68046

Казанлък
Казанлък 6100, пл. „Севтополис“ 11
тел.: 0431/67 078

Карлово
Карлово 4300, ул. „Ген. Карцов“ 6
тел.: 0335/90 799

АЕР – Козлодуй
Козлодуй 3321, площадка АЕЦ,
Административна сграда „Атоменергоремонт“
тел.: 0973/89 320

Козлодуй
Козлодуй 3320, ул. „Васил Воденичарски“ №1В
тел.: 0973/85 020

Кърджали
Кърджали 6600, бул. „България“ 52
тел.: 0361/21629

Кюстендил
Кюстендил 2500, бул. „Цар Освободител“ 147
тел.: 078/558 144

Левски
Левски 5900, ул. „Александър Стамболийски“ 40
тел.: 0650/88 909

Ловеч
Ловеч 5500, ул. „Търговска“ 12
тел.: 068/689 612

Монтана
Монтана 3400, бул. „3-ти март“ 74
тел.: 096/399 516

Несебър
Несебър 8230, ул. „Иван Вазов“ 9
тел.: 0554/46 055

Нови пазар
Нови пазар 9900, пл. „Раковски“ 4
тел./факс: 0537/25 222

ФЦ Омуртаг
Омуртаг 7900, ул. „28-ми януари“ 1
тел.: 0605/61 043

Пазарджик
Пазарджик 4400, бул. „България“ 11
тел.: 034/403 644

Тракия Папир – Пазарджик
Пазарджик 4400, „Тракия Папир“ ЕАД
тел.: 034/401 217

Перник
Перник 2300, ул. „Райко Даскалов“ 1
тел.: 076/688 613

Петрич
Петрич 2850, ул. „Цар Борис III“ 11А
тел.: 0745/69 577

ФЦ Пещера
Пещера 4550, ул. „3-ти март“ 13
тел.: 0350/60 702

Васил Левски – Плевен
Плевен 5800, ул. „Васил Левски“ 126
тел.: 064/893 141

Плевен
Плевен 5800, ул. „Дойран“ 138
тел.: 064/893 101

6-ти септември – Пловдив
Пловдив 4002, бул. „6-ти септември“ 35
тел.: 032/270 783

Мол – Пловдив
Пловдив 4002, ул. „Перущица“ 8
тел.: 032/270 630

Пловдив
Пловдив 4000, бул. „Марица“ 95
тел.: 032/270 510

Свети Мина – Пловдив
Пловдив 4000, ул. „Капитан Райчо“ 56
тел.: 032/270 560

Скопие – Пловдив
Пловдив 4004, ул. „Скопие“, бл. 1519
тел.: 032/270 590

Тракия Плаза – Пловдив
Пловдив 4023, бул. „Съединение“ 41
тел.: 032/270 580

Приморско
Приморско 8180, ул. „3-ти март“ 82А
тел.: 0550/31 000

Раднево
Раднево 6260, ул. „Георги Димитров“ 3
тел.: 0426/98 764

Разград
Разград 7200, ул. „Васил Левски“ 3
тел.: 084/631 065

Разлог
Разлог 2760, ул. „Шейново“ 6
тел.: 0747/80 177

Александровска – Русе
Русе 7000, ул. „Александровска“ 10
тел.: 082/889 534

Русе
Русе 7000, ул. „Райко Даскалов“ 11
тел.: 082/889 541

Тежко машиностроене – Русе
Русе 7000, бул. „Тутракан“ 100
тел.: 082/889 551

Цар Освободител – Русе
Русе 7000, бул. „Цар Освободител“ 1
тел.: 082/889 498

Свиленград
Свиленград 6500, бул. „България“ 58
тел.: 0379/74 440

Свищов
Свищов 5250, ул. „Никола Петков“ 1
тел.: 0631/61 171

Севлиево
Севлиево 5400, пл. „Свобода“
тел.: 0675/31 053

Силистра
Силистра 7500, ул. „Гено Чолаков“ 3
тел.: 086/871 320

Симитли
Симитли 2730, ул. „Георги Димитров“ 27
тел.: 0747/89 051

Сливен
Сливен 8800, бул. „Цар Освободител“ 50
тел.: 044/610 708

Сливен Централ
Сливен 8800, бул. „Хаджи Димитър“ 2
тел.: 044/610 954

Слънчев бряг
Слънчев бряг 8240, Централна алея
тел.: 0554/23 335

Смолян
Смолян 4700, бул. „България“ 80В
тел.: 0301/67 020

Созопол
Созопол 8130, ул. „Републиканска“ 7
тел.: 0550/25 191

Стара Загора
Стара Загора 6000, бул. „Цар Симеон Велики“ 104
тел.: 042/698 813

Траяна – Стара Загора
Стара Загора 6000, бул. „Цар Симеон Велики“ 69
тел.: 042/698 771

Цар Симеон – Стара Загора
Стара Загора 6000, бул. „Цар Симеон Велики“ 141
тел.: 042/698 752

Троян
Троян 5600, ул. „Васил Левски“ 108
тел.: 0670/60 040

Търговище
Търговище 7700, ул. „Христо Ботев“ 46
тел.: 0601/69 530

Хасково
Хасково 6304, бул. „Сан Стефано“ 7
тел.: 038/661 848

Шумен
Шумен 9700, бул. „Симеон Велики“ 67
тел.: 054/856 611

Ямбол
Ямбол 8600, пл. „Освобождение“ 10
тел.: 046/682 363

КЛОНОВЕ В ЧУЖБИНА

Кипърски международен банков клон
130 Limassol Ave., CY-2015 Nicosia, Cyprus
P.O.Box 16023, CY-2085 Nicosia, Cyprus
тел.: (+357 22) 376 454, факс: (+357 22) 376 560
SWIFT CODE: FINVCY2N

КЛОНОВЕ НА FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

Тирана – Централен офис
Twin Towers Branch - "Deshmoret e Kombit"
Avenue, Tirane
тел.: +355/ 80 00 111

Тирана 1
Dega Tirana 1 - Rr. Kavajes. ne krahe te
poliambulances At Luigji Monti, nr.122-1, Tirane
тел.: +355/ 42 276 794

Тирана 2
Dega Tirana 2 - Rr. Teodor Keko, Unaza Re, Tirane
тел.: +355/ 69 408 7788

Тирана 3
Dega Tirana 3 - Bulevardi Zogu I Pare, Tirane
тел.: +355/ 80 00 111

Берат
Berat Branch - Lagjia "10 Korriku", Rruga
Antipatrea, pranë Gjykatës Berat
тел.: +355/ 32 259 202

Дурас
Durrës Branch - Rr. Aleksander Goga, Lagjia Nr.9,
Pallati Nr.71, prane Gjykatës, Durrës
тел.: +355/ 52 293 700

Елбасан
Elbasan Branch - Rr. 11 Nëntori, Lagjia "Qemal
Stafa", Elbasan
тел.: +355/ 54 210 001

Фиер
Fier Branch - Lagjia "Apollonia", Rruga "Jakov
Xoxa", ish-Biblioteka, Fier
тел.: +355/ 34 249 852

Корча

Korca Branch - Rr. Midhi Kostani, Kompleksi, City Center, Kati i Pare, Korce
тел.: +355/ 82 259 001

Лежа

Lezha Branch - Lagjia "Skenderbeg", Rr. H. Ali Ulqinaku, Lezhe
тел.: +355/ 68 606 3866

Люшня

Lushnje Branch - Lagjia Clirim, Ish Hotel Myzeqeja, Lushnje
тел.: +355/ 35 200 070

Саранда

Saranda Branch - Rruga Onhezmi 18 , Sarande
тел.: +355/ 69 707 035

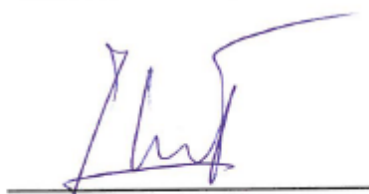
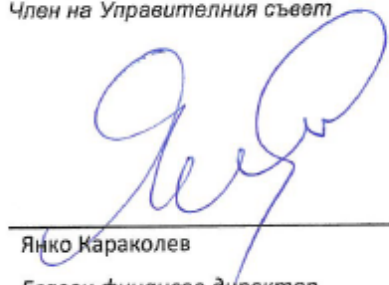
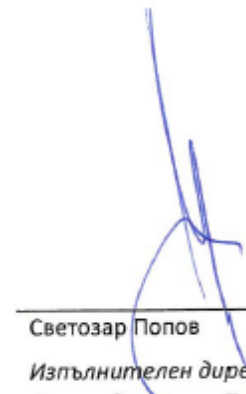
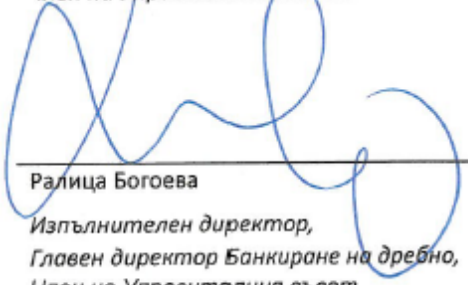
Шкодра

Shkoder Branch - Rruga Studenti, prane Radio Shkodra, Sheshi Demokracia
тел.: +355/ 22 252 833

Вльора

Vlora Branch - Rr. "Sadik Zotaj", Lagjia "Lef Sallata", Vlore
тел.: +355/ 33 236 101

Настоящият Консолидиран Доклад за дейността за 2022 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 27 април 2023 г.

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор,
Председател на Управителния съвет
Чавдар Златев
Изпълнителен директор,
Главен директор Корпоративно
банкиране,
Член на Управителния съвет
Янко Караколев
Главен финансов директор,
Член на Управителния съвет
Светозар Попов
Изпълнителен директор,
Главен директор Риск,
Член на Управителния съвет
Ралица Богоева
Изпълнителен директор,
Главен директор Банкиране на дребно,
Член на Управителния съвет

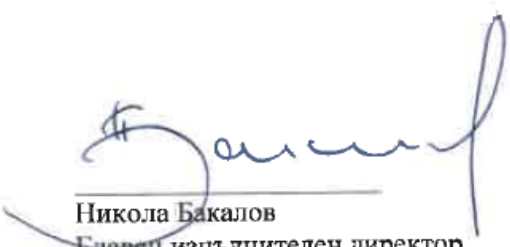

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК)

Долуподписаните, Никола Христов Бакалов, главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД, Светозар Александров Попов, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД, Чавдар Георгиев Златев, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД, Ралица Иванова Богоева, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД и Янко Ангелов Караколев, главен финансов директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД удостоверяваме, че доколкото ни е известно:

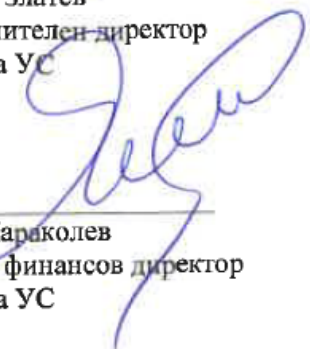
- Консолидираният финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2022 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата на Първа инвестиционна банка АД и на дружествата включени в консолидацията.
- Докладът за дейността на консолидирана основа на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2022 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на Първа инвестиционна банка АД, както и състоянието на дружествата включени в консолидацията.

Никола Бакалов
Главен изпълнителен директор
Председател на УС

Чавдар Златев
Изпълнителен директор
Член на УС

Янко Караколев
Главен финансов директор
Член на УС

Светозар Попов
Изпълнителен директор
Член на УС

Ралица Богоева
Изпълнителен директор
Член на УС

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2022 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансовия отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на

консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Обезценка на вземания от клиенти

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите представляват 50.54% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Банката категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 63.87% от общите вземания от клиенти. Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос. Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението. В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да	Обсъдените въпроси обхващат положителните резултати и добрите практики, заложили в модела за обезценка. Първа Инвестиционна Банка АД е спазвала изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка. Обсъдени са подобрения в процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел: – по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от банката. – систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. С одитния комитет е обсъдена и препоръка органите на Първа Инвестиционна Банка АД, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и същественият промени да бъдат навременно отразени в моделите.

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
довежат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите. Експозициите, които пораждат най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.	
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания: - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка. - За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка. - За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството. - За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите.	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележки 18 • Бележка 2 (j) • Бележка 3 В (iii) • Бележка 4	

Активи, придобити като обезпечения

Ключов одиторски въпрос - Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Позицията в консолидирания финансов отчет в размер на 423,585 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи. В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване. Първа Инвестиционна Банка АД е признала в печалба на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 2,698 хиляди лева. Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.	Обсъдени са действията и процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани също за извадка от придобити активи - Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи.	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележка 12 • Бележка 22	

Съдебни спорове и провизии

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Първа Инвестиционна Банка АД, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации. Първа Инвестиционна Банка АД е признала провизии в размер на 440 хиляди лева по съдебни спорове. Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 43,094 хиляди лева, които са оповестени в бележка 25 на консолидирания финансов отчет (включени в подгрупа Други активи). Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване в консолидирания финансов отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.	Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че Първа Инвестиционна Банка АД правилно е приложила политиките си за провизии. Обсъдени са споровете, по които Първа Инвестиционна Банка АД не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност: правният отдел на Първа Инвестиционна Банка АД докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите. Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Получено е писмо от правния отдел на Първа Инвестиционна Банка АД, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България.	

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения.	
Съответни референции в консолидирания финансов отчет • Бележка 25 • Бележка 30	

Други въпроси

При определяне на рисково-претеглените активи ръководството е изключило Активи с право на ползване съгласно МСФО 16 „Лизинг“ в размер на 171,638 хил. лв.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, консолидирана нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидирания финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за

осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаме до заключение относено уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидирания финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане

и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата, консолидираната нефинансова декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

д) Докладът за изпълнение на политиката за възнаграждения за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която то работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, приложен в електронния файл „549300UY81ESCZJ0GR95-20221231-BG-CON.XHTML“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експертсчетоводители (ИДЕС)" и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажменти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация" (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържаме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документираните политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазиме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ; — оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, съдържащ се в приложения електронен файл „549300UY81ESCZJ0GR95-20221231-BG-CON.XHTML“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Мазарс ООД и Ековис Одит България ЕООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Първа Инвестиционна Банка АД („Банката“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 12 май 2022 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на Банката представлява първи пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Мазарс ООД и първи пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Ековис Одит България ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Първа Инвестиционна Банка АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Първа Инвестиционна Банка АД.

София, 27 април 2023 г.

За Ековис Одит България ООД:
Георги Тренчев
Управител

За МАЗАРС ООД:
Атанасиос Петропулос
Прокурист

Георги Тренчев
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, бул. Ген. Едуард Тотлбен,
№ 71-73

Ива Славкова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, ул. Московска, № 3А

